R. 51

1.
265.
~~255~~
312
~~366~~
92. fox.

Ad Titulum ff. de rebus eorum qui sub tutela vel cura sunt sine decreto non alienandis, supponendis vel [illegible] methodicus Commentarius=

Authore Doct. D. Joan de [illegible]
Juris caesarei Doctissimo Procep.
[illegible] in Salmanticensi Academia.

Proemium

Post tot Ordinarij [illegible] Lucubrationum [illegible] academico [illegible] nec sine cura dictatas, quo omnibus iam votis felicior literarum [illegible] quos Supremus Castellae Areopagus, nec modo ingenii [illegible] industriae metas praesumsit, sed literis in supervacuis diligentiam afferre seu inter initia ingenii [illegible] disputationibus [illegible] pene, [illegible] qui nihil antiquius dixi, quam professum Vestrum (Senatores nobilissimi) promovere, et [illegible] gloriam capere, celeberrimi [illegible] circa titulum de reb. eor. qui sub tutela, vel cura sunt sine decreto non alienandis, vel supponendis a me [illegible] cum annexionibus illustrare methodico Commentario [illegible] dum selegi: [illegible] in Scholis subtilissimus propter miras, quas [illegible] dat [illegible] quam summe necessarium propter lites, et controversias [illegible] litigantium clamore [illegible] fervato [illegible] cum minores sua patrimonia quae a tutoribus vel curatoribus [illegible] alienata deplorant frequenter vindicare contendunt, nec minima [illegible] assumpsi [illegible] qui [illegible] et [illegible] copiam [illegible] nec multa pauca, sed paucis multa [illegible] perseverare [illegible] locis colligere, et

[Stamp: BIBLIOTECA ... DE SA...]
[Label: ... Santa Cruz 86]

Ex professo exponere non diffido. utinam tuus docendi cona-
tibus Lector discendi respondeat affectus. =

Caput 1.um

Quarum rerum qui sub tutela, l. cura ij. pro tempore varietate interdicta fuerit aliē natio? quonam prohibitionis sit ratio? et quatenus pro sito alienatio nomine comprehendantur?

N.° 1.

§. Prius quam de interdicta tutoribus, l. curatoribus bonorum, quorum admi. i.e. cura pupilli bonor. subiiciuntur alie. non sine tutoris authe. instruat alienatione pertractemus breviter necessa praemonendum fuit duxi iis qui aliorum tutela, l. cura reguntur. absque eorum auth.e nullo unquam tempore res suas alienare licuisse, et cum tutores non moribus dumtaxat sed et rebus pupillorum praeponantur. l. cum plures 12. §. cum tutor 3. de administr. tutor. res suas mobiles, aut immobiles, corporales, aut incorporales, sive expressa, sive concessa causa. absque tutoris authoritate pupillus alienare n. posse, pluribus manifestum est. l. D.i iunii 28. in princ. de pactis. l. non omnis 19. §. 1. de reb. cred. l. interdum 29. de condict. indebiti l. ut inconductio l. 33. iuncta l. 1. § 1. l. 2. pro socio. l. Iulian.us 13. § a pupillo 29. de act. empt. l. obligari 9. in princ. et § 1. et 2. de auth. tut. l. pupillus 11. de acq. rer. dom. l. 2 § si a pupillo 156 emptor. l. quod si forte 12 § ult.° cum l. seq.ti l. 2. et 3. Cod. de author. praest. pr. instit. de auth. tut. § nunc admonendi. t. quib. alienar. licet. Don. lib. 3. Comment c. 18. lib. 16. c. 10. Cuj. lib. 8. qq. Papin. in l. Pater 87. de iure dot. Ant. Fab. in Iurisp. Papin. tit. 21. pr. 1. illat. 8. et 15. et plura plures que congerens Didac. Narb.a de aetate ad omnes humanos actus requisita, ann. 21. q.e 8. et 18 =

Sed adhuc n. 25. minores annis, siquidem curatores

acceperint pupillis similes sunt, nec sine curatoris authoritate alie-
nare quidquam possunt, ut colligitur ex Cassiod. lib. 9. variar. c. 35. apud
quem Theodoricus, Rex in restituendi minoris formula, sic ait: Consulto
provida decrevit antiquitas minores consultius curatores habere, cum re-
dientis laquei subtrahunt: et lapsus aetas lubrica subvenire obmereret, quippe
nocentia si relaxaret, audaciaque quae cautelis fallendi sancitum in fraudem minores
tibi lucraret effectum. reprobant haec in l. 9. apud Celsum § 5. ff. minor. l. de sol.
mal. Capt. et l. 3. Cod. Cod. de integ. restitut. l. 3. Cod. de in litem iurando
et ex eodem apparet, quod cum huiusmodi aetatis hominibus, qui sub curato-
ribus degunt rer. suar. administratio committi non debet l. 1. § ult. de minor.
nec quaepotissima administrationis pars est debet alienandi facultas concedi, ut do-
cent rem hanc latius prosequentes Ant. Gomez. tom. 2. var. cap. 12. n. 10. Don.
lib. 12. comment. c. 22. Ortiz Obs. litera. 9. Dom. Perez de donat. cap. 4. n. 3.

N.º 2.
quid inter mulierum et regularem pupillorum tutelam interesset.

et 2. = Hae autem quae de minoribus sub tutoribus, aut curatoribus degentibus diximus ad foeminas 25. annis minores eo adhuc temp. quo sub perpetua tutela vivere ii pertinuerunt, imo foeminae aetate maiores (quibus ex lege antiqua cum observantia usque ad Claudij Imperatoris maniit propter sexus infirmitatem et forensium rer. ignorantiam sub perpetua fuisse tutela dicas
ex Ulp. in fragm. tit. 11. de tutelis in prin. et § quarum d. in f. et § 5. l.
Attilia 17. et § moribus. Cujac. d. observ. c. 11. Obs. ad Annal. 3. comment.
Cod. lib. 5. tit. C. et alij, quos refert D. Perez. lib. opusc. c. 5. n. 4. quidquid

foeminae liberam habebant administrationem sic in perpetua tutela =

dicat Jacob. Gothofred. in l. 1. Cod. theod. de tutoribus. et curat. ex curatoribus libe-
ram bonorum administrationem obtinebant quam cumulis etiam tutoribus alie-
nare non vetabant. Mulierum etenim hac tutela a regulari pupillorum,
aut pupillarum tutela, tum in eo maxime differebat, quod in regulares tutores
pupillor. negotia gerant, et authoritatem interponunt perfectis foeminarum
maiorum tutores omni negotiorum administratione carebant, et in legitimis

duntaxat actibus quos mulieres Gerebant authoritatem interponebant.
Ut exponit Ulp. in fragm. tit. 11. §. tutoris authoritas 26. ex quo re-
tinenda erit ratio ejusdem Ulp. tit. in §. pupillorum. 24. ejusdem tit. qui
annuis forsan mulierum tutores negotia quidem non gerere, sed autho-
ritatem duntaxat interponere generaliter scribit, ut docet, quamvis concisse
Illustr. Ram. lib. ad leg. Jul. et Pap. reliquos 13. n. 2. Circa finem ve-
rum =

§. (quod non Obiceret Interp.) Sibimet ipsi contradicere idem Ulp.
videtur in d. tit. §. tutoris authoritas 26. ubi inter eos actus in quibus gene-
ratim foemina tametsi aetate majores, tutorum authoritate indigebant
mancipiorum alienationem recensuit. si igitur mulieres quamvis aetate majores
sine tutorum authoritate servos alienare non poterant; liberam bonorum
administrationem obtinebant; imo ad alienandum minus, quam ad
legitimos actus gerendos tutorum authoritate indigebat, sed si integram
Ulpiani tit. inspiciamus; ipsa d. litera, ni fallor difficultati solutionem
suppeditat. Postquam dixerat Consultus mulieres sine tutorum autho-
ritate alienare mancipia non posse, ut inter mulieres, et pupillorum
tutelam discrimen ostendat, statim, sic ait: pupillis autem hoc am-
plius etiam in rerum, neque mancipii alienatione tutoris authoritate
opus est, Cum enim res omnes, vel mancipii erant, vel nec mancipii, et
mancipii duntaxat res (inter quas servi etiam numerabantur) per
mancipationem, qua legitimus, et solemnis transferendi Quiritarii do-
minii modus erat, poterant alienari, ut constat ex eodem Ulp. in
fragm. tit. 19. de domin. in princ. et §. 1. et §. mancip. 3. Quam rem
jam pridem late, nec vulgariter exposui in Acad. de Usucap. c. 3.
n. 2. Cum duobus sequentibus in terrarum, et mulierum perpetuam tutelam

illo interfuisse Ulp. affirmat, quod Cum pupilli, ut pote administra
tioni expertes res quaslibet sive mancipi, sive nec mancipi, sive legitimo
sive minus solemni modo alienare non aliter poterant quam si tutoris
authoritas intercedat, mulieres aetate maiores, tanquam administ
rationi capaces per naturale quidem, seu minus solemni transferendi bonitarij
Dominij modo res omnes sive mancipi, sive nec mancipi etiam in
Consultis tutoribus legitime poterant alienare, res autem mancipi, quales profec
to erant servi de quibus ideo exempli causa loquitur. signanter Consultis
per mancipationem alienare, absque tutoris authoritate non poterant, quia
ad legitimos actus gerendos, qualis ex Ulp. dubio erat mancipatio. tutoris
authoritate indigebant=

Quod quo dicto tit. 11. §. 26. generaliter Ulp. edocuit feminas
sine tutoris authoritate alienare mancipia non potuisse (quamvis
de caeteris mancipi rebus debeat similiter exaudiri; exinde hinc con
silii mente, quam exponimus super sequens versiculus manifestat) ad
eam alienationis speciem, quae per legitimum mancipationis actum expediebatur
debet restringi=

N.o 3.

Explanat. superior doctrina, et consili anni. l. 22. de accept. ff. l. 8. 51. cor. et sen. 1a. Pi. gabr

§. Quo. Ulpia. sic accepta seq. et meo quidem
Iudicio aptissimo exemplo prae. illustravi; licet mulieribus aetate ma
ioribus solui sine tutoris authoritate, dum potuisset, utique ex Cice
rone in topicis. ibi nos Quemadmodum, quod mulieri debes recte ipsi
mulieri sine tutoris authoritate. solves, ita quod, aut pupillo, aut pu
pupillo debes recte possis eodem modo solvere: quia sic solutio naturalis
extinguendae obligationis est modus. ad peragendam tamen acceptilationem
qua legitimus et solemnis est extinguendae obligationis modus (l.))
de sol. l. difficilius alioquin fieri in l. Servum 22. de accept.

(pro cuius dilatione, cum lg. animaduertas 8 §1. et 2. et lg. species 14. in princ. et §. si seruus 2. cum segg. eod. tit. uide Petr. fab. 2. semestr. c.22.) foeminis quamuis etate maioribus tutorum authoritate opus fuisse colligitur ex Ulp. d. tit. 11 §.26. quod tamen ita demum ex propria ob seruatione obtinuisse, censerem, si acceptum foeminae facerent, si v. acceptum rogarent, utiliter fuisse acceptilationem, quamuis sine tutorum authoritate accep tam arbitrarer. quia licet acceptilatio, tam ex parte accepto rogantis, quam accepto ferentis solemnis, et legitimus actus sit. lg. et per iusiurandum 13.§. tutor lo. Verum nam et in de acceptil. iunct. vulg. regula 4. in lg. nemo 123. de R.J. illud tamen debuit [illegible] liberationi fauor in ducere, ut foeminae etiam in consultis tutoribus possent per acceptilationem liberari, ne aliqui deterioris essent conditionis, ex eo, quod tutores haberent, et quae in earum gratiam fuerat perpetua in tutela institu ta, in proprii patrimonii dispendium verteret. d. reg. 4. in lg. quod in fauorem 6. Cod. de legib. et praecedentibus solum aequitatis ratione sub nixa aliam formam iura hoc vertere videatur. a simili, sic effi aciter probatur =

Quamuis pupillus debitorem suum per acceptilationem libera re sine tutoris authoritate non possit. lg. 4. C. de de acceptil. iuncta regula 4. in d. lg. 2. Cod. de auth. praestand. [illegible] tamen per acceptilationem etiam inconsulto tutore ab obligationis vinculo liberari lg. 2. de accepti lationibus, quod non ex stricto iure, sed ex benignitate procedere ultra inter pp. placita existimo. nam Ulp. in d. lg. 2. sic ait, pupillum per acceptilationem etiam sine tutoris authoritate liberari posse placet; ubi enim autem illud placet, ut l. ex mediocriter in Jurisprudentia versatis, nullus ignorat rem inter Consultos diuersi, et ex aequitate tan

tam receptam signat. Nonnulli videlicet, (vti coniector) Scrib. iuxta Regulis in honorem aestimabant, quod pupillus, et foeminae absque tutoris authoritate meliorem suam conditionem efficere, et vtiliter nec esse poterant. pactis d. lg. 28. in princ. veri. Ex diverso de pactis, legitimum tum. acceptilatio alterius adhuc in sui favorem peragere sine tutoris authoritate non poterat foeminarum exemplo, quae etiam aetate maiores legitimo alterius peragere sine tutoris authoritate non poterant. Praevaluit tum, et merito contraria sententia distinguentium, pupillum ad hoc, ut per acceptilationem liberet. tutoris authoritate non indigere propter aequitatis duntaxat rationem, quae tota in liberatione, et pupillaris aetatis favore consistit. Similiter quoque foeminae aetate maiores quae acceptum facere sine tutorum authoritate non poterant favorabiliter, seu scilicet iuris regulis relaxatis per acceptilationem liberari in consultis adhuc tutoribus potuerunt. Iam vero ex integro hac diversitate a similibus non obscure colligitur foeminas aetate maiores quae per traditionem, seu nimirum elementum transferendi bonitarij dominij modum, res quaslibet alienare sine tutoris authoritate poterant, per legitimum mancipationis actum mancipi res alienare in consultis tutoribus non potuisse =

N.° 4. §. Porro aliquis qui sub curatore, vel potestate facilius sane succedit inspectio, ut ecce furiosi, et mente capti, qui nullum animum ini dit iuris habent, res suas alienare non possunt d. lg. 25. de condict. indebiti. lg. in negotijs 5. lg. furiosi 26. de R. I. sed nec prodigi, qui bonorum administratione fecit a Praetore interdicta res suas alienare di facultate potiuntur. lg. Iurisgentium 33. §. 1. de iur. d. lg. 25. de cond. indebiti lg. si sciens 76. de contrah. empt. lg. is qui 12. §. vlt. de tutoribus et curat. d. lg. Iulianus 10. in princ. de curat. furios. H. sic c. intellig.

intelligendum in l. si ab eo 17. de Usucap. l. si is qui 6. de V. O. ff. Neq.
in l. cum castrensis 18. § servus 2. de castrensi. pecul. Hinc q. bonorum ad
ministratione prohibita non sit, non alienandi facultas conveniat quapropter
sua administratione privatis est, prout arg. 19 Ulp. in dicta l. 10. de curat. furios.
Hinc quod prodigi, quibus bonis interdictum est, pro eorum varietate, tam pu
pillis, tam adultis sub curatore degentibus, tam etiam furiosis. Adquipa
rant. in l. cont[illegible] conditio 5. §. sed et si 7. de reb. credit. l. furtiva 7. §
Idemque 12. in illo § anteced. quibus ex causa in potius dicta l. 10. de R.
I. dicta l. 3. Cod. de in integrum restitutione, qui omnes res proprias
alienare non possunt, iam vidimus = Nec quidquam interest, an quis

quis a prodigo ex donatione, emptione, aut alia simili causa rem accepe
rit, interdictum eum a praetore bonorum administratione sciverit, an ig
noraverit, uno verbum cum dominium acquirit ex defectu [illegible] quem
minimum efficit interdicta bonor. administratio, nec accipientis ignorantia
iustum reddit, et sine quo nulla traditio efficax ad dominii translationem
non est. l. numquam 31. in princ. de acq. rer. dom. quamvis si quis
iusto, et probabili errore deceptus ab eo, qui interdictam bonorum adminis
trationem ignoravit, rem emerit, aut ex donatione alia ve simili causa acce
perit specialiter titulo pro suo posse usucapere, et dominium per usuca
pionem [illegible], ut probant a contrario sensu ff. in dicta l. 12. de
Usucap. et ab arg. ff. in l. pignori 13. §. 1. eodem tit. d. l. 2. § si a pu
pillo 15. et § si a furioso 16. l. emptor pro quorum explicatione, et
conciliatione cum l. 7. §. Marcellus 2. de publiciana in rem act. unde quo
dixi in Academia de Usucap. cap. 3. n. 31. unde, quod ex dicta l. 26.
de [illegible] emptor a contrario sensu dominium, cum qui ignoranti a
Prodigo, aut cui bonis interdictum est emerit furtum dominium, non
sic accipiendum est, ut emptor propter ignorantiam dominium consequitur

acquirat, sed ut rem specialiter pro suo Ecclesia iure ex causa producto
possit usucapere eius quae dominij per usucapionem acquirere =
Necessari

Pomp. ibi de praesenti sed de futura dominij acquisitione pro tractat ut constat
ex H. litera, quae vacarijs interpretationibus omnino. Cujac. ad Pandect.
in eo H. Fachinei lib. 2. Controvers. C. 69. et Ant. Fabr. in Jurisp.
Papin. tit. 13. de Tutoribus pr. 3. illatione 8. sic subtiliter explicant D. D. Di-
dacus de Bezerra in disput. Salm. lib. 3. cap. 5. n. 3. Cum dictis sa-
qq. Denique ex eisdem rationibus, alij omnes, quia Ecclesia quod rebus suis
superesse non possit Curatores accipiunt, sicut liberi bonorum administra-
tionem, sic et alienandae facultatis ... expresse arg. H. in dicta leg.
12 in prin. de Tutor. et Curator. dat. d. l. 10. § Curatori. d. de solut.
Quibus principijs breviter iam nec sine effec

N.° 5.
oratio Divi Severi de sine decreto non facienda alienatione =

tu peractis, sciendum est quod tutores, et curatores qui libera administra-
tione funguntur, et dominorum loco habentur l. Tutor 27. l. Lucius 26. in
princ. de administrat. tutor. l. qui fundus d. § si Tutor 36 l. Emptor
l. si quis H. § antonosorum d. quod vi, aut Clam. dicta l. 12. § 2 de
solut. l. interdum 56. § qui tutelam. d. de furt. l. adea 157. de R.
I. quaslibet minorum res iure poterant alienare, verum cum sibi con-
cessa plenissima alienandi facultate saepe non sine gravi minorum
dispendio abuterentur, Benignius postea minorum commodis principali-
bus constitutionibus consultum est. et primum quidem, ut constat ex l. 1.
in princ. d. ... hoc motu Severus et Antoninus Imperatores anno ab
urbe condita 999. Sentilio, et Clemente Consulibus idibus Junij Romam
orationem ad Senatum miserunt, et in eo orationi inseruerunt, quae tutoribus
atque Curatoribus ne praedia rustica l. sub urbana minorum sine Pretoris
decreto distrahere interdiceret in cuius ss. cum fuisse S.C. conceptum
ex eo perspicue constat, quod huiusmodi alienationis prohibitio Severi, et

et Antonini introducto. S.Cto. saepe tribuitur. Ulpian. l. 1. 10. ff. non fit. tit. hoc. tit. ff. l. 1. ff. si adversus vendit. in l. si quidem ff. ff. si minor. ff. cum l. seqq. Cod. de praedijs et alijs reb. minor. sine decr. ff. l. 2. et 3. Cod. si quis ignorans rem minoris. nec sine exemplo sane, nam Senatus authoritas et si post Iulij Caesaris facta et diminuta; a bonis in Principibus conniventibus quadam, seu indulgentia interdum Senatu regeretur, qui ea, quae constitui vellent oratione complecti, ea que aut in Senatu ferre, aut scriptam ad Senatum mittere, et censendi arbitrium Senatui relinquere solebant, et in orationum SC.ta frequenter concipi moris erat, et id circa quod oratione inductum quibusdam locis traditur id in alijs SC.to dicitur introductum, ut notavit Cujac. l. 9. ad Papinian. in l. 1. de off. eius cui mandat. est. et probant ff. in l. item veniunt 20. ff. praeter haec. l. ff. sed si et l. 22. de petit. hered. l. ff. in pr. de ban. sart. l. et Mc. 23. ff. item. l. de condict. indeb. l. penult. iuncta. ipsius sart. l. et ad SC. Tertull. cum alijs a Dionysio Gothofr. congest. praesertim in dicta l. 2. Cod. de praedijs et alijs rer. minor. ubi legitur: Maximi quod oratione, seu, et Anton. in Senatu recitatam orationem fuerit. S.C. sub sequutum, et quo ad alienationis prohibitio iam oratione iam vero S.C. praemisse accepta fert. = Cum prohibitionis, ut Geminam rationem aperiam investigandum primus duxi quonam urbana, quonam rustica praedia dicantur. Ulpiani vestigia sequutus, qui cum iam Sever. et Anton. eam orationem interpretaret. hanc ipsam disputationem instituit in l. urbana praedia l. 198. de V.S. ut observavit Cujac. ibi ad Pandect. et lib. 2. observ. c. 23. cum observationem et si displicuerit Dn. H. anim. Donell. q. l. litera D. circa fin. Cresco. suadet. quod ff. in dicta l. 198. desumpt. ex lib. 2. de omnibus tribunalibus sub quo de huiusmodi oratione Ulpianus disputasse probant eiusdem inscriptioni

N.o 6.
Cuiusnam urbana cuiusnam rustica praedia sint de Cary dicta

56
51

ff. in lg. sed si forte 6. l. quia nec Autore 8. hoc tit.° et ex lib. 3. de oribg tri-
bunalibg sub quo de huiusmodi oratione Vlpianus disputare probant eius dem
inscriptioni ff. in lg. sed si forte 6. lg. qui nec Autore 8. hoc tit.° et ex lib. 3.
de oribus tribunalibg. extrahe ff. in lg. 2. § 1. de off. eius cui mand. e. iuris ad.
urbana vero quae prodia dicuntur, edificia omnia quae habitandi praecipue causa
parata, et constructa sunt. sive in urbe sint, sive in agro. rustica vero dicuntur
agri omnes, qui frumentum ferunt, aut aedificia, quae rusticis usui, vel fruc-
tibus colligendis, et rei rusticae instrumentis continendis destinata praecipue
sunt, sive in agro sive in urbe sint. vera ut sic dumtaxat, et Paris destinatione
urbana a rusticis prodiis differant quod sibi id Vlp. voluit dum dixit in
dicta lg. 198. quod urbanum praedium non locus, sed materia facit, mag appellatione
dicta non lapides, aut caeca ex quibus constant aedificia significans ut fabro exili
mauit Donell. de pignor. c. 9. sed aedificiorum potius usum, et opportunitatem
sive Paris fami destinationem prout Diocletianus et Maximi. Imperatores
interpretatur in l. si praediorum 16. Cod. de praediis. et aliis rebg minor. dumaxat
munt quod rusticum praedium ab urbano non loco, sed qualitate id est
usu genere secernitur, quae litare vocantes, quam mag dixerat Vlp. qui
etat rem aliam mag cum qualitate coniunxit, et pro eodem accepit.
in lg. venditionibg 9. § ult.° et in lg. quod si in. 12. de Trah. Empt.

Cum quidem inter urbana, et rustica praedia distinctio, quamplures discrepantes tradunt
Alciatus, Rodriguez, Goedens, et Cuj. in dicta lg. 198. de V. S. Duar. in lg. 2. de
Servit. fab. 19. Connectur. c. 15. apola de servit. urban. praed. c. 1. n.° 2. Osi. plu
res referens dicta lg. 12. commt. Donel. cap. 2. litt. c. Caldas Pereira de empt.
et vend.° c. 33. n. 25. cum 3. seqq. D. Ferdinad. de Mendoza de pactis lib. 2.
cap. 2. n.° 7. Menill. lib. 3. observ. cap. 3. -circa finem vero ex regg. manifeste probat'
rustica non nulla aedificia esse neque in pro. nam de rusticis solis, seu aedific
ciis expressim loquuntur. Vlp. in lg. dotale 13. in pro. de fund. dotal. et in lg.
cetera 91. § sed si quis ad opus 5. de leg. 1. et Florentinus in lg. fundi

ult. de V. S. Hoc autem non alia ex parte, quam quo rusticis usibus destinata praecipue sunt, alioquin Urbana nulla bona fides dici possent, cum nemo dixerit: quod rusticis usibus destinata aedificia rustica praedia proinde dicenda sunt, et sola Patris fam. destinatione rustica ab urbanis praediis secernit. =

§. Rursum urbana familia a rustica non loco, sed opere, seu sola Patris fam. destinatione separatur. l. peculij 65. in pr. Certi idem in familia de leg. 3. l. cum quaereret. 60. §. 1. l. servis 99. in pr. et §. 1. et 2. de leg. 3. l. quam 2. l. cum quaereret. 60. §. 1. l. servis 99. in pr. et §. 1. et 2. de leg. 3. l. quam 2. §. Rusat. 5. de fundo instructo. l. urbana 166. de V. sig. et similiter Urbana penus et suppellex a rustica non loco, sed usus genere distingui hoc, et urbana dicitur quae urbico usui deserviunt, quamvis in urbe sit l. quemadmodum 12. de suppellect. l. legat. 4. §. quod si urbana 5. de penu leg. l. quemadmodum 12. de suppellect. l. legat. ut notavit Menochius de arb. lib. 3. cap. 5. pariter quod urbanorum et rusticorum praed. discrimen non a loco, sed ab usu, et Patris fam. destinatione deserviunt. N° 7.

Verum aedificia omnia indistincte sive urbicis, sive rusticis usibus destinata urbana praedia dicenda fore probari fore videtur. l. 1. in fine Commun. praed. d. l. 198. de V. sig. §. 1. in l. ... de serv. Inquibus servitutes deventi Urbani, et rustici aedificia omnia urbana praed. dici appellari, et in villa aedificata sint, et urbanorum praediorum servitutes dici appellari, quod aedificiis inhaerent; quod servitutes quod aedificia omnia samon si eas dici quae aedificiis inhaerent; quo ... urbana praedia dicuntur Cujacius debita servitutes si rusticis usibus destinata, urbana praedia dicuntur.

§. Secundo ex d. l. 198. ubi stabula Urbana praedia esse Ulp. asserit, quae tamen rusticis usibus pecoribus recipiendis deserviunt comparatum est. l. 5. Cui. stabularius ff. naut. caup. et observari communiter solet ad illud Virgill. lib. 8. eneyd =

Quae a stabulo possent conspectu ... auxoi.

Tertio ex difficili ... in l. 3. in gg. Caia pignus ... ubi invecta, et illata a conductore in horrey, et aream facito pignori ... securitate

lg. 3. in gg. cay. pign. vel hypo

locatori teneri ex Nerat.o Ulp. respondet: q.o horrey diversorij, et aream urbana predia eẽ. Convet: Patet cōa. nam quoad pignoris taciti caam inter rustica, et urbana predia illud interest notum est quod sit. rusticis predijs lo catis fructus quidem Creti nati et percepti tacito pignoris iure pro merce dis securitate, locatori tenent. et a colono vero in ducta, et illata ni si id nominatim convenerit nullo hypotheca iure tenent. At urbanis predijs locatis, etsi nulla conventio intercesserit invecta, et illata ab inqui lino propensionis securitate tacito hypotheca iure locatori tenent. l. 2. in princ. de pact. l. solutis 4. §. solutam s. de pignor. act. l. 11 in lege 24. §. 1. locati. l. 2. l. 9. in prin, et §. 1. l. licet 6. Cum leg. seq. in quibus caai pignus, l. hypoteca Cum differ. rone ab origine erudite, et eleganter tra dunt Cujac. in dict. l. 9. de pactis. et in dict. l. 5. cod. de locat. fab. in rational. ad l. 2. et ad dict. l. 11. §. 5. de pignoribus act. Conanus lib. 2. Comm. c. 16. Baldus in. de pignor. q. 8. Bacob. eodem tract. lib. 2. c. 11. callad. Peter q. 16. Baldiun. de pignor. q. 8. Jacob. eodem tract. lib. 2. c. 11. Mendoz. de pactis lib. 2. cp. 2 n. 8. ra de empt. et vend.o dict. c. 33. n.o 98. Mendoz. de pactis lib. 2. cp. 2 n. 8. et novissime D. Petrus de Chauanni in 2a. sue didascalie part. c. 12. per to tum: q.o horrey diversorij, et area quorum locacio facta invecta et illata a conductore tacito pignoris iure propensione locatori tenent.o in Nerati et Ulp.i a si urbana pro sexto predia dicenda sunt quo sit. non dubitari. id rusticis potius iuribus deserviunt dubij non est: nam horreum quod in dict. l. Ulp. appellat, nihil est aliud, quam fruc 12. §. 1. de fundo instr. granarij Ulp. appellat, nihil est aliud, quam fruc mentis, vel aliorum fructuum repositorij, ut ut ex l. hinc 62. de acq. rer. dom. et alijs iuribus docet Almayd ad rubricam Cod. de conditis, et publicis horre is lib. 10 n.o 7. et 3. — Accursius. et Gothofr. credemus in dict. l. 3. in quibus caai

Diversorij quid- §. et diversorij si Accursi. et Gothofr. credemus in dict. l. 3. in quibus caa pignus etc. stationes quadam signi ficant, non habitum, sed colligendis mer cibus destinatam. Area autem x.a tenent Varron. lib. 4. de lingua latina ~~similiter urbanam ponuus, et suppellex domestica, non loco. sed margine~~

distinguitur, et urbana dicit. quae urbico usui deserviunt, quamvis in urbe
sit. l. 1. § 8. quod si urbana S. de pena. leg. l. quemadmodum. 12. de supellectili legat.
ut notavit Menochius dicto lib. 3. cap. 5. [illegible] quo urbanorum, et rusticorum praediorum
distinctio non a loco, sed ab usus genere, et Parisius fam. destinatione debet
deduci = Verum aedificia omnia N.° 7

loco e contra, ubi a rusticis. [illegible] sequitur. quod et probant dictiones 4.
in l. Mella 12. § ult. de alimentis, et civ. leg. et in l. ult. § 1. Cod. de servit.
aedificia omnia quamvis rusticis usibus destinata, imo et area quae sine ae
dificio omnia quamvis rusticis usibus destinata, imo et area, quae sine aedi
ficio est inter urbana, non vero inter rustica praedia miscenda. = l. 2. de servit. rustic. praed.

§. Denique, et e contrario, aedificia tamen si habitatio caa, et ad ru
sticos usus constructa rustica, non urbana praedia dicenda, probant Neratius
videri in vulgari diffinitu [illegible] in l. 2. in princ. de servit. rusticor. praedior.
Ubi docet rustici praedii servitutes esse iter, actum [illegible] tollere, et efficere Pro
nio Vicini. Cum [illegible] praetoria sive pro magnificis dominibus praesidum [illegible]
cum caa in urbibus constructis accipiantur ut in l. ult. Cod. de offic. Rector.
Prov. l. 2. Cod. de operibus publicis sive provinc., vel aedificiis quae domini
si quando ruri sunt. habitant a villici habitatione seiuncta, ut in l. plenum
12. in princ. de usu, et habitatione. l. praedii 91. § 1. de leg. 3. urbanis habitationi
usibus deserviant: quo etiam habitatio caa, et ad rusticos usus constructa aedi
ficia non urbana, sed rustica dicuntur = N.° 8. responsio argumentorum

§. Sed adhuc in superiori traditione urbanorum, et rusticorum praedior. per ipso des
tinatione, quam expensa Annibal [illegible] testimonia non offendunt, quod enim
dicitur in dicta l. 1. in princ. de usu praedior. et in dicto § 1. [illegible] de servit. aedi
ficia omnia urbana praedia appellari, et si in villa aedificia sint de his aedificiis
accipiendum est quae urbanis usibus deserviunt quia quae non nec urbana esse
dicuntur, quod in villa constructa sunt, ut cum Marco Sydama lib. 2. mem
bran. Eplog. 8. explicat Ossi dicto lib. 11. comm. c. 2. litera C.

§. quo etiam sensu accipiendum Ulp. in d. l. 198. de V. S. arguit decisiva illa oratio, quia sub Urbanorum prædiorum locum, sed mat.a faciat quam exponit n. 6. Vinitoria autem usibus destinata edificia rustica prædia dicenda, propter superius adducta iura, probat Gl. in l. Augurum 180. de V. S.

§. Nec magis obstat, quod idem Ulp. in d. l. 198. stabula inter urbana prædia recenseat, nam stabula, ne fallamur in ambiguo, signidem probetis pecoribus rusticis usibus in servitutibus recipiendis aptis inquam? rustica praedia bis sunt ... sic imponendum in d. l. 9.8.1. in quibus casu firmu ... qui rerum sæpe ad hominum mansiones instructa diversoria significant in quo eque pro sufficienter itineris laboribus fessi quietis: ... se recipiunt. l. m. §. ult. ferri adversus nautas caupon. etc. et ibi ... Cyprianus lib. 3. Epistolar. 13. ibi: aut si in via stabulum aliquid obviderit, et veniens a latronibus ceperit, et quis quis ingruenti fecerit incidentibus illic infestatio capiatur nonne, omeantes hac opinione. Ipsa stabula apparent diversoria, ubi sunt hospita fida ... et recepta stabula imeantibus tuta? et C. Seneca lib. 1. de beneficiis C. 13. ibi. nemo stabularij, aut Cauponis hospitis iudicat. et in huiusmodi sensu accepta tam quam habitat.ni destinata non possunt non inter urbana prædia numerari sed et aliquando pro equorum, et aliorum animalium quærulatis usibus non in servitutis stationibus accipiunt. l. si Cuius rei 13. §. ult. de usufr. l. in omnibus 1. Cod. de cursu publico. lib. 12. et in hoc etiam sensu quamvis non habitation, quia tam urbanis commoditatis usibus deserviunt urbana prædia, meo quidem iudicio dicenda si. et de stabulis in hac ultima accept. Ulpianus in d. l. 198. intelligi debere existimo; nam cum stabulis meritoria adiceret, et meritoria ad hominum mansiones constituta diversoria significant d. l. 13. §. ult. de usufr. pro stabula quæ inter urbana prædia recenseat non diversoria, quo meritoria vocant, ut falso credidit Mendoz. de pact. lib. 2. C. 2. n. 15. sed eorum animantium, quæ non rusticis, sed urbanis commoditatis usib. inserviunt, stationes intellexisse dicendum est.

Illud.

quod et horti sive in Edificiis habitat. Illud in sua opinione veram fuisse quod et horti sive in aedificiis habitandi parati sunt continentur de quibus in lg. ult.ª in princ. de servit. urb. praedior. lg. seya. 66. §. 1. de donat. inter. vi ny, et uxorem. lg. 5. §. si quis. 3. de minor. dicta lg. 198. de V. S. munit. Bri son. lib. 3. selectar. c. 1. sive sine aedificiis, dummodo in reditu non sint, id ē. si venales fructus non ferant. de quibus in dicta lg. 13. §. fructuarius. 1. Verum etsi forte de Vsufr. C. de aqua ductu. lib. 11. Cum non rusticis, sed ur banis amoenitatis, et deliciarum Vrbibus deserviant, et ideo volupraria praedia dicantur in dicta lg. 13. §. 1. non inter rustica, sed inter urbana praedia recen sendi sunt. ut servitute videtur Cepola de servit. urban. praed. d. c. 11. n. 1. quam uti Caldas pereira de empt. et vend. d. c. 33. n. 122. inter urbana aedi ficia eos domum sortes separandos existimet, qui et amoenitatis solum de serviunt, et simul in continentibus aedificiis sunt, quo immerito Pap. decepit. in d. lg. 91. §. qui domus 5. de lega. 3. ubi solum dicit domo legata, ita de mum hortum aedibus vicinum legatum censeri, si cum domus causa illorum com paraverit, ut sic amoeniores, et salubriores domus possideret (domus etenim etiam ornatissimam, sive sortes non domus, sed casas, et exparte vetera appellare refert Pereira, ubi nuper) et aditum in eum per domus habue rit, et in summa si patris fam. destinatione hortus aedium accessio fuerit, et aedi tantum; cuius decisionis ratio non raro est, quod hortus non aliter urbanum praediorum dici possit, quam si aedibus stipulus, et earum causa separatus sit, sed raro potius quod domus dumtaxat apud Papinianum legata propone tur, nec hortus tamen, si amoenitati solum inserviat indistincte sine aedibus contiguus, sive ab eis separatus sit urbanum praediorum recte dicatur. non potest aliter quam accessionis iure legatum ingredi nec vero aliter potest domus accessio. et aedi tamen indicari, quam si ei stipulus eius que causa compa ratus sit: ubi igitur a domo separatus ē. non ideo in domus legato non comprehenditur quod urbanum praediorum non sit, sed propter defectum volupta tatis illorum, qui cum domus exprope separant eius dumtaxat accessionis

ult.

in legato comprehendere voluisse Censetur: similiter q. Equorum, et aliorum ani-
maliu, quo rusticis usibus v. inservient stationes, seu stabula quamvis
non habitent, quia ptm. urbanis commoditati usibus destinant. debent
inter urbana praedia numerari de quibus Ulp. impendiis deducto in dicta lg.
198. de V. S. =

N.º 10. Fortius sane Juris conque ē. deductum Ex dicta lg. 3. in
quibus causis pignus et. nimis vexatiorem, et subtilissimam solutionem excogi-
tavit Mendoz. lib. 2. de pact. c. 1. n. 14. et 15. qui quod dixit. in numeris
add. n. 7. invecta, et illata a colono in praediis rusticis, nimis specialiter inter-
fecerit conventione nullo hypothecquiue pro mercedis securitate locatori tene-
ri verum quidem esse respondit, si praedium rusticum conductum sua natura fruc-
tus producat, quo casu cum ex praedio percepti fructus, qui tacito pignori-
ue locatori tenent. dicta lg. 7. ingg. causis. et. dicta lg. 3. cod. eod. tit. locatori
mercedem non modo aequare verum, et superare longe valeant et satis
sit locatoris securitati consultum non nisi impertinens, et superuacua in-
vectorum, et illatorum tacita foret obligatio; at si talle rusticum praedium sit deductum
quod fructus sua natura non ferat a Colono invecta, et illata tacito
hypotheq. iure q. mercedis securitati locatori teneri merito censet;
quippe cum invecta, et illata ab Inquilino in urbanis praediis conductis
ideo tacito pignori iure pro pensionis securitate locatori teneantur. lg. 1. in
pr. de pact. cum similibus. q. alioquin cum nulli urbani praedii, nisi
habitationi, aut amoenitati fructus ferat, frequenter exigentur pensionis
securitas fructuarie: ut tacite huius hypotheq origine inducentes latius
pro sequuntur. interpretes laudati n. 7. siquidem talle rusticum praedium sic con-
ductum, quod fructus ferre sua natura non possit, cum nulla fructuum obligatio
pensionis securitatem inducat non aliter potuit locatoris indemnitati
consultum, quam se invectorum et illatorum tacita inducentur hypotheca, et nihil
quoad tacite pignoris causam inter urbanum, et rusticum infructiferum
praedium interest =

§. Assumptum prob. Ex dicta l. 2 §. 1 in quibus causis ett. ubi invecta, et illata a Colono in Stabula educta, quae scilicet pecoribus rei rusticae aptis recipiendis deserviunt, et do[mo] rustica praedia ... dicant. tacito hypothecae iure pro mercedis securitate locatori teneri, seu quod idem est Stabula hac quoad causam taciti pignoris non multum ab urbanis praediis distare. Pomponius Neratius respondit, quia cum fructus sua natura inferant in hac re propter rationis identitatem ab urbanis praediis non differunt, qua Neratii authoritate subnixus Ulp. in dicta l. 3 eodem tit. invecta, et illata a Colono in horreis diversoriis, et areis tacito pignoris iure pro mercedis securitate locatori tenere decidit, quia hac rustica praedia sint tamquam rusticis usibus destinata, ut dixi n. 7. Cum ... fructus ... non possunt, quoad taciti pignoris causam non debent ab urbanis praediis distare. In quibus etiam ... rustici ... in fructibus seu praedii conducti accipi ... eiusdem Ulp. #. fosse in l. et Signis 19. §. 1. de religios. quo de expressa invectorum, et illatorum in praedium rusticum hypotheca nec male exaudiunt Baldus in l. de pignor. d. C. et Vinn. Sepalat. cap. 12. n. 8. Ex quibus iam apparet ex eo, quod invecta, et illata in horreis, areis, aut diversoriis tacito hypothecae iure teneantur, non inferri, quod huiusmodi praedia rusticis usibus destinata, urbana dicenda sit, sed solum, quod hac rustica tenera sint, quia cum fructus non ferunt Stabulorum instar quoad taciti pignoris causam ab urbanis praediis non distant. N.° 12.

Difficilius profecto videtur ulti- Oss.ⁱ 11.ᵃ ad tit. in l. 2. de servit. rustic.
mi argumenti desumpti ex l. 2. de servit. rust. praed. Promissum solum omissis Cujac. ad Pandect. in eo tit. Hotom. lib. 8. Observ. c. 12. et Fabro. lib. 19 con iectur. cap. 15. respondet Oss. dicto lib. 11. comment. cap. 2 litera D. quod praetorum non semper maioris sed ... iudicium ... in urbibus ... aut urbanam Villam significat, imo et rustica necessitatis causa haberi poterit, ut instrumenta, et fam. ad rustica ibi sint. et fructibus ... dis, ut ... ex dicta l. Ulp. Venit. ubi aute. Cod. de off. Praetor.

Proximis, et de pistorio sic accepto in d.ta lg. 2. lauty Neratij existimat qui idcirco rustici predij servitutes esse scripsit licere altius tollere, et officere pistorio vicini, quia Jus altius tollendi servitutem regulariter inter Urbanas servitutes numeret. lg. 2. de serv. urb. d.to §. 1. instit.a de serv. quamvis ste non nisi edificijs pro deberi, quo ut plurimum (ut experientia demonstrat) urbana sit predia, rustica dum aliquando esse possunt, veluti si rustico edificio debeat. prout apud Neratium contingit in d.ta lg. 2. de serv. rusticor. Nec absurdum videri pot. q.q. dicat Vinni. in d.to §. inst.a de servit. n.o 1. ut eadem servitus nunc sit Urbana, nunc rustica cum itineri, et aque ductu servitutes quo inter rusticas ideo recenseat in lg. 1. in prin. de servit. rusticor. predior. et Impr. instit.a de servit. quia regulariter rusticis predijs debentur, siquidem urbanis predijs debeantur urbanae sine dubio dicant. Expressum H. in lg. si ego st. §. 1. de public. in rem. lg. servitus 20. §. 1. de serv. urb. liter. 12. omnia pred. =

§. Verum hoc. D.D. solum quamvis veram in se doctrinam contineat dum in H. d. lg. 2. adaptari (ni fallor) non pot. nam Pistorium de quo Neratius in pro. rustico sed pro urbano predio accipi debere illud mihi evidenter fere persuadet, quod consultus cum servitute altius tollendi, et officiendi pistorio vicini, cloacae per vicini domum habendae servitutes coniungit, et utramque rusticam esse decidit, sed domus appellatione non nisi edificium habitationi oppositum, et sic urbanum predium potuit significare: quod et pistorium nomine non rusticum, sed urbanum predium significare, conveniendum est. =

N.o 12. Explicatio D.D. proponitur vera intellig. d.ta lg. 2. de serv. rusticor. predior =

Sed nunc gravior insurgit difficultas: Nam Pistorium, et domus in H. Neratij in d.ta lg. 2. si pro urbanis predijs acciperentur profecto licere altius tollere, et officere pistorio vicini, et cloacam habere licere, per vicini domum non rusticorum. sed urbanorum predior. servitutes dicende forent, sed Neratius rusticas huiusmodi servitutes appellat. quod pistorium, et domus quamvis urbicis habitationibus inserviant, non urbana, sed rustica predia esse sentit et penitus a nobis traditis urbanorum,

Rusticorum prediorum discrimina evertit. = §. Quamobrem, ut Genuinam Neratij mentem quam assequi intendo non dum fuerit noviter examinis supponendum est. quod prediali quolibet servitus a Nobiliori denominante Ita predio, denominatur sortitur quin servientis ulla ratio habeat. Urbana dicitur quae urbano quamvis a rustico predio; rustica vero quae rustico quamvis ab urbano predio debetur. ut probat D. in d. §. 1. vers. I. arg. de servitu urbanor. et docet Ost. doctis. W. comm. q. 1. litera 6. Ex qua suppositione jam Neratij Sa. clarescit apud quem prostanty, et domus (quod a nemine animadversum est mirum) urbana quidem non tamquam dominantia, sed servientia predia sic; ut ex eo liquet. quod serviens prediy illud dicitur. quod servitutem debet, seu cuius iure et libertas servitus minuitur l. 5. §. 9. de novi oper. nunciat. cum vulg. Prospicio vero cuius luminibus officiendi vicino ius erat et domus per quam cloacam hic vicino licebat quae proponuntur Neratij, sunt ibi servitutum debebant, quoties ab urbanis prediis et aliis vicini rusticis verbis destinatis debeantur. quod necessario supponendum est. a nobilioribus denominatur. desumpta Rustico a Nerao ratione dicuntur = (1) §. Nec dicas

rationem hanc suppositionem aliquis dicat nam cum prediales nulla servitus sine duplici predio denominante. Ita et servienti ponunt Ulpian. d. l. 1. §1. Inia prediorum. Et ideo autumat. de serv. et Neratius servientis duntaxat prediorum mentionem, dominantia predia, quibus servitutes debeantur suppo[nunt] necesse est, haec autem Urbana fuisse dici in pr. alioquin si urbana tam dominantia quam servientia predia fuissent omnium servitutum Urbana servitutes dici debuissent; Rustica ergo fuisse supponendum est omnino, ut abeis tanquam nobilioribus rustica servitutes denominari debuerunt = Exposita iam, et quidem circa Ulpiani Capitis, urbanorum, et rusticorum prediorum diff.a genuina decisiva ratio propterquam Severi, et Antonini oratione rustica duntaxat non etiam urbana minores

N.o 13
Quare ratio prohibiti sint tutores predia rustica alienare; non Urbana

predia sine Pretoris decreto distrahere interdicty Tutoribg et Curatoribus est. Ex eo deribatur, quod urbanorum damnosa minus quam rusticorum prediorum distractio minoribg; urbana siquidem predia sepius plures sumptus exigunt, quam reddunt emolumenti sunt quo ruinarum periculis obnoxia, et id circo inter res mortales, et periculo subiectas enumerantur in lg. 5. §. usque adeo ff. de administrat. tut. et in lg. dedulta 58. §. cum autem 6. ad Trebell. imo, et domus quelibet quam tumbis prediorum steriles licet non inutiles a Iurisc.° dicuntur in lg. 3ª. §. sin autem 4. vers. sin lin. Cod. de bonis que liberis. rustica vero predia maiores, contra rei, longeque uberiores fructus et proventus ferunt nec tot casibg sunt obnoxia lg. verum 11. §. si completis. ff. de minor. Docet Cujac. ad tit. C. de administratione tutor. et ad Nov. ff. Iustiniani, Divinum eta Imperatoribg est, non aliter minor. commodis prospectum fore est. Quam si rusticorum prediorum distractio tutoribg, et Curatoribus interdiceret. nec ex eo preiudicium evitari, quod in prediorum locum, perpetuus ex distractione redatum subrogaret. nam licet in rei pretio equivalenter sit tum quamvis non formaliter eius ultimatio contineat. lg. tamen 88. de v. sig. iuncto, Cujac. lib. 12. observ. cap. 36. H. sic intelligendi in lg. heredes 25. §. ulto. cum lg. seqq. fam. hercisc. lg. si pecuniam 12. in prin. de leg. 2. et cum ibi p. conciliandum in Parag. tit. 22. de leg. §. per vindicationem 6. et §. per preceptionem 10. In ultimatione in res ipsa nec eminentior, aut equipollenter continetur dicta lg. 88. de verb. sig. §. si res aliena 6. vers. hac ratione. instit. de leg. ut ad rem considerat Ant. Fab. in Papin. tit. 13. de Tutela pr. 8. illatione 52 =

N.° 14.
Depuendicta sene alienatione rusticorum sine decreto Pretoris =

Ex eadem ratione etiam Rusticorum minorum sine Pretoris decreto distrahere eadem ratione prohibitum Tutoribg, et Curatoribg fuisse Constantinus Imp. testatur in lege, quo tutores 22. in prin. C. de administratione tutor. Quod non de rusticis dumtaxat rusticis sed ut is accipio qui plenius accepi, et in prediis rusticis morantur velut quedam prediorum pars censebant. de quibg in lg. ex facto 35. §. servum 3. vers. proinde de here instit.ª, l. si Quis inquilinos 112 de leg. 1. lg. in

instrumento. 8. l. 12. l. 12. §. Alphenus 2. de fundo instruc. et in d. sic intelligendo in l. 3. de diversis et temporal. praescriptionibus, insuper Cujac. lib. 5. responsor. Pap. in l. Tutores 39. §. ult. de administrat. tutor. Donell. lib. 12. Comm. cap. 9. Brisson. lib. 2. select. qq. 9. et Suarez de Mendoza lib. 2. ad l. Aquil. cap. 2. sect. 2. et nu. 7 = et quamvis rebus ob ossa omnino fuisset specialiter distractionis prohibitio, quippe, cum alienare sine praedijs n. potuissent. d. l. 112. in princ. de leg. 1. Praediorum alienatio prohibita non fuerit non eorum alienatio simul interdicta censeri, sed et ad eo servos rusticos semper praecipue pertinuisse crediderim, qui quamdiu, nec per se agris adscripti, neque eorum pars certe, ignorando rei urbicae determinanti, de quibus in l. 65. de leg. 2. et alijs iuribus adducti. n. 6. quos tamquam agri urbane necessarios absque decreto Praetoris alienare Imperatores prohibuerunt, quos et tenere Cuj. videtur ad tit. Cod. de administr. tutor. quemadmodum, et Zenonis Constitutio in l. ult. Cod. de praedijs decurionum sine decreto lib. 10. quae decurionibus rustica duntaxat mancipia vendere sine decreto lib. 10. quae decurionibus rustica duntaxat mancipia vendere in decreto ... (in quibus antea idem iuris erat ex. Valentini, Theodosij, et Arcadij Sanctionum in l. 1. C. Theod. de praedijs, et mancip. Curialium) sine decreto vendendi facultatem interdicit ad rusticos omnes servos spectare, quod animo ... Comitis, mancipia Amaya in l. 1. et in d. l. 3. C. de praedijs decurion. lib. 10. n. 51 = Praeter rustica v. praedia et mancipia caeteras minorum res sive mobiles sive immobiles tamquam non necessaria, et quarum nullus, aut exiguus fructus e. Tutores, et curatores etiam sine decreto Praetoris distrahere n. modo potuerunt, sed et debuerunt. d. l. 22. in pr. C. de administr. tutor. et ex pecunia, ex earum venditione redacta idonea rustica scilicet praedia minoribus minoribus comparare, aut pecuniam faenore occupare, id est mutuo sub usuris debitoribus credere l. 3. §. caeteri. 2. vero. et si pecunia. d. l. 5. in pr. l. tutor. 7. §. competere. 2. de administratione tutor. alioqui si in earum rerum distractione cessavit, et ob id damnum

aliquod invegari fuisse minoribus adiniunctae ex dicto tutelae tenebantur.

quemadmodum, et si rustica praedia ex minorum pecunia comparare aut earum pecuniae occupare neglexerint. in usuras ex hinc condemnabuntur. d. lg. 7. §. si post 3 et si deponi 7 et §. usurae 14. lg. cum plures 12. §. ult. et si tutor 15. lg. ob fenum 33. lg. qui reparationis 58. §. 1. de administrat. tutor. uinde quae tradunt Ant. Fab. in Cod. arto 11. 13. de tutel. in prin. Villalo. §. to. 12. et 83. et Gutierez de tutel. 2. parte. 2. part. C. 9. per totum =

N.° 15. Praenominavimus lg. 198. Verb. plene. de V. S. et lg. 2. §. 1. negg. cum supervelit.

Sed quae decisiva ratio ostensa nobis iterum luce illustrata est et H. in dicta lg. urbana 198. Verb.° plane de V. sig. dixerat ultp. horti si qui in aedificiis sunt constituti urbanorum praediorum appellatione continentur; progreditur. Dato quod si plurimi horti sunt in reditu vineae forte, vel olitoriis, si venales fructus ferant, geg. eg. H. comprehendum dicebant. et 8) quamvis ab aedificiis separata rustica sine dubio sunt praedia, si tamen sunt in continentibus aedificiis, urbana potius esse. supponit, et fortissime pertinere videtur Non ratio ratibus nam horti in urbanis aedificiis constituti, eorum accessio et addit tamen indicans dicta lg. 94. §. 5. de leg. 3. et si venales fructus ferent, urbana potius praedia dicenda sunt, cum accessio quae libet ii forma non sequi nec sui principalis, vulgari reg. H. in lg. mihi 129. §. 1. lg. cum principalis 178. de R. I.

§. accedit, quod ea quae religiosis adhaerent, seu accedunt quamvis alioquin profana sunt nat. sint. et ti piosa esse dicunt in lg. quae religiosis 43. de rei vindicat. et ex adverso, quae profanis rebus accedunt, quamvis sacra alioquin sint profana censentur. Quae ratio in emptionis, et venditionis contractu utiliter deducunt lg. hanc lg. 22. lg. in modicis 22. de contrah. empt. et arg. H. in lg. quaedam 62. de acquirendo rer. dom. §. et horti venales fructus ferentes, quia sua nat. si ab urbanis aedificiis essent separata rustica praedia dicerentur. Siquidem in urbanis aedificiis sunt constituti, tanquam eorum accessiones inter urbana praedia debent numerari =

N.° 16. ~~[illegible]~~ affert: subnitus, et noba concil.° ...° Sup.° dicta sunt.

Quibus de fundamentis ab Iuris ... omnis

Omissis, aut Ulpiani liberamus, cum, Cum Neratio in dicta lg. 9. §. 1.
in qq. casu, et in concordiam cum propria observatione redigamus, repetendum
dum nunc erit quod diximus n.º 6. Ulpiani Sti. in dicta lg. 198. cum
sequens Severi, et Antonini orationis interpretarent devenientis. et verba
ius prædiis disjurare. Quo animadvertere facta, verum diij qualiter
est, quod horti in Urbanis Ædificijs Continentes, quamvis in reddi
tu sint, seu, venales fructus ferant, tam quam eorum accessio ei
Urbanorum prædiorum numero sunt ut probat D. in dicta lg. 2 §. 1. et eamine
naturali Continuatione anteriori num. exponens, neque id negare Ulpianum
timo in dicta lg. 198, ubi quod Sondis huiusmodi horti urbana præ
dia non esse ad Severi, et Antonini orationem, referendum meo Iudicio est.
quasi apertius diceret, quod licet accessionis iure urbana prædia re
vera sint in Naturæ tamen orationis dicti propter minorum favorem non
Urbana, sed rustica esse intelligantur. quia Cum in redditu sint vena
les que fructus ferant, ne sint ruinarum periculo obnoxij debent rusti
cor prædiorum exemplo in minorum bonis retineri, nec in Cto. prætore
a Tutoribus l. Curatoribus alienari = §. Quam meam Interpretationem, et
ipsius D. litera suadet, Ubi Ulp. sic loquitur: magis hæc non sunt urbana
Æquitatis potius adversus subsidium solent significare, ut probant
D. in §. in Cii. via 11. §. 1. Quemadmodum Servit. amit. Cum lg. 1.
§. Si Omnium fructuum Ding. de relig. juncto Galuan. de Usufr. cp. 33.
n.º 3: quo Ulp. Æquitatis motus, ut minoribus provideret hortos, qui in
redditu sunt. Quamvis in Urbanis Ædificijs Contentos in orationis dicti
rusticor. prædior. num.º esse respondit lg. quod a Aliquo iuris effectu ra
tione esse prædia non negaret, quod unme exprave in eod. D. fuerit. dum
in definite, ait hortos quoque, siqui in Ædificijs sunt, contineri urbanorum
prædior. appellatione Contineri, quod statim siquidem horti sint in
redditu. in Orationis, cuius expositionis exequabat. dicti. locum non obtinere
Concludit =

§. Et affirmant praeterea ex iisdem
principijs, nunc etiam nec vulgariter exponendi eiusdem Ulp. Jt. in
l. 3. §. ult. et in l. magis 5. in princ. ff. h. tit. ubi si lapidicinas
(quo alia metalla etiam intelliguntur, id est aluminia, aut cuiuslibet alterius
mat. l. auri fodinas argenti fodinas, salinas, l. quid aliud simile
pupillus habuerit (quod iam privatis possidere liceat, quod ideo in l. 1.
hoc tit. Paulus signanter advertit q. ut Iacoby. Gothofr. adrubric. C. theodos.
de metallis, et metallarijs, lapidicenae auri, et argenti fodinae, et salinae
publica quaedam erant quae ad Principis dicionem regiumque patrimonium
spectabant, ut probant Jt. in l. 1. in princ. quod cuiusq. universitatis
nomine l. liber homo 59. §. 1. de verb. signif. l. sed hi. 13. in princ. de public.
cum. et vectigali. l. aut damni 8. §. e. poena 4. cum 2. seqq. et §. in uni-
versitatem 8. de poenis l. inter publica 17. §. 1. de V. sig. l. si quis 11. Cod.
de vectigal. et commissi. l. 1. l. ult. Cod. de metallarijs. lib. 11. quae-
dam vero privata quae nimirum in privatorum praedijs existebant, et quarum
dominium ad praediorum dominos pertinebat l. seqq. in l. item 9. §. sed si
lapidicinas 2. cum seqq. d. l. 13. unde est quod in §. de usufr.
pro quarum conciliatione cum leg. vel ut 6. §. 1. de servit. rusticor. adden-
dus Larrea. tomo 1. decis. Granat. disput. 12. n. 10. cum 2. seqq.
l. venditor 13. §. 1. commun. praedior. l. cum 32. §. uxori 2. cum seq.
de usufr. leg. l. 4. §. sabina 7. de censibus) magis existimare res
ponderet ex ss. orationis sine praetoris decreto alienandas impedirat; ratione
praestat Fab. in Pap. tit. 13. de transl. pu. §. illat. 51. quia id est
consilio, nequit abesse minori ex his omnibus quae ei fructum aliquem
afferre possent = §. Verum maiori adhuc explanationi opus est du-
bitandi ratio. apud Ulp. hoc erat, praedia, in quibus lapidicinae, salinae
aut metallorum venae existunt, rustica non sunt. sed urbana, nec enim
rusticis agriculturae; sed urbanis commoditati, et divitiarum usibus
deserviunt; quo in orationis prohibitione non comprehensa videbantur. sed

Ulp. huiusmodi prædia urbana quidem revera esse vel in oratione
Urbis Comprehensa fatetur, pro rusticis in oratione tamen accipi,
eorum Cuius sententia comprehendi ex æquitate respondet, quia cum certos
redditus quæ fructum, et proventum ferant. d. l. 9. §. 2. et 3. de usufructu.
Castillo eodem cap. 31. ex n.º 2. l. ult.ª in princ. de fundo dotali. l. fructus
7. §. si vir 13. cum seqq. l. si fundum 8. solut. matrim. (pro quarum
explicatione, et conciliatione cum l. si ex lapidicinis 32. de Iure dotium
Consulendi Larrea d. disputat. 42. n. 13. cum 8 seqq. et D. Ioan. de
Hevia Bolaño. de impens. in res dotales factis. sect. 1. n. 16. cum 2. seqq.)
nec sint ruinæ periculis subiecta rusticorum prædiorum instar. non de
bent sine Prætoris decreto. a tutoribus alienari=

§. Quod ex æquitate Ulpianus respondisse
probant illa Verba <u>magis puto</u> in dicta l. 5. in princ. hoc. tit. quæ æqui
tatis potestatem significare, tam diximus. Similiter probatur quod idem Ulp.
in dicta l. 198. de V. S. horrea venales fructus ferentia Quamvis
in Urbanis ædificiis constitutos pro rusticis prædiis accipiendos simile
loquendi modo respondet in illis Verbis: <u>magis hoc non sunt ur
bana</u>. æquitati accepto ferendum, et ad orationis mentem, quam ibi in
terpretatur. 55. referendum procul dubio est= Verum plura tamen in
orationem ipsam, quam indicabam eius ratione occurrunt, et 1.º quidem
argui sic potest: non omnia rustica prædia fructus sua natura producunt imo
infructifera quædam esse constat ex his, quæ pro explicatione H. in dicta
l. 3. et in dicta l. 1. §. 1. in quibus causis sign. est. diximus n. 10. ergo hoc
saltem in casu. Prætore distrahere tutores, et curatores potuerint eadem
probat Vulgaris nec adhuc animadversus H. in l. 22. in princ. Cod.
de admin. tutor. ubi horrea, quæ rustica infructifera prædia esse diximus
n. 10. sine Prætoris decreto. distrahere tutores, et curatores non solum
potuisse, sed contra ipsam orationem debuisse Constantinus affirmat= 2.º
rusticis Urbibus destinata ædificia quæ sæpe inter rustica prædia recensenda

N.º 12.
A nemine praevisæ circa orationem 55. proponuntur difficultates=

asserimus, n. minus, qm. vrbana ss. ruinary periculis obnoxia, vt
noty e; q. l. vrbanorz instar etiam in Consulto Pretore alienari c[on]
toribg, aut acreditoribg, debuerunt, vel falsa e ratio l rao. inter rustica
et vrbana predia superius assignata = 3o. Creditoris autem predij quo
sua nã fructus producere solent, quadam eius rure conditio, vel sumptus
sumptu exipant, qui preterent emolumenti. Exprimit H. in lg. statua
41. §. 1. de usufr. q. l. vrbanorz exemplo alienari sine decreto debue
runt, quod ratio ipsam impugnat qua in de finite rusticorz prediorz alie
naone interdixit, l. falsa decisiua ratio e. rao. = 2o. si anobis tradita
decisiua ratio rao vera eet fundi sterilis saxosi, l. pestilentes, in qq.
nullus e fructus, seu, (vt cum Apuleio lib. 2. loquar) infelix loliy, et
steriles dominant. Sabeng. in quibus in lg. sed addes 13. §. 1. locati.
et in lg. 1. Cod. de Edificijs alienig comprehendi in ratione non fuisset
nam censuerent prohibitioni rao ipsa etiam censere liberet prohibitio
[illegible] relatam H. in lg. 6. §. Quamvis. 2. de R. Pactionatu
sed huiusmodi etiam fundi alienari in Cto Pretore non potuerit
Dicentes H. in lg. si fundus 13. hoc. H. ergo etc. =

§ 53 Rustica etiam fructifera predia, quamuis non ruinary peri
culis plurimis tam. casibg sunt obnoxia Camate id est terre motu
aliquando pereunt, seu a bingentibg terre recursibg obsorbentur. Ita lg. 11. §. 5. de
minoribus l. Conducto. 15. § si vis 2. in fin. l. vlt. locati coti muniis parget
seu repentinis inundij inundationibg educitate, et hostiu miniorz, et
latronu incursibg subiacent lg. arboribus subiacet lg. arboribg 12. § si fur. 5. de
usufr. d. lg. 5. §. 2. d. lg. 15. §. 1. C. de locat. quos omnes fundorz calami
tates summa exudãe. speciatim exponit Chanarin 2. Didascalia pte. c.
13. per totz: q. l. ratio identitatis. n. minus, qm vrbana sine decreto
debent alienari, l. falsa decisiua raoe assignauimus =

§. 64 Decisiones quo ad prohibitam prediorz sine decreto alienatione minoribus
similes eê diuqtr. l. 2. C. de off. eius qui vice alicuius iudic. sed decisiones

Urbana non minus quam rustica praedia sine decreto distrahere prohibemus, l. fin. Cod. de praediis et aliis rebus minorum, ibi, quod nec urbana minorum praedia magis, quam rustica sine decreto poterant [Severi] oratione alienari = Et quemadmodum Severi oratio minoribus prospexit sic. et l. Iulia de adulteriis, quae marito fundum dotalem alienare sine uxoris consensu prohibuit mulierum fragilitati, et dotis securitati consuluit [praesertim] quibus alienar. licet; salegis Iuliae prohibitio ad urbana non minus quam ad rustica praedia pertinet l. 6. Cod. dotale 13. in princ. de fundo dotali; quod et orationi Severi debuit urbana non minus, quam rustica praedia comprehendere =

§. 8.° Et Ultimo: Sepe, apud Cons. rustica minorum praedia nullo decreto facta mentione ipsis absentibus minoribus, ipsorum tutoribus, curatoribus esse distracta, et minores adversus huiusmodi distractiones in integrum restitutos invenimus, ut videre in l. in causae 13. §. 1. Cum autem ll. segg. ff. de minoribus 25. §. 1. versic. item alterno l. contra tabulas 39 §. 1. ff. de tutor 47. §. de minoribus l. hall. 13. §. 10. [illegible] l. in fine [illegible] in [illegible]. si [illegible] emptis l. mino 33 in princ. de empti [illegible] in facto [illegible] §. praecedente de act. empti. l. minor. 39. in princ. de empti [illegible] et de [illegible] 32. §. interposito l. Cum seqq. de administrat. tut. l. quoties 29. de [illegible] 32. §. interposito l. Cum seqq. de administratione tut. l. quoties 29. de aliq. heres quod et rustica minorum praedia in Cons. pretore, potuerunt alienari aliogni si [illegible] eorum distractio sine Pretoris decreto fuisset tantum distracta Vindicare minores potuissent, quin restitutionem indigerent, quae tunc cessat, cum contractus ipso iure invalidus est. Severi vigorem regulam ff. in l. in causa 16. in pr. et §. 1. et §. praeliter 3. de minoribus = Solicet has obiectiones ex Innocent. N.° 18. Severi prohibitio aliqq. H. explanatur.

quae etiam minus attigerit, tenendum firmiter est, rustica minorum praedia et mancipia [Severi] orationis alienari sine decreto non potuisse, ut constat ex tanto privilegio uno H.° et C. toto tit. Cod. de praediis minorum et probant praeterea referendi adhuc iuris [illegible], H. in l. an Pretor 7. §. quaesitum ff. de minoribus Ubi earum rerum, quae servari minoribus debent, rustica praedia, et mancipia Ulpianus intellexit in ratione si Pretor addetur l. Quemcumque 13. §. [illegible] Depublicana, ubi leges nomine Severi orationem Paulus intellexit, quam et in d. l. 22. Cod. de administrat. tut. legem Constantini appellat. l. a [illegible]

l. Decer. Vind.° ibi: pupilli domus. quo urbana praedia e. tamquam in Senatus cons. prohibitioe. non comprehensa Validiter a tutore sine decreto distracta proponit. ut in eo ff. notavit Cuja. lib. 1. resp. Scaevol. l. verum ff. § 1. de minoribus lg. tutor 56. de administratione tutor. in gg. mobiles, et se moventes. minores rei quo comprehensio in Orat. prohibitoe. non fuerunt sine decreto rerte distracta reperiuntur. l. cuique § Cod. de contra. empt. l. 3 Cod. de peric. tutor. in quibus casy res nom.e quas distrahere tutores potuerunt, aut debuerunt urbana praedia, et caeteras immobiles res in Senatus Oratioe. non comprehensas Impp. significare dictis n.° 1.° Don. animadvertit, et in lg. cum interdicto 6. C. arbitrij tutelae, cum illa Vba. interdicto venditoni Utiy, ad praesentes Senatus prohibitioe referenda in marginalibus cum notis Dion. Gofred. praevidit =

N.° 18. Solvunt. aliquae objectiones Expositi n.° 17.

Nec sine mens. 17. Expensis objectiones obiiciunt, quarum prima respondeo; in fructifera quidem rustica non nulla praedia ee. nec hinc hoc magis quam fructifera a Senat. prohibitoe sub duci, aut sine decreto alienari a tutoribus, aut curatoribus posse, quia cum agri cultura sint necess.a et ea, ut posse rusticorum usibus veluti res rusticae instrumentis, aut pecoribus, rustica re familiae continendis aut fructibus, usque dum distractionis fuerit occasio, custodiendis deserviunt, fructifera praedia longe meliora reddant. in minorum bonis retinere non minus, quam fructifera oportet, rusticorum servorum exemplo. quos tamquam agricultura, et rei rusticae mancipatos rusticorum praediorum instar alienari sine decreto non posse n. 14. diximus =

§. Nec contrarium probat ff. in lg. 22. pr. de adm. tutorum, vbi horreorum nom.e ex Senatus oratoe alienari sine decreto posse continentius affirmat mercium repositoria, quae ut posse non rustica, sed urbano merca [illegible] usui destinata urbana sunt praedia, et horrea tamen. in L. Celsus § in pri. ad exhibendum lg. clauditur 19. de contrah. empt. l. quaeratur. 9. § item si quis 6. de acq. rer. dom. § item si quis merces 25. instit. de rer. divis.e et in aliis iuribus adductis a Caldas Perei. de empt.e

et Vend. d. cp. 33. n. 111. Circa fine in eadem Cr[illegible]itimo, ut videm illa
H vbu. vrbana etiam predia, et mancipia, domos, valnea, horrea, ac
que omnia que intra Civitatem sunt. In quibus vrbanorum prediorum
num. horrea non minus, quam domos, et valnea recensentur Certum est,
nec v°. aliter horrea, ut bona predia dici poss. qm. si mercium repositoria
significant=

§. 2°. Obiectioni respondeo, quod et in rusticis vsibus destinata
Edificia sunt, etiam ruinarum periculis obnoxia, minoribus tamen sumptibus
quam vrbana, ut plurimum reficiuntur. Et praeterea tanquam agriculturae, et
fructiferis prediis necessaria non minus, quam fructifera rebus in minoribus
connectuntur=

§ 3°. respondeo rustica fructifera predia nulla tatia esse, que
plures semper exigant, qm afferant emolumenta, ut experientia ipsa
compertum est; nec contrarium Marianum asserere in d. §. 21. §. 1. de Vsufr. vbi
quod scribit in his, etiam prediis usum fructus posse constitui in quo magis
impendimus, qm. de illis acquirimus, omisso Galvano de Vsufr. c. 31.
n. 3. ad vrbana predia voluptarijs amenitatis vsibus destinata referen
dum est. Cum Contrario ad text. ff. de Vsufr. servitute, inquam, n. 9.
Ant. fab. in eius definit., et Castillo de vsufr. cp. 19. n. 10. in quibus,
ideo Vsumfructum utiliter constitui, quia et ad mera voluptate, seu amenitatem
tantum non minus, qm prediali servitus pr. statui. l. summonary 28. d. l. 11. in
fr. de Vsuf. lg. inter servitutes ff. de servit. vrban. l. 3. infr. de aqua. cod.
et Eblina lg. operis 16. §. 1. quod vi aut clam pro quarum expositione et con
ciliatione cum lg. ut pomum 8. de servit. et lg. 3. §. sed si nuntia [illegible]. de in re versio
Videnda Galvan. de Vsufr. cp. 32. per totum=

§. 4°. respondeo fundum de
quo Paulum in dicta lg. 13. hoc. n°. sterilem omnino non esse, imo fructus aliquos
sua natura producere exilis verbis: Cum vtique fructus modo prati inve
beruis sit. et quamvis vera sterilem minorum fundum Paul. proponisset, qui
nullos fructus produceret, sine decreto tamen alienari non posse, atque

re penitus fuisse in dubito, nam, et sterilis via fundus pro cultore benefitiu potest, seu ubertatis reduci lg. 1 et 5. et fere per totu tit. C. de omn. agro deserto. lib. 11. Cod. ad auth. 3. de reb. eccles. alienand. l. n. item et quo Emphiteusis origin. inter observant DD. in §. adeo 3. instit. de loc. et Conduct. et id circo in sterili etiam agro in quo nullus fructus nascitur, si quidem culture adhibeat. Usum retinere decernimus in lg. 12. §. dicto 3. versic. nam et si agry de vinefr propter speratam sti. fructus utilitatem, quae si desiceret, vix eet ut usus fructus posset retineri, nisi alijs forsam nullus agro fundus eet, et si aliter hunc H. in terp. propter Galbang d. c. 31. n. 5. et qmuis sterile ita eet, ut nec futura (quod vix contingeret) possit eius fertilitas sperari; hoc tm. ipsum non strictis arbitrio dimitti. sed praetoria potius cognitioe. dirimendi, minoris suadet utilitas, ut opportunione loco disputabimus, et docet in terim Caldas Pereira in lg. si Curatoris 3. Cod. de in integr. restit. min. Ubo. 3 (?) fecit h. n. 14 =

N° 2.

Solutio 5a et 6a difficultas n. 2. (?)

Quibus 5a difficultas solvitur. si dicamus ex his casibus, quibus rustica fructifera pradia subito Casu, quosdam velut terraemotus rarissime, quosdam velut alios eadem civitates, aut fluminy inundationes raro contingere, nec considerare oporterre Cinep(?). H. in lg. ea qua 62. de R. J. arg. to H. in lg. 3. Cum §. ll. segg. de leg. reliquos vo. nec frequentes valde eet, et saepe adhibita diligentia posse superari, et quo aliquibus forsam annis contigerit, fructus sterilitatis aliorum ubertate, seu fertilitate longe plerumque compensari d. lg. 15. §. Pap. & locati. d. lg. 8. C. de loc. rustica denique fructifera pradia mortalia sua natura. n. ee licet superioribus Calamitatibus sint obnoxia ad urbanorum discrimen quo mortalia ii. natura dicuntur. qm inter rustica et urbana praedia differentiam probat. Alleg. adeo H. in d. lg. 11. §. 5. deminor. et sic rustica magis quam urbana in minorum bonis retineri oportet =

§. Sed nec difficilior 6a difficultatis solutio. nam cum ex dispositionibus longe navibus decrevit ominorum eorumque curatoribus, aut curatoribus alienatio fuerit interdicta decrevimus sltenne aliquis si praedia teneat in alios transferri curatoribus =

Curialibus muneribus ob. obeundis, aut administrationis rationibus reddendis minus idonei redderent. (vt Cassiodorus (Vbi. Var lib.). var. formula 41) ut ad necessitates publicas melius sufficerent, si substantiae suorum plus haberent, quibus (vt ipse concludit) munera possent subtrahi, si Civitatum nervi passim videant abscindi? quam rem latius prosequitur Amaya. in l. 1. Cod. de praediis decur. lib. 10. num. 3. et 4. et Jacob. Gothofred. in l. 2. Cod. Theodos. de praediis et mancip. Curialium, minoribus vero eorumdem tutoribus, aut curatoribus ex diversa huius quae fundata ratione stat optime decurione urbana non minus, quam rustica praedia alienari sine decreto prohiberi Cum prohibitione ratio aeque utraque comprehendat et in rustica dumtaxat, non etiam urbana minorum praedia alienari propter ex speciam rationis diversitatem in senatus prohibitione comprehendi; Decurionum autem et minorum quoad alienationis prohibitionem similitudo in d. l. 2. Cod. de off. eius qui vic. alicuius, vel Quaesit. Propter quam quod et si ad senatus prohibitionem pertineret, posset ad solos rusticorum praediorum restringi; mea dm. sententia non. puto non. ad Constantini constitutionem referri rationem quam, vt Constat ex d. l. 22. Cod. de administrat. tut. statim. etiam minores eorum quae tutores, aut curatores decuriones instar vrbana non minus quam rustica praedia alienare sine decreto prohibentur; ad Constantini vero Constitutionem inter minores, et decuriones adhibitam aequiparationem referendam in d. l. 2. illud. evidenter demonstrat, quod eius H. authores sunt. Theodos. et Valentinianus quos multi post constantinum Romanum sceptrum tenuisse nullus ignorat non igitur ad abrogatam iam pridem senatus orationem, sed ad sui temporibus ipsius Constantini sanctionem debet eorum decisio referri =

§ 3.º magis vrget obiectio, cui respondere posse existimo, illud inter senatus orationem, et legem Iuliam de fundo dotali interesse. quod senatus oratio rustica minorum praedia et mancipia propter fructus qui praestant commoditatem in eorum dominium retinere, coeteras autem res perituras, aut saltim fere in pupilli ferae alienari praecepit vti dm. vt vel ex pecunia creatum distrahere, redacta rustica praedia compararent (vt n.º 14. dixi) lex autem Iulia, dummodo marito

N.º 21.
3.º et 8.º solvitur. difficultas

Sine uxoris venia prædij dotalis alienationem prohibuit maritorum quidem, et dotis securitate prospexit, ut tamen fructibus habita ratione qui instante matrimonio non ad uxorem sed ad maritum propter eius onera pertinent l. pro oneribus 20. C. de iure dotium, sed ipsius duntaxat prædij, ne alioquin si maritus post eius alienationem non solvendo efficeretur restitutionis exitus periclitaretur. Et id cum tam urbani, quam rustici prædij alienationem interdixit, quia licet urbanum prædium pluribus sæpe sumptibus indigeat, sumptus tamen a marito in eius tutelam facti plerumque non in uxoris cedunt dispendium, cum si modici sint, id est si fructibus compendio ad levanda onera matrimonii percipiendorum et consequenter indistincte cum fructibus, id est urbani prædij locati pensionibus compensantur l. fructus d. §. ult. soluto matrimonio l. omnino 15. l. quod dicitur 16. de impens. in res dot. fact. si magni ita demum, si fructibus causa facti dignoscantur ex ratione ll. in l. ult.a eodem tit.o prout docet Heneckhovia de impensis sect. 1. n. 29. cum seq. melius quam Barbosa in d. l. d. §. ult. 1a p. te n. 13 =

§. Accedit, quod legis Iuliæ non ut postea Severi prohibitio est, cum ex uxoris pendet arbitrio, quæ, si urbani prædij ruinam imminere contingerit sine dubio eius alienationi consentiret alioquin quod ex sua culpa propter non præstitum consensum damnum sentiret sibi vulgare regula intelligeret. damnum sentire l. quod quis 203. de R. I. unde ex leg. prohibitione ad Severi orationem quo ad præsentem inspectionem argumentum non recte deveniret =

§ Denique nec in ultima obiectione expensi ll. refragantur in quibus omnibus, et in alijs, si qui similes inveniantur supponendum omnino est prætoris, vel præsidis decretum intervenisse, quod ideo omissum a CC.us, quia in suppositione utiliter facta alienationis, difficultatem aliam quæstionem agitabant, ut præter Acc. et Arrigg. moverunt Cuj. lib. 1. respons. Scævolæ in d. l. 27. de minor. et 6.o responsor. Modestin. in d. l. 32. § 1. de administrat. tutor. et 27. ff Iulian. in d. l. 11. de acq. hæred. et 5. ff eiusd. in d. l. 39. de curat. et Fab. in Papin. d. tit.o 13. de tutelis. pr. 8. illatione 2. et similibus ipsorum distractio fuisset propter orationem prohibitionem et distracta sine decreto rustica prædia, quin restitutionis beneficio opus

Sabuissent recta via vindicare minores potuisse, ut ab specie probant.
H. in l. si res pupillaris ff. de minoribus. Cum illa Uba: quam lex distrahi
non prohibet ad Severi orationem Cum iudicio referre Fab. in ration. Similiter
quod in l. 5. §. 1. et §. sane. ff. cum lg. seq. de authorit. tutor. d. lg. 3. Cod. de
integr. restit. l. un. in pr. C. de reputation. que fiunt in iudicio etc. et aliis
plurimis. pupillos, vel adultos tutoribus, aut curatoribus authoribus res suas
distrahere posse proponitur ff. dictis rebus. et accipiendis quod comprehensas in se
veni prohibitive non fuerint, vel si ad rustica predia, et mancipia refe
rat. in prohibitis decreti suppositae. necess. debet intelligi = Hec dum Seve

N.° 22.
De plenior Constantini constitutione. C. predia, et res minor. sine decreto non alienandis, proponitur in d. lg. 22. Cod. de adm. tutor

ri Orat., quam adeo minoribus utilis hactenus ostendimus, quatenus preter
rustica predia, et mancipia, ceteras minorum res tutoribus, et curatoribus alie
nandi necessitates imposuit, multis eorum utilitati adversari Constantino
visa e. qui alienationis prohibitionem ad urbana etiam predia, et mancipia
et res omnes mobiles, quas servando servari potest, extendit in d. lg.
22. C. de adm. tut. ut sic minorum, et curatorum fraudibus obviam iret
qui saepe res integras distrahebant, rerum pretia raro libris adscribebant, nec
quae solum rustica predia spectabant, aut fenori pecuniam occupabant, et quam
vis eo nomine obitura minoribus esset commodius sane fuit, integram
eorum causam servari, quam post eam vulneratam remedium quaerere l. ult. C. in quibus
causis in integrum restit. necessaria non est. Alia vero sua constitutione rationes, seu mi
norum commoditates Constantinus expendit urbanos etenim servos qui do
mum specialius et domesticarum rerum notitiam gerunt in domo retinere semper
oportet, sine quibus confundi heres rationes, tutores et curatores possint vel
tum et ad eorum fraudes detegendas, si minorum bonis imminuere aut
mutaverint vel aliquid e minorum bonis subtraxerint, nam boni servi
fraudem fieri prohibebunt, mali vero sine exegerit sub quaestione possint
patefacere veritatem, et omnium depositionibus de hoc iudicio instrumentis ...
ad instruendam §§. de administratione tutorum lg. ult. de Papien tutor. arg. tex. in lg.
quorum 58. §. ult. de aedilic. edict. lg. servi ff. de ... =
§ Ideo preterea
urbani ff. servi, siquidem aliqua sint arte praediti propter operas eorum

ve mercedes, si v.° tales sint, quibus nulla sit ars, et qui in vita minori Dominis esse non possunt labore partim proprio alimoniarum partim earum taxatione parcendi neque inutiles existimandi Cum porrò dominorum in aduntate consulere quorum vita remota servorum custodia saepius valebat in quo non solum adver sus Tutores seder contra immoderatas, et intemperante faeminas quales Diamne que secundas nuptias appetunt seminoribus properirt Constantinus affirmat quae plerumque nobis mariti non facultates modo, tutelam ipsis pro curante, sed et filiorum vitam addicunt, quarum fraudibus dispendiis vexari ser vi deseruiunt, qui minores Dominos a quibus uinfluimus benigne et temperate tractant non exercant, sed magis diligunt veremurque, quae illi proverbio, Tot servi Tot hostes, dominorum magis severitas, quam servorum neguitia causam praestitit. ut a. vulgare illud Seneca: non habemus eos hostes, sed facimus dum eis super vivimus, et crudelissimi sumus.

§. Quibus utilitatis rationibus moveri aveneri non dubitat Imp. tolerabilius esse urbanos servos, si ita contigerint, sive Dominis mori, qui exhaneris servire, quasi eorum mortalitatis rationem nullam habendam, et nec eorum fugam considerandam subiungi, quae ubi contigerit tutori potius propter disciplinae, aut custodiae neglectum, vel propter seditiam, aut avaritiam sint imputanda =

§. Sed nec domum vendere liceat (inquit Constantinus) in qua Pater defecit Minor crevit, in qua maiorum imagines, aut non videre fixas, aut revulsas videri satis est lugubre: quam elegantior profecto ratio illustrant H. Imp. tum Emptio 35. de minoribus l. liberari 30. et bon. libert. §. 1. 8. et alias 15. 19. in fraud. Patron. et erudite Cromat Dominicus Got. in not. ad d. §. 22. Nec domos etiam alias, aut qualibet aedificia licet distrahere, quae si inde cepit administrari tempore fuerint deformata, ex inventario ipso liquebit arg. H. in §. 1. § ret. domus quemadmodum Cane. l. postea detentiona fuerint effecta ipsius opus nis rectificatae, multorum fide adhibita refixare Tutores, et Curatores teneri ut sic annuis redditibus plus minoribus conferant, qui per fraudes propria de minuta. Denique.

§. Quambis nobis omne Patrimonium in pecunia haeres poniniret, cuius

fenerando vix vix diuturnum, vix continuum, et stabile eē concludit hecius ex
arbitrariu, ut ea omnia quo servando servari in minorum bonis retineantur.
q[uonia]m. ut Creis nedalla pecunia occupet. ne alioquin intercedente saepe pe,
variis id ē. lapsus, aut dependitis rne tutorum, aut Curatorum Culpa nomini
bus administ. minorum patrimonia deducant, ut Explant Cuj. ad tit. Cod. de
administrat. tut. et Fab. in Pap. d. tit. 13 de Aurelii pr. 1. illaque 82 =

§. in summa itaque severi orat.

quo nimis Tutores, et Curatores eius tenore abutuntur. Vtilissima omnibus
minoribus fuisset propter eorum abusum, et fraudes noxia cepit minoribus,
eē. Et id circo Caesare a Constantino fuit abrogata; Nec nobis videri
debet, quod in. Vtile semper sit, quod vale aliquando fuerit. l. 2. de Const. Princ.
Cum Vtilitatis ratio. saepe pro temporum varietate mutata, et legis publicati
litate superveniente incommoditas propter temporis abrogatur tandem videa
mus, quae ex vulgaria occurrunt exempla. in l. vnic. C. de Caducis, et
in l. Vlt. de lege fusia, inust. Fab. et Pap. tit. 2. pr. 3 = Post Constan

N.° 23. Post vltimos Ultramim. Solum quo servando servari non poss. potenst. sine decreto alienari et quid deinde nisi negro =

tinum itaque illa dumtaxat minorum res, quo servando servari non poss. Tute
torum, et a Curatorum alienari sine decreto permittuntur. inter quas vestes
vini destrite, seu corrupti, et supervacua animalia numerantur in d. l. 22.
in fin. C. de administr. tutor. et in l. vlt.a Cod. Quando decreto opus non ē.
et fructus praeterea, qui l. expeditionum redditibus colliguntur. l. in minorum
patrimonio fuerint inventi. qui invito pretio is. distrahendi omnimo, quod
in his locis in quibus distractio celebratur. obtinere dignoscitur. a Justiniano
recensitum in l. vlt.a §. vlt. C. de administr. tut. quae quidem Constantini
sanctio (ad quam respexisse mihi videntur videre. Cum in similibus casi
bus (ad quam respexisse mihi videtur. Cum in similibus casibus
Patribus ab alijs saepe laudatam in hoc etiam libet observare, dum et
Ctorum et Imperatorum cui Constantini praeparerunt responsa iam distan
tem Constitutionem, quam Severi orationi adaequaret, in non nullis iuris locis admoni
n.° 18. et in d. l. 9. De minoribus. et in l. n. omnium 16. Cod. de adm. tutor. et
veri orationi loco legem simpliciter reponit, et rusticorum praediorum, et urban
orum etiam vitae, aut caeterorum minorum rerum. praeter rustica praedia et urbana
sua generaliter, et indefinite quae distrahere licet, aut in lib. Scriptit. repeto

etiam vivo omni iure C. ff. confirmata invenitur in l. 60 tit. 18 parte 3 l. 9 tit. 5 l. 8 tit. 13 part. 5 ut 2a n. multis, quos sequitur Gutierr. de Juram. 2 part. C. 21 n. 3 et 2 docent Anton. Gomez tom. 2 variar. C. 12 n. 13 Castillo lib. 2 controvers. C. 61 n. 30 et de aliment. c. 63 C. n. 18 Hermosilla in d. l. 2 tit. 5 partit 5 glosa 3 C. n. 2 quibus, et aliis quos ipsi referunt, subscribunt P. Rett. lib. 1 opusc. C. 9 n. 12 et D. olea de cession, et alton tit. 2 q. 1 n. 1 = Non nullo tamen adversus Constantini sanctiones se offerunt difficultates. 1a nam hoc ipsius iure iam prius ante Constantinus observari apparet C. ff. in d. l. 7 § 1 de administr. tutor. Ubi docet Ulp. quod si tutor in earum rerum quae tempore pereunt distractione cessaverit suo periculo faciet, debuit namque non quidem praecipiti festinatione, sed nec moratoria cunctatione suis partibus fungi eas igitur dumtaxat minorum res quae tempore pereunt, seu quod idem est quae servando servari non poss. 2o. Severi oratio ultimis temporibus sine decreto distrahere tutores, et curatores debuerunt alioqui de caeteris minorum rebus praeter rustica praedia, et manusipia (?) cum res [illegible] fondisset. =

Ydem animaduertes [illegible] C. n. observato ad ius ff. in l. 8 ult. C. de tutore, l. curatore, qui dat. n. dat. Ubi Constantinus ipse multo ante latam sanctionem ff. in d. l. 22 C. de administr. tutor. (cum vanique legis subscriptionem in tuenti perspicuare patebit) nonnonis sed claris, et exemplo vati iuri esse reconditis tutores ad tutelae administrationem electos, ea omnia quae tempore arerantur prosequi, seu quae servando servari non possunt alienare debuisse =

§ in eandem etiam minorum rerum distractione, quae servando servari non poss, nequaquam decreto opus esse, ut sic penitus tutoris, et curatoris fraudibus occurratur, suadente minorum utilitas videtur arg. ff. in l. Stricto 5 § 1 de rer. de liberandas, ubi ... super adeunda hereditate deliberat, eas adhuc hereditarias res, quae servando servari non poss, non aliter post quam adito praetore distrahere = 3a. nam et sibi metipsi contradicere in dicta l. 22 Constantinus videtur dum eas res quae servando servari non poss. sine decreto distrahendi facultatem dedit et aurum, et argentum alienari in ctio. pestone non sinit, cum tamen pecunia, ut pote, quae ipso vivo assidua permutatione quodammodo

5. § 1 de rer. deliber.

ipsa l. 22 C. de administr. tutor.

Extinguitur. §. Constituit 2. 1. de Usufr. Ex quarum nunc esse videatur quae servando servari non possunt l. Julianus 30. de pecul. tradatur =

Ultima nam superiorum Constantini dispositionum abrogare Arcad. et Honorarius videntur in l. tutores 22. Cod. de adm. tutor. Ubi tutoribus et Curatoribus mobiles minorum res sine decreto distrahendi facultatem elargiuntur ut ex earum pretio idonea praedia comparentur aut ex. antiqui iuris forma Usurarum exercitat accessio; ergo circa mobiles minorum res a Constantino sublatam fuerit oratio rescriptum = § Cuibus difficultatibus, ut meo ordine satisfaciam, priori respondeo, quod olim, dum fuerit floruit oratio tutor, qui in urbanorum praediorum, aut mobilium quarumlibet rerum praeter rusticos servos distractione monetaria cumlatione cessaret, si quidem modo eam rem pupillo damnum aliquod fuisset irrogatum eorum tutelae iudicio tenebatur, neque id negat Ulp. in dicta l. 7. §. 1. de administratione tutor. ubi de rebus quae tempore pereunt exempli causa uti Cuilibet loquitur idem sine dubio de ceteris rebus praeter rustica praedia, et mancipia responderi, quia in his rebus quae tempore pereunt, propter moram in distractione commissam facilius, et frequentius damnum minoribus irrogatur. = §. Nec magis obstat lex. in d. l. ult. C. de tutore, l. curatore, qui satis non dedit, ubi, quod Constantinus ante novam Constitutionem quae stat in d. l. 22. tutorum, ea quae servando servari non possunt alienare debuisse rescribit, ut ex eius littera constat non ad omnes tutores spectat, sed in eo dumtaxat tutore procedit, qui satisdationem non dum interposuit, qui licet nihil ex pupilli bonis tamquam administrandi facultate carens etiam cum decreto possit alienare, ea tantum quae servando servari non possunt alienare tenetur, cum qui inventarium nondum fecit exemplo, qui interim ea dumtaxat recte gerit quae nec modicam dilationem expectant d. l. 7. in princ. ff. de administr. tutor.

§. Et facilius respondetur in earum rerum distractione, quae servando servari non possunt, praetoris decretum non exigi ipsorum minorum multum interest, ne alio qui interveniat causae cognitione, et expendi decreti mora res ipsae forsan

Solvitur l. 5. §. 1. de iure deliber.

perirent. et eam intuitu absque tutoris, Curatoris culpa contingeret minoris dispendio cederet exnegatio. ff. in l. 1. C. de periculo tutor. et diuersis longe esse casum eius qui de adeunda hereditate deliberat, quo cum ante aditionem, nec dominus sit, nec Domini loco ad tutoris discrimen habeatur nec eas quidem hereditarias res quae tempore perirent posse non adito tutore distrahere d. l. 5. §. de iure deliberandi nec mora aliqua in adeundo prætore timetur quin de adeunda hereditate deliberandi nulla causa approbe praehabita, huiusmodi res distrahendi facultatem confestim elargitur =

N.° 26.
Soluitur C. d. l. 22. de sumptu difficult. prosequitur explanatione. Explanatur l. 36. de pet. her. et l. 12 §. ult. de relig.

§. 3.a difficultati responderi posset Constantinum in d. l. 22. Cod. de administratione tutor. inter res, quarum alienationem sine decreto interdicit, non quidem memoratam pecuniam recensere, sed aurum, et argentum quo nomine non nummi signati, seu publica forma percussi, sed vasa aurea vel argentea signari placuit l. si quis sepulchrum 12. §. ult. de religiosis. l. cum aurum 19. in pr. l. Quintus Mucius 27. §. 1. de auro, et arg. =

No. 1. dici posset numeratam pecuniam, ut experientia demonstrat ex earum rerum numero potius esse quae seruando seruari possunt, et a multis plus minus seruari l. si cham 19. §. 1. de leg. 3. l. ult. §. ipsum S. C. de bon. quae quae liber melior. ff. neque ad eas animaduersio qui pecuniam illis rebus, quae tempore perirent opponit. in d. l. 12 §. ult. de relig. cum in ipso eius assidua permutatione contingat quodammodo dicatur quatenus sit, si eius, qui pecuniam expendit, et alienat in rebus eamur ui ipsa illi conuenitur. et perit =

§. Nec aliud suadet ff. in dicta l. 30. de petit. hereditatis, ubi pecuniam, quae seruari non potest. eam eius appellat, quae exigi ab inope debitore non poss. docent Arias Pinell.o in l. 1. C. de bon. matern. 2. parte n. 12. Cald. Pereir. in d. l. 3. C. de in integr. restit. ubi Contraltyfe Corti. n. 12. Castillo. de aliment. d. c. 63. n. 22. qui dum recte docent, quod pecunia in Cod. prætore alienari a tutoribus, et curatoribus posse quia licet seruando seruari posset, nisi expendatur nullam affert utilitatem secundum cursum ad quem destinata est. et quia Xa Aristot. lib. 1 ethicor. c. 1. totius in sumptu et expensa consistit =

§. accedit fortior. alia ratio, ni fallor. quia cum sine pecunia nullus fere contractus usus sit. l. 1. de contrah. empt. eius alienatio prohibita minoribus non sine graui eorum iactura commentus quodammodo

quodammodo intenderet, quod potius brevis minoribus est conveniens
e. l. q. si minor. 22. §. de minor =

§. Quae quidem doctrina fallit, si ad prae-
diorum emptionem deposita, et destinata pecunia sit, quam sine decreto Praetoris
alienare tutores, et curatores non poss. Cuyac. 11. in l. 3. §. quod si 6. de
contrah. tut. act. arg. d. in l. a Divo Pio. 15. §. ult. de re judic. nec enim
in eorum arbitrio est debet pecunia, l. ex illo minoris praedio, l. curiosi diviso
sive. ad praediorum emptionem destinata in alios usus expendere, et erogare
ut cum pluribus resolvunt Gutierr. de tutel. 2 part. c. 2. n. 50. et Hermo
silla in d. l. 9. tit. 5. part. 5. glo. 3. n. 48. cum seqq. =

§. Sed si dicas quam
bis ad praediorum emptionem destinatam pecuniam alienari hodie sine decreto non
posse propter Constantini constitutionem quae tam mobilium, quam immobilium rerum alie
nationem fieri sine decreto non sinit. antiquitus tamen etiam in cto. praetore alie
nari potuisse videtur. Jo. 11.am Cti. in dicta l. 3. §. 6. de contrar. tutor. act. — l. 3. § 6. de contrar. tutor. act.
cum Severi oratio et rustica duntaxat minorum praedia, et suburbana pertinuis
se[?] ... diximus, huic objectioni cuius solutionem ex illo minorum fabre
laudato nuper Interpretes deriment. respondendum arbitror Severi orationem pecuni
am exclusit rebus reliquis, quarum distrahendarum necessitatem tutoribus, et curato
ribus imposuit ad rusticorum praediorum comparationem, aut ad fenerandi usum deponi
et designari iussisse, ut n. 12. dixi, et id circo in alios usus converti sine
decreto Praetoris Xª. oratori, si.am non potuisse, cum alioquin providentia legis
frustraretur, si ex tutorum, et curatorum penderet arbitrio, quam decisionem rationis
11. in l. 3. §. 6. crediderim. =

§. Quantum denique difficultati non di
ssimulter respondeo, Arcadius, et Honorius in d. l. 22. Cod. de administrat.
tutor. Constantini constitutionem potius firmare, ut ex eo datur, quod aurum ar
gentum que, et quidquid vetustate temporis non mutatur in tutissima custodia — Solvit l. 22. Cod. de adm. tutor.
collocari id est sine Praetoris decreto alienari non posse decernunt: unde quod
statim adjiciunt ex mobilibus minorum rebus idonea praedia comparanda. l.
si ad eas etiam quae servando servari non poss. porrigatur. ita intelligendum
ut earum distractionem Praetoris decretum praecedat, et in eo legis, quod Constantinus
immiserat antiqui iuris, id est. Severi orationis observantiam restituunt, ut
scilicet ex pecunia ex mobilium rerum legitime facta distractione, redacta, idonea

N.° 21.

An minores qui veniam aetatis impetrarunt, et qui sine curatoribus degunt, possint praedia alienare? R. negative.

praedia comparent, vel pecunia foenori occupent, et usurarum exactio, ad tu-
torum, vel curatorum periculum spectet = Huiusmodi autem alienationum prohibitio
sive Severi oratione sive Constantini sanctione attendamus, in minorum per
sonis sine dubio locum habet qui etiam adulti, et sine curatoribus quos nuti
non accipiunt. §. item 2. instit. de curator. degentes res in prohibitione
comprehensas alienare sine Praetoris decreto non poss. lg. 1. §. ult.° h. tit. lg.
si ad resolvendum ?. lg. siquidem 11. lg. si minor 15. cum l. ll. seqq. Cod. de
praed. minor. Quod, et in foeminis 25. annis minoribus observatur quae
l. x.ª Constantini Constitutione, siquidem nuptiis cum copulatae res, quas
libet iure possent sine decreto distrahere, si distractioni mariti consensus
et venditionis instrumento, quod in eo casu necessario requirebatur, subscriberet;
hodie tamen etiam si mariti consentiant res in prohibitione contentas
distrahere sine decreto non possunt lg. 3. C. Theodos. de contrah. empt.
Ubi praefatam Constantinianam Constitutionem pariter ideo Iustinianus Imperator abro-
gavit foeminis minoribus e ipso venditionis iure non valente ab his,
qui se illicitis tractatibus miscuerint res proprias recipere quanquam ad
versus inopes fortassitan mariti ex ea causa experiri, et id circo, tam
Constantini sanctionis pariter, tamquam a Iustiniano sublatae, causam Antonius
Mer omisisset in d. lg. 22. C. de adm. tut. ut in d. lg. 3. Iacob. Gotofred.
animadvertit = § Quin imo et si 25. annis minores aetatis veniam
a Principe impetraverint, res immobiles sine decreto alienandi non
obtinent facultatem lg. 2. §. 1. in fin. lg. 3. C. de his qui veniam aetat. lg. ult.ª
C. si maior factus alienationem factam et 11. lg. unic. C. theodos. de his, qui ve-
niam aetat. ne alioquin principale rescriptum minoribus ipsis, qui illud obtinent.
et publicae quae in minorum bonis consideratur. utilitatem offenderent ex illo
Theodorici Regis, qui in concedenda aetatis venia apud Cassiodorum lib. 7.
Variar. formula 41. sic ait, ita ut in alienandis rusticis, et urba-
nis praediis Constitutionum: servetur authoritas, ne cum opinioni praestare
volumus utilitatem supplicii publicam laedere videamur Ant. Gomez.
d. 2. tom. var. cap. 14. n.° 12. Costa in §. et quod si tantum s. p. n. 13. et

et 18. Don. 21. Comm. c. 12. et ibi osl. lit. X. Cald. Pereira in d. lg. 3. Cod. de in integr. restitutioe Vtto. Contrarij fecisti n. 11. et plures referens D. Joseph. de Vela 1°. tom. dissertat. hispalens dissertat 5. n. 31. Cum seqq. et cum alijs D. Rocc. lib. 2. opusc. Cap. 4. n. 65. hinc ets in dubio in ferens, qd vrohatur, qm hodie ex reg. magni rex Phi lipi 1. pragmatica sanctioe, quae extat in lg. Vlt. tit. 1. lib. 5. recopilat. et 18. anno. incepto. quin Etatis veniq impetrare opus habeant, a Cura toris potestate liberar. et liberam bonor y administraog nascuntur im mobilia bona alienare sine decreto n. pa. Cy minus ei sit, qui Eta tis veniam impetrauit =

§. Mobiles aut res Eius quae seruando ser vari pssu quaeq n. minus, quam immobilij alienaag hodie sine de creto interdiltg minoribg Etat ex dictis ex rub. C. de praed. et alijs rebq minor. qui Etatis veniq impetrauerint alienare sine decreto, n. prohibentr. quod mihi p. n. esse, qd. Constantinus in d. L. 2. §. 1. in fin. C. de his, qui veniq Etat. Et in d. lg. m. C. Theodon. cod. tit. de praedijs dum taxat loquat, nam vt ex subscriptionibg constat huiusmodi sanctios quinque annis anteriuit, qm distintios H. in d. lg. 22. Cod. de adm. tutor. in duxisset, quo temp. Seneri adhuc oraō vigebat, et ex eo potius quod Iustinianus in d. lg. 3. Cod. de his, qui veniq Etat. minoribg. immo bilia ee. decernit, ideo fortasse, q. immobiliq rerq distractio maius, qm caetetarq alienao irrogat praeiudiciq, et ibi maius imminet periculum Cautela opus e. ex vulgari reg. H. in lg. 1. §. 10. Etsi quis. S. de car bon. Edicto. nisi quis malit, idem, quoad res mobiles, quae seruando seruari psu obtinere, et Iustinianq de immobilibg exempli caa. lo Cutq, qd n. improbabiliter defendi posse fatebor =

§. Pupilorq etiam aut adolescentiq Tutores, aut Curatores res alienari prohibitas alienare sine decreto, non posse plus qm. manifestq e. nec quicqq interest, an testamentarij, an legitimi, vel datiui sint, Cum Con stantini Constitio. et Seneri oraō de Tutoribg. Et curatoribg indistinte loquitr. et qualiter debeant accipi. ex reg. H. in lg. de praedio 8. de

N.° 28. anim omni Tutorq gen. Seneri prohibitio locq habeat? res. pond. afirmatiue

public. inxg. ab.a =

§. Sed dicer: eorum qui in tit.o l. a Magistratu ex inquisitione tutoris dari in fidei, et dilig.a l. actione. l. a Magis tratu approbari e. qui id circo satisdatione n. onerant. lg. tit.o 27. de test.a tutel. lg. si impuberi 13. §. ult.o de tutor. et curator. datis ab his. pr. l. de satisdatione tutor. g.o testamentarij, et ex inquisitione dari tutoribg. debuit alienationi remitti prohibitio. Prob. contra. nam aequale, imo, et maius propter remissam alienationis prohibitiog immine ret, ut notu e: lg.o tit.o l. ex inquisitione dari tutores idonei adeo existimant. ut satisdationis onere relevent, idonei non minus debet existimari, ut res alienari prohibitas possint sine decreto distrahere.

Lg. 37. §. 3. de adm. tutor.

§. Assumptu probare videt. ipso iure adeo tit. in lg. Titij 37. §. si amare. 3. de adm. tutor. ubi a ma tre. et tric inutiliter tit. tutor datus, cu se tutores ee falso existima ret. materna, et paterna pupillorum bona distraxit, et non soluendo decessit, et cum de rei vind. quaestio eet, respondit Scaevola distracta bona pupillos vindicare n. prohiberi: hic. sic ideo; bonorum omnium interque rustica etiam praedia, et mancipia fuisse, quamvis n. parum probabilissimu sit e. sine decreto, cum Scaevola n. meminit distrac tio inutili e. q.a a tutore inutiliter matris tit. dato facta ponit; si igitur a tutore paterno tit. recte dato facta ponerentur, etiam sine decreto utili oio fuisset nec distracta bona vindicare pupilli potuissent =

§. Sed respondeo onerosam magis satisdationis necessitatem, quam alie nationis prohibitiog tutoribg e cum ab honesto, et probato viro quaerere fideiussores con tumelia quadam ee dicat. ind lg. 17. §. ult.o de testam tutel. nec mini difficulter fideiussores inveniant. lg. 7. §. ult.o de coll. bonor. alienationis aute prohibitio, nec onus nec illam nec onus aliquod tutoribg inferat, et id circo tutoribg tit. l. ex inqui sitione datis: quibus satisdationis onus remittit. remissam alienationis prohibitiog n. ee. nec aliud sentit Scaevola in dicta lg. 37. §. 3. de administr. tutor. ubi ideo decreti n. me minit q.a alienatio a falso tutore facta (quid quid dubitaverit Cujacius Cujac. lib. 2. respons. Scaevolae in eo tit.) etiam decreto interveniente inutilis fuit [illegible] sive lg. nec qui tutores 8 in fine hoc. tit.o =

N.º 29.

§. Unde. q.[d] a contrario sensu de-
ducit.r a Authore Paterno [illegible]. uere dato pupillaris bonorum falso distractis
Utile esse siquidem inter ea res alienari prohibito fiunt compensant. in ha-
bilibus praehabiti decreti Iuris intelligendus naturio est =

Quod de legitimis, nam legitimi parentes Tutoribus diximus de Vero est. ut nec pariter, qui liberorum, quos emanci-
paverint, legitimi Tutores sunt res in alienari prohibitae, compre-
hensas possint in Cod. Praetore distrahere l. si pupillorum ff. §. si Pater ff.
h. t. l. 3. C. de praediis minor, cum illa Verba: maxime, si tamquam suum esse
vel tamquam pupillare vendiderit: significant, quod licet si Pater, idemque tutor
pupillare praedium pupilli nomine sine decreto distraxerit, distractio non valeat
Et tamquam pupilli praedij tamquam suo proprio nomine sine decreto vendiderit
fortiori ratione venditio munitis est. et quia sine decreto. Quia non pupilli, sed
proprio nomine facta, si vero Parens, idemque tutor Praetoris decretum desiderett
propter paternum affectum provisum et protectionis, et decretum interponendum
praetoris esse debere in §. 7. §. 2. h. t. Ulp. admonuit =

(marginal note: nam legitimi parentes tut. habeat locum severe orao affect. [illegible] et q.d in peculio administratio)

§. Hinc quaestionari
solet, an Parens, qui Iure patriae constitutionibus adventitii peculij filij fam. usum
fructum obtinet, et legitimus peculij est administrator, si filius liber. sit minor
possit adventitij peculij immobiles, aut mobiles, easque quae servando servari
possunt sine decreto distrahere?

§. in quam re dicendum videtur est Parens
eundem quae legitimus administrator proprio quidem nomine nullam est
adventitij peculij rerum utiliter alienare. l. 1. Cod. de bon. mater. §. cum
oporteret l. §. non autem d. Cod. de bonis. quae liber. filij autem quamvis aetate mino-
ris nomine Xa aliqua causa intercedente cum his quae recensent. in §. ult.
§. sin autem l. C. et segg. C. eodem tit.o immobiles etiam, aut mobiles quas-
cumque adventitij peculij nec alienare sine decreto in prohibeant, res probat.
C. d. l. p. ult.a §. ubi autem ibi: cuiuscumque aetatis filius inveniatur. unde duob.
§§. segg. quod parentes pietati in dubium esse constat. C. d. §. 5.

§. Nec mirum quod
Parentis legitimi Tutoris eius quae legitimi administrationis, ita diversa
sit causa; cum patriae potestatis ius plenioris liberioris quae administrationes quam
tutela debeat praestari, et in alijs etiam nonnullis casibus plurimum inter
Parentes legitimos adventitij peculij administratores cumque emancipatorum

N.° 30
Explicat. dict. l. 11. in
l. 7. §. ult. de curat.
furiosi =

liberorum legitimi tutores interveniat, uti apparet ex d. l. 6. §. 1. ubi Plena Pa
rente legitimo administratori datur. quae eidem illegitimo tutori esset
deneganda dubitare nemo potest. docet plures quos refert. Desegnit. Cas
tillo. de Usufr. cap. 3. n. 17. Cum seq. et alij congesti ab Ayllon Laynez
in addition. ad Ant. Gomez 2. tom. var. c. 12. n. 13. circa fine =

Nec adversantur Ill. 11. et [illegible]
sij, Mentecapti, Prodigi, et eorum omnium qui rebus suis superesse non possunt cu
ratores res alienari prohibitas alienare sine decreto vetant. d. l. 8. §. 1,
l. si praedia 11. Verum idem servari h. t. l. 2. C. de curat. furiosi. ubi que
de ex [illegible] Dni Severi, quae ad eos dumtaxat curatores spectare
quos adulti post pubertatem tutelae accipiunt, sed ex eius mente et propter
rationis identitatem. l. 8. §. 1. quare tenendum est. quod in l. consilio 8. §. 1.
de curat. furiosis. demens curatore res quasdam ex eius bonis
legitimo alienare proponit. id est rustico praedio, aut mancipia Praeto
ris decreto praehabitore atque ceteras bona fide, etiam sine Praetoris
authoritate, interdixit ibi Cujac. lib. 21. ff. Iuli =

§. Verum Praetoris etiam
decreto intercedente rustici furiosi praedij curatore non iure distra
here. probam videtur ex n. observat. ad l. 11. in l. 7. §. ult. de curat.
furiosi, ubi docet Iul. Cum qui ab aliquo ex curatoribus furiosi
fundum legitime, id est Praetoris decreto interveniente mercatur. non
capiunt, hinc si si furiosi curator rustici eius praedij absque Praeto
ris decreto iure distraheret, dominium in emptorem statim transfe
ret, qui nec usucapione indigeret, nec proprium idem fundum, si vellet
usucapere posset. + Uiq. rep. in l. 10. [illegible] 30. instit. de leg. Cum [illegible]
[illegible] sed qui a curatore furiosi fundum Praetoris decreto intercedente
mercat. Cum usucapionem [illegible] a furiosi curatore, etiam Prae
toris accedente. decreto facta distractio inutilis prorsus est. nec ullum
in emptorem transferat dominium =

§. Nec dicat aliquis. Cum Cuj. d. lib.
21. ff. Iuliani. in d. §. ult.° [illegible] furiosi proprij sed alieni fundi Praeto
ris decreto praehabito distractione a curatore factae, et id circo dominij
in emptorem conferendum transferre [illegible], et usucapionis beneficij emptori

naturaliter fuisse. Nam huic interpretationi literae ipsius text. contradicere, in quo
Jul. fundus furiosi proprius ab eius curatore legitimo, modo distractum
expresse proponitur = §. huic igitur difficultati, quam exaggeravit Ant.
Fab. in Papin. a. tit. 13. de Minoribus. pr. 3. illatione 2. expressa dicenda
respondeo, in d. §. Ult. fundi furiosi distractos ab eius curatore legiti
mo modo statim utiliter fuisse, et ex eius causa dominium statim in emptore
rem fuisse translatum, nec ad Julianum negare, quin dum emptorem
fundus usucapturus scribit bonitarium quidem, seu naturale dominium ex causa
distractionis eamque subsequuta traditione emptorem statim acquisivisse suppo
nit, quiritarium vero, seu civile dominium, quod transferri per naturalem tradi
tionem alibi non potuit acquirere, seu bonitario adjicere n. aliter quam
per usucapionis beneficium posse ex. saeculi principia, recte decidit, namque
conveniebat lege, ut qui ex causa aliqua bonitarium dominium acquisivis
set, quiritarium postea per usucapionem acquireret, et bonitario adjice
ret; quod enim vulgo dicitur acquisitum semel dominium ex alia causa ite
rum acquiri non posse eo pertinet, ut unum idemque dominium semel ex causa
aliqua quaesitum, ex nova iterum acquiri causa non possit non autem
prohibet, ut qui bonitarium duntaxat dominium acquisivit ex nova postea
causa veluti usucapione quiritarium acquirat, et bonitario adjiciat, ut pro
bare sic intelligendum text. in l. praetoris 5. l. 17 finium 15. §. Jul. 16. et §. si
de obligationibus 26. cum seq. de damno infecto. l. 2. §. Sane 11. l. si fur. 32.
de usufr. l. 2.
in pro. l. n. soly 33. et l. Cum hic 22. l. unica 22. et de usucap. l. 2.
§. Ult. pro emptore. l. 2. pro suo l. Certi. 6. § Jul. 3. de pignoribus l. quum
§. Ult. pro emptore l. 2. pro suo l. Certi. 6. §. Jul. 3. de pignoribus l. quum,
§. ult. de furtis. Ulp. in frag. tit. 1. de libertis. §. 1. in bonis 13. l. traditionibus
20. Cod. de pact. Quum aliquos noviter exponi in Academ. de usucap.
et quibus nunc addisco text. in d. l. ?. §. Ult. de curatoribus. furioso. utiliter
liter emptor bonitario fundi dominio, quod per traditionem a curatore curatore
factus quaesivit per usucapionis beneficium quiritarium jus addidisse = N°. 31.

Caeterum autem res in
alienandi prohibitione n. pertinere fuisse furiosi, et similiter qui rebus suis super
esse ipsi n. possunt curatores n. minus, quam pupilli, aut adolescentis tutores
aut curatores etiam sine praetoris decreto alienandi quamtumvis negotiorum

exegerit administrao liberam obtinet facultatem, ut probat D. in lo. inter
bonum 28. de administr. tutor. ubi furiosi, ut prodigi curatoribus plenam
rer. administrationem committi docemur; profecto vero plena administratio
nomine libera alienandi facultas quae administrationem concernat, denotat. =
§. Et tamen
si furiosi, et similium Curatorem nullam rem alienare sine Praetoris posse
decreto n. visi frustra, et impertinenter Senex dicitur, qui de Tutoribus
et adolescentis Curatoribus fuit loquutus, ad furiosum et similium curatorem
extendi diceret in d. lo. 8. § 4. d. lo. 11. h. t. et in d. lo. 2. Cod. de Curatore
furiosi, quod ideo animadverto, quia in hac re graviter decepti video
subtilissimum alioqui Anton. Fabr. qui in Rap. d. tit. 13. de Praetetis pr. 2.
illat. 3. per tot. furiosi curatorem ad tutoris discrimen, hoc eas quidem
res quae comprehensae in alienatione prohibitione n. 11. alienare non aliter
posse existimat, quam si Praetoris decretum intervenerit. Ex eo, motus, quod
cum furiosus, ut pote cuius nulla voluntas e. nec cum Curatoris
authoritate. dominium possit transferre, nec etiam liber Curatori debet.
dominii translatio committi per quam furiosi minuitur patrimonium
fallit. Enim (ut dicebam) vir doctissimus, nam illo quia furiosi nul
la voluntas e. eius curatori libera committitur administratio, quae alienan
di facultatem importat, quamtumvis furiosi utilitas exegerit, cuius
Patrimonium pro. per utilem alienationem augeri =
§. Nec Fabri opinionem
iuvat D. in lo. Iul. fo. 81. de curat. furioso. Ubi docet Ulp. quod
furiosi Curator, rem quidem suam, quasi furiosi, id est, suam esse sciens
sed quasi furiosi negotium gerens (alioqui sicut errore dubius rem furiosi
esse existimantem, aliud iuris esset lo. si Procurator 35. de acq. rer. dom.) tradere
pot, et dominium transferre; rem autem furiosi, si quasi suam tradat, domi
nium non transferre, quia non furiosi negotium gerens tradidit.
§. Hoc autem
Ulp. decisio usque proxime ante confirmat, nam si ideo inutilis traditio
dicit, quia Curator rem suam proprio suo nomine tradidit. quod idem
in alio quolibet Curatore servari constat ex d. lo. 3. C. de praediis
min. ut dixi n. 29. p. si tamen furiosi, cuiusque nomine tradidisset.
Efficax sine dubio ad dominium translationem traditio fuisset. =
§.

§. Sed nec pro Fabro magis

faciunt tt. in l. ab nato 12. Cum l. ult. de curat. furioso. in quibus Curatori rem furiosi nec dedicare nec donare permittitur. quia dedicatio et donatio patrimonij potius dispensationem, quam administrationem includunt, quae id circo nec alij cuilibet tutori, l. curatori permitti, porro dicemus.

§. Ceterum

autem potius inferatur alienationis species aliqua quae non ad dispensationem sed ad patrimonij ~~dispensationem~~ administrationem spectat Curatori furiosi non minus, quam reliquis curatoribus et tutoribus competere l. quod si fonte 19. §. 2. de solut. unam denique sed jam fulcitum inferius exponendi tt. in l. tutor 16. in pr. de pignor. act. l. pignus tt. de curator. furioso. l. Curator. 3. l. si im res 2. C. si res aliena pignori =

Iam vero postquam de , N.° 32. l. 25. cum 2 segg. de iur. dot. explicavi.

rebus eorum, qui sub tutela, l. cura sunt pro tempore varietate alienandi prohibitis, et de personis quibus interdicta eorum alienatio est. Exacte disputavimus quinam actus prohibita alienatione comprehendantur, quae huius capitis posterior, nobilior, verum, et iucundior sane pars est. ut discernamus, oportet. Equidem omnis ille actus per quem dominium transfertur circa dictis prohibita alienatione comprehenditur l. ult. de reb. eorum alien. non alienand. l. 1. C. de fundo dotali.

§. Hinc res, sive ex senatusconsulto sive ex constitutioni constitutione alienari prohibita sine Praetoris decreto in venditione contractum inutiliter deducitur, ut dictum tit. integro tit. de reb. eor. C. de praed. min. quoad emptionis et venditionis contractus qui in se ante factam traditionem dominium in emptorem non transferat nec alienationis dicitur l. si aper. 50. in pr. de contr. emptio. de V. sig. traditione. Sin sequuta ad dominium translatio efficax est tt. in l. clausula tt. de contrahen. empt. Cum similiter nec in cto Praetore possit utiliter permutare. l. in solu. 2. C. de praed. minor. quod permutatio praecipua alienationis species l. 1. §. ideoque de rer. permutat. =

§ Sed dices. Dotalis fundus, cum alienatio a lege Iulia dicta interdicta a marito, utiliter permutari l. si ea nuptura 25. cum duabus ll. segg. de iur. dot. quoad ceterorum qui sub tutela, l. cura sunt res alienari prohibitas, etiam sine Praetoris decreto utiliter permutari potuerint. Verum praeter quamquod praefati tt. non de dotali fundi, sed de dotalibus aliarum rer. quarum alienatio interdicta non est. permutare loquuntur et

Et si maxime dotalis fundi a marito rite permutari doceret. superiori auctori
ui, n. obsistente, cum de ea permutatione loquantur quae ex mutua vtriusque coniu
gii voluntate, et conuentione procedit. profecto n. marito consentiente vxore do
talis fundi alienare, quouis modo poterat ex iure quod viguit ante nostri
Constitutiones Justiniani quae extat in l. vni. §. et cum lex Julia ff. de rei vxoriae act.
et in pr. t. Quibus alienare licet, l. n. nullus ignorat. alienatio autem prohi
bitio, quae ex Seueri oratione et Constantini Constitutione demanat, absoluta
et generalis est. nec tutoris, aut curatoris arbitrio committitur. Cuius nomine n.

N.° 33. Nec in solutum dari in Cto. pupillorum poterunt.

etiam n. indistincte permutatio significatur = Ex eadem ratione res alienari pro
hibita in solutum dari sine Praetoris decreto n. potest. cum solutio dominii translationem
seu alienationem operetur. l. obligari 9. § pupillus 2. ff. de auctor. tutor. quod itaque
minoris aduersus solutionem ex factum rescripti legis in filio 25. ff. de minor. l.
qui res 98. § huic 2. ff. de solut. l. 2. C. si aduersus solutionem. Extendendum ita est
si rem in alienatione prohibitam n. comprehensam persoluerit. alioqui ad
uersus ipso iure inutilem solutionem opus restitutione n. est. quae minori n. competit
Ubi minor ipso iure tutus est. l. si vicaq 16. § 1. ff. de minor. =

§. Spectat ad hanc

partem ff. in l. magis 5. § si pupillus 3. h. tit. ubi si pupillus tutore authore pe
cuniam stipulanti spoponderit, fundum in solutum dare sine Praetoris
decreto. non potest (alioquin inquit Vlp. inuenta erit alienandi ratio
quasi dicat: si pecunia promissa fundus in solutum dari in Cto. Praetore
posset, facile alienationis prohibitio, fraus erit, si pupillus tutore authore,
pecuniam promisserit, ut pro pecunia fundum in solutum daret, ut quod fraudulo
causa est n. possit. fundum sine Praetoris decreto in solutum n. recte dari merito
Vlp. respondit, cuius ss.am sane etiam veram esse. Ceterum, cum pupillus
tutore authore fundum ipsum stipulanti spopondisset, quo sine dubio sol
uere absque decreto Praetoris n. posset. et stipulatio ut pote quam traditione sequi
ta translatio dominii inducit. l. ubi autem 55. § Vlt. ff. de V. O. n. posset n. ven
ditori exemplo prohibitae alienationis nomine comprehendi =

§. Accedit, quod

Contractum, quem traditione sequuta dominii transferri circa eam rem quibus
tutella t. cura ii in Cto Praetore, celebrari, nullam efficacem obligationem producit
imo ipso iure sunt inutiles tamquam initi contra prohibitionis tenorem, et Seueri oratio
et Constantini Constitutio n. alienationem modo, verum, et contractum ipsos,
ex quibus alienatio proficiscatur sine Praetoris decreto nominatim prohibent

ut probant H. in d. lg. 7. §. 2. hoc tit. et in d. lg. 11. Cod. de admin. tutor. in quibus distractio, seu venditio interdicitur, quae tamen ante traditionem alienationis dici non potest d. lg. 67. de V. sig. alioquin, si distractus, qui traditione sequuta, dominii translationem fecerunt sine Praetoris decreto celebrati, efficacem obligationem producerent omnino interdictioni providentia caderet, dum fundus ex venditionis, aut stipulationis causa debita tradendum, et alienandum, foret, et Praetoris decreto praejudicium foret, minus interponendi necessitas, cum tutor, vel curator, voluntate penderet =

§. Contrarium tamen evincere videtur H. in lg. si minor 15. C. de praed. min. Cum hoc sit. verba: si minor 25. annis praedium rusticum cum aliud deberet sine decreto in solutum dedisti dominium ab eo discedere non permisit. S.C. Auctoritas, ex quibus infertur quod si minor praedium rusticum deberet illud solvere, et alienare sine Praetoris decreto posset; per quod minor rusticum praedium etiam in casu Praetore ex aliquo contractus causa debere, illud quoque postea sine decreto solvere, et assignare nihil deest =

§. Sed praeter quam quod dici non improbabiliter posset, minorem adque rescriptum illud dirigitur. ex facto in precibus expressis se re aliud praedium, quam quod solvit debuisse, idem tamen Imperator forsan responsurus, etsi praedium, quod minor ex venditione, aut stipulatione causa se solvere deberet existimaret, solvere proposuisset. quinimo illa rescripti verba: Cum aliud debere non sufficit minori, sed principalibus ipsis tribuantur accipi, quod optime possunt de alio praedio, non rustico, sed urbano, cum alienatio Constantini, et Maximiani temporibus prohibita non dum erat, aut de alia re similiter in alienatione prohibitione non comprehensa., quam debere, et solvere minor potuisset.

§. Siquidem ad rusticum aliud praedium referuntur sunt, tum sicut Statuum in eo H. providit, in habitibus dominii accipienda, rustica videlicet praedii, quod non proprie, sed traditionis obligatione rate. adeo sit traditio, an minor sine decreto, debeatur quod sine Praetoris decreto solvit d. l. 5. §. 10 si pater h. cum seq. h. tit. aut in similibus aliis casibus in quibus anquirerit prohibitio de qua omnibus agendum sequenti capite est = N.° 34.

Sed nec transigi super eam qui sub tutela, l. cura sunt rebus alienari prohibitis in casu Praetore potest. del. si pro fundo 33. C. de transact. d. lg. 8. C. de praedijs min. Cum transactio dominii translationem pariat et quis quis alienare vetatur hoc ipso, et transigere ~~prohibeatur~~ prohibeatur. lg. 1. §. 1. de off.o Procuratoris Caesaris lg. nulli 13. de transact. lg. 1. §. at si Cum de transact.

transigere d. l. si quid in fraudem Patroni. l. cum solus 22. de Usucap. l. fin. §. 1. de
Usuf. rei indic. l. fin. Cod. per emptorem. juncta glo. et pluribus docent D. Olea
de cess. jur. et act. tit. 6. q. 7. n. 22. et Valeron de transact. tit. 5. q. 5. ex
num. 1. =
§. Quae doctrina non solum procedit ubi res ipsa alienari pro-
hibita transactionis causa traditur, sed et si penes tertium possessorem existentem
sine Pignoris decreto dimittatur. Qui propositioni id tan. ff. in dicta l. 33. C.
de transact. nam, et si res controversiae ex causa transactionis penes possessorem facta
divisio dominii translatio penes possessorem facta divisio Dominii translatio
seu alienatio inducit l. cum res 26. de rei vind. Exep. ff. in l. cum conditio
9. §. ult. de rebus cred. l. quae ratione 9. §. interdum 5. de acq. rer. dom. §. inter
dum 22. inst. tit. de rer. divis. ut latius prosequitur Olea d. tit. 6. q. 7. ex n. 25.
et Valer. dicto tit. 5. quaest. 5. ex n. 9 =

§. Nec tunc obstat, quod tutor

L. 26. §. ult. de adm. tutor.

(1) super pupilli bonis non quoque diminuendi, sed decidendi causa, nulla decreti
facta mentione transigere posse dicatur in l. tutor autem 26. §. ult. de
adm. tutor. l. si pignore 32. §. ult. l. interdum 56. §. qui tutelam 2. ex
quibus vero. Doctrina tutorum, ut id obiter admoneam evidenter itemque reiicitur.
Ant. Fab. ... qu. n. 31 satis impugnavimus, et ... est quod minor adver-
sus transactionem in integrum possit restitui. l. de fideicommisso 11. C. de tran-
sact. l. 1. et 2. Cod. si adversus transact. cum ... explorati iuris sit ad
versus transactionem quae ipso iure invalida esset in integr. restitui ... esse non posse
d. l. 16. §. 1. de minor. =

§. Quia facili resp. cum verius sit accipi commode
posse de transact. super illis rebus interposita, quae comprehendit in alie-
natione prohibitione n. 11; aut si ad res alienari prohibitas referatur, in interpositi
decreti ... intelligi opportere, ut fere dicunt Ant. Fab. in Cap. d. tit. 43.
de tutoribus. fin. D. illatione 23. lit. C. et Valeron de transact. tit. 2. q. 1. n.
22. et Antonio ... Rivellato. Sic etiam explicant Arnold. Vinn. in eodem
tract. c. 3. n. 7. et Illustr. Ram. ... lib. II. ... et Cap. c. 8. n. 3. =

Quod autem in l. qui cum
tutoribus 9. §. ult. de transact. l. 2. et 5. l. cum proponas 13. l. ... n. mi-
norum 20. l. si maior aetate maiorem esse requirit. ... ut adultus
sine curatore de re indistincte transigere prohibeatur, tum falso crediderunt
cum pluribus Narbona de aetate ad omnes actus humanos requisi-

ta

an.º 25. q.tº 12. per tot, et Valenon. d. tit.º 2. q. 1. n.º 37. Cum 2. seqq; ideo
potius ut transactio stabili firmitate potiat. nec sit periculo rescissio
nis obnoxia per in integr. restitutionis beneficium, quod Cir circumscripto mino
ri, tametsi legitime transegerit competere super diximus, prout me
lius sentit Vinn. d. c. 3. n.º 3. Circa fines debet igitur duntaxat rebus
quae alienari prohibent. minoribus, et tutoribus, et curatoribus transigere
n. lic. nec semper, sed dicit. l. apud eos C. transactionis causa dimittitur,
quod in casibus transactio vera alienationis species est =
§. Caeterum si res ipsa
alienari prohibita, super qua controversia e, in patrimonio retineat. qua
vis adversario Vicissim aliqua pecuniae summa praestetur, etiam sine Re
gis decreto interposita transactio vere subsistit, ut post quam nunc in alie
nationis, sed acquisitionis species e. l. cum ea 22. C. de transact. et communiter
ius; quod referunt, sequuntur Traduntur. Ob lea decis. un. et alt. tit. 2
n.º; quos referunt, Seque 95. Cum seq.ti Valenon. de transact. d. tit. 2. q. 1. n.º 26. et tit.us Ramos
q. 1. n.º 96. Cum seq. Valenon. de transact. d. tit. 1. q. 1. n.º 26. et Ramos
d. lib. ad ll. Iulia, et Dapin. C. 8. n.º 20. qui eandem doctrinam in sponsius
super rebus alienari prohibitis faciendas servandam advertunt =
§. Quod et propter
ipsos docet A. Gz. in Cap. Cum temp. §. de arbitr. n.º 20. et ad praxim
similiter infert in Hispaniis maioratibus. Bonis propter prohibitam
eorum alienationem, citra regiam facultatem, nec transigi, nec compromitti posse
magis obtinuit; utrumque tamen subsistere si maioratus bonis bequibus contro
dit. retentis aliud insuper litis terminandae causa adversario praestetur =
[left margin: Le]
Ejusdem principii fluit, quod si res alie
nari prohibita inter minores, et maiores communis, minori, aut eius
tutori, vel curatori socius ad divisionem provocare, in cuius persona in te. vt eo
elligit. Ex d. l. 1. §. 2. Vers.: si communis. l. si pupillorum d. in pr. h. t. lg.
inter omnes 13. C. de praed. min. Cum divisio, seu adiudicatio, quae communi
dividundo iudicio fit, venditionis vices obtinere dicat. in l. 1. C. comm. utriu
que iudicij et propria dominij translatio, seu alienationis species sit, ut constat
ex Ulp.º in fragm. tit. 19. de dominijs §. adiudicatione vs. et ex Iustiniano
in §. Ult.º t. de off.º iudic. = §. Ubi etenim res inter aliquos pro indivi
sio communis est in divisa unicuique pars incerta pertinet, et adeo
per totam serpit, et diffundit. ut nullus certa aliquam quam nemini

N.º 35.
de rescin-

27

partis solum Domi[n]ij dicta potest, et unicuique minima etiam cuiuslibet partis dimidia pro indiviso pars obtineat l. 3. § ult. qui potior. in pignor. l. servum 5. de singulari servit. Cuj. lib. 7. qq. Papin. in l. 5. de usuf. Valas. lib. 2. illustr. tit. 9. C. 3. Cum ergo divisione autem facta unusquisque suam certa sibi nimium assignato partis solum dominium esse incipit, sic et alterius partis socio adjudicatae, dimidiam pro indiviso partem amittit; eiusdem circo quisquis alienare prohibetur, sine cum alio pro indiviso communi socio ad divisionem provocare non potest, et videre est in marito, qui ex eo, quod dotalis fundi alienare vetatur, sequitur fundum cum alio Ius in dote acceperit, eum ad communi dividundo iudicium provocare non potest. l. ex Carthaginensi 18. § 1. et ag. 2. de Castr. pecul. l. 2. Cod. de fundo dotal. et in parte dividicet Carbonis filij fam. peculij dominus sit, in Verbonis ii. que dexte fundat Cod. Pere. lib. 5. opuc. Cap. 6. per totum; quia a Iure. alienandi potestatis, et expensis si for-tiam aliqua Castrensis peculij res cum alio dominium sit, totum ad divisionem provocare impeditur. dicta l. 18. § 2. iuncto § 6. de Castrensi pecul. similiter quod si res alienari prohibita in uno tertio cum alio dominium sit, nec minori, nec eius tutori, curatori totum sine Praetoris decreto ad divisionem provocare permittitur.

§. huic. si res alienari prohibita communi duorum minorum sit, neutrum eorum ad divisionem provocare, sed utrumque provocationem expectare oportere in d. l. 7. in pr. h. tit. Ulpia. decidit, sive eorum tutores, curatores habeant, quoniam nec difficilioris provocationem efficere, cum nemo seipsum provocare, et mutuas condemnationes, et adiudicationes pati possit. l. licet 22. § 4. plures 6. de procurat. Cum opponitur H. in l. accipiens 15. de auth. tutor. Cum sit in diversis pupillor. causa adversus curatores debet Cendini in qq. sive utrique ab eo, sive neutrum utrumque, sive alter alter, alter neutrum sit, unica tutoris auctoritate iudicium recte peragit, ut cum enim quoniam non multis vacua in concordiam redigit. ita enim N. D. Nicolaus Fernandez de Castro in praelectione ad tit. in d. l. 2. C. de fundo dot. n. 15. sive diversos tutores aut curatores habeant, ad divisionem provocare divinans voluntate sit alienatio tamen Constantini, quoniam sub senatus prohibitione comprehensam =

§. Inde etiam facile exponitur H. in l. si inter vos, 8. Cod. Comm. utriusque, ubi communis rei divisio relicta est, l. translata potest. (veluti videlicet praedio, quod saepe possessor nomen denotari solere propter vulgari usum testimonia a, quibus Cto. abstinet

l. 15. de auth. tut.

l. 8. C. Comm. utriusq. iudicii. in princ. =

n. tunc dicti probant H. in lg. minores 6. de prod. min. lg. 2. § 3. C. si quis ignoravit se minorem, inter aetate majores idcirco facta ponitur, quia cum Praetoris decreti n. intervenisset, inter minores facta ipso iure inutilis e. =

§. Nec contrarium suadent H. in lg. inter pupillos. 20. de author. tutor. ubi inter Pupillos tutore auctore Paterne hereditatis facta divisio, etiam in eo Pupillo tuxe sublistit, et in lg. Pen. C. comm. divid. ubi minori, qui res cum maiore omnes sine Praesidis decreto divisit si se laesum ostenderit, in integrum competit restitutio, qm. ut saepius dixi. utile divisionem supponit. nam Scaevola decisionem in d. lg. 20. tunc procedere cum hereditas in bonis mobilibus, aut in bonis praediis consistebant, aut ex litteris Imperatoris permissum fieri divisio potuit cum iudicio praejudicio procurand. Aut. Fab. in Pap. d. tit. 13. de Auctor. pr. 8. illatione 61. quam videre potuerunt eandem interpretationem tradentes Doctissimi antecessores nostri D. Fead. Scriba et Meria lib. 3. var. c. 28. n. 10. et D. D. Nicolaus Frez de cesario in dicta lg. 2. C. de fundo dotali. n. 46. in quibus similiter dicitur intelligendus existimo H. in d. lg. pen. C. com. divid= Fortiori sane ratione donatio quae prae — N.° 36. Quid circa donationes

fertur alienatio e. lg. in dicto lg. 9. §. ult.° de donat. prohibita alienatione permittitur Continet. L. lg. 2. C. de praed. minor. Plurimum autem inter adultos, qui sine curatoribus degunt, et eos, qui sub tutela, (cura ii. et eorum tutore, curatore, quo ad hanc. unius partes interest. nam adulti, qui sine curatoribus degunt, res quidem alienare prohibitas donare n. possunt. Ceterum autem donare n. prohibentur, quia non possunt adversus donationem restitui e. pen. H. in lg. 2. C. si adversus donationem (et sic intelligendi in lg. ult.° ver. Cum autem donatio. C. si maior factus alienationem fact. sine decreto. e. Qua contra hoc ipsum in minoribus qui a Principe aetatis veniam impetrarunt servantur, quod in integrum restitui adversus validam donationem n. potest. caxeg.ª H. in lg. 7. C. de his qui veniam. = — e. ponit. lg. 39. §. ab eo 13. de adm. tut.

§. Nec contrarium sentit Pap. in lg. Res

fores 39. §. ab eo 13. de administr. tutor. qui sive de maiore, ut voluit Fab. d. tit. 13. de Aut. pr. 8. illat. 10. sive de eo minore accipiat. qui aetatis veniam impetravit ut sentit Cuj. in eo H. lib. 5. respons. Papin. Cui post Dionis. Gothofr. subscripsit Valeron de transact. d. tit. 3. q. 6. n. 51. quorum neuter restitutionem in hac. beneficio, omnissa Cuj. et eius sequacium opinione n. sic audiendum e.

quasi doceat ab eo, qui restitutionis auxilio non iuvatur culpa lucri quaestionis remitti per gratuitam donationem non posse; sed referendum potius est. Cum Ant. Fabro. ad l. Cinciæ quæ supra certum modum donari prohibeat d. leg. 9. §. 1. leg. cum de modo ff. de Donat. unde quælare tradit D. Peter de Donat. c. 19. per totum quasi dicat neronum Culpa remissionem ab eo factam qui restitutionis auxilio non iuvatur aliquo recepto non donationem, sed transactionem dicendam, ac proinde in totum consistere quamvis summam a l. Cincia præfixam excesserit, cum dum si donatio esset eatenus solum posset consistere quamvis summam leg. statutam non excesserit, ut pote quæ donationibus dumtaxat, non etiam transact. modum imposuit =

§. Nec hinc interpretatio

verisimilis leg. Modestinus 33. in pr. de donatio. Ex quo D. Peter d. c. 13. n° 6. probare contendit l. Cinciæ ad liberales, et gratuitas debiti remissiones non pertinere; nam de usurarum futuri temporis loquitur remissione, ad quam ideo l. Cincia non pertinuit, quia futuras usuras cum non dum sint non magis, quam percipiendi fructus debet in compensationem venire d. l. 25. §. 1. ad d. leg. 11. de Donat. ut docuit quam pro sua opinione inspecte adducit D. Peter Siphan. in d. leg. 23. Ex quo lit. prius eruitur ad præterei ti temporis usurarum remissionem ac per con ad ceteras gratuitas debiti remissiones leg. Cinciæ providentiam spectare = Tutoribus autem et Curatoribus

in dicta nullam nec ex bonis quæ administrant donare permittitur leg. contra Iuris 28. §. 1. de pact. leg. non or. 16. C. de adm. tutor. leg. Ab hoc 22. C. de pactis. leg. Tutor 22. ff. de adm. tutor. d. leg. 26. §. ult° eod. d. leg. ult°. de curat. furios. q.a donatio non administratio, sed patrimonii dispensatio d. inter d. leg. Ultim. de curat furios. l. filius fam. 7. in pr. de donat. sed nec minoribus ipsis ullam nec etiam tutorum, l. Curatorum authorit.e accedente, licet donare leg. 1. §. 1. et 2. de tut. et rat. dis. Ab. sic intelligendus in leg. 9. §. si minor 9. de dol. mal. et met. exc. D. Peter de Donat. c. 1. n. 7. =

Supp. H. in leg. 22. de manum. vin.

§. Hinc explicandus existimo lit. in leg. Pupillus 28. de Manum. vindict. ubi eius servum, quem pupillus tutore, auth. apud Consilium manumiserit, peculium non sequi, id circo Paullus affirmat, quia donatio reputantur servum inter vivos manumissum peculium sequatur nisi adempto expressim sic leg. sthico. 53. de pecul. leg. ult. de manumiss.

Manumiss. quo servus ad universitg. ett. lg. unic. C. de pecul. eius, qui Inventarg meruit. §. si peculij 2o. ubi Inter Interpp. l. de Reg. tanta hr. hoc gratiosa peculij Iessio, seu donao, nec minoris quo Tutori, t. curatori permittit. =

§. Fallitur hac reg. in remuneratorijs donat. quas ad eorum qui sub tutela, l. cura sunt utilitg exercere Pretori interveniente decreto, tutores aut Curatores n. prohibentur. d. lg. ult.a de curat. furios. gn. de his donationibg quo etiam proprie, et rigorose talles dicunt. Cum alijs recte ingit, Q. resl. d. cp. 1. n.o 8. qui Iura Iudicis appellaoe Pretor, et Praesines Regiones, deno tant. qui maiores iudices dicunt. in lg. n. distinguem. 32. §. de liberali d. de recept. arbitr, ut sic Tuig Cu. H. aut horg. aut Tribonianus alt. flut fab. ca lumnijs vindicemur. dto. tit. 13. pr. illat. 9 =

§. Solemnia similiter munera aquibg inventarg Romanorg consuetudinis Cessari honeste n. poterat, vel uti natalitia minorg Parentibg et cognatis natali cuiusque die, mittere tutores et Curatores potuerunt. Nuptialitia autg, ut connexa mi nus, nec aque naaria mittere prohibiti fuerunt. lg. Cum plures 12. §. aut tutor. 3. lg. tutor. 13. §. Ult.o de adm. tutor. d. lg. 1. §. sed nimium §. de Iure lo, et naoibg. =

Vera distinção H. in lg. 1. §. 2. de tutelg et raoibg. cg. lg. 1. ubi Pupillus educari debeat =

§. Si Agenis minorg matribg, aut sororibg. qui se aliter sustinere n. poss. dummodo id minorg facultatibg patiant. ad vitg naaria ministrare n. prohibetr. d. lg. 13. §. ult.o de adm. tut. lg. qui filij 1. ubi pupillus educari debeat d. l. 1. §. 2. Vern.o Sed non nulla. et §. praeterea 2. de Iut. et raoibg sicuti nec in Ciptg his consanguineis minorg Sororibg dotg prostare d. lg. 12. §. 3. de adm. tutor. iunct. Fab. d. tit. 13. pr. d. ill. 10. Nec his omnibg casibg Pretoris decreto opus est, nisi forsg ad huiusmodi sumptus expedien dos rem aliquam ex his quarg alienao prohibet, alienare necesse e. quia adhibita distinctioe conciliandas Censerg iuris aliogquin pugnantes H. in d. lg. 1. ubi pupillus educari debeat, et in d. lg. 1. §. 2. de Iute. et raoibg Cuius illa vba: decreto sls. interveniente. inepto interpret. subducenda aiebat Fab. d. p. d. illaoe 69. =

Quo habitg alie naoi nom. contine t. donao Cgelar. lg. 3. C. de prod. decur.

§. Nec dicat aliquis prohibitig alienaon nom. donaog n. comprehendi arg. H. in lg. 3. C. de prod. decur. sine de creto et lib. 2o. ubi decurionibg quibus alienao sine decreto interdicit.

donao. non prohibet. nam hoc Zenonis Constitutio pręter quam q[uo]d a Iustiniano fuit abrogata in auth. decurion. §. ipit. dein 2. pro prig. et peculiare habuit rāo[n]e, nec etiam Seueri, et Constantini prohibitio̅

N.° 38. Quid circa emphiteusim =

ing. qui late discussit Amaya in §. 1. et 3. cod. de pręd. decurion. lib. 10. et n.° 36. =

Sed et Qaq[ue] adhuc pater alienaon[is] prohibito, siue Seueri oratio siue Constantini sanctio intueamur, neque enim sola dominij translat[io] impedit. quę scilicet, et proprie alienaoni nom[in]e denotat. lg. 67. de V. sig. et lg. 7. C. de fundo dotal. sed et cuiuslibet alterius juris in re translatio, seu amissio prohibet. quę late sumpto alienaoni nom[in]e comprehendit. lg. vlt.a C. de reb. alien. n[on] alien. Hinc vectigalia a Ciuitate videlicet proximo ma a Principe sta. emphiteuticalia a Priuato minorum in perpetuum, aut saltim ad longum tempus conducta prędia animorib[us], seu eorum tutoribus, aut Curatoribus alienari siue Pretoris decreto n[on] poss. lg. 3. §. sunt 2. h. tit. lg. eorum vectigalis 13. cod. de pręd. minor. q[ui]a perpetua eorum conductio, quamvis in dominium reale transit quod practicorum vtile dominium solent imitari appellare, et vtile inde actiones aduersus quemcumque possessorem agent conductori quamdiu conuentor mercedem persoluerit lg. 1. et per totum. si ager vectigalis id e[st] emphiteuticarius petat. Fab. d. tit. 13. de Amel. p[arte] 8. ill. 56. Gaman. de Iurisf. c. 23. n.° 3 =

§. Inde nec prędia minorum proprium in Emphiteusim concedi in ct[i]o Pretore poss. Cum emphiteusis, quamvis propria, et rigorosa alienaon[is] species n[on] sit. x.a H. sit in vtilis quędam. in §. 1. C. de iur. emphiteut. late in alienaoni nom[in]e comprehendat[ur]. d. lg. vlt.a C. de reb. alien. n[on] alien. C. nulli §. de reb. eccles. alien. lo. in vnito quo [illegible] plurib[us] tradit Gz. in Cap. ad aures d. eodem tit. n. 2.

Quid si minor sit in via vsucap.

§. Inde etiam fundum, quem bona fide emptor minor possidet alienari siue decreto n[on] pot. lg. magis §. §. si pupill. 2. hoc. tit.° nam bona fidei possessor proxime, qui est in via vsucapiendi ius quoddam jure dominio proximum habet, et quam amittere potest, pot. per publicianam in rem actionem recipere. lg. 1. et per totum. ff. de public. in re act. §. namque si cui t. de act. et id circo quamvis dominus revera non sit. lg. 2. §. 1. de vsucapion. lg. 2. §. qui seruum 7. ad Sylan. sępe in alio loco here, eorum in bonis habere dicit in lg. quotie s

21. §. 1. de pignorib. l. sim. 23. §. 1. de leg. 3. l. 5. §. 20. ff. ut in possess. legator. l. bonor. poss. rei in bonis alienā. Sigl. huius autem domino proxi

minimis translatio in prin. non fac. salm. prohibita alienaoi nom. com prehendi. l. Cum hac. Vaicco 8. §. alienare. ff. de alien. iudic. mutandi causa

facta. Fundi itaque a minore bona fide possessi alienas ita subsistit, si

Praetoris decretum intercesserit, quem Lenzy redeunt prout in Floren

tinis Pandectis leguntur verba illa H. in d. l. 5. §. 2. hoc loco ea enim

quae quasi pupillaris vel distrahere vendio valeat. In quibus adversus illud

Vere idem significat, quod vere idem ē legitime, seu Praetoris accedente de

creto, ut in Cui H. not. docere videtur. Dion. Gofred. melius sane quam Flore

tab. ad tit. 13. ly. 7. ill. 86 = §. 71. Similiter, et in pignoris, l. hypotheca constitutio. Nullo — N.° 39.

Quid circa pignoris nexum?

alienatio spes, non vi, cum dominium in creditorem non transferat. l. cum et clerici. l.

35. §. 1. de pignor. alt. quam dominium in re, et realem actionem praestat creditori. l.

si fundus. l. 8. in vindicatione. 3. cum leg. seq. de pignor. Item serviana. §. 1.

de action. Quin distrahendae facultate, videntur non suavit. l. mulier. ff. C.

de distra. pignor. §. b. inutile. quisque alienare tamen ture alienaoi nom. in qua

cumque alienandi intendit. Connect. d. l. ult. cod. de reb. alien. n.

alien. Cavallo de iure, crallera q. 2. p. cum n. 799 = §. Nec Stavium

obstat H. in l. 20. de pignor. pro minus explanatoe, et declaratione. cum l.

sed et quod d. t. eodem tit. et l. 1. §. ult.o quae res pignori, l. hypothecae

dar. ll. Bald. de pignoratitia. 2. C. 2. vide eorum qui sub tit. l. cura n. res

alienari prohibitae pignoris, l. hypotheca vinculo supponi sine Praetoris decreto

non poss. quatam in Senatus oratione, quam in Constantini constitutione causam nomi

narum fuisse apparet ex d. l. 1. §. 2. ha. tit.o et ex l. 22. cod. de adm. tut.

et praeter eum H. rubricam in qua (si illa: supponendis, idem quod pp.

non obligandi significare ex Cui. Dion. Gofred. adverterit, et rubricam

C. de praediis minor. illā l. obligandis, probant H. in d. l. 1. §. ult.o Cum L.

leg. l. (quos seq. cap. exponemus) d. l. p. d. §. pon. et ult.o d. l. 8. §. ult.o d.

l. si fundus 13. versu quamquam hoc tit.o d. l. 3. C. de his, qui veniam

aetatis d. l. 2. C. de curat. furios. = §. Ad quam partem referendus — l. 16 de pignor. alt.e et ex omit. et l. 11. de curat. furios.

ē. H. in l. minor 16. de pignor. action. ubi docet Paul. quod minor rem

pupilli pignori rerte. Subijcit, siquidem in eius Vtilitate pecuniam acce
pisset nec lex ref.ragetur; idemque de adolescentis, aut furiosi Curatore di
cendum ee concludit. lepis aut nomine. Seneri oraoes omnis intelexiue
post antiquiores in eo H. notauit Cujacius lib. 29 Pauli ad edictum = unde leue
opera Capitulari. alter eiusdem Pauli H. in lege Pignus ff. de curat. furios.
Ibi si furiosi Utilitas exegerit pignus ab eius Curatore dari valere
respondet, quae si impendij, si Seneri oratio non obijstatur est sicam rem
Curator obligauerit, quae comprehenditur in alienatione prohibitione ii. sic quo
casu pignus subsistit C. dicta n. 31 = § Nec audiendus Ant. Fab. qui
d. tit. 13. pr. ill. 9. ideo pignus a furiosi Curatore recte obtineri cense
bat, quia sit pignoris obligatio necessaria plerumque alienatio e. nec in alienationi
prohibitione comprehendit. nam si vera haec opinio eet indistincte. qualibet
eorum qui sub tutela, t. cura ii. res pignori possent in contractu Praetore
supponi, cum necessario alienation etiam sine decreto iure subsistant. d. leg. 1. § 2.
in fin. h. tit. Quod quam sit absurdum ii. videt, et pertinet necessario alie
nationi in processum solum dicunt quas resultanter etiam tutores, t. curatores
Expedire tenentur ut seq. C. diximus. in hoc autem sensu pignoris obligatio
voluntaria certe alienatio e. d. a. Senientibus. Trahat. quamuis alio in sen
sv quoties de inducenda voluntatis coniectura circa ademptionem, legati quaestio ne
propter rei legatae actione facta alienatione tractatur. necessaria dicatur alie
natio quamuis sit. venditionis Exemplo non minus vxoris rei familiaris nece
ssitate plerumque contrahit. lege 3. Cod de leg. § sive sue ll. t. eodem tit. qq.
in merito Fabr. de ago. Cum longe diuersus a nra inspectatur. sit =
§. eadem etiam interpretatione
Intelligi facile poss. H. qui ad Seneri oraoes spectant in l. Curator
3. et in l. si vinculo. C. si res aliena pignor. In Quibus res mobilis,
cuius alienatio tunc temporis prohibita ii. dicitur erat, pecunia in re minor
is accepta. pignori sine decreto supponi posse decidit. quamuis post Constanti
ni, nec mouiles quidem res quo seruando seruari poss. in CC. expone
pignori Utiliter supponatur. quod et hodie iure regio iure procedere d. Joan
Gutierrez. de tut. 2. p. c. 17. C. n. 2. rechiu tenens Hermosilla
in l. 2. tit. 5. partita 5. glosa 3. n. 2. et Castillo de alim. c. 62. n. 19.

Quae in frequenti
necessaria alienatio.

Qui Tomo 2. Controversi. c. 61. n. 31. hoc omnia Caxari identitate in generali, non minus, quam in speciali hypotheca obtinere velle resolvit = Rursum, et in eodem sensu Cuiuslibet Servitutis, sive personalis, sive predialis Constitutio in alienatione interdicta comprehenditur d. l. ult. C. de reb. alien. quisquis enim plenam obtinent proprietatem quamvis Usum fructum in ratione servitutis habere dicitur. part. l. Usufruct. §. si Usus fructus petatur. hoc est ius utendi, et fruendi, ut in ratione Commoditatis, l. Cum in fundo 78. in pr. de iur. dot. Peluan. de Usufr. c. 2. per totum, quod profecto alienat, dum Usum fructum Constituit, cum rem, quam habeat proprietatis utendi, et fruendi facultate deferantur, ut ad rem Caxlat. Fab. d. ult. 13. pro d. illat. 85. quisquis etiam predio servitutem imposuit hoc ipso predij etiam predio servitutem imposuit hoc ipso predij non imminuit, et libertatem alienat d l. §. 59. de nov. oper. nunciat. = §. Quamvis Extiencie Seueri oratio, nec Constantini Constitutio Usu de servitutibus quidem loquantur Caeterum que in prohibitionis sit recepta est. eorum qui sub tutela l. cura sunt rebus alienari prohibitis sine superioris decreto imponi personales, aut prediales servitutes non posse. d. l. 3. §. nec Usus fruct. §. verum. sed si proprietatem et verum. similis modo hoc n.º Ubi fundi dotalis exemplo Ulp. Cui maritus propter legis suae prohibitionem imponere servitutem non potest. l. Julliam §. de fundi dotali d. l. 18. § servos 3. iunct §. ante eod. de cast. peul. Ubi similiter docemur Patrem et si Dominus quia tum alienandi careat facultate, servitutem predij Castrensis peculij fami. nec personales, nec prediales posse servitutes imponere =

Ex eadem ratione servitutes Qui sub tutela, l. cura sunt, super rebus alienari prohibitis in alios transferri sine decreto in pr. quod non modo in predialibus, ut possit quis alienari sine dominante predio in pr., sed etiam in personali servitute procedit, ut ecce minor Usum fructum in re alienari prohibita sibi constitutum alienare sine decreto in pr. l. d. 3. §. 5. in fine hoc n.º quum et fructuarius rem in bonis habere quodammodo intelligatur l. Salvum, ius ipsum Utendi, et fruendi rerum in bonis habeat l. 1 et per totum tit. si Usus fr. petatur iuncta reg. tit. in l. rem in bonis 52. de acq. dom.

N.º 40. Cuiuslibet servitutis c. comprehensa in prohibitione =

rer. dom. §. si seque tit. §. Usufr. Quemadm. d. §. 12. §1. de pignoribus quod non de personali Usuf fructu iure accipiatur: hoc enim in Creditorem trans ferri nunquam potest. l. si Usus fruct. 66. de iur. dot. Cum similibus, sed de iure prædii pertinente fructus quod a fructuario suo alienare prohibitus non sit, in Creditorem etiam iure transferre potest. naturae §. 2. 4°. de pecun. Commodo rei, §1. sic intelligendo l. de usu, Ghortat. Gall. de usufr. c. 38 Cumque nisi Usus fruct. Ceu proprietatis domino facto ponatur. quo Cum nisi alienari deberet prohibito Usus fructus omnino Cessaret et ad proprietatem recurret d. l. 66. de iur. dot. §. fin. 4. de usufr =

N° 91
minor alienare sibi servitutes in Prædio propter Domino debere non pot. nec remittere domini vendo, non amittit Usus fructus. §. ad d. l. 3. §. 5. Verum an eff. l. 11. =

Minor itaque (de re aliqua impactis quibus alienationes interdictas dixi n. 27. Cum 2°. seqq.) in rebus alienari prohibitis sibi acquisitis Usum fructum, nec proprietati Domino, in certo Ingtone relle cedere, nec per non Usum amittere d. l. 3. §. 2. verum an ergo ... Cum illa Verba: dominium facultate restaurari debere = non Quidem si prius fuerit ipso iure Usum fructum per non usum Cessavit, sed restitui propter ... beneficium opportere prout foribus credidit ... in ... Commentat. se referendi potius ... Accursio ad ... arbitri Cui tamen perquam minor siquidem Creditor, qui usus per statutum tempus non fuerit passa, ubi a proprietatis Domino impediatur Usum fructum poterit vindicare, et fruendi commoditate, quam Cessare de facto fuerat impeditus restaurare =

§. sed nec prædiales servitutes servientis prædij Domino sine decreto iure remittit, aut per non Usum amittere. l. si ingto. quemadmodum servit. amittuntur. d. l. 3. §5. in fin. hoc tit. arg. H. in d. §. 2. de fundo dot. et in d. l. 18. §. 3. de castr. pec. neque Cum prædiales non minus, quam personales servitutes in bonis sint l. 1. de servitut. tit. si serv. vindicat. uncte reg. H. in d. §. 52. de acq. rer. dom. earum remissio de per non Usum amissio alienationis species sunt Cuxpqu. H. in l. 3. §1. cum

Nec sibi debitis pignus in re alienari prohibita pot. remittere sine Ctio Regio.

l. seq. que in fraudem creditor. l. alienatio V. verb. Cum similibus V. vid. §. sed nec magis pignus in re alienari prohibita sibi debitum sine decreto relle remittere, Cum res pignori obligata in pignoratitij creditoris bonis esse dicatur in l. 5. §. 13. de ... Vectigalibus. d. incl. §. pignus et in ... l. ... O id Circa pignoris remissio quodam alienationis species sit. l. 2. l. de pignus l. 18. que in fraudem creditor = §. Dicet tamen aliquis minor fundum sibi pignori obligatum potest in districto Ingtone distrahere. d. l. 5. §

§. si fundum 3. h. tit. cum in huiusmodi distractio dominij translatiue Vsucapionis Conditionem alienationis producat. l. n. est nobis 26. de acq. rer. dom. d. §. 7. in fi. Quibus alienare licet, potioni ipsi iure poterit acquisitis sibi iure pignoris in Ccto Preatore remittere, cum pignoris remissio in propria soli alie nationis Species sit, nec debeat, Cui plus licet. quod minus est. non licere. l. non debet. 21. de R. I. = Cum difficultatis ab Interpp. omnibus loco meo iudicio in dicat Vlp. in d. l. §. 63. in illis Vbi; hunc enim quasi debitoris hoc est. alienum vendit; quasi diceret fundum pignori mino ri obligatum, quamuis Cum bonis est. id Curio sine decreto recte vendi, quia non tam quam proprium, sed. tanquam alienum distrahitur, cum creditor in pigno re distrahendo, veluti quidam debitoris procurator esse intelligatur. elegan ter Vlp. in l. si pignori 23. Vers. Quia quasi creditor. Summa ratio. Seueriana atque oratio, que proprio, non Quo alieno, seu procuratorio nomine. fuit distrahere sine decreto interdicit, nisi forsan minorisque fundum pignori sibi obligatum iure dominij possideret a Principe impetrauerit, vt in l. Elegamter 24. in fin. de pignor. act. l. debitor 52. ad Trebell. l. si ingui 63. §. vlt de acq. rer. dominio l. 1. et per totum tit. C de iur. domin. impetr. quam veluti pro prium, iam affectus vendi sine decreto non posse. Vlp. Addit non magis, quam si Causa damni infecti Ccto. Ab Pretoris decreto Vrbanas edes (rusticis enim Vsibus destinatas, quas rusticorum prediorum non esse sanciuerunt Ccti. ob aliquid, quod nullus hactenus in eo H. animaduertit, Vrbanas edes et si pro prias tamquam in Seueri prohibitione non comprehensas distrahere sine de creto distrahere minor potuisset) possidere iussus est quamuis bonitarium dominium quod Creditor Causa acquisijsset, vt probatur H. in d. l. th. §. Iull. 16. de dam. infect. de damn. infect. Accedit Ant. Fabr. lib. 7. Coniectur. C. 2. imme rito reprehensus ab Oss. lib. 15. Comment. Com. l. 36. Sa. 2. sine dubio, alienare sine decreto non posset, cum Seueri oratio bonitarij non minus, quam qui ritarij dominij alienationem interdixerit, vt Cuiacius H. in l. 16. de aes alienum 12. C. de praed. min. vbi Prouincialis praedij, Cuius bonitarium duntaxat dominium penes possessores Consistebat et per Iustinianum l. vn. de vsuc. transf. ut alibi quod dixi in academ. de Vsuc. c. 5. n. 2. et distractio Seueri oratione. dicitur inter dicta quo plenius Consultum minoribus quam lex Iulia mulieribus prospexit tempore quo Italici non eius Prouincialis dotalis fundi alienationem

9

prohibitioe l. Un. §13. C. de rei Uxor. act. d fr. int. quibg alienare
lt. l. n. pignori aut rem in re alienari prohibita sibi quæsitj ideo
minor sine decreto n. rite remittit, q. pignoris n. tamqm alie
ny, sd. tamqm proprij remittit. nec creditoris, sd debitoris nom. per
Ad reg. 4 in 6. 21. de R. J. remissioe alienat ==
§. Et impertinens omnino e. reg. 4 in 6. 21
de R. J. quo ut varia ostendunt, exempla pro eius illustratioe a Cyp.
Sto. Fabr. et sequaces hinc inde per tota Canaricenda sic e. ut cuiplus intra
aliqm lineq. l. non debeat ei minui e. intra eandg lineq n. liceri, cum
que severis ordo, quo proprio, n. quo alieno nom. fiunt, alienatoes im
pediat et pignorati fundi distractoe, que alieno nom. exercet, quamvis pro
pria alienatonis species sit, ad pignoris remissioq, que proprio nom. fit
aequitg deserui n. debet ==
§. Si dicas, minorg qui ex distracti pignoris pre
cio debitg peciinig consequit. hoc ipso pignus amittere; facillime respon
debo, non ideo minorg pignus remittere, sd uno propter solutoq a debitore
factam, qui ex toto i decreto n. indiget pignus extingui, ex reg. 4. in §. item
et. quib. modis pignus l. hypotheca solvit. cum similibg ==

N.º 12.

Super rebus
autem in alienatoes prohibitoe n. comprehensis servitutes, aut pignoris
iura imponere, l. remittere etiam sine decreto minores, aut eorg tutores
l. curatores, et olim potuerunt, et nunc poss. nisi forsam impositio, l. re
missio ex gratuito, et liberali caa. procedant, quo cum quædam velu
ti donatoes species sint, l. si precario 13. in fin. comm. pred. l. 2. in pr. l.
et quibg 2). de donat. l. 1. et per Gonzl. de sexu legat. §1. 81. de
libera. Reg. (proinde explicatoe, et conciliatoe. cumd. l. 15. quo in fraud.
cred. et aliis iuribg videndi Antecessores ure Vall. a. 133. illustr. trac
s. C. 2. e. n.º 22. Amaya lib. 2. observ. c. 18. per tot. Suia de Mena lib. 1.
Var. q. 33. e. n.º 15). his qui sub tutela l. cura sunt. aut eorg tutoribus,
Lg. 15. Si Sexu. Vindicer. l. curatoribg donare inaltl prohibemi ex dicto n. 3) == §. Hinc facillime
intelligo aorg ignotg, et difficilg alioqui 4. inlg. a fine 15. Si servitus
vindicet. ubi Vlpiani minorg dubg tutori l. curatori n. quærum
sed alienarg dij prestig servitutg imponere n. licere Ulp. respondet
quod

Quod quidem Cum eo difficile redit. quod Cum Ulp. Sexulo urbana praedia alienari sine decreto Praetore potuerint, utique etiam sine decreto servitutem ipsis imponi potuisse videt. Verum in eo decisiva ratio est. quod servitutis impositio liberalitatis causa procedit, ut Cum Gl. sensus constabit: ant Ulp. tutorem l. curatorem minoris domum in suorum aedium gratiam non vice, servitutem imponere qd Cum pretio et gratis habet tamquam, qua sibi ipse in rem sua author esse non potest. ut eo nomine minori teneri, quia inquit, quod aliud facientes prohibere Cum off. necesse habuit, id ipse admittere non debuit: quibus verbis satis indicat etiam in alienarum Cum aedium gratiam tutorem, aut curatorem minorum aedibus liberalitatis causa imponere servitutem non posse, alioquin praetextu accepto urbanarum aedibus, quae comprehensae in Senatus prohibitione non fuerunt, etiam sine decreto imponi servitutem potuisse compertum est. = § Eandem doctrinam in actu remissionis pignoris probat Cum ipsius Gl. in l. si consensu D. in pr. quib. mod. pignus, vel hypotheca solvitur ubi pupilli etiam tutore, authore non aliter pignus iure remittere posse censet, quam si Cum eo commodum aliquod senserit, aut ei satis factum sit: quod si ea res minoris pignori obligata teneatur. Cum interdicta alienatio non sit gratuita pignoris remissio, a tutore vel curatore facta, quae quamdam speciem donationis speciem, inducit inutilis prorsus est =

Sed graves statim, nec absolute graves proponunt difficultate Cum l. 2. Cum de manum. vindicta. No 93.

quo videmur, posse difficultates occurrit, nam minor 20. annis, si quidem usum fructum, l. pignoris ius in servo habeat, patre, tutore, l. curatore authore manumittenti domino consentire, et sic usum fructum l. pignus gratuito remittere Cum expressis Gl. in l. 2 l. si pater § Ulp. de manum. vindict. l. in fraudem 27. § 1 Qui et a quibus man. non Gl. interdum 15. quib. mod. usus fr. amittitur. et l. 1. C. de remiss. pign. quem admodum, et tutore, l. curatore, authore liberti impuberis dominus, et sic operas gratuito remittere non prohibetur. singular. et dissertatio Gl. in l. si quis hac lege 13. § si impubes D. eod. l. Gl. Kum Donat. 28. de oper. libert. = Rursus 20 annis minor quamvis ex l. Aelia Sentia manumittere non aliter possit quam vindicta apud consilium ex manumissionis causa approbata l. si minor. 12. Cum seqq. de manum. vind. dic. § eadem lege. l. 1. quibus ex causis manumitt. non lic. quoties usum fructum, l. pignoris ius in servo habet, potest. citra causae probationem manumittenti domino consentire quia aliud est manumittere, aliud manumittenti

Consentire d. l. 9. §. Ult. de manum. vind. Ubi Cuj. lib. 22. obs. Julian. Anton. Fab. in Papin. tomo 6. pr. 7. illat. 3. et 4. Surdus cons. 25. an. minor. Earum etiam rerum quas citra Praetoris decretum alienare prohibetur, et in quibus usumfructum vel pignoris jus habeat, alienationi potest, tutore, vel curatore, authore sine decreto consentire, quia aliud etiam sit alienare, aliud alienanti consentire. l. 3. aliud 160. ff. de R. J. Sic in eo Pazone pignus, vel usumfructum remittere cum fructuarius et pignoratitius creditor hoc ipso, quod alienanti proprietario consentiunt usumfructum et pignoris ius amittant l. 4. §. 1. et aliis pluribus quib. mod. pign. vel hypotec. solv. l. 4. §. quaesitum ff. de dol. mal. et met. Capit. de creditor 158. de R. J.

N° 44.

Solvuntur hic dictae difficultates et plene vulgari fato ... asylo

His difficultatibus, a quo se facile expendiet quisquis ad libertatis, et nuptiarum favorem, qui vulgabili ignorantia asylum est, sciverit confugere, ut res poriora ... Consistit enim minor sub tutela, vel cura degens acquisitis sibi usufructus, vel pignoris iure lucrativo et gratuito, seu liberali causa, indistincte etiam tutore, vel curatore, authore ne mittere, nimirum pro. possit acquirendo, nec cum dixi, magno usumfructum, vel pignoris ius habeat, manumissioni servo aliter consentire, quasi commodum aliquod sentiret, vel ei satisfaciat sive expensam repulsa d. ... in tito q. ... pignus, vel hypotec. solvit. non diversis ... ex ... 11 prohibetur cum in praesentibus ... sed quia ... vim fructus, vel pignoris remissione velut quadam dictioni speciem ... cura curatoris authoritate prohibetur. =

§ Nec

aliud supra expenditur d. ... nam d. in d. l. 25 et in d. l. 25. Ult. de manum. vind. praeterquam quod si admittatur sub tutela, vel cura constituti referant ... si propter admissum manumissioni consensum ... aliquid minor perciperet, aut ... commodum, inspectabilitur ... adulto sine curatore degente qui etiam libera ... causa ... manumissioni consentire, cum casus ... quo comprehenso in alienatione prohibitione non sunt ... non prohibeant. ut dixi num. 38. Ita aut in d. l. 27. §. 5. qui ex aliquibus ... fructuarius, aut pignoratitius creditor pupillus citra tutoris authoritatem non ... manumissioni consentire, quia ... contrario sensu, ... igitur tutoris authore

potest manumissor Consentiente Fabio, ad Aliam praecepti suppositionem, nec comprobavit, quod solum de l. Aelia Sentia prohibitione tractabat = Quae etiam Declaratione addita intelligi posset Arm. l. 13. § 9. de oper. libert. nisi dicere Aliis maluerit, quod non expresseram, Praetorem Operarum remissione, ideo minoribus personis, curatorum auctoritate accedente non prohiberi, quod nec donationem, nec alienationem speciem est, quemadmodum Cuius[?] locupletior factus dicitur qui libertatem acquisivit in l. nemo 126. § 1. de R. I. ubi Consulendi omnino Cuj. et Petr. Fabr. sic, et e converso qui libertatem amisserit non ideo pauperior factus, aut ex parum. Quicquam minuisse debet intelligi, praeterquam Cum operarum remissio, quae ex decreto libertatis nuptiis adhibito prostituit, nec perpetua est l. plane 12. de oper. libert. nec diu durat, (quod si nuptiae perseverant) Caetera ima Baronetur abolet l. quod ex liberta 14. et l. C. eodem tit. vincto Al. Ramos lib. 1. ad l. Julia et Papia re Singulae 22. n. 2 = § 2.ª difficultati facilius sane respondeo illud inter legem Aeliam Sentiam, et Severi oratione Constituta, quod l. Aelia Sentia Servi manumissione vel etiam alienatione interdicit, et Circa 20. annis minor sicut eo iure Servum alienare non prohibetur, ut ad bene 7 Fab. in Pap. tit. 6. pr. D. Sic nec eum servum in quo Usumfructum, vel pignoris ius habet manumissor con- Servare impeditur, quamvis hac ratione Usumfructum, vel pignoris ius alienet; nec enim hunc ipse manumisit, quod solum l. Aelia Sentia prohibuit, sed manumissioni tantum consentit, quod longe diversum est. Severi autem oratio, quamvis non ex textu usu, salvo Consentiat quacumque vel improprie alienationis specie sine decreto irritam esse decernit, et cum Usus fructus vel pignoris iuris remissio improprie saltem alienationis species sit, nec potest non in Severi prohibitione comprehendi = § Nec hinc obstat reg. Alc. in l. 160 de R. I. quae eo pertinet, ut qui venditioni consenserit, si quidem nullam pretii partem acceperit teneri de evict. non debeat, quia non ideo vendidisse censetur. Arg. l. in l. Quidam 17. de evict. ut explicat Petr. Fabr. in d. l. 160. Cum fateatur, quod minor fructuarius, vel pignoratius creditor, cum

Venditori convenerit non idcirco videre intelligit. regam sui h. pr. quod Ususfructus, l. pignoris jus alienare, servi autem etiam non debetur modo, verum, et quilibet alienatio species jus venditionis =

N.º 15.
Quid de act.e personali ad rei prohibitam alienari. l. non?

Ulterius nec personalis actio ad rem alienam prohibitam minori quaesita, accipi debitori per partem. t. acceptilatione adhuc accepta pecunia (quaestionem enim actionis etiam ad rei in alienatio prohibitione non comprehensa, competentis remissionis tanquam donationis speciem his qui sub tutela, t. cura sunt, aut eorum tutoribus l. curatoribus concedere indistincte. n. lt. lg. 28. in pr. et fin. de pact. lg. 22. Cod. eodem tit. H. sic intelligendi in lg. et si quis uxori donaverit 13. §. Tutor 10. de accept. lg. 1. Cod. eodem tit. similiter quae dixi in academic. de pact. liberator. c. 2. n. 6) remitti, aut transactio cedi in contrarium regione pri. nam cum personalis actio in bonis sit. lg. si legatum 32. §. 1. ad Trebell. d. lg. 49. verb. bonis. lg. id apud se 123. de V. sig. lg. si quis alios 15. de R. J. cuius remissio, seu cessio n. pr. non alienationis species censetur, ut propter integram actionem. § et 26. de solut. l. action. vend. probant H. in lg. si convenerit 13. in pr. de pignor. act. similiter d. lg. 15. §. 1. de pignor. lg. 1. §. Ult. cum l. seq. quae ait Praetor 10. §. praeterea 22. cum seq. lg. omnes D. in pr. quae in fraud. credit. = §. Hac

dic, quod personalis rei persecutoria actio eandem naturam sortitur, cuius est res, quam prosequitur. ut ab ea colligi vulgo solet cum d. lg. 15. de R. J. cum similibus. similiter probant H. in lg. 1. in prin. quibus pro Ususfructus amittitur. lg. Ususfructus 26. de stipulat. serv. similiter lg. hereditas 67. §. 1. de acq. her. dom. quae ubi ad rem persequendam competit, cuius alienatio sine decreto prohibetur per remissionem, aut cessionem alienari in contrarium regione non potest, tradunt Gotofred. in lg. 3. §. sed si Praetor 5. hoc. n. o. cum pluribus latè, et docte D. Olea de cessione iur. et act. tit. 2. q. 1. per tot. et praecipue a n. 31. quae sunt ad rem apte H. in lg. si ad resolvendum 3. Cod. de praediis minor. quae sequenti cap. examinandum relinquo =

Alegam paritat. de empta. c. l. 1. de serv. export. et lg. 6. de ll. a.

Melius professo subtilis Gotofred. sequenti ratione paritate: 20. anni minor, sicut servum proprium quo manumittere citra causam probationem impeditur. aliquin tradere, ut ab eo manumittatur, n. pr. lg. si minor 9. de serv. exportandis, sic nec debitore suo debitum

sibi servus manumissus recte se gerit, selectus Ominus adeo L. in lg. Siminor 66. ff. V. O. tremasno dy itag. servi dominium transferre ma- numissionis causa n. pt. sic nec personales actiones ad servum persequen- dum sibi quasitas remittit: p.° 25 annis minor qui earum rerum quae alienari prohibitae sunt, dominium transferre sine decreto n. pt. nec personales actiones ad huiusmodi res persequendas sibi competentes remittere aut cedere in C°. Pratore potest = Unde quod scripsit in tract. n. de adm. tutor. O in lg. 3y. 18. Blauth. tutor. pupillus tutore auctore debitorem suum delegare n. prohibetur. f. ad eam actiones exactionem tenendas, quae adeo alienari n. prohibitam persequendam competat. l. in decreti suppo sitione Excludendus, ut providit Olea, ubi nuper n.° 39. quo etiam sen- su accipiendi in g. in lg. sane 21. §. si minor. l. Cy seq. O in lg. minor 20. in fr. deminor = § Hinc si Ex duabus rebus in alternativa obligatione conventis, altera alienari sit prohibita, alia vero comprehensa in alternativa non prohibitae n. sit, minor. siquidem habeat Oleas, velut, si eam sibi no- minatim Exceperit, ut in lg. ubi autem 35. §. qui illud 8. ff. V. O. cum similibus actiones cedere ac remittere sine decreto n. pt: at si debitoris sit electio, quod regulare est, f. plerumque fo. §. Ult.° de Iur. dot. ipsi autem debitori etiam sine decreto actiones recte remisit, quia Ex ipsa remissione rei alienari non prohibitae, praeambula electio Ex parte debitoris in Civit. quae in hoc ordine remissionis credit. praecessisse, ut sic efficax remissioni sit actu Ex parte rep.° et in lg. quoties 12. de reb. dub. = § Aliter si sine decreto actiones ceterit in pendenti Conditioni actus erit. ex Utilis, t, inutilis ab initio fuisse post ejus subsequentia Ex post facto apparebit, prout de- bitor, l. rem alienari non prohibitam, l. in alienationis prohibitione comprehen- sam Eligerit, ut ab arg. probant. H. in lg. Cui in lg. erit to. iuncto §. Ult.° de leg. t. lg. ut heredibus So. §. t. de leg.is 2. et plurimis Eleganter resolvit Olea. ubi supra Ex n.° 50 = Legati denique repudiatio, in qua alienationis prohibitione comprehenditur ut esse minor, quamvis, eius, quae

Margin notes: + actiones; Quid pe art. for tal ex oblig.e alter natiua =; N.° 46.; De repudiatione legati acquisiti

Sine decreto alienari n. sit prohibita, sibi relictu legatu in Cas Quarto repudiare tutore, l. Curatore authore repudiare x^a ff. si intelligendas in p.) §(). Denim non obs. Dn. lg. 7. C. antonij puel. rei sui. alienare prohibita relictum sibi legatum sine decreto non recte repudiat d. lg. 5. §§. hoc. tt.o quod etiam Pandectar. iure attento non solu in Vendicatoru legato procedit, Cum casu sola legis potestate resolubile dominiu recta via etiam ignoranti acquiritur legatario. lg. 80. de lega. 2. Cuius ideo repudiato quia resolubilis dominii contineat amissionem in proposito alienatio speciem continet, sed Damnatoy legato personalis Condictio. nascit. actio, ei quae fidei Commissi non ignorantibus Extraordinaria Competit persequtio etiam legatario, et fidei commissario ignorante acquiruntur. lg. 16. §7. qui ttl. facere poss. lg. 77. §. 3. de lega. 2. lg. vlt. C quando dies vsuf. de apicibus c. 12. n. 1. Et harp in bonis s. 14. lg. 99. Veru. Ergo de V.O. amissio per repudiatio contingens sive prohiberi. quid quid dicat Ant. fab. 8. Coniect. c. 19. in Papin.a ad tit. 13. de tutel. pt. 2. illaoe 59. tit. Cum opinio, q. iure asserit personalis actionem in Senatus oratione non comprehendi Contrarium. num. dictis satis refellit =

§. alind sui. Circa haeredi tatis repudiatione respondere, et minors testamentary, t. legitimi etiam haeres etiam cum haereditate, in qua Cetera quae sine decreto alienari prohibentur. res quaedam existunt, sine dubio etiam in Cas Quartone repudiare posse Censerem, quimis Contrarij sine fundamento Sentit D. Pett. lib. sing. de donat. inter vir. et vxor C. 2. n.o 11. q.a Cum acquirendi ius in bonis non sit. lg. 63. ad lg. falcid. von. So rect haeres, vt late dixi in Academic. de transmiss. haered. l. 8. 14 C. 1 Cm.o 6. nullo in sensu pot. haereditatis repudiatio in Patroni, aut creditoris fraudem facta, ideo nec per Fabiana, aut Calvisiana nec per paucione actione renocat. quia alienatio speciei non e. lg. 1 §. 6. si quid in fraude Patroni. lg. 6. §2. quae in fraud. creditor. vonit. d. lg. 28. Veru. qui occasione ut D. ne. Pro quoru. iuris Conciliatione, et lg. 26. de bon. libert. Conuilendu Gothof. in d. lg. 26. vindica etiam quae dixi ad ff. C. de collatio C. 2 n. 25. et ad tit. ff. et C. q.do dies legat. C. 1. n. 29. Cum Segg. n. pot. igitur. repudiatio prohibitione comprehendi =

§. Resp. quod legati repudiatio, alienatio quidq. non est

nec in creditorum fraudem facta rescindit. C. vulgari ratione H. in d. lg. 1 § 6. Siquidem fraud. Parem. et in d. lg. 6. in prin. quo in fraud. credit. tor. quo ad presentem Orat. prohibitos alienationes Recreccenist. Lª. quam res vingenda omnino sunt illa Ulpiani Uta. in dicta lg. 5. § 8. species enim

alienationes amrer sit pupilli. nemo dubitat, qª. Senatus oratio prima ribus non modo in damnis vero etiam in lucris subvenit, idest non alie nare solum sed, et acquirendi occasionem omittere in his, quae resolubili sal tem iure fuissent acquisita prohibuit arg. H. in d. lg. 7. § 6. Cum seq. de minor. et c. aliis fere docuit C. Rerer. 8 c. l. n. 11. =

§. Si dicas

minoris qui Parenti haeres hoc Capite, et ipso iure Quambis ignora ns paternam haereditatem acquirit sine Praetoris decreto, minore authore se ab haereditate abstinere in dubie posse. lg. 11. lg. 57. in pr. et § 1. de acq. lg. 11. lg. 57.

Cum simil. respondebo haereditatem ad lepati discrimine non semper lucrosi de acq. haereditate uno interdum esse damnosam lg. 32. mandati, et id circa Cum quis se abstinet, nec acquirendi, nec alienandi occasionem omittere intelligi poterit quamvis si lucrosa fuerit haereditas tutor eius nomine tut. l. initio tenea tur lg. 11. ff. de tutoribus. lg. 7 cod. arbitrii tutelae =

Caput 2 Quando Corum qui sub. tutela, l. Cura sunt. res alienari pro sibita in Consulto Oratione, l. Cum non intercedente. decreto possunt utiliter alienari

Corum qui subtutela, l. Cura sunt. res quas licet pro temporum varie tate sine decreto alienare prohibitas diximus nec semper sine decreto inutiliter alienantur; saepe l. Curatur, l. Cum sententia Senatus oratio, alienatio validitati decreti defectum non obsistit, et 1º. Quidem, si minoris Parens etc. l. Codicillis iusserit, ut ne aliqua alienatio prohibita distrahatur. Cum lª. ora tionis verba distractio etiam in Cº Praetore facta iure subsistat d. lg. 1. § 2. Verum. visis ut fieret. hoc tit. lg. 3. Cod. qª. decreto opus non est. vide grati rep.ª H. in lg. 1 Ola. de rebus alien. l. n. alienand. quia Cum N.º 1.

nullus sit affectus qui vincat paternum. lg. 8. §. Ult. quod meru caa fit lg. Ult. in pr. Verb. quis enim. C. de curator. furios. pluriny de parentis providentia, lg. Confidit, uti tissime prisumens Cum rei alienari pro hibitae distralios permissuy, uisuny ue non fuisse, nisi id minori filio summe expedire, prudenti, maturoque Consilio perpendisset =

§. Et

Quemadmodum ex eadem rate. S.C. quod fraudis submovendae caa inter tutores et pupillas nuptias prohibet. lg. 59. Cum seq. de ritu nuptiar. Cessat si parens tto tutori pupillam utroque destinaverit lg. 36. et 66. in pr. eod. tit. lg. 7. eod. lg. Julia de adulter. lg. 6. in fin. C. de interdict. matrim. inter pupillam, et tutor. lg. 1. in fin. C. si nuptiae ex rescript. petant. Ant. Fab. in pap. n. 20. de nuptiis pr. tillat. tt =

§. Accedit quod

Conversio si Parens res quas alienari sine decreto permittunt. tto f. codicillis alienari prohibuerint tutoribus aut Curatoribus Parentum prae ceptum negligere n. licet, ut ab eis contra Parentis voluntati tutorum facta distractio inutilis provisum sit lg. 7. C. de adm. tut. lg. 2. C. de rerum et empt. in qq. si minoris Parens Urbanum praedium, aut quoddem servum aliena ri tto prohibuerit inutilis futuram distractionem a tutoribus factam Alexan der Imp. rescribit, Cum Imp. manifestum sit Alexandrum qui multo ante Constantinum Imperavit Severi orationem vigilisse, quam ut superiori cap. ex primi n. 13. vidisti ad urbana praedia, et mancipia non pertinuit Solaeta que Paterna alienationis prohibitio Circa ea quae aliorquin alienari sine decreto permittunt. inutiles alienationes Constituit. quod et adsequi pot. ex ff. in lg. 21. in pr. de C. et D. unlt. quae tradunt Val. Mult. tract. 6. Cp. 1. n. 20. Anna in d. lg. 2. C. de Usucap. et emptor. n. 80. Cum seqq. et Cum pluribus D. Petr. lib. 2. opusc. sect. 2. cap. 2. n. 9. Cum seqq. praeter quos Sen. observo nimis in Curbitis legatariis, cui apud Papinia num in eo ff. 100. relicta, ut ex eis fundus emeret proponunt. Otate minore non fuisse, aliqui ad hoc, ut custodia modii ex legata pecunia Comparati alienatio prohiberet. Deco in alienando nraaria cautio non fuisset, nisi dicamus eam esse cautionis vim, ut minor legatarius

Etiam

10. Etiam post legitimam Aetas in flore, fundi alienare impediat, propter que dum ittono Consiliis, qui minori eius indultum in temporis prospicere voluisse Censetur. Similiter, et paterna alienationis permissio circa ea quae aliogun alienari sine decreto non possent Validam alienationem sibi esset = 57

Nechis re oppon. lg. 5. §9. de adm. tutor N. 2.

refragat. ff. in lg. ita autem §. 8. usque adeo D. de adm. tutor. ubi asque adeo Tutoribus licere patris praecepti negligere Ulp. affirmat, ut si Pater interdixerit, ne, mancipia, vestes domus, l. res alias periculo subiectas substrahant impune possint Paternae voluntatis contemnere, nam respondeo una de iure alienationi prohibitio Paterno ttu. praescriptam validam ee. Si minoris utilitatem Contineat prout in lg. 7. C. de adm. tut. ubi supponendum e. Urbanum praedium qd alienari parens prohibuit, necessarium. l. saltim valde utile impuberi fuisse. et in lg. 2. C. pro Empt. ubi Servos propter arctis peritiam necessaria impuberibus liberis servari Pater praecepit, qd. et obtineret, si Servi ob quam libet aliam iustam causam necessarium ff. §. item n. restituet. D. de minoribus lg. Ult. C. comm. divid. D. lg. 12. §3. lg. 13. in pr. de adm. tutor. lg. 3. §. ante Oculos 2. ubi Pupillus educar. deb. lg. 1. §. sed etsi 8. de Aut. et Orationibus, et quos etiam Stante Senatus oratione impuberibus servare tutores potuerunt, ut ex Chirurdibus aperte colligit. = §. Quod enim praecedenti C. n. 11. dixi eo iure minorum servos alienare tutores debuisse, in his dumtaxat procedebat qui nec necessarii nec utiles minoribus essent, ac si Paterna alienationis prohibitio damnosa minoribus sit licear omnino tutoribus paterni praecepti contemnere ut in lg. 5. §9. de administr. tutor. ubi de hisurbanis praediis, et mancipiis Ulp. pertractat quae onerosa potius, quam utilia minoribus erant. nam a Parentis Voluntate quae minoribus liberis dispendium aliquod. minitat, iure Semper recedit. lg. utilitatis 10. de confirmando tutore. lg. 3. §. quamvis 3. cum Seqq. de administr. tutor. lg. 1. §1. lg. 2. §. Ult.o ubi Pupillus Educari deb. Sic docet licet n. sic illustret Val.a D. lib. 3. tract. 6. C. 1. n. 21. cum 2. Seqq. =

N.o 3.

Nec Parentis Solum, sed et extranei ttoni ex Cuius bonis res sine decreto alienari prohibita ad minores pervenerit, hic tractioni prohibitio in causa e. ut alienatio Etiam in Cto. Praetore fabricare

tutoris statt lg. 3. Cod. Quando decreto opus non est, quod in extraneis Ubis-
que de parentibus dum taxat loquuntur, sed eius mente, et ss. pro proficiunt.
exceptis id eo est, quia de extranei etiam providentia qui minorum, aut
hereditate, l. legatum reliquit maxime fuit amore persequitur lex Confidit
Huiusmodi autem sive Parentis, sive extranei permissio seu Voluntas
l. testamento vel codicillis scriptam satis e. d. lg. 1. §. 7. hoc. tit. = Quod maximo

do de Testamentariis Codicillis traudio inquit semper perinde habentur
ac si testamento scripta forent. lg. 2. §. Codicillorum 2. de iure Codicillo. sed et
de codicillis ab intestato factis intelligo nam distractionis permissio nuda
et simplici Voluntate contenta est. nec ullam solemnitatem desiderat
ut ex eo dignoscitur. quod et si paternum testamento scriptam rei alienandi pro
hibita etiam sine Decreto a tutoribus, l. Curatoribus iure distrahitur.
lg. Ult. tit. ele. et imp. ff. in lg. Ult.a hoc tit.o quia ex eventu etiam testamento nuda vo
luntas desumitur. quae vires tutores Constituit, quemadmodum, et quia les
gatum nuda per. admitti Voluntate quae sufficit ad hoc, ut ex testamento agens
legatarium doli mali except. submoveat. lg. 3. §. Ult.o Cum seruus 15.
de adim. lg. eximuitti servi legati in ter vivos per alia manumissione
aut eximuitti rei legatae voluntaria alienatione, l. eximulti da legati trans
latione efficax adimendi legato Voluntas demonstr. lg. plane 31. in pr. de
leg. 1. lg. 3. §. 1. de fundo instr. lg. licet 20. lg. legatum 11. §. 1 de adim. legat
Petr. Barbosa in d. lg. 38. §. 1. Fab. d. tit 13. de Aut. pro d. illat. Do.
Nº 21. Observ.º ad lg. Ult. hoc. tit. uxor. lib. 1. de capitibus. C. 10. n. 6. cum segg. et alijs adductis at olea de
Cess. iur. tit. 2. q. 5. ex n. 21 = Illud Ioh. Ultra omnes videmur ob
seruo ff. sh. in lg. Ult. hoc. tit.o et si deventuo testamento loquatur. accipi de eo
testamento non posse quod per capitis diminutionem irritum fieri proprie dicit. quam
bis Contrarium Accursius crediderit. nam si Parens post factum testamentum ser
uus fiat quod ante habuit patrimonium ad Dominum pertinet. §1. de
Success. sublat. et si arrogatus sit cum ea parte fortunae quoque trans
fert in familiam, et domum arrogatoris, l. qui ex liberis 11 §. Ult.o de bon.
poss. 2ª tabul. §. 1. de acquis. per arrogatos, et cum neutro casu pater
na bona ad minorem filij perveniant frustra permissa distractio de
siderabitur = §. sed. et si deportatus parens sit quo Casu bonorum

pars liberis ex Imperiali Clementia reservat. lg. 7. de bon. damnat. cum similibus adduct. In paterna voluntate invito tt.º semper adversus loqued in d. lg. ult.ª nullam, habendam rationem existimavi nec enim deportati parentis providentiae, cum contemptaomnino dicit. Cristinaeo in lg. 5. §. ult.º de var. et extraord. cogn. circa minorum rei distrahendas considerandus ē. et alia pro solo assignatione liberti cuae qua subsist. et ii tt.º per deportatos tantum effectus sit. lg. 4. in pro verr. in cui tunc. unuz §. assignare 3. et lib. 7. de assigno libert. cleri. deinter dilatz. et relegat. lib. 3. n.º 18. nam, non aeque maturi, seu deliberati consilii ac distractio per minoris requirit, cum longe minus lucri, aut dispendii pro se gerat=

§. intelligendum est itaque tt. in d. lg. ult.ª de invito, seu minus solemni tt.º propter vitium aliquod extrinsecum, aut intrinsecum, ex quo vitio paterna voluntas deminuit. Circa earum rer. distractione, quo alienari sine decreto prohibet. arg. tt. in lg. 3. de confirmando tuto. et in lg. cum Dominus 19. §. ult.º cum l. seq. de peculi. legat. pro quarum conciliatione cum lg. duo. 7. de manumiss. omniss. Cuj.º lib. 7. res pons. Pap. in lg. 19. §. 7. de pecul. leg. Vid. Onor. lib. 2. c. 40. n.º 10. cum 5. segg. aut de tt. per nativitatem praeteriti posthumi rupto, cum et inivitatis et rupta testamenta irrita etiam rebbe dicant. §. hoc autem casu 5. I. quib. mo. ttâ infirment=

§. aliud vero dicendum censerem si tti quo parens rei alienam prohibita distractione permiserit per secundum tti in quo semper eadem voluntas n. eet, rupti proponat. nam ubi prius tti per posterius rumpit. nullum prioris voluntatis superest vestigium a qua ttor creditor omnino recessisse. lg. si rure 18. de leg. 3. ut cum pluribus Castillo. tomo 5. controvers. c. 108. ex n.º 22. aut si per inofficiosi querellam rupti eternam quy querella colore tti rescindat, quasi n. sana mentis fuisset parens dum tti ordinavit lg. 2. de inoff. pr. in st. eod. tit.º nulla semper in eo voluntatis ratio habet. Etiam circa quy unam soli voluntati desiderant lg. titia 13. eod. tit.º lg. nec fideicommissa 36. ubi D. Perez sub lib. 2. opusc. ad not. Claudii de leg. 3. uncti Ursp. reg.ª tt. in lg. furiosi.

2o. & RS. iunct. - etiam quae dixi ad tit. C. de coll. C. 1. n. 17 =

Nec

Contrarium probat H. in lg. iure nro. 26. §. Ult.° de Testam.ª tutel. Ubi non post testam. per inofficiosi querelam rescissum, sed inofficiosi lite pendente, Praetor parentis sequit. Voluntatem, et test.° dantis tutorem confirmat quae Vicem rei iudicatae, l. Ex test.°, l. Ex praetoris decreto authoritatem acceperit declarat, cuiusque tutela finit, si fuerit d.ª test. iudicatum rumpere, et in simili H. in lg. item fiet. 7). eodem tit.° ut docuit Cujac. lib. 5. responsor. Pap. in dta lg. 26. §. Ult.° hodie v.° post novam Iustiniani Sanctionem in auth. excaa. C. de liber. praeteri. test.° per inoff.ª querelam recisso distractionis scripta permissio efficax sine dubio ē. et sine decreto distrahendi facultatem tutoribus, aut Curatoribus =

Ex his infero, quod

N.° 5. et in privata scriptura quae nec ad test.ª nec ad codicillorum causam pertineat expressa parentis voluntati rei sine decreto alienari prohibitae distractionis permissio eundem effectum operat. exemplo assignationis libertorum quae quia nuda voluntate peragit. in privato etiam per Chirographo fieri. d. lg. 1 §. 3. dta. lg. 7. de assignat. libert. §. Ult.° I. de assign. libert. et parentis consensus circa nuptias inter tutorem, et pupillam, quae in privato Chirographo scribit satis est Xª Aes. in qq. parentis destinationis nom. parentis permissum privata scriptura declaratum intelligo in d. lg. 36. de ritu nuptiar. et in lg. 7. ad lg. Iuliam de adulter. quod et insinuare Cujac. videt. lib. 5. qq. Pauli. in lg. 36. iam dicta

§. Facit, et ab argto. H. in lg. 20. vers. qq.

denique de Affirmando tutore, expressam autem l. test.° l. codicillis, l. privato chirographo distractionis permissionem exigit. Nec sufficit qd. Parens, dum dixerit res quasdam exeris quae sine decreto alienari prohibent. venales habuerit, nisi, ut distrahant. expresse promiserit d. lg. 1. §. Si defunctus 3. h. tit.° ubi et separatim illam ratam praestat Ulp. non enim utique qui ipse voluerit vendere idem etiam postea distrahenda putavit quasi dicat, potuit, utique Parens venalia rustica praedia, prudenti eo Consilio habere, ut experiemur Creditorem

distractione redacta, feretiori alia comparanet, nec eandem providentiam tutoribus aut Curatoribus credendam arbitrari = 79

§. Quod Ulp. in l. 11. a sic

a proprietate probat, et si Parens, dum Viveret negotiis aliquibus exer cuerit, nisi ex eisque tamen iusserit, ut post mortem suam, idem negotiis exer ceat. liberum est tutoribus, aut Curatoribus omnes negotiationis merces distrahere, ne que etiam exercendam postea putauit. l. Titio 9. §. altero 6. l. qui nego tiationes 58. in pr. ff. de adm. tutor. proquarum pleniori intelligentia adeun di, qui ff. in d. l. 1. §. 3. hoc tit. non meminere Cuj. lib. 2. respons. Scot. in d. l. 9. §. 6. Ant. Fab. d. tit. 43. pr. d. ill. 57. et 58. D. Vest. sub dicto lib. 9. opuscul. adnot. Claud. in dicta l. 58. per integram commen tariis: quo econuerso, et si Parens, dum Viveret res quasdam exhib. quo alienam sine decreto non poss. uenales habuerit, nisi nomina tim, ut distrahant, permiserit, eas sine decreto distrahendi tutoribus aut Curatoribus facultas non competit = Quo ad Parentis Contractum in N.° 6.

plementum, et executionis alienatio etiam in Cto Pastoris fit recte, ut pone creditor, qui a minoris parente pignoris fundum acceperit in so luta pecunia, caue pro sine decreto distrahere, quod onerosi usus nomi natim cautum fuit apparet ex d. l. 1. §. 2. in fin. h. tit. Huiusmodi namque distractio est Patris contractu, et voluntate decendit, quin pignore dando vi ipsa de eius distractione in non soluta pecunia ca sum convenisse censetur quo pertinere quod dicitur in l. 1. C. de praedijs minor. Vendito praedij quod uero pignoris a minoris parente sit. Constitui distractionem in Senatus prohibitione non comprehendi ad eum ff. cum Iudicio. Cujacio animadvertit =

§. Quod itaque simpliciter

scriptum invenimus in l. 2. C. si adversus uenditionem pignoris (pro cuius quo ad denegata restitutionis partem qua in positioni non est cum Paulo lib. 1. Sent. tit. 9. de minor. §. Ult. et Marciano in l. si creditor 7. §. 1. Vers. nisi minor de distractione pignor. Conciliatione, omisso

Quod in paraphrasi ad tit. C. si adversus venditi pignor. vide Cuj. ad Pau
ly in d. §. Ult. ho. et fab. de errore prag. decade 23. errore 6. n. 2. et 3.) et
in l. g. n. tibi 8. C. mandat. et in ff. qui sic etiam pot. intelligi in l. 5. § sed
et si creditor S. de auth. tutor. ut a minoris parte, l. ab extraneo, cui mi
nor successit (quo casu idem Cortorum sent.a servat. arg. eorum quae
dixi n. 3.) pignori suppositis creditores sine decreto iure distrahere causa
diendi generaliter est, licet ea res pignori obligata ponatur, unde alioquin

l. 2. Cod. de praed. minor. sine decreto interdicta sit alienatio =

§. Sed dices, nec in subtiliter minor
fundi apparente pignori obligati distrahere in Cto Praetore n. pu l. 2.
C. de praed. minor. ergo similiter nec creditor qui a minoris parte pig
ri fundi accepit aliter poterit quam decreto intercedente distrahere
cum in pignore distrahendi veluti quidam minoris eiusque debitoris
procurator esse censeatur ex dict. anteriori c. n. 4. Omnis tam quae tradit
Dion. Gothofred. in notis ad d. l. 2. resp. quod fundi apparente pigno
ri dati a minore sine decreto facta distractio, ideo non subsistit, quia
voluntaria est alienatio, et si eo animo fundus distractus proponatur
ut creditori satis fiat, cum nec ex causa boni alieni citra Praetoris de
creto alienari fundus possit, ut infra dicemus, nec ex eo, quod parens
pignori fundum subiecerit cum distrahendi facultatem tutori vel curatori
tribuisse censendus sit cum ex aliis bonis alienari non prohibitis
possit creditori satisfieri = § E contrario autem creditor fundum a
minoris parente pignori acceptum propter personam convenit, potest in
Cto. Praetore distrahere, et quamvis ab eo facta distractio minoris
nomine facta intelligatur minoris tamen respectu non voluntaria, sed
necessaria est alienatio, quo id circo Praetoris decreto non exposuit, ut
ex postea dicendis clarius apparebit =

N.o 7.

Necessario autem hic in alie
natione ex defectu parentis, (ex variis contractibus decedens exemplo ex contra
ss. et tam identitate receptum est ut fundus a parente, (ab alio cui minor succe
serit ex stipulatu, aut venditione alienare quoties ex causa debiti creditori tradi

in Cto Pretore parit lg. 5. §. sed si pater ff. eod. eadq ratione ibi dr. ay huius modi Oratio, seu narratio alienatio, Creatio, sive implementum Paternam Oratio sit Cx reg.a H. in lg. si quis aliquid ff. de bon. empt. et iniquum profecto foret, cum qui cum more contraxit in eo, quod in minorem incideret, ad fundum sibi debitum acquirendum Pretoris decretum expectare compelli aug. H. in lg. 5 in fin. pro Quibus Causis in possess. eat = §. Similiter si minoris Paterni ay fundum emisset. Cum Venditore conveneret, ut fundo reddito pretium recipere fundi retro traditio que in plementum paterna retrovenditio e. sine decreto, utiliter expedit ut Seneri, et Antonini rescripto cautum e. in q. l. C. Quando decretum opus n. e. Ant. Fab. d. d.o 13. pr. d. illat. 60. Quod adeo Verum est, ut et Tutor que a Pupilli parte Convenit, ipse sibi posset in Cto Pretore tradere Singul. H. in lg. Fistulas ff. ff. de Contra h. empt. iunct. glo. in reg.a H. in lg. quoties 9. § sicut ann. ff. de adm. tut. cum simili. Videtur quo pro explanatione H. in d. lg. 38 §. 1. docent quoad alias que ad rem nunc n. spectat difficultates videndi omnino Ant. Fab. in eius ratio. et Caldas Pereira, in l. 3. C. de in integr. restit. Vdo Stralby Practi n. 15 et ex n. 26 = Lg. 2o. ff. de minor =

§. nec his omnibus oppositum H. in lg. minor 2o. §. 1. de minor. Ubi minor parentis predia propter debita aliquo Sanguine Stralba in Consulte in solutum dedisse proponit. nec enim parens predia ipsa debebat, sed pecuniam ex contractibus tutele, qui gerebat, et idcirco minor predia pro pecunia in consulte in solutum dedisse fuit. Supponendum v.o predia que a minore in consulte in solutum data in eo H. dic. fuerunt Urbana, v. rustica fuisse merito Accurs. et Ant. Faber adhesit, alio qui sine decreto facta in solutum dat.o inutilis ipso iure fuisset, nec restitutionis beneficio minori opus fuisset ex dicto proced. G. n. 33 = N.o 8.

Hinc si minoris Paterni fundum pignori creditori subijcerit, nihil contra Senatus orationem facere tutor intelligit. si paterno creditori pecuniam soluat, ut in eius locum succedat lg. non ff. h. l. h.o cum pignoris obligatio ex Paterno Stralba descendat, nec minoris quicquam interest, an Paterno creditori (qui fundum pignori acceperat) an vero tutoris debeat, Quemadmodum, et ex eadem ratione tutor, qui ut paterno Creditore Satisfaciat a novo Creditore nummos pecuniam accipit eiusque fundum citra Pretoris decretum pignori novo creditori obligari, et sic priori creditoris ius in se quemque trans ferre prohibeat. C quod aliquis sine expressa pignoris obtinuo

Ex eo solum transferri in novum creditorem non posset, quod ex eius pecunia dimissus anti-
quior creditor est. l. 3 quae res pignori. Arias de Mesa lib. 1. var. resolut. cap. 12,
per totum dum tamen nec ampliorem summam, nec sub gravioribus usuris ab eo
mutuum accipiat l. si pupillorum 8. § Nec hoc tit. =

Nov. 72. C. 5. explicat.

§ Caeterum si quaeras, an hodie
post novell. 72. C. 5. ubi cautum est tutores, l. curatores nulla ex causa posse actiones
creditorum adversus minores accipere, possit tutor paterno creditori pecuniam solvere
ita ut in eius locum succedat? resp. optime Ant. Fab. d. tit. 13. pr. d. illatione 88. quod
si post susceptam tutelam pupilli creditor hypothecarius, l. chirographarius effectus sit
veluti, si pupilli creditori successerit quo exemplo Justinian. utitur in d. novel.
72. C. 2. poterit sine dubio paterno alteri creditori solvere, ita ut in eius locum
succedat, quia non tam adversus pupillum sibi prospicit, quem obligationis vinculo obs-
trictum satis habeat, quam adversus alios pupilli creditores quibus in priorum
creditorum ius succedens praeferri l. 1. et 3. C. de his, qui in prior. creditor.
locum =

§ Sed et poterit a paterno creditore pignus emere cum ex
quadam iuris necessitate sui pignoris confirmandi causa pecuniam dedisse
censeatur l. 2. l. cum posteriores. de distract. pignor. Cuj. lib. 2. respons. Pap.
in d. l. 2. et lib. 16. observ. c. 16. Arias de Mesa d. lib. 1. variar. c. 9.
et 10. et cap. 15. n. 30. quorum neutrum prohibere Justinianum voluisse dicendum est.

§ Item pupilli creditor effectus
post susceptam tutelam non sit ultro, et sponte solvere minoris creditori non po-
terit, ita ut in eius locum succedat, cum voluntaria huiusmodi adversus minores
actionum acquisitio a Justiniano prohibita expressim sit, nisi forsan tutor
bona fide, ut pupillum a paterni creditoris molestiis, et vexationibus liberaret,
pecuniam ipsi persolverit, quo casu hodie etiam in eius locum succedit, cum gra-
tuita actionum cessio tutori bona fide facta, atque sinistra suspicione omni absit
in superiori novella prohibita non intelligatur. ut eius iudicio resolvit Olea de
cess. tit. 1. q. 6. n. 13. et 12. et 15. [illegible] poterit confirmari ex his quae pro-
positione. ff. in l. per diversas 22. C. mandati. docent Ant. Fab. lib. 12. coniect.
c. 12. et seq. subscribens, aliique referuntur Olea tit. 6. q. 10. ex n. 55 =

N.° 9. Quid si minor haeres sit institutus, eique ab eo legatum relictum l. 5. § 1. hoc tit. respondet

Ex eiusdem necnon alienationis exemplo, quae quae
de funditus voluntate proficiscitur, ex oratione mente ratione identitas inducitur, ut
si parens, l. extraneus a pupillo quem haeredem scripserit, alteri fundum legaverit,
aut per fideicommissum reliquerit, multum interest, an haeredi an [illegible]

proprium

proprium fundum sive lg. 5. §. si fundus ff. ha. tit.o ubi docet Ulp. quod si fundum proprium minoris cuique heredis sit legatarius, aut fideicommissario tradi sine Praetoris Decreto non potest; minor enim Exit fundi pretiy cum lucro quod ex hereditate superesse poterit efferre, et si hereditarius lucry fundi pretiy superare compertus, fundi traditionem, seu alienationem permittere; sin minus prohibere, et minorem adversus hereditatis aditionem in integrum restituere = Sin autem proprium

Minoris sit orate cavante tradi in Cto Praetore pro. si super vindicationem fuerit legatum quo casum a minore eodemque herede alienatum dici non potest, cum eius dominium, quod fuerit hereditatis, recta via ad legatarium transeat, nunquam facti heredis ff. lg. 80. de leg. 2. sive per donationem, aut fideicommissum relictum ponat. nam quod hic per traditionem a minore fit alienatio, Cum necessaria, non voluntaria sit, et ex parente, aut examinatoris minoris iudicio descendat in alienationis prohibitione non comprehendit. Ut explicat Fab. d. tit. 13. pr. 8. ill. 88 = § Quo doctrina quantum ad fundi rem

nomine eiusdem que heredis proprij a Minore legati traditionem Praetoris decretum exponit, ex eo mirum fit, quod 20. annis minor, qui servum alienare manumissionis causa non potest. lg. 1. de Serv. exportand. proprium servum quem ab eo aquo hereditatem l. legatum meruerit manumittere rogatus sit recte ex fideicommissi causa manumittit (Quo exemplo obiter exemplificari posse censeo, quod dicit. in lg. a Lieno 31. §. Qui fideicommissarius 2. et in lg. in tantum 51. §. 2. de fideicom. libert. Cum qui fideicommissarius debet libertatem, eo etiam tempore, quo alienare prohibet. posse manumittere) dum Jur. prius apud Concilium Causam probaverit, in quo Cum servi pretio emolumenti hereditatis quod a minore ex iudicio Minoris pervenerit esse conferenda, ut sic manumittere permittat. aut prohibeat. et in Casu prohibitionis adversus hereditatis l. legati aditionem. lg. si legatum 20. in pro Servo. misi proprium de manumissione vindicet. = § Quod et in 20. annis maiore, ac 25. minore Servus

f. qui licet manumittere Citra causam probationem possit, si sui proprium servum, qui pluris sit, quam in Minore ei legatum fuerit manumittere rogatus sit et legatum acceperit in integrum restitui, et si legatum reddiderit praestare libertatem non cogit. lg. si minor 33. de minor. exp. ff in lg. Tutor. 16. de libert. legat. Pimbo. Ant. Domat. lib. 1. ad LL. Jul. et Papin. C. 13. n.o Ult.o et C. 12. n.o 2. et 3. = Quibus, et simile illud est, quod 20. annis minor

sub ea condicione institutus, si proprium servum manumiserit non aliter condicioni implendae causa recte manumittit, quam si proprium apud Consilium hereditatis ... causa cum servi pretio conferat et manumissionis causa probata. l. etiam 15. in pr. de manum. vindict. iuncto Fab. in Papin. tit. 6. pr. 2. ill. 5. ... = Qua paritate nixus non dubito, quod et minor ea condicione heres scriptus, si proprium fundum Titio dederit non aliter, fundi condicionis implendae causa poterit alienare, quam si prius, subditis ... cum fundi pretio, collatae facta alienationem Praetor promiserit =

N.o 20. maxime difficultas opponit. sedulo ... 20. de manum. vind. cum l. 20. § 1. de manum =

Quamvis autem superior doctrina anterioris numeri initio prolata ad fundi heredis proprium quam minore, eodemque herede legati, aut per fideicommissi relicti tractationem Praetoris decretum non desiderat, ex eo impugnari non leviter videtur, quod 20. [illegible] minor heres scriptus aut legatarius, ne proprium quidem heredis servum, quem manumittere rogatus est aliter, quam apud Consilium causa probata recte, manumittit. d. l. 20. in pr. de manum. vind. ubi immunitatem minoris proprium heredis servum ex fidei commissi causa manumittere permittendum docemur, quod et sentit Papin. dum in l. cum 20. § 1. de manum. quatiter scriptum minorem ex causa fideicommissi, non aliter quam apud Consilium causa probata iure manumittere, et libertatem nisi ita manumissio non [illegible] =

§. Nec huic difficultati, quam ad rem a nullo expensam video satisfacere, qui ex mente cuius lib. 10 respons. Papin. in d. l. 20. de manum. dixerit cum Narbona de aetate anno 20. q. 3. n. 11. Papin. in d. l. 20. § 1. de fideicommiss. libertate servo minoris proprio relicta loquitur, et idcirco causae probationem desiderare, nam hoc [illegible], et ex ipso [illegible] Commune. Quum initio, cum Pap. dixisset ideo minorem servum sibi manumissionis causa donatum manumittere volentem ex abundanti causam probare, quia sic donatus servus, si manumissus non sit, ipso iure ex D. Marci constitutione libertatem nanciscitur, non idem in fideicommissaria libertate iuris esse in d. § 1. subiungit, quia etsi minor ex fideicommissi causa non manumiserit, non ipso iure, sed Praetoris accedente decreto libertatem servus adipiscitur. l. cum quaeri 30. § ult. v. pupillus 3. de fideicom. libert. = §. Quo quatenus ratio ex [illegible] depromta in dicto ad fideicommissam libertatem servo sive heredis, sive minoris proprio relictam spectat, prout [illegible] melius accepere Conan. lib. 2. Comment. cap. 5. Fab. dicto tit. 6. pr. 5. illat. 5. Adrian de Mena lib. 3. var.

C. 26. n. Ult.º Et ex ea potestate reffellit. quod in dig. 20. in pr. de manum. Vin dict. minor nec ex Lettoris quidem servus ex causa fideicommissi citra causae probationem velle manumittere persuadent illa Verba. manumittens. debet esse permissus. iuncta. dig. 15. in pr. eodem tit.º Et causo, a simili probat. quod et libertina mulier Consensus sibi legatus, ut eam manumittat, et manumissio nubat, si minor. 20. annis sit, non aliter quam si apud Consilium causam probaverit, vere manumittitur. l. Alumno 14. §. 1. eodem tit.º =

Sed

Iure itaque difficillima ab Interpp. omissa, et in qua discere magis vellem, quam docere, dicendum primus existimo. l. olim servus eo cap. quo minoribus non aliter, quam iusta causa apud Consilium approbata manumittere permissi sunt manumissionis causas, aut non expressive, ut probare videntur. H. in dig. 15. §. 4. vers. et haec quae. Cum lib. seq. tit. in pr. de manum. Vind. aut saltem numquam minorum, aut eorum tutorum, vel Curatorum arbitrio, sed semper Magistratus, et alio num Consilio interesse debentium iudicio existimandas, seu definiendas reliquisse, ut dictat ex lib. si minor. 11. Cum pluribus. segq. eod. tit. ne aliogquin si minorum, aut eorum tutorum, vel Curatorum iudicio de quo multo minus quam de exalto, et gravi Magistratu, et Senatorum, aut recuperatorum Consilio, lex confidit, existimarentur, saepe, quali, quali nec ulla causa definita cum irreparabili minorum praeiudicio Servus manumitteretur. Cum nec definita semel causa possit postea retractari, l. iuncta. 9. §. 1. eod. tit. =

No. 11. Solvitur difficultas

§. Nec. obstet

Siquis semel praestitam libertatem ulla minoribus competat restitutio l. si ex causa 9 §. Ult.º l. 1. 2. et 3. C. si adversus libertat. iuncta libere lib. 2. opinione lo. Sext. etiam ex causa citra causae probationem posse manumittere =

Verum

autem Verbis ex mario, ut enim Verba demonstrant, quo extant in dig. 1. §. 2. hoc tit. iustas permittendae alienationis causas signanter expressive, et ex eis non nullas tutorum, aut Curatorum iudicio, quasdam vero Magistratus decreto existimandas, ideo aut definiendas expressim constituisse quia nec quales, quales causam a tutore, vel curatore, aut Magistratu adalienationis validitatem definiri satis est. qua immo quandocumque, vel ex falsa. vel ex non iusta causa probasse dignoscitur iusto ipsius orationis Verba, ipso iure inutilis est. d. l. 1. §. 1. Vers. manente Pupilli alienatione dig. 5. §. manet 15. l. quinque dig. hoc tit.º l. etsi praeces 5. C. de praed. et aliis minor.

et adhuc ex x.^a caa a tutore, et curatore, l. a Magistratu definita
facta pt. a minore, si se laesum ostenderit, implorato restitutionis auxilio
rescindi, ut plenius superius diximus, et interim probat H. in lg. Siquidem
ff. C. eodem tit.o et ea ratione minorum quoties alia x^a. caa intercedit ex
his, quae aut orationi ubi continentur, aut eius mente recepta per ... orum
in interpretatione. ff. citra Praetoris decretum posse alienationem celebrare dum In-
tutoris, aut Curatoris authoritas interveniat quo ... ad alienationem
celebranda necessaria minoribus est, ut dixi superiore capite n. 1. et probat.
a Barg.to H. in lg. Ex caa ff. ubi Cujac. lib. 1. dissert. Modestini, et in lg. 30

N.º 11. §.3. de fideicomiss. libert. = ex Quibus infero, quod Quemadmo
dum Testor. a minore, quo haeredem instituit proprium fundum pt. legare
quin ad eum traditionem opus sit decreto, cum suis rebus, quas voluerit
legem dicere non prohibeatur. Sic, et qui minori fundum donaverit, pt.
in ipsa donatione aliam resolutivam conditionem adjicere quia existente fun
di Dominium a minore eodemque donatario, ipso iure absque ullo Prae
toris decreto recedit, et donantem recurrit, cum donationis resolutio neca
ria respectu minoris sit, ut pote quae ex donantis voluntate dimanat
qui nec aliter donaturus fundum fuisset = §. Assumptum ex eo, a si
mili probatur quod et 20. annis minor servum sibi manumissionis caa do
natum recte manumittere, dum in primis manumissionis causam probaverit
quod necessarium omnino esse constat. ex autoritate num. dicti, et osten
ditur expressis H. in lg. illud ff. §.1. et in d. lg. 20. §.1. de manum. vindict.
quid quid sine examine dixit D. Rever. sub lib. 1. opusc. adnot. claud.
in §. Ult. de senten. expost. n. Ult.o Quamvis necessaria causa probatio, non sit
ad hoc, ut servus sic donatus, si manumissus n. sit, revertatur ... x^a. H.
sic intelligendum et cum superioribus conciliandum in dicta lg. 20. in pr. de
manumiss. ex ... Fabri. d. lib. 6. tr. d. illatione 5. et 6. =

§. unde, quod in l. Supe
rioribus ff. C. de adm. tutor. minorum tutores l. curatores, siquidem donationum
conditionem repleverit amissae rei periculum praestare teneri, Constantinus
rescribit, reprehendi, lt. Acc. et antiquiores de resolutiva etiam conditione
donationi adiecta quae propter tutorum, aut curatorum negligentiam existe
rit exaudiendum existimo, quamvis ea res donata proponatur, quae alienari

aliequin sine decreto n. possit. Nec obstat H. in l. si ad resoluendam C. de praed. minor. ubi a minore emissa cautio ad resoluendam donationem iudiciaria authoritate data, expresse ea dicit ═ § Nam. Cautio de qua in d. l. non donationi temp. sed post perfectam donationem a minore donatario ex interuallo fuit emissa, qui acquisitum semel irresolubile donationi fundi dominium propter causam, sine scriptura in Curia Praetoris emissam amittere postea n. poterat. l. 2. C. si adversus minoris donationem voluntate procedat quae voluntaria omnino foret alienatio, ut liberum donanti n. sit perfectam semel donationem ex interuallo conditionem adijcere l. 4. C. de donat. quae sub mod. Ergo cum pluribus Arias de Mesa d. lib. 3. var. c. 25. n. 1. et Olea decis. iur. tit. 2. q. 1 n. 17. cum seq. melius qm. Fab. d. tit. 43 pr. 8. illat. 63. Nec donationi duntaxat, sed emptioni et venditioni apposita resolutiua conditio, id ubi exiterit, operatur ut fundi dominium a minore ipso iure absque ulla ullo decreto recedat, ut ecce si minor sub resolutiuo pacto additionis in diem, aut sub lege commissoria fundum emerit, siquidem intra praefixum diem alius meliorem conditionem attulerit, aut solutum pretium non sit acquisitum fundi dominium sine decreto conferendum amittit, quo ad venditorem ipso iure reccurrerit, non minus quam si a maiore emptum fuisset. l. 2. Rom. H. in l. 11 Quis H. de rei vind. l. 1. §. sed et Marcell. 3. de in diem adictione. iunct. Donel. lib. 16. Comm. c. 18. lit. C. et D. cap. 19. circa finem ═ § Hoc ss. quam amplexantur Mesa dicto lib. 3. c. 25. per tot. Olea d. t. 2. q. 2. per tot. et D. Gonza. in c. nulli §. de rebus eccl. alienand. lim. n. 6. per tot. Ex eo solet vulgariter verissime dici probari quod liberum est venditori fundi venditi. qui potuerit legem adijcere, et venditionis resolutio necessaria nec probi minori est. Cum ex venditoris voluntate dimanet qui nec aliter venditurus fundum fuisset ═ § Accedit, quod ubi venditio sub resolutiua conditione contrahitur fundum minori pretio distrahi, cum resolutiuum pactum in conuenti venditori addictum videri quodam mystij pars intelligitur. arg. H. in l. fundi partem 39. de contra. emptione. l. si sterilis 21. §. si tibi 4. de act. empt. ne ergo venditor decipiat, pactum adimplere opus est. Ex pendit etiam pro hac ipsa ss.

Et in lg. si emptiõe 35. de minoribg. qui lr de fundi venditiõe signanter non loquit. quia eius ratio et doctrina debeat etiam in fundi venditiõe procedere. = Vulgaribus hisce fundamentis, qq. Laudati super Interess. Urunt, duo alia ex propria observatione, et urgenti orat, ni fallor, adijcio l3 ex Celebri tt. in lg. emilius 38. de minoribg. vbi ei qui sub leg. commissoria fundum emerat, pupilla filia successit, et cum tutores in pretij solutione cessassent, venditor alteri eundem fundum vendidit: Pupilla in integrum restitui desiderabat, victa tam apud Praetorem, quam apud Praefectum Urbis, ad Principem provocauerat, cumque in sacro Antonini Imperatoris Consistorio provocationis causa penderet Paulus ex eo hic a Praetore qui a Praefecto urbis bene iudicatum contendebat, quod Pater eius, non ipsa contraxerat = § Quamuis Antoninus alijs rationibg motus, (quas ex mente ex tramen a tractatione nostra est, et late exponunt Duaren. ad tt. C. si adversus venditiõe pignor. Cuj. ad Pandect. in d. l. 3. Fab. in coniecturali, et de erroribg. decad. 25. err. 5. et 6.) in integr. restituendam pupillam pronunciauerit: hinc sic: tamen ex superiori Pauli ratione, quae ex integra tt. serie evidenter infert. quod si pupilla ipsa sub leg. commissoria fundum emisset, eiusque tutores in pretij solutione cessauerint. citra controversiã in integr. fuerit restituenda: q. resolutiua conditio ex conventione id operat. ut fundi dominij sine vllo decreto animo rei pro iure recedat, et ad venditorem revertat, alioqui beneficio opus minori non esset ex reg. tt. in d. lg. 2. C. si adversus donat. =

l3 ex eo

Quod 20. annis minor qui servum ita vendere, ut manumittat. ab emptore n. pot. quia lex eius consilio tamquam parum firmo resistit. lg. vetus 11. § 1. de minoribg. d. lg. 2 de serui exportan. lg. si quis d. § 1. qui et a quibus. lg. 2. C. qui manum. non poss. servum tamen emere ea lege pot. ut eum ipse manumittat, quae conventio rem manumissionis causam producit. et id ex D. Marci constitutiõe. operat. ut servus siquidem manumissus non sit liber ipso iure fiat, quia sic. n. tam ex minoris, quam ex maioris voluntate venditoris, qui manumissionis legem apposuit, libertas competit. d. lg. 11. § 1. de manum. vind. iuncta d. lg. 11. § 1. in fin. de minor. Cetera sub lib. 2. Opusc. ad not. Claud.

in d. lg. ult. de Serv. Export. n. 17. cum seqq. similiter quod minor qui sub resolutiva conditione fundum emerit post eius existentiam, ipso iure absque ullo decreto fundi dominium amittit = 44

Huic vero sic ita quam interdum vitiatur N.º 12.

Ita in dicta lg. 1. §. Ultimo Cum l. Seqq. h. tit. in quibus si minor predia emerit, ut quo ad pretium solveret, eum pignori obligata venditori inutile pignus esse, et secure Ulp. resp. et Paulus postquam dubitavit, tandem fatetur tunc sic: enim ipso ex ubi venditionis contractu nominatim convenit ut predia quo usque pretium solveret pignori esse venditori obligata que conventio in pr. n. contractus pars esse censeri, et ex venditoris voluntate dimanat, qui nec aliter venditurus predia fuisset. quin si minor emptor de eorum pignore conveniret, et non inutile pignoris pactum esse, quamvis revera venditor decipiatur quod pariter si minor sub resolutivo pacto in Cto pretore fundum emerit inutile resolutivum pactum erit, nec resolutiva conditionis existentia id poterat operari ut fundi dominium omnino recedat, et ad venditorem recurrat =

§. Nec difficultas dicta solvetur, qui dixerit Cum Caldas Pereira in d. l. 3. C. de in integr. restit. Vbi: contractus fecisti n. 9. ideo in prefatis iuribus inutile pignus esse, quia sive venditionis tempus inspiciatur constat in prediis non dum traditis et sic venditoris proprijs constitui pignoris obligationem non posse ex vulg. reg. H. in lg. nec pignus 45. de R. J. Sive traditionis tempus attendatur, expeditum est in prediis minoris, iam proprijs pignus constitui sine decreto non posse. =

§. Nam hec solutio ex eo non difficulter convincitur quod sive venditionis tempus attendamus, nihil sane prohibet utilem esse conventionem ut predia venditoris adhuc propria in id tempus pignori venditori teneantur quo tradita fuerint, et emptoris propria esse ceperint arg. H. in lg. si fundum 16. §. aliena. D. de pig. Et sic recam meam 31. lg. et ultimo 98. D. V. O. prout sine dubio pignus constitui recte si in eisdem tunc fuisset. a maiore constituitur, sive traditionis tempus expectemus nihil etiam prohibere videtur ut predia, ubi minori acquirunt pignoris vinculo subijciantur. arg. textus cum quo de resolutivo pacto venditioni apposito diximus =

§. Que in alijs pluribus

Solutionibus reffellendis ime (?) fruitu innoxemur Olea d. tit. 2. q. 2. cum

et subscribit D. Gz (?) in d. cap. 5. Bened. eccle alien. l. n. n. 6) post va-

rias acriter rejectas Card. Et. tamen responder in d. l. 1. §. vlt. pignoris

pacts non vendition, sed traditionis tempore apositus fuisse, idest innoxem

absque vllo pignoris pacto predia emisse, et ea preterea per manibus ... ha-

beret traditionis temp. 2o cum venditore de predior. pignore conuenisse

et id Card. pacis in d. lg. 1. de pig. valide dubitaue, quia cum domini

pignus fuit quesitus, id est pignoris pacts statim predior. tradit. et

ex dominij translatoe produxit arg. tt. in lg. quedam)). Deres vind.

lg. Quis duis 28. C. de Donat. inter vir. in §. vtique 5. I. de emp. et

vend. n. 6. = §. Vnde absurdum videbat. ut inutile pacts eet in

in rebus prediorum dominij minor acquisiisset. Contrarius Juri. Ulp. et Paul.

respondisse, quia perfecta iam venditione pacts continuo fuit addictum

quominus posset in imperiali rescripto confirmari, cum esso circums

V.o 15. rejicit. Olea.

tripus minor non sit = Que quidem doctissimi viri solutio eate-

nus, solum displicet quatenus pignoris statim tradito pacts, ex eo

domini translatio producere affirmat, nam ut rebus manu statio sit

bona venditore emptoris nom. rem venditam possidere, continuere opus

e. ut in dicta lg.)). de rei vind. et in d. lg. 28 C. de Donat. inter que

dixi. ad Jur. ff. de acq. poss. C. 2. n. 16. et 18. et cum pignoratitius creditor

non debitoris, sed proprio nom. et ... ...iliter rem sibi pignorata obliga-

tam possideat lg. cum et sortis 35. § 1. de pig. allegat lg. 1. §. per servum

1. §. lg. qui pignoris 36. cum lg. seq. de acq. poss. da Salua. de Vnfr. C. 33.

n. 5. Oxia. lib. 4. de ... C. 3. n. 3. et cum alijs Peres lib. 1. Obser. cu.

C. 13. n. 2. ut fuit dicit in relato nuper Commentario. C. 1. n. 2. 63 =

§. Cum eo, quod ven-

ditor predia que distraxerat, vsque dum predia acciperet ex sibi pignori

obligata possideret nec ...iliter possidebit, ac per consequens, nec dominij trans-

lato in emptorem facta per rebus manu statio per intelligi. Quamuis

autem pignoris pacts non venditione, sed traditionis temp. adiectus aduene-

rat, et veram contineret doctrinam, et vtrumque tt. verbis valde con-

gruit quamuis meo iudicio in dictis de pignoris etiam pacto post venditione.

et

11. Et ante tradit. in tempore posito intelligi Ulp. et Paul. ss.a posse = 45

§. discrimi

nis autem ratio propter, quam multum interest, an venditionem, an traditionem, l. medio tempore adijcat. n. tam ex minoris emptoris, quam ex maioris venditoris, qui nec aliter distrahendorum prediorum fuisset voluntate dimanat, et Cum minoris respectu necessariam causam contineat, resolutiva pacti exemplo honoris alienationis prohibitor n. e. at ubi post perfectam vendit. traditioni, l. medio tempore apponitur voluntarij omnino respectu minoris e. qui cum perso nali exemplo aliquo sine ullo pignoris pacto, iam acquisiisset propria voluntate quae emerat predia pignori Venditori obligare, in Cto Pretore non pre. arg. tit. in d. lg. 2. C. si adversus donatione et in d. lg. 1. C. de praed. minor. et si defuncto predia pignori Venditori obligaverit Imperiali benefi cio opus e. ut inutile a initio pignus ex rescripto, postea confirmet. nec Pretoris decreto sufficit. ut pote, quod n. sequi, si praecedere alienationem aut pignoris obligationem debet, ut colligit. ex d. lg. 5. §. non passim d. Cum se qq. et §. nec tit. 13. hoc tit.o ad Imperialis beneficij discrimen, quod non modo precedere, sed et sequi, seu confirmare alienationem, seu pignoris obli gationem pt. X.o tit. sic intelligendus in lg. 2. Cod. Quando decreti opus, non e. ut perquirit in hoc solus felix circa utrumque tit. in d. lg. 5. §. Ult.o et in dicta lg. 2. h. tit.o ex positione Fab. d. tit 13. de Aut. pr. 8. illa. ss. =

§. hinc.

Obiter infero, adeo arrogati minoris bona omnia, ac per eum ea etiam quae alienari prohibentur, in arrogatorem sine Pretoris decreto transferri X.a gratis regulam tit. in lg. si Pater fami. tit. in pr. de adopt. d. lg. 11 §. Ult. de bon. poss. l. s tab. d. §. 1. de acquis. per arrog. q. arrogatio per Principale rescriptum expedit. §. 1. de adopt. unde Fab. in Pag. tit.o 20, pr. l. illae d. quod ad Pretorij decreti sufficit etiam citra eius alieni cationem pit. validam alienationem constituere d. lg. 2. C. Quando decreto opus non est = 3.o Lg. Ultimo omne ubi ex propriam signantur e. ut si

N.o 19. Si inde sit predij inter maior. et mino.

minor fundum cum maiore ing. Maior minorem socium ad divisionem pro vocare recte possit. lg. 1. §. 2. Verum. si communis n. tit.o lg. inter omnes 17. Cod de pred. minor. arg. to tit. in lg. cum in fundo 78. §. si fundus 2 de iure dot. lg. 2. Cod. de fundo dotali. et tit. sic intelligendi in lg. ubi

mus

in pr. Vero, sed ex eiq. eq. C. de Sanor. Sanct. eccl. nam quo communi diui dundo contingit alienão, siue in separ fundum maiori socio addiudicatur siue inter materiam, et minore fuerit diuisio nãaria omnia rei pertu prouocari minori ic. H. Clegans, et ideo l. 7. § 1. de condict. furtiua (que elegantur explicat D. Nicola. de castr. in pecul. ad H. ind. lg. 1. C. de fund. dota. n. 18 qui et conuelendus erit n. 58. Cum 2. segg. pr integr. explat. H. in D. lg. 28. § 9. de iure dot. et absurdus sane eet maiorem socium in communione manere compelli usque dum minor legitimam etatem impleret. lg. 11. C. Iur. diuid. iunct. Vulg. ratõe. H. in lg. 77. § dulcissimis 2. de lega. 2. Fab. D. tit. 13. pr. 8. illaõe 67. Arias de Mesa lib. 3. Var. c. 28 =

Ex Plat. lg. 1882. in fin. de castr. pecul.

§ Sed hunc Grauiter obstat adue n. animaduersum H. in lg. Ex Castrensi 18. § mag. 2. in fin. de castr. pecul. ubi patet, quod lt. castrensis filij peculij dominus aliena di, seu disponendi facultatem est expers. quemadmodum socius ad diui sioq predij castrensis peculij cum alio communi prouocare n. pt. sic nec a socio iure prouocatus ad diuisioq; p. nec minor, qui maiorem socium com muni fundi diuisione prouocare, ipse n. pt., ut dixi anteriori cap. n. 35. a maiori socio ad diuisioq. debet prouocatio. =

§ Respondendus nunc. Existimo, ideo patrem ad diuisioq predij castrensis peculij cum alio communis n. iure prouocari q. n. modo alienandi facultate destituit. nec circa castrensis peculij nec actiões exercere, l. expetere proprio nomi. potest et in summa prodigi exemplo. nec eius peculij administraõq obti net. socius qui pt. l. predij seruitutes acquirere l. predia seruitutibus libe rare d. lg. 18. § seruos 3. Cum 2. segg. ex contrario autem tutore s curatore liberam administraõq, here, et circa minorem res actiões exer cere l. expetere, non prohiberi, et ad diuis predij diuisioq, quae tenet nãaria

N.º 17. Quo sensu procedat dictam n.º anto.

alienao est a maiori socio iure prouocari = Hanc autem traõis partes non procedere in d. lg. 5. § Ult. Sol. M.º Glp. admonuit, si predi ij inter maiorem et minorem in diuiso mesit; alioqui si inde pro diuiso sit oneroe cessante decreto opus ee respondit. Quod n. sic intelligatis quasi tunc ad diuisionem decretum expat. nec enim diuisionem, sive alie. imo predij quod pro diuiso inde erit. proprie, et rigorose inde dici n. pt. cum quatibet pers predij separata, et diuisa separatum predium constituat lg. si Vnus 6. § 1. Vero. plane inde p. regiones. lg. plane

32. §. Ult.o de leg. 1. lg. recte dicimus 25. §. 1. de V. sig.e sic ponit, ut diversa, et separata predij partis alienao expetiri sine Pretoris decreto n. possit =

§. Sed Quod idem Ulp. vult sed si forte b. h. tt. si forsig alter fundi proprietatem, alter Usum fructus obtineat hanc ipsam orationis partem cessare respondet, que de divisione loquitur. sic quia accipiendus quasi dixe ad divisionem decreto opus sit, cum nulli profecto sit. div, ubi nulla divisio e. prout contingit, ubi alius proprietatem habet, alius Usumfructum, interque Communis fundus n. e. cum Usus fructus n. dominii pars. sed a dominio separatus, servitus sit, arg. lg. 15. in pr. de V. sig. prout cum conciliatione ut lg. 2. de Usufr. lg. in venditione de. hered. auth. ind., post, et alijs, cum lg. Uro Falb. de Usu fr. C. 21. cum 3. usque ad finem, sic ita intelligendus, ut sine minor nudam fundi proprietatem, sive solum eius Usum fructum obtineat, nec proprietatem, nec Usumfructum alienare sine Pretoris possit decreto, prout expressius Consult. ipse docuerat in lg. 3. §. 5. hoc. tit.o qui et satis latius Postea presso - cap. n. 20. et 21. et tandem, ut sequitur orationis partem Ulp. pernitus explanet. in lg. qui nec tutoris 8. §. Ult.o s. tt.o Communia pro indiviso predia sine decreto pignori obligare n. posse subijcit, nam quod expetit oratio, ad hoc tantum pertinet, ut provocanti maiori socio, divisione perimat, non augeatur difficultas divisionis que augeretur omnino per divis predij obligationem =

Componit ex iis. Fat. a Arinism ex lg. 25. ad V. sig. cp. & lg. 8. ad Usu fr.

§ Quam decisionis rationem ab Interpp. pretermissam sic explico: solum qui alienare prohibetur n. e. partem quidam suam quam het in Dni predio pro indiviso per. oram sine alterius socij consensu pignori creditori obligare. lg. 1. C. com. divid. lg. uni. C. si comm. res pignor. cum tex reg. a. H. in lg. nemo 68. pro socio, et pignus, qd in comuni parte illa tit adiunctio et si postea divisione facta unicuique et domino certa fuerit pars prout indiviso Unius que partis divisa, quae unicuique obvenerit pignoris vinculo teneat. lg. si Quis 6. §. si fundus 8. cum divid. lg. si consta 7. §. §. Ult.o qq. modis pignus. 1. etc. arg. lg. 2. Com. div. cum tex vulg. reg.a ratione divisionis dl. §. non mutat s. de Usucap. Cuj. lib. 11. Velib Papiniani lg. 3. §. Ult.o qui potior etc. Bacob. de pignor. lib. 3. c. 1. ut latius dixi in Commentario ad tit. C. si res aliena pignori. cp. 1. n. 32. cum 3. segq. unde per divisi predij ab uno ex socijs factam obligationem difficultas augetur Communionis nam socius alter ante distinctam pignoris vinculo

vero similiter ad divisionem provocare non audebit, ne assignatis sibi partibus divisionis pro indiviso partis pignori obligatis accipiat = §. Hinc cum praesenti

Oratori pars, cum maiori socio minorum ad fundi divisionem provocare permisserit, id egerit, ut divisione perimeret, et ne maior socius in divisione per severare coperet, divisionis praedij obligationis perquam difficultas augeret. Minoris cum mea socius cautione salvis manere coperet minori socio permissive consenda non est. praecipue cum divisio praedij obligatio voluntaria, et similiter dicta sit alienationis speciei ad divisionem differentiam quae maiori provocanti necessaria respectu minoris est, et id circa ab alienatione prohibitione ipsius ratione utis subducit =

N.° 18. in qualibet necessaria alienatione non est opus decreto.

Cum igitur orator uti. et quemque videlicet quandam necessaria alienationis speciei a prohibitione nominati excepserint receptum per Consultorum interpretationem, qualiter ex oratore D. fuit, ut necessaria qualibet alienatio cum in actor Praetore posset expediri, nec sine exemplo sane, nam qualiter in universo necessaria alienatio in alienationis prohibitione non comprehendatur dicit in f. alienatio 13. fam. ercisc. lg. 1. in pr. de fundo dotal. lg. filius fam. 112. § divi 18. vers. sed hoc de legat. 1. lg. cum fidei 9. de fideicommiss. libert. cum simul = §. Pro quorum explat. et declarat. cum lg. rogo 17. Cod. ut adeunda Val. lib. 3. illustr. n. 6 cap. vlt. per tot. Alium in lg. 2. C. de Usucap. pro empt. ex n. 88. et cum plurimis Thias de Mera lib 3. var. C. 26. per totum et praecipue ex n. 8. qui adeundus plurimos referens conciliendus omnino per totum intellig. D. in d. lg. 111. de leg. 1. vers. sed hoc illustr. Roma lib. 1. de lg. Iul. et Papin. C. 13. ex n. 2. permissive v. necessaria alienatio in usu est, exstant exempla inferius opponendi loco exponenda in d. lg. 3. §. 1. hoc tit. Cum similiter sed ordine alia in eadem lg. 3. §. item quaero 2. cum seqq. Ulp. suppeditat quae nunc urebiter exs. plicabo 13, et difficultas illius si cum tutor pupillarum fundum vindicationis in lite petierit neque litis aestimationem obtulerit, hoc enim alienatio, quae litis producit aestimationem lg. eius rei 46 de rei vind. lg. 1 et 2. cum seq. pro emptore. Cum necessaria sit, nec ex tutoris voluntate descendat recte sine Praetoris decreto procedit = §. Sed dices alienatio ex litis aestimatione producta voluntaria omnino respectu tutoris est quia procedere sine Praetoris decreto non potest antecedente probabis, neque pupillarum fundum pariens, et si

47

maxime Contumax. Cistat ey Iurozi restituere epi pot. Cum a contu maciaeo possessio manumilitari off[icio] iudicis au ferat. et in altery transferat. l. qui restituere 68. de rei Vind: g. dum Iutor a possessore litis estimaog acci pit, n. necessitate, sed immo ex voluntate, et sic adversus Seneri Oraog pu pillary fundy alienat = § Prquidit difficultatg Gofred. in d. l. 3. § 2. Quam vitacite diluat, supponendy in eo text. existimat rey sua culpa possi dere fundy desiisse, et ea ratione litis estimaog quo ndarij est alienatis dere fundy desiisse ... accipi sine Pretoris decreto potuisse. Quo Gofredi solutio Speae is a Iutori accipi ... quod etsi rem vindicatori iudicio Convenptus Culpa sua Exeo facile impugnat ... possidere pupillary fundy desiisset adhuc ... litis estimatoe producta alie nao voluntaria respectu tutoris eet quilitis estimatoe non accepta a quolibet alio possessore vindicare fundy potuisset = § Sed nec magis Fab. audiendus qui d. tr. 13. pr. d. illat. 83. ex eo H. confirmari existimat desperatam opiniog, qui Ulpiany emendari in d. l. 68. de rei Vind. tenuerat lib. 16. Conieit. cp. 17. Cui dexere occurrit O. Larrea tipui = lib. 3. Select. cp. 1. per tot = § Quare dicendy potius Conseo N. H. in d. l. 3. § 2. Loc. tr. ita procedere, si Iudex rey, qui pupillary fundy possidebat, et restituere iussus per contumacig non restituit, statim condem naret, qui tutor in lite iurasset: quoties enim reus per contumaciog rg, quae pos sidebat, non restituit in arbitrio iudicis est, l. ab eo militari manu possessiog auferre, et in altery transferre l. eius contumaciam iuramento in lite aliori relato conspicere, ut ex d. l. 68. de rei Vind. l. 1. § 2. § 1. l. tu toro 8. de in lite ~~aliori relato~~ iurando docet O. Larrea d. cp. 10. n. 7. et l. tutor in lite iurare epi non posset ex ratione H. in l. providemus 2 in pr. et § 1. eodg tit. Si Iu iurauerit et litis postea estimaog acceperit fundi alienao etiam sine Pretoris decreto iure subsistit, utpote quo n. ex Iutoris voluntate, sed ex iudicis precepto possessoris contumaciam iner Centre necesg originy trahit = Cum exemplum ab Ulp. subiectum e. si Cum fundus qui revera pupilli eet ab alio vindicatori iudicio peteret. Ia. Pupilly Iudex pronunciauerit, quo Cam etiam sine Pretoris decreto propter rei iudicate authoritateg naaxiam alienaog subsistere Consultus decidit. Huius H. occasione latissime disputat Subtilis Gofred.

N.o 19. aliud Exemply ex d. l. 3. § 3. hoc tr.

in eius Commentario C. n. 2. Usq. res iudicata, siue in reali, siue in personali actione, iusta tit. transferendi dominij siue titulus, quia ut in hunc Gofredi locum n. dum in ordine, ex professo discussi in Academia de Usucap. C. 3. n. 13. cum seqq. et ex his quae proxime resolutione, hinc dixi, illud nunc ad rem nostram conducit, quod sententia condemnatoria in actione reali praeparata etiam restitutione sequuta dominium quidem in actorem non transfert arg. text. in lege 3. § subtilius 8. de condict. causa dat. causa non sequut. lege cum solus 29. de Usucap. =

§. Verum exceptio rei iudicatae causa facta restitutio alienationis specie est quamvis possessorem in actorem transferat qui dominium, si quando ab eo rem vindicare voluerit rei iudicatae exceptione submovebit. Quo sensu Ulp. in dicta lege 3. § 3. Pupillaris fundi actorem exceptione rei iudicatae causa factam rei titulum appellavit, ut advertit Ant. Fab. de error. pragm. decade 98. error 9. quae tamquam exceptione rei iudicatae, et sic sine authoris consensu procedens lege inter stipulantem 83. § 1. de V. O. Praetoris decreto non desiderat =

N.o 20. de Usucap. rei minor.

Ex his omnibus in celeberrimam quaestionem incidimus Usque sententia bona quae sub tit. C. Curatoribus, res alienare sine decreto prohibita usucapionem recipiant? Et quidem pro affirmativa opinione, cui subscribunt Benedict. Pinell. lib. 1. selectar. C. 13. sub n. 19. Ant. in d. lege 2. C. de Usucap. pro emptor. ex n. 103. et alios referens D. Ren. ad lege 1. C. ex quibus prohibita est Usucapio ex n. 31. usque ad 42. seq. faciunt, in alienationis prohibitione, ut late hactenus diximus necessaria alienatio non comprehendit. At usucapio, etsi alienationis species sit, non ratione domini, sed legis dominium transferentis fit. Sic intelligendum in lege alienationis 28. de V. S. iunct. lege qui aliena 33. de mort. causa donationibus non voluntaria, sed immo necessaria alienatio est. lege de perdita 21 iuncto §. ult. lege procedit de petit. hereditatis lege sed et si lege. fam. ercisc. lege mulier 22. § sed enim 3. in fin. lege deducta 58. § cum autem 6. iuncto ibi Cujac. lib. 9. respons. Papin. ad Trebellianum. Quamvis ex interpretativa voluntate quae sola iuxta consensu contra dominum consensum inducit. descendere non numquam dicatur in sic accipiendis iunctis in lege 1. § quod si in lite 1. si quid in lite 1. si quid in fraud. patroni. lege 3. § 1. cum lege seq. quae in fraud. creditor. et lege 28. de V. S. ut latius exposui in Academia de Usucap. C. 1. n. 5. et 6. praeter nec in Senatus, nec in Constantini prohibitione comprehendit =

suae opinionis assertores in sui confirmationem § Expendunt praeterea text. in §§. iam tenuis, qui sub tutela, l. cura ss. res in dictis usucapionem recipere; iam minoribus adversus re
rum suarum impletam ab aliis usucapionem in integrum restitutionis auxilium, quod vi
tae usucapionis usucapionem supponi reddi oportere decidit. in l. etiam 45. de
minor. l. sed et si 7. §. Marcellus 2. et §. si a minore 1 de publiciana
l. 2. §. si a pupillo 15. C. seq. pro emptor. l. 2. §. siquis n. tutor. 22. de
dol. mal. except. l. tutor. 33. de furt. l. unic. C. si advers. usucapionem
l. 3. C. quibus n. obijcit. long. temporis praescriptio =
§. E contrario
Vero Cuj. lib. 22. Observ. C. 22. immobiles quidem pupillorum res usucapionem
effugere, mobiles vero usucapionem recipere existimat de mobilibus accipien
dum in l. bona fides 48. Verum res interest de acq. rer. dom. adolescentium au
tem res omnes, sive mobiles, sive immobiles usucapionem admittere censet,
non tamen cum effectu propter in integrum restitutionis beneficium =
§. Mar
tinus autem ad tit. C. si advers. usucapionem, et cum aliis Narbona de aetate
anno 25. q. 23. per totam pupillorum res in dictis usucapionem effugere ra
tione text. quem vicinitelligunt in d. l. 28. de acq. rer. dom. et adolescentium
res omnes usucapionem recipere tendunt, et in his tamen accipiendos text.
in d. l. 2. §. 9. de publici d. l. un. C. si advers. usucapionem, et similes
alios qui de permissa rerum minoris usucap. loquuntur.
Nulla tamen earum opinionibus placet ibi Donelli sententiam profero, qui lib. 5. Comm. c.
23. eorum qui sub tut. a l. cura sunt, res alienari sine decreto prohibitas
in dictis usucapionem non admittere affirmat, quam ut fundem, quod Donel.
non praestitit non quidem expendam text. in l. de auth. tutor. et in l.
ult. Cod. de usucap. pro emptor. Nam respondebunt, et merito ad
versarii, cum quae a pupillo emit sine tutoris authoritate non ideo
usucapere non posse, quod vitium der. ex parte rei pupillaris, sed quia
et iusto tit. et bona fide destituit. sine quibus numquam usucapionem proce
dere nullus ignorat; eos itaque duntaxat adferam a quibus se expe
dire non possint adversarii = § Et 1.º Expendo text. in l. cum spon
sus 12. §. si res 1. de publician. ubi si res talis sit, ut eam lex condit.
alienari prohibeat publicianam ideo n. competere. Paulus asserit.

N.° 21.
Donelli 11.a prob.
novis fundamentis

quia si Casibus nemins Praetor Iuris? ne contra LL. faciat in alienatn. legit. prohibitione, siue ex legis, siue ex Principalis constitutionis potestate dei cendat etiam Usucapio comprehendit. ac per consequens eorum quae sub tit.a l. Cura sunt ne alienari prohibita in dicto Usucapiones effugiunt =

§. 18. Si dicas, Cum pravis opinionis ex anteriori numero relatis authoribus, tam dumtaxat alienationis prohibitiones Usucapiones impedire, quae omnimoda est, et in his dictis accipiendam praeter Pauli IC.ti in dicta l. 12. §. 1. alienationum prohibitiones quae ex Senatus oratione, aut Constantini constitutione descendit omnimodam, seu absolutam n. est, uno pluribus in Casibus conquiescere. et Usucapiones ideirco non impedire = §. Hoc enarrio praetergum quod nec aliqua eorum decisione, nec Iurisratione, quam arequi potuerim, fulcit. ex eo evidenter. dicitur quod ex lege Iulia n. absolute, et omnimodo dotalis praedij alienationes intenderit, quum uno Consentiente Uxore l. si ex causa ria causa descenderet permiserit. d. lege l. in pr. de fund. dotal. §. pr. instit.a quibus alienare licet. et tamen legis Iuliae prohibitione dotalis praedij Usucapiones continere certum est. dict. l. 5. expresse ff. in l. si fundus 16. Usucapionis Nam lex Iulia lex. de fund. dot. iunct. allegat. ad ll. ex quibus prohibita e. Usucapio n.o 26. Cum quatuor seqq. quae et si absoluta, seu omnimoda non sit alienationis prohibitio. ex Senatus oratione, aut Constantini Constitutione descenden, Usucapiones omnimodo comprehendit, et praeter Pauli IC.ti in d. l. 12. §. 1. in quacumque alienationis prohibitione procedit = §. 19. Expendo

expressum text. in l. si Ius l. 10. Quemadmodum Servitutes amittantur ubi si Ius fundus eius maiori pupillus habuerit, l. utrique debita dominii rustico praedio Servitutes usus per Constitutum tempus non fuerit propter pupillum tamen Aetate etiam maiores Servitutes retinere Paul. scribit. Cum igitur minor acquisitam rustico praedio Servitutem amittere per non Usum non possit, nec rustici praedij dominium minore poterit per Usucapiones ab altero adimpletam auferri =

§. De rustica autem Servitute nominatim ideo Paulus pertractat quia Senatus oratio ad urbanas Servitutes, n. magis, quam ad Urbana praedia pertineat quum contrarius demum ponit ex l. atrium 15. si Servitus vindicetur quae nauiter

Expendo

3 Exponi super Cap. n.° 92. ~~§ Lumine vindicas~~ omissis, quae tradit Gratt. Ubi supra n.° 32, eiudem ponderatio ē Rt. ind. l. 3. § nec Usum fructus
S. Veni. ang.° hoc tt.° quem explicari procedo. q. n.° 24. =

3.° Expressum eandem rem est Rtu in d. l. 18. inpro de acq. rer. dom. ubi Paulus pupillaris fundi fructuum, quo Ex loqui constat, sum. q.ª deinde dubitatio Ex natiij fructuum acquisitione per tractat, tum q.ª de longi temporis praescriptione, disputat, qd cum saeculo in L.ro
uniciali, hoc praecipue frudijs locum habuit l. unic. C. de Usucap. transform. ad quae non minus quam ad tractata seneri onuos expectasse ostendi n.° 24.) inter eas res enumerat quae usucapione effugiunt. nec audiendus Doct. qui ubi
sup. n.° 14. ut l. respondet Paulus in d. l. 18. de pupillari fundo investe alie nato, tractare, ut Ego haudet. quod vi possessi fundum Compupillari con
iungit qui Corrubo R. defectu usucapionis non recepit. 2.° Ergo potius Ex enunci
pupillaris fundi Usucapionem recipere; ait enim Paulus, nihil circa fructuum acquisitionem interesse. an fundum usucapionem recipiat, l. non. Et statim Exem
pla subiungit, quae ut commodius accipiant. debere ab utroque casu ref. referre. Quam dicat Consilium nihil interest, an fundus usucapionem admi ttat, vel uti si pupilli sit: an non admittat, veluti si vi possessus sit =

§ Nam, prior solutio, et Ex integra Dc. Sl. ne fellit. in Lra Paul. deo. bona fidei possessione disputat, qui naturales, non minus, qui in dustriales fructus lucrat. Ipso de pupillari fundo iubeo n.° alienato pertractat, alioqui si consulta fui sset alienato bona fidei possessor iubeo n.° destitutum in dustriales dum taxat non etiam naturales fructus acquireret x.ª text. si cum tellipendij, et
Cum d. l. 18. Conciliatio in l. fructus 25. de Usur. in Venioni q.ª Quam
Cum alijs recent. Arnold. Vinn. in § si quis 35. I. derer. divis. n.° 9. et
Galv. de Usufr. C. 28. n.° 12 = § Et Expupillaris, et vi possessi fundi loqui

paratio maxima Convincit. quin si adversus Alivinij retorqueo. vi posse ssus fundus, et si maxime bona fide. Ex.° n.° possideat. usucapionem non recipit l. furtiva 2. cy leg. I. de Usuc. vid. l. ubi lex 29. codg tt.° Ut.° teneat acquisitio pupillaris fundi x.° n.° et bona fide possessi, supponi oportet. quae propter Seneri onuos Usucapionem n. admittere Paulus decidit = § Minori

Sane opera secunda solutio impugnat. nam cum regulariter res quaelibet Usucapionem recipiant, exceptis his quarum Usucapio nominatim prohibita reperit. non tamen fructus, cinspte, fene. casus rer que usucapionem

recipiunt Paulus exemplis subiecit res pupillaris igitur fundus non minus quam in possessione, aut praesidio d. l. Titt. rederemptionis donatus inter eas res a Paulo sine dubio recensetur quae propter legalis interdictiones usucapionem effugiunt = § Sed nec sustinenda magis altera D. Rest. solutio qui ubi supra n. 33, existimat eorum pupillorum res qui sub legitima tutela fuissent usucapi olim non potuisse et sic exaudiendum Paulum in d. l. 98 eorum v.o qui sub testamentaria, l. dativa tutela fuissent, res omnes usucapiones admisisse, quia de legitimis tutoribus, qui sine delectu tutela deferentur, non aeque, ac de testamentarijs, aut dativis quorum fides, et diligentiam, l. paternus amor, l. Magistratus cura confirmat, lex confidit =

§ Quam vero distinctionem expresse Ciceronis testimonio tueri contendit, qui lib. 1. epist. ad Atticum epist. 4. inter alia sic ait: De Stidiana re mea ... tertio scripsisse, nihil esse iam quod laborarer, quoniam haereditas usucapta esset, id mirabamur te ignorasse, de tutela legitima in qua dicit esse Puella nihil usucapi. quam longis ex

pendit, legitimae tutelae signanter Cicero meminisset, si absolute pupillorum res, qui sub quacumque tutela fuissent usucapiones non recipiebant? cur sive de legitima tutela usucapi nihil posse Cicero scribit: o. nec mobiles nec immobiles eorum pupillorum res, qui sub legitima tutela existunt, usucapiones admittunt, a priori de gratis hac usucapionis prohibitio non ex se

nisi oratione, id ex alio iure descendit. = § Verum nec sustinebam,

ut dicebam, huiusmodi solutio est: nam etsi me non lateat de legitimis n. aeque ac de testamentarijs, aut exquisitione datis tutoribus legem confidere aut propter vulgarem hinc inter eos emanentem differentiam quae extat in pr. inst. de satisd. tutor. cum similibus. nihil probat in signis altera nimisque nota, quae ex eadem ratione prisco iure hortum habuit differentiam, et collipit. ex l. ult. C. de auth. praestanda. unde Fabr. d. tit. 13. de tutel. pr. 3. ill. 2. Quoad usucapionis tamen causam inter legitimam, et testamentariam, aut dativam tutelam nihil interfuisse, n. dubito. nec enim persuadere possum. insignis ita differentiae siquando usu eorum temporum fuisset nec minimum quidem vestigium in Pandect. relictum esset. = § Nec eam Ciceronis locus confirmat

Qui o legitima tutela, tutela nihil usucapi posse, ideo in familia xx illa Epistola scripsit, quia ut eadem Ubi apparet. Quella deinde rerum usucapione quaestio erat in legitima tutela Caesiq... ve xy idem pro facto respondisse, et si in testamentaria l dativa tutella pupilla esset proponeret, et quod nec mobile quidem rei usucapionem recipere scribit acceptionem ita est. Si possessor l.titulo ... l bonae fide Caneat, ut in d. l. 3. C. de autho praest =

§. 2.o Et ultimo inevitabilis Expendo textum in l. ult. C. si quis ignorans rem minoris esse sine decr. comparau. ubi quia bona fide, l. a deo, cui d. Seueri oratio ... donatum fuerat bona fide de minoris fundum comparauit, dominium non aliter per usucapionem acquirit, quam si postquam minor, idemque dnus, ad legitimam aetatem peruenerit. Cum per statutum tempus possederit in quo etiam tm intelligendus est. ... in l. 3. C. eod. ubi qui minoris fundum, et si ... et bona fide possideat usucapionem non recipit, alioquin in superioribus casibus etiam ante legitimam aetatem impletam, minoris fundum posset bonae fidei possessori per usucapionem acquiri =

Nec tunc pro affirmatiua contrariam ... ... Expensa n.o 20. iuris ratio refragat. nam extra usucapionem esse necessariae alienationis speciem extra Seueri prohibitionem comprehendi cum enim oratio quaedam naturae alienationis ... ab interdictione omnino excepit illa duntaxat ... per ... in ... fuerunt Excep... quae ... similes ss. seu in quo ratio ... oratio ... necessariae alienationis speciebus ab omni ... omnino usucapio est, Excepta ... oratio ... alienationis ... ad Patroni Contractum implementum, et ... Expectant, l. ad ... maiori ... causae ... per Iudicis officium ... quam ... et similes alias quae l. ... uoluntate, aut ... vel ex donatoris, aut venditoris voluntate descendunt. l. denique ... procedunt propter ... ... mense ... per ... inter ... ... dirimus, ut per singulas ... constabit, cum igitur usucapio, nec Paterni Contractus implementum, aut ... ... , nec ex Iudicis ... descendat, quamuis naturae sit alienationis speciei. sine oratione ... sine ... ... n. ... n. in prohibitione comprehendi quemadmodum, et ex eadem

N.o 23.

Quamuis ... Expensa n.o 20.

ratione, quia l. Julia, quae ex Magistratu decreto predem et dotalium praediorum nec alienationes permisit d. l. 17. de fund. dot. quoad diuisiones prouocante socio, per iudicis officium necessario expedit. alienatio, permissa quidem exceptiue mente censeat. d. l. 2. C. eodem tit. Vsucapio itidem per rationem diuersitatis in legis Juliae prohibitione comprehendit. d. l. 16. eodem tit. =

§. Nec magis obstant
Alterum d. n. 20. per eadem Ostendae adducti, nam omissa solutione sancto lexiq. interpretat. 21 n. 2. quae ex dict. praed. cap. n. 38. conuinci facile potenit. Respondeo in d. l. 2. § 11. de vsuc. et in d. l. 33. de furt. de mobilibus pupillorum nedum consulto expressim loqui, quae sola pati. furtiuitatis vitio bequoibi quaestio affici. Ideo quoniam ad 38. de Vsucap. et reliquos alios &c. qui simpliciter de minorum rerum permissa vsucap. loquuntur in stabilibus eorum rerum item excludendae quae comprehenduntur in alienation. prohibitione non est. Dos Cti. et Imperatores supponere sunt, non exequerunt, quia supposita capacitate ex parte rerum quaestiones alias circa vsucapiones excogitarant. eorum quae dixi super cap. n. 21 =
Ex quo exponit. facile Ait. in l. 2. C. pro emptor. ubi minorum servi quos pater perfecte actis peritiam alienem eorum parens praescribit vsucapiones. Effugiunti minus quod patrem fore prohibito minorum servi vsucapi. continue potui negat, tanquam in servi oratione quae et Alexandri cum Antonini authoris tempore floruit, non comprehendi =
Sed adhuc vna sit opponi videt. Ait in d. l. 3. § 5. Verum an quod hoc tit. Vbi docet Vlp. nec tutori praediis vsum fructus per non vsum pupillo non amittere, si tutor causam praebuerit cum rei; sensit quod si tutor causam non praebuerit, veluti si ignorans fuerit vsum fructus per non vsum pupillus amittit, quia huiusmodi alienatio speciei non voluntaria, sed necessaria respectu tutoris est. Igitur nec vsucapio ignorante tutore contingens, quae eius respectu necessaria alienatio species est. debet in servorum prohibitione. Respondendi =
§. Respondendum Itemque arbitror ex eo quod Vlp. scribit vsum fructus per non vsum pupillo non amitti, si tutor causam praebuerit suis rei, potius eruitur, quod si tutor causam non praebuerit, veluti si ignorans, fortiori ratione vsum fructus per non vsum pupillus non amittit: nam longe magis expeditum praeiudicium si ignorante, quam si sciente, et causam praebente tutore, vsum fructum amitteret: scientiae sic et causam praebentis tutoris conniuentes tutelae iudicio conuenire, et habeo quod sua non animus vsum fructus intereet, contingi.

N° 24.
Exponit. l. 3. § 5. h. tit. Expenditur explicatur: =

tit.

§. Adversus tutores autem, qui ex ista ignorantia lapsum usum per statutum tempus non fuisset, eo non-non in iis fructibus tutelae iudicio compenset. Cum igitur Ulp. in d. § ultim. scientis, et tam praesentis tutoris, tutoris casum in quo propter negligentiam, quam adversus tutores pupillus habere maior longe dubitandi ratio erat usum fructus per n. usus amittere pupillus non posse decidat. hoc ipsum in facilioni ignorantiae tutoris casu in quo propter manum pupilli dispendium minor dubitandi ratio adest, per suppositionem decidisse convenienter est. et eadem ratione usucapio, sive sciente, sive ignorante tutore contingens, alter in severitate sibi compensanda =

§. Difficilior profecto est. tam in lg. si tutoris 23. C. de admin. tutor. desumpta ex lg. 3. C. Theodos. eodem tit°. ubi si propter annuum canonem tutoris, aut curatoris culpa, l. dolo non solutum emphiteutici praedij minor dominium amiserit ex tutoris substantia damnum, quod pupillo contingit resarcire oportere, Constantinus decernit. Cum ergo minor propter canonem a tutore l. curatore non solutum emphiteutici praedij dominium amittat similiter, ubi tutor usus per statutum tempus non fuerit, usum fructus amittet ac per cons. et eam dominium quae alienari prohibentur amissione perit per usucapionem auferri =

§ omissis mi-nus quae tradit Jacob. Gothofr. in d. lg. 3. respondere melius puto. quod etsi tutor l. curator in annui canonis, aut tributorum solutione cessaverit non ideo emphiteutici praedij dominium minor amittit, sed apud eum dominio remanente, tutor, aut curator propriae negligentiae, et deserti officij poenam experiri, et damna solvere compellitur. Ita ex praescriptione Constantini sanctione in lg. 1. Cod. de fundis patrimonialibus lib. 11. =

§. Nec contrarium Constantinus ipse decrevit in d. l. 23. ubi quod supponi patitur, quam statuit propter annuum canonem tutoris, aut curatoris culpa, l. dolo non soluti emphiteutici praedij minorem posse dominium amittere. Concedendum est ita sicuti tutor, aut curator pecunias, et alias mobiles minoris res occultaverit, emphiteuticum praedium fisci nomine fuerit solemniter distractum, quo casu propter fiscalis hastae fidem venditio stabilis. lg. ult. C. si adversus fiscum. lg. ult.ª C. si propter publicas pensitationes. lg. quicumque 5. C. de fide, et iure hastae fiscalis lib. 10. tutor autem, aut curator domini praedij dominium minori resarcire compellitur =

Rerum alienationis prohibitio, sive ex Severi oratione, sive ex Constantini constitutione dimanans inter vivos quidem locum habet, nonautem in ultimis voluntatibus arg. tt. in lg. ex hoc edicto. 8. § sed neque 3. de alienatione iudicij mutandi causa facta —

N°. 25.
Prohibitio Divi Severi, et Constantini locum habet in alienatione inter vivos =

mutata caa. hi namque minor, Cui quo 12. anny in plerisque hisq concedere, et in eo rustica predia, et res alias in alienatione prohibitione contentas, hereditatis, aut le pari l. fideicommissi titulo relinquere l. a qua etate S. quibus facere pot. Cum enim tam Senatus oratio, qm. Constantini Edicto alienationes tutorum, et curatoribus tantum inter dixerit, ad Ultimas Voluntates eorum Verba non pertinet, in qq. tutorum, aut curatorum authoritas interveniri n. sol. l. 5. §. 1. de Rebus eorum qui sub tutela, tractatus. intell. Duo. reg. Jurium lp. illa institutio 32. de hered. inst. =

§. Sed nec magis earum, minorum, aut ii. Ultimas Voluntates Ipsi laedit, cum qa tota prohibitio alienationis ratio, quo minorum commoda curat, dum eorum rei patrimonia deficit omnino in Voluntatibus Ultimis quarum dispositio in id tempus prec confert quo patrimonio testatores n. indigent, cum quia testamentaria disposito Contraria quodammodo caa profiteri et testatores patrimonij, quod secum apportare n. poss. n. tam. libenter donant quam necessario relinquunt l. 2. §. hoc in tercio libro de Tab. exhib. ut aliud aliam ele ganter aiebat Cass. lib. 13. ibi q. Pap. in l. Viri cum fam. D. in primo de leg. 2.

Argum. etc. prohibitione Ælia sel.

§. Sed dices

20 annis minor, qui propter parum firmum iudicium Cum l. Ælia Sentia, non aliter quam iusta apud consilium approbata manumittere promittit. in testo nec his quidem Servis, quorum Causam posset probare directam libertatem relinquere. l. 3. de man. test. l. 9. §. Item si minor 18. de fideicom. libertat. nisi forsam Servus liberi, et necessarij heres scribatur. nam sic ipsa necessitas probabiliter facit manumissionem, ita ut Servus a morte domini ipso iure liber, et necessarius heres existat. singular. text. in lp. quippe tueretur D. de manum. test. fideicommissariam autem his dumtaxat Servis relinquere, quorum caam posse probare, qq. ante caam apud Consilium approbatam imponere libertatem heres non coepit. d. l. 9. §. 18. de fideicom. libert. l. 2. C. de testa. manum. l. minor 2. C. de fideicom. libert. Cuius interdicti, et fideicommissariam libertatem differenciam elegantem rationem prestat Fab. in Pap. tit. 6. pr. §. Quamobrem si dicis etiamsi in dicto minor potuit fideicommissariam libertatem relinquere. l. 39. §. 1. de fidei comm. libert. ubi ea ratio redditur quia sic improprie minoris Servus non in alienis Lex Ælia Sentia locum habet, cum igitur Ælia Sentia lege prohibitio ad testamentarias Etiam manumissiones spectet, similiter, et curam alienationis interdictio debet ad Ultimas voluntates extendi. Ut enim qui Lex Julia dotalis fundi alienationem prohibuit, quamvis ad mariti sola Cum sua sit caa dotalis fundum tran- sferat. d. l. 1. §. 1. de fund. dota. lp. quaedam 62. de acq. rer. dom. a marito tamen non nisi inutiliter legari singular. tex. in l. dotale 16. de testo. milit. nisi forsam ab ipsa uxore liberis et instituta legatum preponat. l. dotale 13. §. Ult. eodem.

dotal: q.° et praesens alienationis prohibitio ad legata debet extendi =

Verum pro solutione

Inter L. Iuliam, Senatusq. Consultus prohibitionis, illud interesse considero quod lex Aelia Sentia non modo minorum damno, sed et maxime publicae utilitati consuluit, ne libertis, et sordidis hominibus Romana Civitas repleatur: quorsum causa inter leges varijs in casibus manumittendi facultas impeditur. Eius ratio in testamentarijs quae facultas relinquuntur fortius militat, ut utrumque observat Vinn. in § Ult.° instit. de libertin. Cui § un. de lege fusia. ratio vero prohibitio solius minorum utilitatem concernit, et idcirco ad testamentarias dispositiones non pertinet; unde et minor hodie post novell. 119. c. 2. ex quo 18. annum impleverit in ult.° suo direct. qui fideicommissariis libertates relinquere non prohibet: quamvis ante 25. annum completum inter vivos manumittere non possit, non quidem ex L. Aelia Sentia quae post 20. annum minorem manumittere permittit, sed ex Constantini Constitutione, quo hoc ipso quod servorum alienationes 25. ann. minoribus interdixit, eorum itaque manumissiones prohibuisse censetur. Greg.° Lop. in d. l. ult.° C. de reb. alien. non alien. Vinn. d. § 9. 5. t. Cauth. tutor. nisi dicere quis maluerit ad servorum manumissiones Constantini constitutionem non pertinere, quia lex Aelia Sentia certam ad manumittendum aetatem, quam pridem praescripserat, cui dispositioni dum expresse non abrogavit, illibatam relinquere voluisse Constantinum censetur =

§ 30. nec erro, quod lex Iulia prohibitio legatorum etiam comprehendat, praesens prohibitionis ad ultimam extendi voluntatem inferet. cum lex Iulia Uxoris, et dotis favori prosperexit, qui aeque prohibet, ut legatario quam ut inter vivos maritus dotalis fundi dominium in alium possit in uxoris praejudicium transferre d. § 16. ult.° instit. ratio autem prohibitionis, ut jam diximus ultimam voluntatem non comprehendit =

Sed et Etiam vulgariter sine decreto praeviae alienationes causa desuum ex l. p.r. et ex auth. Sacram.ta C. si adversus venditionem, velut si fundus, legalis in prohibitionibus conventus sine decreto distraxerit, venditionem contra[ctam] vel iure iurando confirmaverit propter animi religionem, valet alienatio etiam necessario minoris restitutio omnino vulgo receditur, sed licet in praxi verissima huiusmodi [illegible] agnoscam, nec ab ea in iudicando, vel consulendo posse recedi Cognus iurandi adhuc D.r Ll. practicus Senatui tonica debeat, quo tremendae salutis dispendij non venpit. Cap. ij contingat. 28. Vetus. univ. ut latius prosequuntur pragmatici quorum plures congerit Gr. Sl. in d. c. 28. n. 1. Elo. nam foriam Clarissimam tenorem saltem laesionem minoris separatim ostenderit, nunc enim poterit venditionis per beneficium in integr. restitutionis rescindere, ut ex pluribus resolvit D.r Olea tra. cess. iur. et act. tit. 7. q. 2. ex n. 50 =

§. In puncto dum sanior

N.° 26.
Differentia ratio inter leg. Iuliam prohibitionis et Senatus ad solius argumentum =

N.° 27.
An alien. facta 23 prohibitio valeat, et in praxi affirmative, in theoria negative respondetur =

Contrariam s.ᵃᵐ Cenico, quam defenderunt Oñat. et Sifan. adeo ut in adversi
Venditione: neque iurandi sequitur naga aliam, cui adhaeret, et 3.ª ll. interpositi inu-
tile provisus est. l. vnica generis d. §. 16. de pact. l. si quis inquilinos 112. de leg.
1.º l. in dubiis 5. §. 1. C. de legib. quoniam rei alienatio prohibita a minore sine decreto
facta venditio, quae propter principalis Constitutionis invalida provenit, per iusiu-
randum confirmari non potest = §. Nec Contrarium praestant dicti in auth. l. 1.
et d. Auth. Sacramenta. C. si adversus venditionem, qui de contractu a minore re facte
Celebrato, et iure iurando confirmato loquuntur adversus quem restitutionis beneficium
implorare minorem non posse, deciderunt, ut ex ipsa rubrica dignoscitur, in qua de
restitutione d.ª venditione minori concedenda, l. denegandae tractat. dicti, itaque
in d. l. 1. C. de praediis minorum debet intelligi, cum alienatio Alexandri
quo non dum prohibita lege dixi. l. si ad rusticum praediorum referatur, erit in praece-
dentis decreti suppositione et audi eiusdem, quibus in casibus ob leges contractus cui ad-
haeret ius iurandi propter sui religionem, ita confirmat, ut beneficium in integrum
restitutionis excludat = Verior sane, et elegantior alter sine decreto permissa obli-
N.° 28 gatoria Communicat. in l. vlt.ª §. Defensiones 3. C. de adm. tutor. ubi tutori, Cura-
tori qui in iudicio minoris defensionem exequitur ut prolixis cautela res, quarum ge-
rendarum gerit sine decreto possit subsignare, ide, hypothecae iure subijcere Justi.
permittit. Quae noua Constitutio ex eo difficilis redditur quod nec ad iudicio sisti
nec ad iudicatum solui cautionem pertinere posse videtur. nam ab his qui immobilia pos-
sident, iudicio sisti cautio, non per hypothecam, aut fideiussores, sed per nudam repro-
missionem expedit. l. secundum 25. qui satisdar. cogant. si igitur immobilia minor
possideat, iudicio sisti cautionem quam per nudam promissionem expedire in
minoris praeiudicium tutori, l. Curatori expedire per hypothecam non liceret, rursus
quamvis hi, qui alieno nomine iudicium suscipiunt, fideiussoribus, l. pignoribus datis
iudicatum solui cautionem, adeo praestare teneantur, ut idoneus alienus litis defensor
sine huiusmodi satisdatione non accedat. l. qui proprio 46. §. qui alieni 2. ff. non videt.
§. 3. de procuratoribus. tutores tamen et Curatores, quia dominorum loco habentur, iudicatum
solui satisdatione non onerantur. l. 1. § sufficit 2. de adm. tut. quoniam nec si velint in
minorum in noxam, poterunt eorum bona adiudicatum solui cautionem praestandam hypothecae
iure supponere = §. Quibus difficultatibus, ut respondeam Adhaerit Accurs.
et Diomed. Gofred. In d. l. vlt.ª §. 3. de cautione iudicio sisti intelligere
Cuiacius v.º 17. l. qq. Rapin. in l. vlt. signis Cautionibus et Franc. Rapuelli
ad decisione

Noua alienatio sine decreto speciali cum ... Justinia. Ge-
nera in l. vlt.ª §. 3.
de adm. tutor.

ex decisione Justiniani in d. lg. ult. § 3. adiudicatus solvi cautionem novam illam
Justinianam sanctionem referendam arbitrari, qui in hac opinione, seu in utriusque
que cautionis [illegible] posse procedere, sic ex propria observatione demonstro. Pona
mus minorem, cuius defensionem in iudicio tutor, aut curator suscepit immobilia non
possidere, alia autem quae post [illegible] alienari sine decreto non possunt in bonis
habere hunc minorem illustris minor sit, tutor aut curator iudicio sisti cautionem per
hypothecam copiosius expedire § Sed hodie. l. inst. de satisdatione. Ex quo superiori
Justin. constitutione eas etiam mobiles minorum res, quas alienari constantini pro
hibuit, sine decreto pro eo nomine hypothecae iuri subijcere = § Obiicies q.
dicuntur tutores et curatores iudicatum solvi satisdatione non onerari d. lg. 1 § 2. de
adm. tut. meo quidem iudicio, hunc solum verum est. Cum nec minores ipsi, et si ad
legitimam aetatem pervenissent, in iudicio [illegible], iudicatum solvi satisdare possunt
appellari velut, si personali actione pulsarentur § 1. inst. de satisda. Si vero adversarii
minores rei in iudicatio [illegible] tutores, et curatores, quamvis domino
rum loco habeantur olim iudicatum solvi satisdare debuisse non dubito, cum quilibet pro
suo etiam nomine in rem actione conventus eam satisdationem subire teneretur pr. inst. eod.
tit. = § Si autem ex Justiniani distinctione reus, qui sive reali, sive personali
actione in iudicio proprio nomine convenitur cum satisdationis onere relevet d. § Sed hodie
l. eod. tit. Si vero procuratorem constituerit, ut in § si vero aliquis eod. Just. subiungit
tenetur omnino vel in iudicio, vel extra iudicium dominus iudicatum solvi satisdationis
clausulis sui procuratoris fideiussor existere, et de suarum rerum hypotheca de
convenire. Casu etiam dato fideiussore cavere se recitandus sententiae tempore
in iudicium venturum. = § Quibus principiis suppositis siquidem minor
qui reali, vel personali actione pulsatur tutore vel curatore, authore procura
torem constituerit, prout per lg. nec tutores 11. C. de procurat. ipse quidem po
terit, quod ad iudicatum solvi cautionem sui procuratoris fideiussor existere lg.
§ Sed hodie § 1. qui satisda. cogantur, et cum bona quibus immobilia ex Justiniani
distinctione, eo nomine hypothecae subijcere tutori vel curatori licebit, in utriusque rea
que cautionis [illegible] minori bona etiam alienari prohibita sine decreto
possunt hypothecae iuri supponi, quod Just. permisit, ne aliquin tutor, aut cu
rator alterius exquirendae satisdationis onere gravaretur quo sensu intelligi de
bere existimo verba illa [illegible] in d. lg. ult. § 3. ne forte gravarentur tutores
et curatores gravamen sibimet imponi illam decernimus defensionem eos subire

N.° 29.

tacita hypotheca, quæ ex vi ipsi venit, Vbg. minoris bonis decreto legi habet. =

quo in satisdatione pro eventualitate constituitur. Utraque cautio quæ prohibitiva cautela præstatur, contraria quodammodo causa descendit cum utramque in supradictis casibus præstare tutor aut curator teneantur et æquius sit, ut hypothecæ minoris bona supponat, quam, ut requirere satisdationem aliam cogatur = Denique omnibus

Omnibus casibus in quibus tacita hypotheca ex legis providentia obtinuit eorum qui sub tutela, l. cura ii. nec alienari prohibita, ipso iure sine decreto tacitæ hypothecæ vinculo subijciuntur. Veluti si cum fisco minor contraxerit, ex regula text. in l. aufferre 46. §. fiscus 3. de iure fisci, l. 2. C. in quibus causis pignus, l. videlicet minor acceperit, post novam Iustiniani sanctionem in l. un. §. 1. C. de rei uxor. act. l. a si ... n. 8. 1. C. qui potiores §. fuerat I de action =

§. Hæc ss. quam defendunt D.s Bart. in l. si stante 22. in pr. solut. matr. ex n.° 10. Iacob. lib. 1. de pignor. cap. 11. Vinn. de partib. cap. 12. n.° 8. et cum alijs Bolero de coll.tione debitorum fiscalium tit. 1.° q. 7. n. 60. Noster D. Didacus de Bezerra in disputat. Salmantin. lib. 3. de prod... cap. 6. n.° 13. expresse probat ex text. in l. 2. tit.° in cuius speciæ, quam n. 14. cap. seq. ... exposui, si a fisco rustici prædij minor emerit, ait Paul. dubitari non posse, quin ius pignoris salvum sit: quod minoris cum fisco contrahentis bona etiam alienari prohibita ipso iure fisco sine decreto tacitæ hypothecæ iure tenenantur =

§. Si dicas: imo contrarium ex eo text. deduci, nam si fiscus in bonis omnibus minoris contrahentis tacitam hypothecam habere non recte ad illius prædij, quod a fisco minor emisset, Paulus fisci hypothecam restringeret, et præterea generali hypotheca fisco in minoris bonis data, an in prædio, quod minor emisset, ius pignoris fisco salvum esset, non nisi frustra quæreret. non recte respondebit fiscus, videtur parti expressam speciali hypothecam in vendito prædio acquisivisse, et generalem in alijs minoris bonis amisisse, cum provisio hominis faciat cessare provisionem legis, et quis quis speciali expressa hypotheca sibi prospicit, hoc ipso generalem, quam alioquin ex legis providentia haberet, amittat l. ult.a vers. et siquidem, et vers. sin autem C. de pact. convent. tam super dot. cett. nam huiusmodi doctrina ex d. l. ult.a desumpta in dicto text. in d. l. 2. locum habere non potest. nec enim in eius, qui fisci res administrat, arbitrio esse debet fisco generalem hypothecam adimere = §. Melius ita

Quæ respondet Bart. ubi sup. Paulus in d. l. 2. dum secure docet, sine ulla dubitatione quin ius pignoris salvum sit, non quidem ad distracti prædij hypothecam restringere, imo in omnibus minoris bonis tacitam hypothecam agnoscere, alioquin, nec expressa prædij obligatio sine decreto subsisteret, quod tamen utilis idem est, quia quæ tacite insunt, etsi exprimantur nihil operantur l. 3. de

leg. 1. cy similibus = §. Expressum sane verum est probat tex. in d. l. 3. in pr. h. t.

Supponemus, quod etsi regulariter res ex aliena pecunia empta pecuniae domino nullo hypothecae iure teneat. l. ult. C. de serv. pignor. dat. res tamen ex pupilli pecunia empta pupillo propter sui privilegii tacita hypothecae iure tenet. l. 2. Denique est). in prin. qui potior in pignor. l. si tutor §. C. de servo pigno dat. nihil ponamus ex alterius pecunia pupilli fundi alteri pupillo comparatos, et traditos, ait Ulp. in d. l. 3. quod fundus ex pupillo ex cuius pecunia fuerit comparatus sine decreto tacita hypothecae iure teneri. in his igitur casibus in quibus ex legis providentia tacita hypotheca constituit. minorum res etiam alienare prohibita quo iure sine decreto tacita hypothecae iure tenentur. aliud vero procedit ubi tacita hypotheca ex tacita conventione descendit, prout in l. 1. in pr. de pact. cum similibus quo casu minorum res alienari prohibita, obligari sine decreto non poss. cum hypotheca non ex legis providentia, sed expressa conventione resultet, ut docet Iacob. et Vivian. ubi supra quamvis contrarium cum aliis conveniat Mendoza de pact. lib. 2. q. 1. ex n. 31. et praecipue n. 32 = Et dices: Occasio N. 30

tota ex legis dispositione dimanat, et tamen in alienationis prohibitione comprehenditur ut dilige ex n. 21. ergo et tacita hypotheca, quae ex legis providentia descendit, debet in obligationis prohibitione comprehendi dicoque secus, sed lex prohiberet, ut considerat Anton. Fab. contrariae opinionis assertor d. n. 13. de error. pr. 8. illat. 53. si minorum res obligaret, quam ipsa obligationem interdicit. A simili potest probare Iustin. videt. in l. ult. vers. dixeris. C. de leg. tutorib. ubi statuit legitimam tutelam venire ante perfectam aetatem deferri; circa quam re consulendi vide. Interpp. in §. ita maior 13. de excus. tutor. et Covar. lib. 5. de Aspiris C.). n. 5. cum 3. seqq. et eos duntaxat legitimos tutores existere, qui eius aetatis sunt, cui rerum suarum administratio committitur. et quorum res pro. plenissima hypothecarum iure teneri; sensit ergo quod minoris bona, si legitimus tutor extiterit, in ponget hypothecae iure teneri, ex tacita hypotheca, qua tam novo quam antiquo iure pupillo tutoris bona tenentur. in veriori sententia quam probat tex. in l. tutores 19. locati. l. 1. §. ex illa 9. ad l. Corneli de falsis. l. unic. C. ne a liens parentibus. l. pro off. 20. C. de adm. tutor. l. un. C. ne tutor. l. curator. de stipalia conducam, et tenent. Bald. in l. de pignoribus C.). et Iacob. Gofred. in l. 1. C. theod. de adm. tut. ex legis providentia proficiscit.: ergo nec in his casibus in quibus tacita hypotheca

ad exemplum tracto piori ponit arg. superiori dicta. Solvitur

ea Collegii potestate descendit, minorum res alienari prohibita iure poss. sine decre
to hypothecae iure teneri = § Cui difficultati respondeo, quod Vincagio iure ca
pientis hunc continet cum alieno detrimento [illegible] 18. cum seqq. [illegible]
[illegible] maiore, et id circa quamvis Collegii potestate remanet, sin alienaori pro
hibitioe comprehendit tacitam hypotheca quae in gratiam fisci, dotis, aut pupilli ex
legis providentia constituit. quia ex onerosa causa, cum novit aut a fisco praedium mi
nor emerit, aut uxore dotem acceperit, aut alienum pupilli pecuniam [illegible] compara
vit, descendit in minoris bonis sine decreto ab ipsa lege constituit. quo non ideo
secum pugnare dici pr. quamvis obligatios, qui tutoribus, et curatoribus interdicit
propter aliam causam (personae privilegiis quibusdam casibus ipsa sine decreto
constituat, et uno verbo dicam, omnes tacitae hypothecae causae velut a legibus cogni
tae currunt ad hoc ut qualiter minoris bona ipso iure sine decreto obligent =

Nec obstat
[illegible] in d. l. ult.ª C. de legit. tut. ubi non quidem negat Iustinian. minorum bona posse
tacite hypothecae iure teneri; sed solum avenit non posse plenissimo hypothecarum
iure teneri; [struck through] quod ipse diversum est tacitae minorum hypothecae [illegible]
quo minorum bona tenent plenissimum dici non pot. Cum enim principalis contractus
etiam cum fisco celebratus sit periculo restitutionis obnoxius [illegible] C. si adversus
fiscum siquidem restitutionem minor impetrarit hoc ipso et tacita hypotheca [illegible]
[illegible] necesse est [illegible] in omnibus 23. de solut. prout Iustinianus [illegible]
[illegible] interpretat. Petrus Barbosa in d. l. 22. in pr. solut. matrim. n. 131 =

N.° 31. Quod res minorum possint alienari et obligari, praecedente interveniente Decreto.

Quando sine decreto [illegible] qui [illegible] l. Cum
sunt res alienari, prohibita alienari, obligarive posint. iam vidimus. Nunc
(quae altera breviorque huius capitis pars est) quando interveniente decreto, aliena
ri, vel obligari possint, videamus, et quidem [illegible] oratio [illegible] C. [illegible] alienari causa alie
naos, aut obligatos causa cognita prohibita permittere Praetor posset. d. l. 1. § 2. [illegible]
Quod si forte. [illegible] l. 5. § non passim d. cum seq. et § si ex alienis [illegible] l. ult.ª C. de praed.
minor. dum [illegible] creditores urgeant vel [illegible] modum ad solvendum [illegible]
alienum suadeat. d. l. 5. §9. in fin. hoc tit. d. l. ult.ª C. de praed. minor.

Quod itaque
[illegible] Iustor [illegible] in pr. de minoribus [illegible] urgentibus creditoribus re pupillorum iure dis
[illegible] apud Scaevolam legimus (ad eam re est referendum, cum alienatio prohibitarum
dum esset l. si ad rusticum praedium referat in praecedentis decreti suppositae, accipien
dum, ut post Accursium in eo dum putarunt Cuj. lib. 1. respons. Scaevola, et [illegible]
[illegible] in eius rat. neque enim ex bonis alienum causa tutoribus, aut curatoribus
distrahendi facultas permittit. nisi Magistratus [illegible] diligentia magis [illegible]

Confidit, decretum praecesserit, et quidem cum probatica cognitione, in qua plurima Exquirunt. quae in d. lg. 5. § 3. cum l. segg. ff. ne tu. l3. hoc. n.° Ulp.^s recenset et seqq.^ti cap. Explicabo = §. Unde si Ex bonis alieni ca alienatio competens Magistratu permissu vite, alienatio sine dubio sublata, Rv.° obligatio sibi permiserit, quaeri potest an pignorat.° creditori rei sibi pignorato sine decreto distrahente facultas sit? Secunde Ha di cendum e creditorem in non soluti debiti casu minoris rem aliquin alienatu prohibitam qui Ex permissu Magistratu pignori accepit. Etiam absque decreto sine distrahere d. l. 7. §. 1. Sed Sue quia quae per pignoris semel utiliter constituti factum a creditore distractionem contingit alienatio necessaria omnino res per tu minoris qui nisi debitum offerat impedire distractionem n. pot. lg. 2. C. venditorem, venditio pignor. impedire n. posse, nec tam nobis censet. alienatio, quam pignoris obligatum Execum, ut considerat Arias de Mesa d. lib. 3. Var. c. 27. n.° 2. et Expresse docet Ulp. in d. lg. 7. § 1. ibi: <u>Sed dicendum est posse creditorem uti suo Iure</u>. Sue quia hoc ipso quod Magistratu obligatio permiserit et alienationem utique in non soluti debiti casum permissione censetur Cum tota pignoris necessitas in distrahendi facultate consistat lg. 2. de pignor. act. et similibus docet Fab. d. n.° 13. de Ar. ff. d. illa. 8. = §. Ex quibus Theoricis principiis utiliter ad praxim inferunt Molina de Hispan. primogen. lib. 1. c. 5. n. 2. et aliis plures Salg. in Labirintho creditorum 3. p. c. 1. Ex n. 5. ad maioratus bona pignori Exregia facultate obligata in n. soluti debiti casu, a pignoratitio creditore absque nova facultate distrahi. Hanc Dn. doctrinam, quam initio dixi tradiderat in Ehu f. corripiens Ulp. ipse Iterum in d. lg. 7. §. 1. hoc. tit. dum tuius factum creditorem scribit, si ante quam minoris rei vendat, quam pignori Ex permissu Magistratus accepit, Magistratum ipsum adierit: quod minoris res pignori Magistratu providente obligata a creditore distrahi sine novo decreto n. pot. omisso Fab. qui d. n.° 13. ff. d. illat. 8. Ulpian. illa et alia dici, in d. lg. 7. §. 1. tutius tum faceret, si prius praetorem adierit tribuendam in pensitur Interpreti Cuiacius, respondet Arias de Mesa d. lib. 3. c. 25. n.° 2. verbum illud tutius consilium magis, quam necessitatem praeferre, ut in lg. 1. in servum 3. §. 1. de O. et A. et quasi dicat Ulp. quod et si creditor sine novo decreto possit rem sibi pignori obligatam distrahere, melius tamen faceret, si prius Magistratum adierit. arg. tex. in lg. si stipulatus 81. §. 1. de solut. lg. 3. C. de pignor. quam solutionem antea probaverat Accurs. Gofred. et Dionys. Gofred. in d. lg. 7. §. 1. =

§ Verum illud inquirendum superest, dignum nec Utrum quidem, apud Interpretes. quoniam sit maior erit distractionis securitas Ex eo, quod creditor minoris rem, quam pignori accepit novo interveniente decreto distraxerit? Cum enim creditori sine novo decreto

An novo decreto opus sit ad hoc, ut creditor sibi ex decreto oppignoratam partem distrahere? Resp. negative.

N.° 32.

Ulp. videt. obstare d. lg. 7 §. 1. vers. tutius =

distrahendi facultas operetur esse omnino distractio e. ut ex eius causa dominium in acquirentes transferre non minus, quam si facta ex novo decreto fuisset, et quamvis sit periculo restitutionis obnoxia, bene Decreto eveniret, ita ex novo decreto processisset Cons. Senat. in §. si quidem ff. de rebus eorum. Surdo. O. Ke prop. nun. Cum igitur distractio maiorem nullam firmitatem novi decreti adjiciat, videtur inquirere, quod sibi Off. voluerit cum dixit, hic tunc creditorem faciliorem si antea distractio emptorem adierit? =

Ego puto hoc verba sed pertinere ut non teneat creditor.

In Quare dicendum est sine novo Magistratus decreto pignorationis quidem creditorum maiorem nullam haurit [illegible] praestare, qui post factam sine novo decreto distractionem, securius non minus e. quam sine pracedente decreto distraxerit. Verum est, quod a pignorationis creditore emerit amplius securitatem novi decreti afferre, quod si ex facto evenire facile fieri ut minor, qui quo tempore obligationis praetor permisit, nec numeratae pecuniae, nec alias in alienationem prohibitae non compertum sit, ex quibus est alienum diminueret, in bonis haberet, quo tempore res pignorata distrahitur, numeratam pecuniam, aut similes alias res alienari non prohibitas in bonis iam habeat ex quibus posset est alienum dissolvere, quo casu a creditore facta distractio dominium in emptorem non transferret, a quo minor quandocunque ex aliis rebus alienari non prohibitis distractionis tempore satisfieri creditori posse probaverit rem a creditore distractam potest vindicare, cum nec aliter alienationem rei alienari prohibitae posse Magistratum permittere, quam si ex rebus aliis non [illegible] alienum dissolvi non potuerit d. l. s. §. 9. l. de rebus in prohibitione. non comprehensis est alienum dissolvi non potuerit

Doctrina ad praxim =

§. Ex quo principio confirmari non ineleganter posset quod nullus fere ex sponsione docet Salg. in Labyrinth. creditor. d. 3. p. c. 2. ex n. 10. 21. distractionem ss. bonorum maioratus a creditore factam, cui fuerunt ex regia facultate obligata quandocumque libera alia bona ex quibus satisfieri creditori potuisset distractionis tempore habuisse possessorem maioratus constiterit inutilem prorsus esse quia nec aliter bonorum maioratus alienationem Princeps permittit, quam si ex liberis aliis bonis satisfieri creditori non possit =

§. Quo supposito facta, si creditor minorem rem, quam pignori ex permissu Magistratus accepit, distraxerit, quin prius Magistratum iterum adierit, emptor non omnino securus e: nam si minor ex rebus aliis alienari non prohibitis distractionis tempore dissolvi est alienum potuisse probaverit, debitum offerens, rem distractam ab emptore, poterit vindicare; at si creditor Magistratum ante distractionem adierit, securus magis emptor existit, nec leguminis novi requisiti [illegible], nec enim distractionem Magistratus permitteret, nisi ex rebus aliis alienari non prohibitis satisfieri creditori non posse, praevia exceptione perspiceret =

§. Creditor autem etsi sine novo decreto distraxerit, securus omnino erit, nec posse quidem minor in supradictis terminis distractam rem vindicare

De evictione emptori non tenetur ex reg.ª tit. in l. Cum si ta. de distract. pignor. l. 1. et 2.
C. creditorem evictionem pignorum non debere, vid. Cuj. de lib. 1 responsor. Paul. in l. si man-
dam ss. § creditor l. mandati novum ipse decretum quamvis nec necessarium, nec utile distra-
henti creditori sit, nisi quatenus eo adhibito facilius pignoris emptorem inveneri
majorem enim praestat securitatem emptori, qui omnino neque verum minoris ex timere, quam
si a creditore nulla causae cognitione praehabita res emisset Ulpianum crediderim in Ulti-
mis Utiis tx. in d. l. 7. § 1. hoc n.° =

§. Si dicas, ex his potius evinci ad pignoris
distractionem necessario novum decretum requiri. Respondeo, imo necessarium novum decre-
tum esse, cum omnium distractionis tempore res alienatione non prohibita ex qq. possit cre-
ditori satisfieri in minoris bonis existunt, et tunc distractio nullius momenti est
cum nullum irrogat minori praejudicium cum nihil intersit, an a creditore, an ab
emptore distractam res vindicet, aut vero eorum debitum offerat, aut res alio distra-
ctionis tempore usque minoris bonis non existant, cum omnino utilis distractio est tamquam
cum virtualiter in permissione obligationis decreto in non soluti debiti casu permissa

Nec Ulp. ipse contradicit in d. l. 3. § 7. h.
n.° Ubi quod scribit res pignori ex decreto obligatam permissam distrahi absque no- N.° 33. intelligit. Ulp. in
vo decreto non posse, ut post Accurs. et Antiquiores alios advertit Molina. de primo- l. 7. § 3. hoc n.°
genit. lib. 2. c. 5. n.° 3. quem sequitur Mena lib. 3. var. c. 21. aut 27. n.° 5. di-
versum non adversum nec expediret, ut creditor res sibi pignori ex decreto obliga-
tam distrahere sine novo decreto non posset, si potius ut tutores, aut curatores
qq. minoris res pignori obligare Praetor permiserit eas vendere ex vi huius
decreti non possit, tunc quod specificam debitam decreti formam, ut eam servare
deberent, ut indicat Ulp. illis ubi, et mea fert opinio eius, qui aliud fecit, quod
a Praetore decretum est nihil egisse; tum quia non ex eo, quod obligationem tutoribus
aut curatoribus Magistratus permiserit, distrahendi arbitrium dedisse, censendum
est, ut cum magis longe praejudicium, ut in plurimum distractio, quam obligatio mi-
noribus inferat = §. Nam distractio si utilis esset dominium in perpetuum a mi-
nore confestim auferret, quod dici de obligatione non potest. Cum minor si intra
diem distractionis pro fixam pecuniam paraverit, possit debitum offerens pignoratio-
nem distractionem impedire; imo etiam eo tempore a creditore distractas quo ex rebus
dictis alienari non prohibitis solvi debitum, possit ~~debitum~~ vindicare, ut praece-
denti in dicto illud in difficile est quod tutores, aut vendere Praetor permi-
sit, pignori obligari non posse in d. l. 7. § 3. Ulp. ipse decidit; si enim, ut
dicebamus, minus praejudicium obligatio, quam distractio minoribus irrogat, absurdum

Videt. ut tutori, cui vendere Praetor permisit, quod est plus, quod minus est pignori sibi obligare non liceat d. Reg. neg. Jx. in lg. 11. de R. J. = § Crescit difficultas Creq

Quod si creditor, qui dat debitori rem pignoratam alienari consentit pignus ipso liberare intelligitur lg. 1. § 5. ff. quib. mod. pign. debitori donare rem pignori obligatam permiserit lg. Cum debitor non donaverit, sed vendiderit pignus amittit lg. 8. § 13. eod. tit. quia cum donatio maius, quam venditio dispendium inferat, creditori, cui ex pretio ex pignoris distractione redacto satisfacere debitor potest creditor qui debitori, quod plus est rem sibi pignoratam donare permiserit in pluri, quia Praetor qui tutori, quod plus, vendere sibi rem minoris permisit hoc ipso, et pignori obligare, quod est minus, permisisse debet intelligi = § Primam difficultatem respondet Molina ubi sup. n. 13. Cuius res facile posse, ut minoris rei, quam tutori vendere Praetor permisit, utilis adeo sit ut plus damni afferat, quam emolumenti reluit, si talis sit fundus, qualem describit Cum. in d. lg. 11. de R. J. nec debent in arbitrio esse tutoris, an utilior obligatio, quam venditio minoris sit definire, cuius off. in hac re solus incumbit a Praetore pupillorum obligatum intra limites non excedere. Similiter si Praetor adeo minor proponeret, ut de proximo numeratam pecuniam ad debitum solvendum in bonis habiturus non spectaret unicam venditionem permissam, quam obligationem permittere Praetor potuit. Nec obstat Jx. in d. lg. 8. § 13. ff. quib. mod. pign. ubi creditor qui debitori donare rem pignoratam permittit, idem et vendere permisisse censetur. Quia donatio indistincte maius, quam venditio damnum irrogat creditori, nisi propter specialem causam donatarii debitori donare permiserit = Ex quibus omnibus

Illatio ad praxim.

infertur quod Maioratus possessor qui ad rem aliquam vendendam regiam impetrat facultatem eam pignori obligare non prohibetur quia in his minus noxia est obligatio, quam venditio, cum per venditionem rei in perpetuum a Maioratu eximatur nec ad eam redimendam, aliam de in eius locum subrogandam, Maioratus possessor teneatur quia tamen donum pignori obligatam luendam tenetur quandocumque libera alia bona habere coeperit, ut eleganter resolvunt superiores neg. Jx. in d. lg. 7. § 3. in Maioratus bonis locum non habet: agnoscenti Molina d. c. 5. Cum n. 75. et seqq. post n. 23. et Molina Theolog. illustrior tom. 2. de iust. disput. 651. quasi per totum = Quod dixi n. 32. quod etsi creditores

N.° 34.

Ex tituli alieni causa nolata si in iudicio pro re alienanda prohibita distrahi, et solo pignorari, tamen ex alii minoris capiendo quae litigabat =

urgeant. Ex causa alienationis minorum rei alienari prohibitae alienari, aut obligari sine Decreto non potest lg. 5. § 9. in fine hic. d. lg. ult. C. Respondeo fallit si in iudicio creditores urgeant, et si etiam adversus maiores reportaverunt

5.

reprehenderunt, quam in condemnati minoris bonis etiam alienatio prohi-
bita competens quilibet Magistratus qui iudicium dederit, atque prolata sententia fue-
rit per distractionem exequi non prohibetur, dummodo praeceptiones modus non excedat. quae
extat in l. a Divo Pio 15. §. 2. de re iudicata, ff. et Cum alieni causa
quotiens citra iudicium creditores urgent, non alijs Magistratibus, quam Praetoribus
in Urbe, et in Provincijs, earum Praesidibus ex decreto permittendum distrahi, aut
obligari facultas competere, ut colligitur. ex l. 2. §. 1. de off. eius, cui mandata est.
Ut plenius cap. seq. dicam, si tamen condemnatus minor in iudicio sit, competen-
ti quilibet Magistratu, etiam citra Praetoris, aut Provinciae praesidis pot. mobilibus
deficientibus, immobilia quaelibet ad sententiam exequendam distrahere, quam aliquo
Praetoris, aut provinciae Praesidis decreto opus sit huiusmodi namque distractio
quae pro executione sententiae fuit necessaria omnino alienatio, et ne in alienatio prohi-
bita comprehenditur. ex saepius dictis = §. Assumptum probat l. 15. §. ult.º
Venit hoc amplius de re iudic. ubi pupillare pecuniae in arca ad praeditionem com-
parationem repositam (quam in rebus alienari prohibitis recenseri constat ex l. 3.
§. 6. de reb. eor. tit. I. alter. multo quae pro eius explicatione dixi antea. c. n. 36.)
ab eo qui iudicatam exequitur citra Praetoris permissum pignori capi posse, et
in iudicati causa averti expresse Ulp. respondet. Hoc ipsum, et expressius Auto-
ninus Imp. decidit in l. 1. C. de praedijs minor. cum ait, Venditio praedij,
quod in causa iudicati captum, et distractum est, atque. ad SC. quod vetuit alienari
dis praedijs pupillorum, vel adolescentium, nisi Praetore, aut praeside Provinciae autho-
re factum est, non pertinere, unde quod in dicto. supponitur in l. si ex causa 9. in
pr. ff. de minor. et in l. 1. C. si adversus Venditionem pignor. minorum bona ex
iudicati causa pignori recte capi, et per distractionem iudicati in causa averti inte-
lligendum ita exmente Ant. Fab. in rationali ad decium in d. l. 9. ut.
minorum bona, etiam alienari prohibita citra Praetoris, aut Praesidis pro-
vinciae decretum ab eo Magistratu, qui iudicatum exequitur, ex eius causa tamquam
necessaria pignori recte capiantur, et distrahantur. = Eandem doctrinam pro- Confirmat. superius N.º 35.
terea eius quae decissionem ratione non multis, et Neapolitanis quidem adduxit tum aliorum cap. 35. et seqq. h. n. 11.º
plis expressae tradit Ulp. in d. l. 3. §. 1. hoc tit. ubi sic ait. pignori dari capi.
Urbe Magistratus, vel Praesidis, vel alterius potestatis, et distrahi fundus pupillaris
ss. in quibus Ulp. Magistratus appellatione Praetorem Urbanum intellexisse credide-
rim quia antonomastice solet Magistratus simpliciter appellari §. Constat 3. vers.
§.). Instit. de iur. natur. alterius vero potestatis nomine competentem quemlibet Magis-
tratum denotare ex his quae nuper observavit Iureconsultus et §. et qui potestati 13.
de exec. tut. docet non modo Praetorem, aut Provinciae Praesidem, sed et alios

Vide n. 36.

quamlibet Magistratus qui iudicat, exequit. pupillaris fundi pignori recte capere, ex eiusdem causa distrahere = § Quod ut confirmet subiungit, quod utrum possess. reru pupillarium, etiam quo adsignari sine decreto n. pot. a Praetore mitti, quis pr. ut eius pignoris contrahit. l. n. 26 de pignora. all. sive legatorum servandorum causa xo. dicit tit. l. 5. et facere pertat. tit. ut legatorum. l. 2. infr. pro leg. sive damni infecti nom. per contumaciam n. caveat tutor, adeo, ut ex D. decreto possit vivimus pupillares (deseruitui minorum victui destinatas) mina inimitandas possidere iuberi, earumque bonitanus dominii constitui ex d. ep. praeced. n. 24. quamvis non debeat Praetor ad hoc decretum fortiora aduersus pupillum decernendum, et hic decreuerit, minori debeat in in legum verbationum auxilium indulgere d. l. 15. §. si forte ff. de damn. infect. =

§ Et si

intelligit si pupillum adversus. aut bonorum in iudicio n. defendat eius bona a Magistratu possidere iubet. l. 5. § 1. qq. ex causa in possess. eatur l. 2. seqq. l. 10. C. qui uti vendendi causa pupill. et his bonis possideri iuris domin. fieri n. prohibeat. l. si pupillum 35. l. ulta. de reb. auth. iudic. possid. et siquidem pupillus ex decreto a se cum tutoris auctoritate, aut ab ignoratione facto conveniat. eius bona possidere nulla distrahi ante pubertatem n. pot. expressi. text. in l. 6 § 1 tit. et impend. in l. 3. § 1. et 2. et in d. l. 5. in princ. ex qq. causa in possess. mitti forsitam et a aliena urgeat, ut dilat. damnum allatura creditoribus l. 7. § 11. eod. Quod idem, et in caeteris, qui curatorum ope iuvant. ex edic ti mente observandum docemur. in d. l. 7. §. idemque 12 =

§ Unde nec dubito

Ex plur. Hrin l.
15 de reb. auth. iu
dic. possidendis 5

quin, et in adulto, sive curatorem habeat. sive sine curatore degat, idem iuris sit, et quod in l. si minor. 15. de reb. auth. iud. adultus qui a curatoribus non defenditur. bonorum distractionem pati generaliter Ulp. scribit ad text. in d. al. l. 7. § 12 qq. ex causa in poss. restringi debere existimo. alioqui Ulp. ipse sibi ulti usq. text. cum author. secum sine pace pugnaret, si u. pupillus ex parentis trac tu conveniat. nec defendat. eius bona n. modo possideri, sed non distrahi sine dubitatione inuenit. nam esset absurdum cum qui cum parte contraxit, ex eo, quod in pupillum inciderit, eius pubertatem expectare compelli. d. l. 3. § pr. qq. ex causa l. 6. in princ. de reb. auth. iudic. possidendis eandemque propter rationis identitatem, dicendum arbitror, et pupillus ex contractu ab extraneis cum ipse sui extiterit conveniatur. et sic in pp. tit. in d. l. 3. § ult. qq. ex causa, et in l. 1. § ult. de curat. bon. dand. et sic hac iuris parte obscuram exponendam crediderim, omissis, quae tradit omissa contione. Cuj. 51. Paul ad edictum

in d. lg. 6. §. 2. qq. Curatori, ettu. observ. cp. 22. Donel 23. Comm. cp. 11. S.ᵗᵃ N.° 36
Oribi Oss. lit. I Cp. & cap. 13 = Quae omnes obligaões, seu alienaões D. l. 3. §. 1. hac. n.°
ideo bug here. in D. lg. 3 §. 1. Soc. n.° Ult. affirmat, qui e non ex tutoris, aut
Curatoris voluntate, sed ex Magistratus authoritate descendunt, et tamen
necessariæ dici non poss. in alienaõi prohibitoe comprehensæ arg.° cleg. ad rem
&c. in lg. in pr.° de fundo dotali. ubi si marito damni infecti non caveat
in dotalis prædii nuntiatione vicini tantis possessõs vicinus missi per. a Prætore
ex 2.° decreto postea prædii possidere iubere, cuique Bontanus Dn.us
Cuiacius, quod huiusmodi alienão quod necessaria est non voluntaria a lege
Iuliæ prohibitõe subducit = §. Sed dicas, ubi damni infecti per contuma-
ciam tutor, l. curator n. cavet, quod ex 2.° Prætoris decreto descendit alien.°
voluntaria omnino respectu tutoris, l. curatoris e. debet igit. in aliena-
tionis prohibitoe comprehendi, arg. probatur ex ignoto ad id tit. in lg. 52. §. 6 1.ᵃ difficultas
de leg. 1. ubi docet Ulp. quod si legatus ædes Creo, quod damni infecti cavere
noluerit heres ex 2.° Prætoris decreto a vicino possidere permissum eo
nom.° ex test.° alt.° legatario tenet. q.° propter damni infecti non præstitam
Cautioe ex 2.° Prætoris decreto contingit alienão cavere noluit voluntaria
citra dubium est. Rob. cum nam aliquin, si necessaria esset alienão ædes con-
vicino liberarent. nec legatario eo nom.° ex test.° teneret. lg. 2. in fin. de usufr.
lg. 27. §. 3. vers.° qq sine facto. ad Trebellianum. iuncto quod dixi in academic. 2.ᵃ difficultas
de Usucap. cap. 5. n.° ult.° = §. Versus, et sique ex Prætoris authoritate
obligaões, aut alienaões descendunt voluntarie n. necessariæ esse adhuc sub
sistere, cum illa duntaxat prohibeant. Lex in Cto Prætore procedunt.
frustra igit. Ulp. quod ex Prætoris decreto, obligaões, aut alienaões descen-
dunt, ideo subsistere scribit, quia necessaria afferunt = §. Primi difficulta-
ti respondeo, quod ubi damni infecti per contumatiam tutor, aut curator
non caveat quod ex 2.° Prætoris decreto contingit alienão, quamquam ex
tutoris, aut Curatoris culpa descendat necessaria respectu Prætoris est. qui nec
aliter vicino prospicere, aut tutoris, l. Curatoris contumatia conspicere
fit. qui in eo obligatus relebendus erit, ut damnum, quod minori ex 2.° decreto
contigerit, resarcire teneat. qq soly dicemus pr. ex D. lg. 53. §. 6. de leg. 1.
ut per arg.° a contrario sensu probat. lg. 16. vers. plane. de fundo dota. iunct.
quod dixi in academ. de Usucap. c. 5. n.° ult.° unde cum, et tutoribus, aut
Curatoribus eas obligaões, aut alienaões, quod ex necessaria causa descendunt
exercere non prohibeat. ut iam vidimus late idem sine dubio dicere

Prætori, l. competenti alij Magistratui licere? §. Cui difficultati, facilius respondeo Prætorem, aut Provinciæ Præsidem solum ex causæ alienationis cognitione, quotie in iudicio creditores vrgent obligationes, aut alienationes iure permittere, et reliquis autem causis. eas solum obligationes aut alienationes tunc decernere cum necessariam causam dixerit etiam Virco Ulp. in d. l. 3. §. 1. hoc. h.° ut profanas obligationes, aut alienationes speres, etiam a Prætore citra omnis alienationis causam ubi creditorum decernant, unde et demonstrat ad eam merito nam requireret qd sit. ex necessaria causa decernendi quo efficitur, ut non modo a Prætore, verum, et ab alio quolibet competenti Magistratu exerceri =

§. Ex qq. omnibus, ut ex eo præcipue quod diximus minoris bona, etiam alienari prohibita ex iudicati causa pignori recte capi, et distrahi inferre. qd. et hodie minor sine iudicis decreto poterit concursum iudicij quod damnum præventivum, et præservativum ad evitandas creditorum molestias, iam pridem Hispana praxis admisit, libere inter suos creditores formare: nec enim ideo bonorum dominium statim amittit, aut creditoribus solvit; sed exigit. Ut de creditorum iuribus et prælationibus primo ordinario iudicio plenarie cognoscatur. mox deinde graduationis sententia proferatur. ad cuius executionem bona etiam alienari prohibita in aliorum defectum inde ex pignori recte capi, et distrahi. Ex d. l. 3. §. 1. hoc. ti.° d. l. 15. §. ult.° de re iudic. d. l. 1. C. de præd. minor. ut late, et eleganter quærebis superioribus fundamentis in expensis docet Salgado in labyrint.

N.° 37. 1. p. C. 152. per tot. et præcipue ex n.° 6. et n.° 39 =

Nec solum ex causæ alienationis causa sed ex alijs Prætori, aut Provinciæ Præsidi decernere alienationes permittit. veluti ex dotis causa. propter publicam nuptiarum utilitatem. d. l. 22. C. de adm. tut. l. 7. de tut. et curat. dat. et in l. 28. C. de iur. dot. dicitur minorem mulierem speciali curatore. l. speciali ~~[illegible]~~ authore regis sui ex causa donationis tradere marito posse, l. de rebus alienari non prohibitis, l. in decreti suppositione debent inspici. quorum eius supplementum necessarij est in l. 62. de l.° dot. ut prosequitur Cujac. ibi §. responsi. Modestin. quem sequitur Narbona de ætate ann. 25. q. 12. n.° 5. qui n.° 11. cuius seqq. in eadem suppositione minime fit ingerit. dicta l. 62. §. 1. eod. t.° cum mitio Prætoris decreti supponendum est. Contendit, ubi inter ubi subiungit: tunc officium e. curatoris apud eundem intra re iudicij, qui cum constituit, utiterque ei causa cognita, etiam viro absente permittatur rerum venditione celebrata dotem constituere = §. Sed ex donatione propter nuptias

59

cāā propter publicā similiter nuptiarū utilitatē, alienaōs minori per mittere Prator aut Prasses provinciæ pū. d. lg. 22. C. de adm. tutor. lg. Ult. Vers. Excepta. C. si maior fundū alienaōs facta quod tam tutoribus, aut curatoribus, sine Pratoris, aut Prasidis decreto vetat lg. prædia rustica 8. C. de præd. minor =

Ad quam iuris partem pertinere Cristino Reskr. Caplaū. lg. 8. de Donat. ante nuptias =

dit in lg. si ante Matrimonij 8. Cod. de Donat. ante nuptias ubi asseruit Diodet. et Maximianus, quod si 25. annis maior sponsæ suæ ante Matrimonij fundū donavit eamque in vacuā possessionē induxit. eundē postea fundū, nullo tit.º inter vivos, aut tit.º ppt. alienare Sancimus. a Contrario sensu significant, quod si 25. ann. minor sine Prætoris decreto, aut Provinciæ Præsidis sponsæ suæ ante nuptias fundū donasset, quamvis eam in vacuā induxisset possessionē, eundem postea fundū, adhibito decreto posset alienare dominiū quippe propter iuris interdictū in sponsam non transtulit, quod ideo ex decreto alienare posteā posse =

Lg. si adversus donaōs

§. Nec contrarij Imperatores ipsi decidunt in lg. 1. C. si adversus donaōs, ubi qd dicit nec ante nuptias annorum 25. annis marito sponsaliorū tempore congruenti moderaōe præsente curatore donatas revocare per in integr. restitutionis beneficiū ætatis ratione non posse de his, quæ Diocletiani, et Maximiani temporibus comprehensa in alienaōis prohibitione n. erant, intelligi omnino debere cum iuridicio in Marginalibus ad lg. tx. novi Dionis. Gothofr. adverttit =

Auth. dos. data C. de donat. ante nuptias

§. Necque dat aliquis hodie post novā Iustiniani sanctionē in auth. dos data. C. de Donat. ante nuptias, qua cautū est ut Marito, ex quo dotē acceperit ad donaōē propter nuptias eiusdē quantitatis in uxorē confitendam obstringat, nec etiam alienari prohibitas a 25. annis minore marito sine Prætoris, aut Provinciæ Præsidis decreto propter nuptias sponsæ posse donare cum iam propter nuptias donaō non voluntaria, sed necessaria sit alienaōis speci etc ex sæpius dictis in alienaōes prohibitionē n. comprehensas, decius namque Cristino cum Bo. Barb. in d. lg. si constante 22. in pr. sol. matr. n. 127. ad post superiorē constitutionē nec an alienaōis prohibitione contentas a minori ætate marito, sponsæ

l. vxori propter nuptias donari sine decreto n. posse quia lt mari tus & sit minor ad exercendis propter nuptias donaoe teneat n. tm ex bonis alienari prohibitis eam exercere tenet. quod sufficit. adhoc ut si sine decreto res alienari prohibitas propter nuptias donauerit Volunta rie. & sic inutiliter propter uiris prohibiog donare dicat, Et ut Preto ris, aut Praesidis decretu exigat. Cum enim caa cognitoe prehabita diligenti que excusaoe factum eam etiam rem. quo alienari alio quin sine decreto non poss. in ciuj defectu propter nuptias donatione permittere, quemadmodu, & videmus, quod minor. creditoribus sol uere teneri & tm res alienari prohibitas in solutu dare sine decreto n. pt.-l. minor. 25. C. de praed. min. & qualiter ex bris alienu cauia citra decretu expediri obligatoes aut alienaoes. n.

N.º 38. possunt. d. l. 1. § 2. hoc ttº Cum similibg = (1) Propter etiam

strictu sanguinis vinculu, & communi venaoi rationem

Nosfata cosia =

60

Rationes, adhoc, ut egenis minorum matribus, aut sororibus ad victum necessaria subministrentur, obligationem, seu alienationem permittere Praetor, aut Praeses Provinciae potest, l. 1. § 2. vers. sed non nullos de tuto. et extraord. distrahendo. = Sed obstat, quod huiusmodi obligationes, seu alienationes ex necessaria causa descendunt, adeo ut, si huiusmodi officia egenis nimirum minorum matribus, aut sororibus ad victum necessaria subministrandi tutor praetermiserit, eo nomine tutelae iudicio teneatur d. l. 1. § 2. in fin. dici igitur non possunt in alienationis prohibitione comprehensae, ut in terminis Julian. decidit in l. 4. ubi Pupillus lege damnari debeat, cum expresse ait, quod et citra Magistratus decretum egena minoris sorore alere, et liberalibus artibus instruere tutor potest. Inde in l. 12. § 7. l. tutor 13. § ult. de administratione tutor. d. l. 1. § 2. de tut. et rationibus distr. nulla decreti facta mentione egenis minorum matribus, aut sororib. ad victum necessaria subministrare, et consanguineis sororibus dotes minoris praestare tutores posse legimus =

Ratio alimenti prius sanon. Convinceli. praestandi Praet. etiam alienanda permitt.

§. Cui difficultati respondeo; etsi ex iuris necessitate superiores sumptus erogare teneatur, non tamen ex bonis alienari prohibitis eos erogare compellitur, sed ex pecunia numerata, l. ex redit. alijs alienari permissis, et sine Praetoris, aut Praesidis decreto in mala jet. sa tex. in intelligendas

in d. l. 2. Ubi pupillus educar. deb. ... etiam terminis accipi commode possunt text. ... in ... adducti ... nulla decreti fit mentio: at ex bonis alienari prohibitis exogare sine decreto praefatos sumptus ..., immo addere Magistratum tenetur, curaverit post plenae causae cognitione adhibitam diligentem facultatum factam excusatione ex bonis alienari prohibitis, aliorum defectum exogare huiusmodi sumptus permittere, ... intellig. in d. l. 1. § 2. ... ex ratio. ... quae doctrinam, et interire conciliandi praefactam rationem, et si apud nullos ex eis, quos viderim in venerim, expresse confirmari existimo ex anteriori numero dictis =

N.° 39

De alienat. e pupilli alend. causa

Urgenti sane ratione minoris alienandi causa easque etiam rerum, quae sunt alienari prohibitae defectu alienare, seu obligare permittere ... aut Provinciae Praeses poterit, quod tamen ex nuper dictis tutori, ac curatori sine decreto non licebit, quod enim dicitur in l. 3. C. de adm. tutor. et in l. 2. C. de alim. pupillo praestand. sumptus in pupillum necessario, et ex iustis, honestis quae causis factos, et si Praetoris non intercesserit decretum ... in tutelae ... ferendos, quod quia ex tutoribus, aut curatoribus bonafide exogantur, ... potius, quam aliena authoritate firmatae intelligendum de necessariis his sumptibus arbitror, qui ex bonis fuerunt alienari prohibitis rogati =

§. Nec mihi opponuntur tex. in l. 12. et in l. 16. C. de praed. minor. dum ... quod ... alienare duntaxat alienare

Seu obligare permittere Praetor, aut Provinciae Prae-
ses possit, [illegible] de Severi verba, orationemque, vel de
Constantini, Constitutione tractatur: si de Severi oratione,
vel eius verba, vel mentem, et sententiam attendimus: si verbo
expeditum est obvii alienum, duntaxat alienationes, seu
obligationes permittere Praetorem, aut Provinciae Praesidem
posse, d. l. 1. § 2. verb. quod si forte hi tutor quos eveniet ex-
tra alienandos [illegible] in d. l. 12. d. l. ult. C. de praed. minor. Cuiac.
d. tit. 5. respons. Modestin. in d. l. 62. [illegible] dot. nupti
cimus ex dotis, aut propter nuptias donationis causa
si orationis mentem, et sententiam inspicimus, propter
publicam nuptiarum utilitatem et ut alimenta minori-
bus, aut egenis minorum matribus, aut sororibus mi-
nistretur, alienationes, seu obligationes permittere, aut
Provinciae Praesidi poterit; aut de Constantini constitutione
tractatur. Et ex expressis verbis eius, quae extant in
d. l. 22. C. de administ. tutor. Praetorem, vel Praesidem
ex dotis, vel propter nuptias donationis causa alienationes, seu
obligationum permittere posse, constat; et similiter
ex eius mente, egenis minorum, matribus, aut sororibus
alimenta ministrandi causa, alienationes, seu obligationes per-
mitti a Praetore, vel Praeside posse dicendum est.

Solatio minorum a Praetore, vel Praeside permittendae alie-
nationi, vel obligationi sufficiens causa [illegible] in [illegible], et
veriori sententia, quam expressi probant [illegible] in d. l. 5. § 14.
et in l. 13. h. tit. Sed obstat, quod si minoris utilitas sufficiens
alienationi permittendae causa esset, quae in minorum favorem

alienationi prohibitio fuit inducta, minorum prædia dotium Verte- retur contra leg. 4. ... in l. § 6. C. de legitim. — Eliquis: Cele- rorum Utilitas sufficiens est, permittendæ alienationi causa, auth. item prædia, C. de sacrosanct. Eccles. quod est minorum Utilitas ut cum alienationem efficiat, arg. tex. in l. 2 § 8. Vers. nec comparenti. de manumiss. — Horiorum a simili probari videtur, ex tex. in l. 8 § 6. et §. ff. de transact. Scilicet super alimen- tis testamento relictis ex oratione D. Marci transigi in- consulto Prætore, proponit, ea tamen transactio, quæ Utilitatem afferet legatario, seu per quem melior legatarii conditio effici- tur, etiam sine Prætoris decreto facta sustinetur: quod Utiles minoribus alienationes tutores, aut Curatores etiam sine decreto expedire recte poterunt, quum neque Severii orationem, aut Constantini constitutionem quidquam ideo fecisse videantur.

§. Verum respondeo, propter solam Utilitatis rationem, ideo a Magistratu permitti alienationem non posse, ne aliorum liberum dispensa- tionis arbitrium Magistratui permissum videretur d. l. 5. § 12. n. tit. dum scilicet facile Utilitatis rationes prætenderetur, et quia Utilitatem singula tunc temporis ex distract. minor sentire potuisset, maior sique postea factus, et distrahens securius perciperet, cuius spei ratio etiam in perpetuo ... mutat, qui possunt etiam sanæ mentis effici, et statim meorum heredibus, in quo desertum video ... Calvi Pereira in l. 3. C. de integr. restit. Vers. contrac- aliorum ... n.o 19. in Celebri ... cum sicuti mutari statu tum ... conditionis, sic et prædium propter solam Utilitatis rationem po- test alienari permitti, d. auth. item prædia C. de sacros. Eccles.

§. Nec ideo minorum favore introducta alienationis prohi- bitio in eorum flectitur præiudicium; possunt namque minores, ubi ad legitimam ætatem pervenerint, quam Utilitatem existimant alie- nationem

etiam sine decreto factam, ratam habere. l. 1. et per totum tit. C. si maior factus; cum tamen is, qui a minore rem alienari prohibitam acceperit, in litem alienationem dicere nunquam possit, arg. text. in l. 13. §. 25. de action. empti.

§. Nec tandem obstat text. in d. l. 8. §. 6. et §. ult. de tran-sact. nam omnino, quae tradit cum pluribus Castillo tom. 2. Con-troversi. c. 1. n.º 91. Respondeo, Divi Marci oratione eam dun-taxat transactionem super alimentis testam.to relictis in Consulto Prae-tore factam improbare, quae cotenait, ut legatarius repraesentatam pecuniam consumat, et sed meliorem efficit conditionem in d. l. 8. §. 6. et ult. propter finalis rationis defectum prohibita n censeri: Severi autem oratione, et Constantini constitutione excepti duntaxat, et expromi iam causis aliquando Praetori, v. Prae-sidi, ut alienatione permitteret, concernere, quorum num. minorum Utilitas non est, quum his Legio nostro iure posse sola sufficit. eius ex iudicii decreto permittendae alienationis sit edita, l. 1. tit. 5. partit. 5. ubi plures cognoscit Hermosilla glos. 5. n.º 1. Qui-bus caput hoc libenter absolvimus.

Caput 3. Qui Magistratus, quomodo, et qua causae cognitione praehabita possint eorum, qui sub tut.a v. cura sunt, rerum alienationem, aut obligationem decernere? Quaenam distractionis solemnitas? et quae decreti potestas?

N.º 1. Causas iam omnes ex decreto permissae distractionis, aut obligationis eorum, qui sub tut.a v. cura sunt, rerum congessimus, nunc a quibus et quomodo decretum possit interponi, quae sit distractionis solem-nitas.

& quia Decreti potestas breviter succedit in Vestigandum, et in Vestibulo tanquam Exploratum supponimus supremum Principem, qui solutus Legibus est, §. 31. de Legib. modo ob causas in Decreti aut Constantini prohibitione contentis, sed propter solam Utilitatem, aut probabilem aliam rationem, alienationes, seu obligationem ex rescripto iure permittere iuxta tex. in l. 2. quando decreto opus non est. cuius generalem sententiam generaliter sic accipi debere constat ex l. 2. h. tit. ex his, quae pro eius illustratione dixi super cap. n.o 15. hinc iam intelligo text. ad alia Saepe iam expertum in l. 13. h. tit. Ubi si tutores, et curatores minorum fundum, quem sterilem, saxosum, aut pestilentem allegabant, alienare ob eam rem desiderant, non Magistratum, sed Imperatores ipsos adierunt, credentes, et recte ob eam causam, quae solam minoris Utilitatem praeferebat, solis Imperatoribus, qui supra leges sunt, non etiam Magistratibus, quorum ut ita dicam, adstricta intercessionis vinculis religio est, alienationis permittendae ius esset ——

§. Nec obstat, quod Imperatores in Rescripto, cuius verba refert Paulus in d. l. 13. huiusmodi causam ad permittendam alienationem movere se non posse fatentur, nam praeterquam quod boni Principes Legibus, quibus erant soluti parere consueverunt, maius Imperio esse existimantes Legibus submittere principatum l. 4. C. de legib. quo sensu ex audienum vulgare illud Plinii in Panegyri. ad Traian. non est Princeps supra leges, sed leges supra Principem. admonet Ant. Fab.r in Papin. tit. 2. pr. 8. illatione 2. Severus, et Anton. Imperatores, quorum permissu illud rescript. eorum, qui sub tut.a et c. curarum, rerum dispositione, seu obligatione prohibuerunt, quam ... tenaciter custodire

nec propter solam utilitatem nationis relaxare voluerunt, ut subditis quibus consulerant exemplo praeirent, quia ut aiebat Plinius in Paneg.: Vita Principis perpetua censura est et ad hanc dirigimur, nec tam imperio nobis est, quam exemplo est opus. Quam rem ex sacris, profanisque literis ministris illustrat, ut quamque Hispaniarum Regni splendor D. Solorzano in suis emblemat. lit. reg. emb. 29. per tot.

§. Accedit, quod Severus, et Antoninus tenaces adeo in custodiendis etiam anteriorum Principum legibus fuere, ut in hanc sententiam exprimi rescriptione ferantur: licet legibus soluti simus, attamen legibus vivimus, referente Justiniano in §. ult. inst. qq. modis test. infirm. minime ut mirum, quod quam alienationis prohibitionem ipsi induxerant, infringere propter solam rationis utilitatem noluerunt.

§. Sed dicet aliquis: rescriptum Principis alienationem permittens, adimitur decreti Magistratus separatim dicitur in l. 2. quando decreto opus non est; sed Magistratus ex solis causis in prohibitione expressis, aut in similibus aliis, in quibus identitas servatur, alienationem ex decreto iure permittit, ut vidimus praecedenti cap. ex n.° 31.: ergo supremus Princeps ex aliis causis poterit ex rescripto alienationem iure permittere. Verum in promptu solutio est, quod dicitur Principis rescriptum adimitur decreti Magistratus accedere, capiendum est; ut Principis rescriptum firmam omnino alienationem efficiat, etiam ob causas in prohibitione non expressas ad Magistratus decretum, quod causae in prohibitione expressae plena cognitio praecesserit; cum

Supremo Principe, plusquam privato Magistratui licere in hac
re, sicut, et in alijs oportere, negari non potest.

N.° 2.° De Magistratibus vero, si quæratur, quinam ex minoribus
causis possint eorum, qui sub tutela vel cura erunt, rerum alienationem
seu obligationem decernere, tenendum firmiter est, non alijs ali-
enationis decernendæ ius esse, quam quibus Severi oratione id no-
minatim concessum est, veluti Prætori in Urbe, et in Provincijs
Præsidibus earum, nam licet orationis verba, quæ extant in l. 1. § 2
h. tit. de Urbano solum Prætore loquantur, idem tamen in Pro-
vincijs earum Præsidibus permissum est, et quidem, orationis
verbis, quæ diminuta, nec integra forma referuntur in d. § 2. l. sal-
tim in alia Severi, et Antonini constitutione, et constat ex text.
in l. 1. Cod. de præd. et alijs rebus, ubi Anton. Imperator minorum
prædia, nisi Prætoris, aut Provinciæ Præsidis authoritas inter-
cedat, alienari prohibita, expresse tenuisse, et probant præ-
terea textus ad Severi orationem spectantes in l. 2. § 1. de offi.
eius, cui mandatum est, iuris. l. quamvis 9. l. 11. h. tit. l. 2. C. de cu-
ratore furiosi. l. 3. et l. 5. l. 6. l. ob æs alienum 12. cum sequent. l. 15.
C. de præd. et alijs reb. minor. l. 1. et 3. C. quando decreto opus
non est. l. 1. et 2. C. si maior fact. alienat. fac. sine decreto. nisi cui
Prætor, vel Provinciæ Præses suam iurisdictionem mandaverit, in-
terponere huiusmodi decretum non potest, d. l. 2. § 1. de off. eius, cui
mandat. est iur. nam eam duntaxat quæ Magistratus iure
competunt iurisdictione mandata transferuntur, quæ vero spe-
cialiter lege, vel S. C. vel Principum constitutione tribuuntur, man-
data iurisdictione non transferuntur, ut pro regula generali Pap.
definit in l. 1. eodem tit.° huius autem decreti interponendi facultas

Praetori, aut Provinciae Praesidi non Magistratus iure competit, sed Principum oratione tribuuntur, et ideireo transferri mandata iurisdictione non potest; quae doctrina, ut alia exempla omittam, quae mox ... pagin. eleganter ... convenit cum eo, quod ... quia ex oratione Divi Marci ... 8. de transact. ... alimentis ... transactio fieri sine Praetoris, aut Provinciae Praesidis decreto non potest, cuius ... facultas Praetori, aut Provinciae Praesidi non Magistratus iure competit, sed principali constitutione tribuitur ei, qui Praetor, vel Praeses fuerit mandata iurisdictio de transactione cognoscere, super alimentis ... non ... nec ex huiusmodi causa iurisdictionem specialiter mandaret Praetor, aut Provinciae Praeses ... 18. de transact. ... ad decretum ... qui sub ... creantur, ... obligandis interponendis iurisdictionem suam specialiter mandare Praetor aut Provinciae Praeses poterit.

§. ... sic amplius ... ex Magistratus iure Magistratui, seu ... Magistratu est, competere dicuntur, quae Magistratu quilibet ... habet, sine ... creatus ... sive ea maiori ... obtinebat, et haec cum ipsa iurisdictione ... mandata transferuntur, ea vero Magistratui non iure Magistratus competunt, quae ... officii non habet, ... creatus fuit, nec ea more maiorum obtinet, sed speciali lege ... constitutione ipsi concessa postmodum fuere, quae iurisdictioni ... et subiecta non sunt ea mandata, non transferuntur, d. l. 1. ...

eius cui manda. e iurisd. quamvis explicat Vinn. in tract. de iuris-
dict. c. 5. n° 3. cum segg. secundum autem huius speciem, procul dubio
est ad alienationem, seu obligationem decreti interponendi potestas, nec
enim Pretori, aut Praesidi ex proprio officio, aut Magistratibus iure
competit, cum nec Pretores, nec Provinciae Praesides ad huiusmodi
decretum interponendum creati ab initio fuerint, nec maiorum
more eam quae bonitatis obtineant, ut ex eo constat manifeste,
quod multo ante Severum, et Antoninum creati Pretores, et
Provinciarum Praesides fuerunt, nec tamen ante horum Principum
tempora, adhuc maiorum more eam potestatem habuerunt, quam ex
lata demum a dictis Principibus oratione nostro tempore, spe-
ciali eorum concessione, et quasi adventitio iure, acceperunt,
et quam ideo nec specialiter possunt mandare, nec generaliter man-
data iurisdictione transferri perspicuum est.

N. 3. Sed tamen duplex tunc insurgit difficultas. 1.a nam non modo
Legem Pretori, aut Provinciarum Praesidibus, sed
alij cuilibet Magistratui iurisdictionem haventi, alienationi
seu obligationi eorum, qui sub tut. et curat. [illegible] decer-
nendae fuere; dicenti probant tex. antea. cap. iam adducti n° 33.
cum 2. sequentibus, et in l. ex causa 9. in pr. ff. de minor. l. 3. § 1.
h. tit. l. a Divo Pio 15. § 1st° de re iudic. l. 4. C. si adversus
vendi. iuri. l. 3. § quid ergo 6. de contraria tutela et util.
actione l. 4. C. si advers. vendit. pign. d. l. 4. C. de reb. alienis
reb. minor. et post Constantini. Ultimo loco expeditum Rescrip.
cum ipse in l. lex, quae 22. C. de adm. tutor. quamvis Magi-
stratibus eam facultatem concedat in illis rebus [illegible] ingui-
sitionem iudicum, quo nom. maiores etiam quolibet Magistra-
tus

significari dicedom cap. nº 37. precise cum in presenti ca-
su appellatione Pedantes [illegible] Superstites, & qui
proprie dicuntur tales, ut tradit Cuj. lib. 11. obs. 20. Rapin. in l. ali-
quando. 3. de offic. Procons. et legat. contineri impone plu-
quam manifestum est.

§. 2ª Nam utrumque eadem cognitio est ipsi Pretori
delegatur, ut per legulas generaliter tradit Paulum in l. 105. de
deliberatur, et per regulas generaliter tradit [illegible] alienationis, seu obligationis decernendam pre-
tergiuer. seu alienationis, seu obligationis decernendam pre-
ria causae cognitione omnes est, ut porro dicam: 2º alienationis,
seu obligationis decernendae ex potestate [illegible] duntaxat Pretori,
non etiam [illegible] Presidibus competit, = 3ª nam
ipsi, cum Pretor, et Preside mandaverit iurisdictio, Prete-
rii, aut Presidis vice fungitur, (3) de offic. eius cui mand. est
Iur. l. 16. de minor. sed quisquis Pretoris, aut Presidis
vice fungitur, ad alienationem minoris, et similium faculta-
tem interponere decretum pone, expresse dicitur in l. 2. Cod.
de offic. eius, qui vice alicuius iudicis, et Presidis obtinet,
ergo illi, cui Pretor, aut Provinciae Preses suam iurisdic-
tionem mandaverit, huiusmodi decretum interponere non
prohibetur. C. 19

Quam tamen superioribus hoc difficultates obsistunt, qua-
rum prima soluta est dictis antea cap. 2. nº 32. cum seqq.
de Probat. [illegible] [illegible] in argum. Expresse, de necessariis
alienationis, seu obligationis speciebus loquuntur, quae cum
Curationis mente, et sententia comprehensa in eius prohi-
bitione non sint, in modo Pretoris, aut Provinciae Presidis,
verum et cuiuslibet alterius potestati, seu competenti Ma-
gistratus

Viri possunt stabilia exerceri. Quod autem diximus Praetori duntaxat, aut Provinciae Praesidi decretum interponendi, ubi ipsa locum tunc habet, cum alienatio, seu obligatio ex rei alieni dotis, propter nuptias donationis; aut alimentorum causa procedit, nec aliud constitutio constituit in l. ..u. Cod. de praed. et tutor. Ubi generali aliquo iudicii appellavit Praetorem duntaxat, aut Provinciae Praesidem ad subiectam materiam denotari, ut ipsius textus series ostendit, in quo Severi, et Antonini orationem texens omnes, quae servando servari possunt, Imperator ex... tenuit, intactas, diligatas relinquens eius partes relinquens, ut constat ex iis, verbis: nisi hac forte necessitate, et lege qua rusticum praedium, atque mancipium vendere, et pignorare l. in donatione propter nuptias, et in dotem dare, in praeteritum licebat, sed per inquisitione iudicis. =

§. Ceterum nunc ... continenter quidem ... quod Constantinus ... in l. ..a C. de praed. et al. ... minor a Constantiano Praetore, duntaxat in urbe Constantino politana decretum interponi debere describit, cum tamen alii tunc temporis erant in eadem Urbe Praetores, ut adnotavit Cuiac. l. 7. observati. c. 26. cum igitur Constantiniano solum in urbe Praetori eam potestatem concesserit, non quidem his ... Sollicitationis, sed eis duntaxat, quorum in exeuntis Severi, et Antonini oratio meminerat, eorum videlicet Praesidibus, eam tribuere dicendum est =

§. 2a. minus urget difficultas, nam in l. 105. de Reg. iur. ibi habet, quod ubicumque causae cognitio est, ibi Praetor desideratur. Ubi docent Cuiac. et Petrus Fab. Praetori

nomine et Provinciarum Praesides, aliique etiam Populi Romani Magistratus designantur, qui pro tribunali cognoscere, et ii duntaxat iudices excluduntur, qui cum tribunali careant, cognoscere pro tribunali non possunt. Nec tamen inde inferas Magistratus omnes, qui possunt pro tribunali cognoscere ad permittendam alienationem, seu obligationem, decretum rite interponere. quod enim dicitur, ea, quae causae cognitionem desiderant, a quolibet Magistratu, qui pro tribunali possit cognoscere, tituli expedi dixi, in iis obtinet, quae Magistratui, iure Magistratus competunt, veluti in restitutionibus in integrum, et de extali seu bonorum possessionibus elargiendis l. 3. de in integr. restit. et [struck through] (l. 3. §. si causam 8. de bonor. posse. non vero iis, quae cum causae cognitionem desiderent, quibusdam Magistratibus non ex vi officii competunt, sed speciali lege, Senatus Consulti, aut Principis constitutionibus concessa tribuuntur, quae a Magistratibus aliis etsi possunt pro tribunali cognoscere expediri ex defectu concessionis non possunt, et ita cum decernendae alienationis potestas, quae Praetori aut Praesidi non ex vi officii competit, sed ex speciali orationis concessione tribuitur, et si maxime causae cognitionem desiderant Magistratibus aliis etiam qui possunt pro tribunali cognoscere, ex concessionis defectu competit.

Nec 3.º tandem obstat difficultas num. 4. proposita ex Cuss. de quaestionum, Papiniani in l. de offic. Procons. et leg. ad dictum titulum Cod. de offic. eius qui vicem alicuius in diem

N. 5.º

Hæ Prendii obtinet deputila quæ potest Proximæ Pre-
sidii Vice fungi: aut quia mandatum ab eo jurisdictione sus-
cepit, et nunc etiam dicitur decernendæ alienationi, aut
obligationi nullam obtinet facultatem, d. l. 2. § 1. de offic. eius cui mand.
aut quia propter Prendii obitum, et absentiam absente Principe,
aut à Præfecto Prætorii qui tum sacra indicabat, et temporariam
moderabatur, l. fin. § 1. de offic. Præfec. Prætorii ad tempus
Regionum provinciam sustineret, qui licet de mortui provinciæ
Prendii in cuius locum sufficientur Vice fungi, dicatur
leg. Cod. de Pedaneis iudic. l. 3. Cod. de causis fiscalibus l. 2.
C. de pœn. quia tamen non a Præside mandatam, sed ordi-
nariam a Principe iurisdictionem suscepit, omnia interim
potest exercere, quæ Prendii ipsi licerent, quamvis non
Magistratu iure, sed ex speciali competat concessione,
nec ideo mandata iurisdictio transferri. Qui inde
etiam Proconsulis Præsidi Vice fungitur, et tutorem dare, et
in exilium condemnare posse dicimus in praecipuo de
tuto et cura. dat ab eis, d. l. 2. C. de pœni. cum tamen
ex illo nec specialiter posint mandati, nec generaliter man-
data iurisdictione transferri, d. l. 1. de offic. eius cui m. l. nec
mandante 8. de tut. et cura. dat. iuncta l. minime 16. §.
tutoris datio l. de tutel. docet Cuiac. cons. 16. respons. Papin. in l.
ex consensu 23. § 1. de appella. qua distinctione veteres facile
eum intelligitur in l. 2. Cod. de offic. ei qui vicem alicuius Iudicis.
Leo Anthemius Valentinian. Imperatores expressè loquun-
tur. Hæ a proprio Principe et à Præfectis Prætorii provin-
cia ad tempus Regenda committitur, qui Prendum

quidem hic funguntur, eorum quae locum obtinent, sed quia non mandata, sed propriam exercent iurisdictionem, tutores, seu Curatores petentibus dare, decretum etiam interponere ad alienandas minorum, similiumque eis personarum, seu curiales facultates, et emancipationes quoque legibus celebrare, et in summa ea omnia, quae ad iurisdictionem Rectoris Provinciae pertinent, ne Magistratus iure suo speciali competentis concessione exercere non prohibentur. N. 6.

Itaque memineram solam in Urbe Praetori, et in Provinciarum Praesidibus alienationis, seu obligationis decernendae facultatem competere, nec tamen ex eo oritur aliquis indistincte Praetorem, aut Provinciae Praesidem interponere decretum posse, nam licet interponendi decreti potestas iurisdictioni statuta, corporis ... non insit. Unicuique tamen Magistratus iurisdictionis Ratio habetur argum. text. in §. sed hoc iure instit. de Atiliano tuto. iunct. l. 6. §. 2. de tutel. et curatis, quo pro eorum iurium Conciliatione tradit Ant. Fabr. in Papin. tit. 13. de tutel. minuq. illat. 12. ita ut nec Praetor, nec Provinciarum Praesides possint in decernendas alienationes, limites propriae iurisdictionis excedere, et manus in alienam porrigere.

§. Hinc ansam Interpretes controverterunt, quonammodo Praetoris, aut Praesidis sit exercitanda iurisdictio? an habito respectu ad eos, qui subtus cura sunt, eorum videlicet tutores, aut Curatores; an ad bona, de

quorum alienare, seu obligatione tractatur, in quare quadruplex, et ex diametro opposita sent.ª circumfertur.

1ª tenet ad bona de quibus alienandis, et obligandis decerni desideretur, solito respectu Pretoris, vel Provincialis Presidis existimari dum jurisdictione, ita Vtri, qui in eo territorio jurisdictione obtineat, solus interponere decretum possit, ita antiquiores nonnulli relati a Caldas Pereira de emptione, et venditione cp. 14. no. 13. et 14. et Hermosilla in l. 4. tit. 5. partit. 5. glossa 8. no. 3. qui movente, tum ex l. si praedium 16. Cod. de praedii et aliis Rebus: sine decreto Praesidis Provinciae, in qua situm est. venum dedisti: tum ex eo quod praedia in eo loco in quo sita sunt, et facilius imperatores inveniunt, et saepe supra justam aestimationem propter vicinorum affectiones emuntur, [illegible] S4. de lega V. quod summae utile esse his, qui sub tut.ª vel cura sunt nemo non videt.

§. 2º asserit, non ad bona de quorum alienatione, seu obligatione tractatur, sed ad eos, qui sub tut.ª vel cura sunt, eorumve tutores, et curatores ad hunc respectu existimari Pretoris aut Provinciae Presidis jurisdictione oportere. ita Ant.º Fab.º d. tit. 13. de tutel. pa. 3. illat. 8. circa finem, Caldas Pereira d. C. 14. no. 18. et Hermosilla [illegible] S. qui expendunt tot. ml. magis S. & illud quaeri potest 12. h. tit.

3ª jam ad eos qui sub tut.ª vel curatione sunt, quam ad eorum bona, circa quorum alienationem, seu obligationem decretum desideratur, respectum habendum, affirmat, ita Vtri ex competentibus Magistratibus alter in territorio, in quo eorum bona existunt, alter in eorum, qui sub tut.ª vel cura sunt, personas, jurisdictione obtineat, eorum quilibet decretum interponere

interponere, ita antiquorum aliqui, quos refert, et se-
quitur Anton. Gomez tom. 2. Variar. c. 12. no. 15. moti ex
d. l. 5. § 12. h. tit. et ex d. l. 16. C. de praed. et aliis &c.

§. Ultima ad eos, qui sub tut. vel curat. sunt, et ad eorum si-
mul bona respectum habendum contendit, ita tamen ut si
ex competentibus Magistratibus, alius in eorum, qui sub tut.
vel curat. sunt personas, alius in territorio, in quo eorum bona
existunt, iurisdictionem obtineat ad permittendam alienationem,
seu obligationem utriusque Magistratus decretum exigatur,
ita non nulli, quos refert Hermosilla ubi supra n. 5. et inspecta
nemine impugnat Ant. Fabr. 3. tit. 15. par. 7. illat. 87. qui mo-
ventur, tum ex eisdem iuribus pro praecedenti opinione ad-
venien. tum ex paritate text. in l. cum ii penitus 30. § 1. de
excusat. tutor.

N.° 7 In tanta interpretationum varietate 2. sent. placet, quae non
ad bona pupillorum alienatione, seu obligatione tractatur, sed
ad eos, qui sub tut. vel curat. sunt, eorum vestitoris, aut Curatores
siti respectu aestimari Praesidii Provinciae, aut Praetoris
iurisdictionem oportere contendit, ita ut qui ex competentibus
Magistratibus ei territorio praeest, in quo tut. geritur, solus
possit decretum interponere, etiamsi de bonis in alieno territorio
existentibus alienandis, et obligandis tractetur, ut expresse Ulp.
decidit in d. l. 5. § 12. h. tit. ubi si Praetor possessionis, seu Iustitia prae-
sidii provincialis distractionem permiserit, ita demum decretum iure
stetisse affirmat, si tut. Romae agebatur, quod permissa dis-
tractio fuit, Provincialium etiam rerum administrationem sus-
ceperant, eandemque praeterea sententiam ex paritate probant text. in l.

data 27. inspn. et in l. m. ingi 30. C. de donat. maxime donationis minuendae extra eum iudicem peragendam, in cuius territorio donatio fit, et si donatae res in alio existant territorio, et responsi ratio confirmat.

§. Competens Magistratus, dum alienationi decernit, territorii quodammodo restringitur, ejus quae munere exequitur; is enim solum Magistratui iure alienationi decernit, qui ei territorio praeest, in quo tutoris ipse et tutelam gerit, et ea quaelibet ubi bonorum nimirum ratione exhibitio fieret alienare statuitur. Romae tut. tam gerens siquidem Provincialium etiam rerum administrationem suscepit, si prohibitio non adesset explicare specialem, quamvis in Provincia existentium alienare extra dubium esset, Procedet igitur is Magistratus iure alienationis decernit, qui ei territorio praeest, in quo tut.a geritur, etsi de bonis in alieno territorio existentibus alienandis tractetur =

§. Nec sunt pro contrarijs oppinionibus adducti t. 21. obstant, quod enim in §. l. 26. C. de praed. minor. pupillorum praediorum sine decreto Praesidis Provinciae, in qua sita sunt, alienari prohibere dicitur, intelligendum ita est, si in ea Provincia tut.a geratur, Nec obstat magis text. in d. l. 3, §. 1 de excus. tutor. nam quoad debitoribus aut curatoribus dandis in sortibus, et originis, et dominij minoris, et territorij, in quo eorum facultates existunt, habitationis, Magistratus existimatur incompetens, ita ut minori, qui tam Romae quam in Provincia facultates habeat, recumque Romae sive Praetor Provincialium, vel Praeses possunt tutorem et curatores dare, l. pupillo 27. inpr. de tutor. et curat. dat. l. 21. §. 2. de excus. tut. l. Iunio. C. Ubi petantur aut curatores, et potest etiam unus idem qui tutor aut curator minori a Praetor

facultatibus,

facultatibus, quæ Romæ sunt et a Præside Provincialibus decreto stituui; prout apud Pacionia, in d. l. 30. § V. de excus. tutor. et quidem si diversi tutores, aut Curatores a Pretore et Præside dati proponantur earum rerum, quæ Romæ sunt, Pretor solus, earum autem quæ in Provincia, solus Præses iure alienationem decernit, quemadmodum, et si iuris cessaret prohibitio, res quæ Romæ sunt solus a Pretore datus tutor, aut Curator, Provinciales vero solus a Pretore datus posset alienare præter divisam inter eos facultatis administrationem. argum. text. in l. 47. § 2. de admin. tutor. At si unus idemque Pretoris, ac Præsidis decreto constitutus, tam Provincialium, quam quæ Romæ sunt facultatis administrationem subierit, sive de rebus Romæ, sive de in Provincia existentibus alienandis tractetur, siquidem Romæ tut. et Curator geratur, solus Pretor; si vero in Provincia solus Præses iure alienationem decernit. text. vel ingenti in d. l. 5. § 12. h. tit. quemadmodum, et tutor ipse et Curator. Ubicunque administrationem exerceat, si iuris prohibitio non obsisteret, res quaslibet alienare recte posset. —

Sed dices adhuc: decreti interponendi potestas iurisdictionis in lata significatione sumpta pars est. Cum preterea Magistratus per suam solam iurisdictionem iure decretum interponat. arg. text. in § 4. I. de Attil. tutor. Sed ex Magistratibus nullus extra territorium iurisdictionem potest exercere. l. ult. de iurisdict. ergo et si tutor Romæ tut. gerat, et provincialium etiam rerum administrationem subierit, siquidem de rebus in provincia existentibus alienandis tractetur, non Pretori, sed soli Præsidi interponere decretum licebit, ne alioquin Pretor extra territorium iurisdictionem exerceat. Hoc ipsum ex eo probabis, quod ne Magistratus bona in alieno territorio existentia, possideri iubere

.J. l. 8.

L. cum Unus 12. §. 1. de Reb. aut. et. nec igitur poterit de minoris
bonis in alieno territorio existentibus alienandis decernere. Y
.S. Respondeum tamen existimo Magistratum, qui ei territo-
rio praest, in quo tut. geritur dum de bonis in alieno territorio
existentibus alienandis decernit, non ideo extra territorium iu-
risdictionem exercere; nec enim bona in alieno territorio existentia
iubet alienari, sed tutori, et Curatori suae iurisdictioni subiecto,
eorum alienationem permittit; inter quae duo plurimum interest.
Si bona in alieno territorio exist. alienare iuberet extra terri-
torium, et sic non iure iurisdictionem exerceret. arg. text. in l.
12. §. 1. de Reb. author. etc. at ex eo, quod eorum alienationem
permittat nullam extraterritorium iurisdictionem exercet cum
tutoris Vice fungatur, qui si prohibito non adesset, etiam bo-
na alienare recte posset, quin ex eo ullam iurisdictionem ex-
+ ercere diceretur. quam solutionem innuisse Fab. Videtur d.
tit. 13. pr. 7. ill. 87. circa finem advertens, et recte (ut secundo
sic tante prioris contrariae opinionis fulcra diluamus) hanc so-
lemnitatem, quae in eorum qui sub tut. et Cura sunt expediri
oportere, ut sic eorum commodis provideatur quae nullam ex eo prae-
iudicium irrogatur, quod Magistratus de eorum rebus in
alieno territorio existentibus distrahendis decernat, cum non
nisi post plenam causae cognitionem et inspectum inventarium de-
beat decernere d. l. 5. §. in primis 12. h. tit. et non lebis ex eo parat
utilitas; quod ibi haec solemnitas expeditur, ubi res ibi sitae
sunt, et sic facilius emptorem invenient, et forsan propter Vi-
cinorum affectiones supra iustam etiam estimationem distra-
hentur arg. tt. in l. 59. delegat. 2. Y

N. B. Praetor autem et Provinciarum Praesides quae dumtaxat
per suam iurisdictionem decernendae alienationis competere

diximus

diximus facultatem n̄ quidem de plano, sed pro tribunali cau-
sæ cognitione præhabita interponere huiusmodi decretum possunt.
d. l. 1. §. 2. d. l. 5. §. nec passim. ff. Cum pluribus seqq. d. l. 11. h.
tit. d. l. 12. C. de præd. minor. Hinc si tutor, vel Curator Prætori,
vel Præsidi libellum obtulerit, et alienandi facultatem petierit, et
Prætor, Præses vero nulla causæ cognitione præhabita, libello subscrip-
serit, et alienationem permiserit, inutile et inane decretum est.
l. minorum 6. C. eodem tit. nam generaliter quæcunque cogni-
tionem Causæ desiderant, expediri per libellum non possunt
l. nec quidquam 9. §. 1. de off. Procons. l. omnia 71. de Reg. iur. =
§. Sed dicet aliquis: ad hoc, ut quis a tutela excusetur
Causæ cognitione et Magistratus decreto opus est. l. si cum ipse
37. de excus. tutor. et tamen tutor per libellum se excusare
recte potest l. Sive 13. §. oportet 10. eodem tit. ergo et si ad per-
mittendam alienationem causæ Cognitione et Prætoris, aut Præsi-
dis decreto opus sit; Prætor tamen aut Præses libello subscri-
bens, poterit alienationem permittere. Verum facilis solutio est:
multum refert an de contestanda, an vero de recipienda
excusatione tractetur: potest quidem excusatio 50. dierum
præscriptionis submovendæ gratia per libellum contestari;
quod illum docemur in d. l. 13. §. 10. recipi tamen seu
approbari nisi Causa cognita, et decreto Magistratus non
potest; qui si libello, in quo tutor, aut Curator excusationis
Caussam allegavit, ante Caussæ Cognitionem subscripserit,
nil aget, idque sibi Ulp. voluit, dum dixit, excusare
se tutorem per libellum non posse in l. excusare 25. de excus.
tutor. ut explat Cuj. in l. 71. de Reg. iur. =
§. Hoc autem ipsum in alienatione permittenda ser-
vatur,

Vatur alienandi nimirum facultas a tutore, et Curatore peti per libellum potest a Praetore autem, et Praeside permitti, dicimus Ve nisi prius cognita causa non potest. d. l. 6. C. de praed. minor. Ubi, quod scriptum est ab Imp. minorum possessiones venditiones per procuratorem de luto ad Praetorem, et Praesidem Provinciae libello, fieri non posse, non quidem intelligendum ita est, quasi ad petendam alienationis facultatem constitui Procurator non possit, prout Acc. et antiquior. aliis praeeuntibus in marginalibus ad eum text. nostri Dionis. Gotof. existimat: Verius namque est, alienationis facultatem, quamvis non nisi pro tribunali, et causa cognita recte decernatur, peti que per procuratorem quam optime posse, cum ea, quae causae cognitionem desiderant, et non nisi pro tribunali expediuntur, per procuratorem possint utiliter expediri, ut ex eo liquet, quod a 20. ann. minore vindicta servus manumitti, nisi apud Consilium pro tribunali iusta causa manumissionis approbata non fit. l. iusta 9. cum pluribus segg. de manu. vindict. et eadem lege et l. 9. ff. ex caus. manu. non licet. iusta vero manumissionis causa etiam per procuratorem recte apud Consilium et allegatur, et probatur. l. etiam 15. §. absens 3. de man. vindic. ut advertit Cuj. in d. l. 11. ad Reg. iur. sic quo potius accipi superius Impp. debet rescriptum, ut sive tutor aut Curator praesens sive absens per mediam procuratoris personam oblato libello alienandi facultatem petierit, Praetor, aut Provinciae Praeses non quidem libello subscribens, sed post causam plene pro tribunali cognitam debeat alienationem decernere. ✓

N. 10. In Causae autem cogn.^e plurima excutere Praetorem

aut Pro-

aut Provinciæ Præsidem propter minorum, et similium Utilitatem oportet, quorum 1.ᵘᵐ illud est, an scilicet iusta alienationis, seu obligationis sit Caussa, Veluti, an extraiudicium Creditoris Urgeant, s Usurarum modus disoluendum æs alienum sua cleat. d.l. 5. §. 9. in fin. h. tit.º 23. an aliunde ad dissoluendum æs alienum expediri pecunia posit. si enim pecuniam, s in numerato, s in nominibus, quæ Iuniri possint, minor habeat. peruenixi ad prædiorum distractionem, aut obligationem non potest. idemque iuris est. si s ex fructibus iam conditis. s ex fructuum aut obuentionum spe, quæ Utilitur in præsentem emptionis. et Venditionis Usurarum deducitur. l. nec emptio 8. in pr. de Contrah. Empt. parari pecunia posit, quæ omnia, et sigillatim Ulp. tradit ind. l. 5. §. 9. h. tit. et probant ab arg. text. in l. si quis sepulchrum 12. ff. Ulp.º Cum l. seq. de religios. l. igitur 6. Cuir. de liberan.

.9. Nec tunc obstat text. in l. a D. Pio 15. §. in Venditione 2. et §. sic quoque 8. de re iudicata, Ubi ex iudicati Caussa prædia prius pignori Capienda, et distrahenda, quam ad Nomina perueniri posit, idem Ulp.º affirmat; id enim receptum ideo est (Ut in text. Don. præuidit sub lib. 27. Iment.) ne nouis alioquin Sumptibus, et molestijs creditor Uexaretur, si cum iudicati debitoris debitoribus litigare denuo Cogeretur, et iudicati executioni quæ summam Celeritatem exposcit, nouæ iterum moræ nectorentur; quod neutrum in præsenti contingit; nec enim minoris creditor litigare. Cum minoris debitoribus cogitur. sed Magistratui officio exquirere incumbit, an ex nominibus difficili

parari pecunia possit, et ex ea minoris creditori satisfieri;
alioquin, si ex nominibus de facili parari pecunia non possit,
propter evitandam creditoris molestiam ad aliarum re-
rum distractionem prius perveniri debere crediderim,
et meo sensu illa Ulp.ⁱ verba ingerenda in d. l. 5. §. 9. hoc
tit. [et] in nominibus. quæ Conveniri possunt: idest, ex quibus de
facili parari pecunia potest, ut illa præcedentia indicant:
an pecuniam pupillus habeat, ad quæ sine dubio subse-
quentia illa referuntur. =

.§. 37. Si nec pecunia sit in numerato, et nec ex nomini
bus, nec ex fructibus iam conditis, nec ex fructuum, aut ob-
ventionum spe de facili parari possit, exquirendum adhuc est
utrum res aliq. præter prædia in bonis minoris sint, ex quarum
vendito possit creditori satisfieri. d. l. 5. §. 9. Vers.º item requirat.
hoc tit. ex quibus illæ primum alienari debebunt permitti, quarum
damnosa minus distractio minoribus sit. arg. text. in d. l. 12. §.
vers.º de reliquis. l. Aristo 5. §. 1. de inr. deliberand. l. 35. §. 2.
de re iudic. l. ult.ª §. sin autem 4. et §. ipsum 5. C. de bon. quæ
liber. = 43 et si nullæ aliæ res præter prædia in minoris
bonis existant (quo demum casu potest de prædiis aliena-
ndis, aut obligandis decerni d. l. 1. §. 2. Vers.º ut ea rebus cete-
ris. d. l. 5. §. 9. Vers.º si igitur deprehenderit hoc tit.º) illud in
quirendum etiam est, quodnam ex prædiis minus, et non
utile minori sit, et eius prius, quam maioris, aut utilio-
ris alterius permittenda alienatio, et obligatio est. d. l. 5. §. idem
Prætor 12. Vers.º sed si sit. hoc tit.º

.§. Hæc autem omnia ut diligenter, et exacte Prætor,
aut Provinciæ Præses exquirat, requirere aliquem debet, qui
se de minoris

ne de minoris fortunis minuat, nec nimium tutoribus, aut Curatoribus credere, qui non nunquam lucri sui gratia asseverare Magistratibus solent, necesse est alienari possessiones, aut obligari, quoties eorum necessum nil sit, nisi forsan parens, idemque legitimus emancipati impuberis filii tutor, alienandi facultatem desideret, cui propter enixum paternum effectum, et plus quam alii tutori credere Magistratus poterit, et facilius alienandi facultatem permittere. L. si pupillorum §. 1. si Pater 2. hoc tit. Requiret itaque necessarios minoris, et Parentes, et fideles libertos, et quem alios, qui pupillarium rerum notitiam, aut si eorum nemo inveniatur, aut suspecti sint, qui inveniuntur, edi iubebit tutoris, aut Curatoris rationes, et synopsium id est minoris bonorum inventarium, et advocatum simul ad suam instruendam religionem minori constituet d. l. §. 1. in primis 11. hoc tit. V. N. 11.

Sed nec in hoc sic causae cognitio sistit, imo ulterius adhuc progreditur, nam et si praedia solum in minoris bonis extant, excutere adhuc Praetor, aut provinciae Praeses debet, an vendere potius, an obligare permittat, itaque ad minoris utilitatem maturo iudicio perpendere, ita ut propter modicum aes alienum, non magnae possessionis, sed minoris, et minus utilis alterius, si quae forsan sit fieri dystrationem patiatur, nec alienari possessionem iubeat, quae ad dissolvendum aes alienum pignori obligari sit satis, d. l. §. 1. idem Praetor 10. hoc tit. = Hinc si Praetor, Praesesve tutori, et curatori vendere, et obligare alternative permittat, non recte quidem suis partibus fungitur: debuit enim ipse statuere, et eligere, utrum vendere, an magis obligare

permitteret; tutor vero, aut curator huiusmodi decreti de ven dendi, et obligandi liberum arbitrium nanciscitur d. l. 7. §. quod ergo §. seq. qui si regulariter Pretor Preses vi decretum alternative non posuit, nisi tandem aliquando rationibus motus, potuit de optimi, diligentissimique forsan, tutoris, aut curatoris providentia confidens prudenti eius iudicio distrahendi, et obligandi liberum arbitrium committere, iuxta dumtaxat [illegible] verificari posse Ulp. sententiam existi mo in d. l. 7. §. 9 alioquin si Pretor, Preses vi iusta nulla ratione permotus, alternative vendere, et obligare permiserit, nihile prorsus, et inane alternativum illud decretum cen sere, eiusque vi tutorem, aut curatorem, nec distrahere, nec obligare posse contenderem.

Arg.

2. §. Si dicas, Ulp. sententiam necessario accipiendam generaliter esse; nam cum de eo Pretore loquatur qui non recte suis partibus fungitur, ad eum sane pertinet, qui iusta nulla ratione ductus alternativum decretum concepit, alio quin, si Pretor iusta ratione subnixus, alternativum decre tum conceperit, ni recte suis partibus funitus, non nisi ab surde diceretur Respondeo, quod Ulp. ait, Pretorem suis partibus non recte functum, non sic exaudiendum, quasi 3ª orationis tenorem fecisse Pretorem dicat, implicaret quippe, ut adversus orationis tenorem interpositum decretum iure subsisteret, sed quasi non eque recte fecisse sentiat, ac si simpliciter vendere, aut obligare simpliciter permisisset quamvis iusta aliqua ratione permotus ita decreverit, qui utile alternativum reddit decretum, tutori, et curatori liberum distrahendi, et obligandi tribuit arbitrium, precipue cum alternative decretum concipi non orationis tenor, ut

contrat,

Constat ex d. l. 1. § 2. hoc tit. sed sola minorum impediat Utilitas, Cuius Varro defuit, quoties propter x. 3. aliquam Caussam alternativum decretum concipitur.

— . § Sed et id præterea observandum in Caussæ cognitione superest, Ut sic de obligando prædio fuerit decernendum longus fenoris subeius obligatione auspicatur, quam ad æs alienum dissolvendum opus sit d. l. 5. § 10. hoc tit. alioquin pro excedentis quantitatis rata portione citra æris alieni caussæ, et sic in Utilior obligatum minoris prædium inueniatur (.) Sr. 12.

Quibus omnibus diligenter excussis, et circa eorum singula plena caussæ cognitione præhabita, alienandi, et obligandi facultatem decreto permittere, aut denegare Prætor, aut Provinciæ Præses debet; et siquidem prædium distrahendum decreverit, tutor, et Curator Vendendi facultatem nanciscitur. Sin autem de distractionis solemnitate quæratur, inter Romanum et Regium nostrum ius quam plurimum interesse Verissime existimo: Romanorum enim iure inspecto post interpositum decretum, tutor, et Curator Venditione privata ex bona fide facta distrahere prædium poterat, nec publicæ subhastationis solemnitate opus erat: Ut conicitur tunc ex eo quod, nec in integro hoc tit. nec in toto titulo C. de præd. minor. publicis subhastationis solemnitatis fit mentio, quam si necessariam fuissent arbitrati omnino Iulius, et imperatores, quos in exponendis omnibus et singulis permittendæ distractionis requisitis diligenter adeo huiusque Vidimus, persuadere nunquam potero: tunc ex eo quod tutor, aut Curator ex Vi permissionis distractionis decreti eandem distrahendi facultatem assequitur quam Veteri iure habebatur, quod ante Severi

Orationem, et Constantini institutionem obtinuit, sed veteri illo iure praedia etiam potuit sine ulla publicae subhastationis solemnitate distrahere, ut innuitur in l. qui nec tutores 8. § V. hoc tit. ergo etiam post Severi et Constantini prohibitionem, interposito semel permissivo distractionis decreto, praedia poterit absque ulla publicae subhastationis solemnitate distrahere

... §. Nec contrarium probat tx. ex quo in distrahendis minorum praediis publicae subhastationis solemnitatem opus esse vulgo desumitur in l. ait Praetor 7. § quaesitum 8. de minor. ubi minoris res in publica subhastatione distractas Ulp. proponit et utrum adversus huiusmodi distractionem per in integrum restitutionis auxilium minoribus subveniendum sit, disputat; nec enim ex eo quod minoris res in publica subhastatione de facto distractas referantur ulla subhastationis necessitas inducitur, praeterquam quod dici improbabiliter posset, fuisse ex causa iudicati distractas, quo casu subhastationis solemnitate opus esse constat ex l. 3. C. de executio. rei iudicatae, et praeterea probari ex eo text. non posse in distractione, quae permissu Magistratus fit, subhastationis solemnitatem requiri, sic ex eius litt.a ostendo: non modo de rebus quae servari minoribus debent, id est, quae alienari sine decreto non possunt sed et de iis, quae fortuitis casibus sunt subiectae id est quae comprehensae in prohibitione non sunt prius Ulp. pertractat; sed in earum rerum distractione, quae comprehensae in prohibitione non sunt, nemo dixerit, subhastationis solemnitatem requiri, cum novissimo adhuc iure attento, subhastatio, quae in distrahendis immobilibus ecclesiarum rebus per 20. dierum spatium expositum in distractione mobilium non requiratur

quiratur Auth. hoc ius C. de Sacros. Eccles. quemadmodum igitur ergo quod vel in prohibitione non comprehensis apud Ulpianum subhastatio de facto proponantur, nemo in earum distractione subhastationis necessitatem induxerit: sic ergo quod vel alienari sine decreto prohibita subhastatae simul reperantur, neque in earum distractione subhastationis necessitas inducitur.

— Quod itaque nº. 8. dicebamus dicebamus in minorum rebus ex decreto distrahendis subhastationis solemnitate opus esse non ad Romanorum iura, sed ad municipalia potius iura erit referendum, quae postea desiderare eam solemnitatem coeperunt, prout receptum in Hispania nostra videmus in l. 60. tit. 18. part. 3. vt. haec quando ex ære alieni causa minorum res, alioquin alienari prohibita ex iudicis decreto distrahantur publica per 30. dierum spatium subhastatione opus sit cuius solemnitatis pluribus relatis congessit Hermosilla in l. 4. tit. 5. part. 5. glos. 6. nº 12. cum 4. seqq. N. 12.

— Perfectam ex decreto distractionem, aut obligationem, ne fictam pecunia mutua sub praediorum obligatione accepta, aut praediorum distractione recepta abutentur minores, aut curatores curare adhuc praetor, aut provinciae Praeses debet, vt creditoribus pecunia solvatur. et debet decernere solutionem, id est, mandatum, sive exemptoris curare, qui ei denunciet in id pecuniam versam, propter quod desiderata fuit alienatio, l. obligª. d. l. 5. §. netamen 13. ac id. ex quo text. desumi vulgariter vero ... tamen solet dicatori Praetore, l. Praeside dato, qui acceptam pecuniam solutam minoris creditoribus esse renunciaverit, plenam omnino dari adhibendam; nam etsi regulariter unico testi adhibi

in re ibi nota. & mea arte perito, in qua testimonium dicit, non credatur, ut probant text. in lg. si eius nª 8. tit. 4. fri. Regum. dot. lib. 1. in pr. & Ventre inspiciendo. l. inspiciendo. l. Comparationes 20. Vers.º Omnes. C. d. de fid. instrum. l. hac edictali 6. = = =
§. Vers. mobilium. C. de secund. nupt. l. Semel 6. C. de re militari lib. 12. qa non resistit text. in l. Theopontus 14. de dote prælegata, prout ejus explicatione Vid. Cuj. ad Pandec. in eo text. Donel. in l. Jusjurandi 9. C. de testib. nº 9. Alvald. lib. 15. Comment. Donel. Cap. 15. littª B. id tamen in eo fallit, cujus fides approbata publice est, cujus idcirco assevarationi standum omnino est, ut ecce agrimensori tanquam publica autoritate destinati asseveranti in lg. quæ ad ejus ministerium spectant, standum, seu credendum docemur in lg. 3. C. fin. reg. & similiter auri ponderatori ad id publice constituti dicto in lg. quæ ejus officii sunt, credi libere constat ex l. 2. C. de ponderator. & auri illatione lib. 10.

§. Ex qa Incertis principiis hodierna illa praxis fluxit, quæ montium Armentum nostrum de Custodia ac Spiculorum ... ad id publice deputato, tanquam publicæ personæ l. 1. tit. 17. lib. 5. Recopila. circa damna autem pecoribus data & reliqua ejus ministerium prospicit integram in judicio fidem adhibendam induxit lg. 7. tit. 9. lib. 4. fori legalis. Otero de pascuis & de iure pascendi c. 17. nº 12. & 13. & plures referens Simancas in l. 2. C. de iure fisci lib. 10. nº 29. quod & in auri, argenti ponderatore ad æstimandas auri l. argenti quantitatem & qualitatem a Populo publice destinato procedit lg. 4. tit. 23. lib. 5. nov. Recopil. Amaya ubi supra num. 23. similiter ergo & a Pastore l. Præside dato viatore, seu nuncio, qui

omnino

pecuniam expediorum minoris distractione redacta, aut mutuam sub eorum obligatione acceptam solutam minoris creditoribus esse renuntiauerit, ut post publica authoritate constituto credendum omnino est d.l. 5. §. 13. §. tit. arg. tex. in l. 1. §. quis 12. vers. et sane debet de offic. praefecti urb. docent cum pluribus Amaya ubi supra d. nº. 29. et D. Gonzalez in c. ne religiosorum 9. de praescriptio. n. 9. N. 19.

Posterior iam de decreti, seu eius ui factae distractionis potestate succedit inspectio. et siquidem x.ª sup.ª ad notatam iuris formam fuerit decretum interpositum illud sequuta distractio facta traditione sine dubio, dominium, aut usucapiendi conditionem in emptorem transfert, ceteros que omnes suos effectus producit, quos producere quelibet iure facta solet distractio: at si d.º iuris formam, uelut nulla causae cognitione praehabita, aut ex his, quae adhibenda in causae cognitione iam diximus, aliquo non obseruato fuerit decretum interpositum inutile prorsus erit, d.l. 6. C. de praed. minor. ac proinde, nec illud distractio secuta poterit, aut dominium, aut usucapiendi conditionem in emptorem transferre, aut utilem alium iuris effectum producere, cum perinde decretum habeatur, ac si interpositum non fuisset x.ª vulg. reg. text. in l. 4. §. condemnatum 6. de re iudic. idemque iuris est sibi

Praetori, seu prouinciae praeside; idest si falsis allegationibus circumuentam eius religionem postea apparuerit quo casu, etsi maxime causae cognitione praehabita, et adhibendis omnibus expressis interpositum decretum fuerit propter obreptionis uitium nullius momenti est d.l. 1. §. 2. vers. manente. d. l. 5. manet 15. sub tit. l. et si praeses C. de praed. minor. arg.º

tit. inl. tres tutores §§. 5. et 6. de adm. tutor. l. 3. § si pubes 3. de Carbon. edicto l. 2. C. si tutor. vel curator falsus. § 2. et 3. inst. de adversa. tutor. in quo sicut et in aliis a legis Iuliae sententia interdictione praesens prohibitio multum distat.

§. Minorem etenim 20 annis iustam manumissionis causam probare satis est, qua probata semel propter libertatis favorem sive vera sit, sive falsa, retractari postea non potest. l. iusta 9. § 1. de man. vindict. § semel autem 6. l. qui ex causis manum. non licet. at ad permittendam distractionem probata semel causa, etiam post interpositum decretum, et distractionem sequutam, si falsa ex post facto apparuerit, ita retractatur, ut in utilis omnino distractio sit, et minor non solum eo nomine possit adversus tutorem, aut curatorem personale act. experiri, verum et distractum praedium in rem actione, sive ab emptore, sive a tertio quolibet possessore avocare. d. l. 5. § 15. h. n. 11. sic intelligendi in d. l. 5. § 2. ver. manente eodem tit. et in d. l. 5. C. de praed. minor. dum tamen prius et nullam causae cognitione fuerunt, dimissum aliquod non fuisse, vel denique obreptum Praetori, vel Praesidi fuisse probaverit, d. l. 5. § 2. hoc tit. et d. l. 9. C. de praed. minor. tum quia minor, dum adversus tutorem, aut curatorem, vel adversus emptorem, alium ve possessorem experitur, actor est, cui ideo probandi necessitas incumbit. l. actore 23. C. de probatio. tum, quia decretum semel interpositum causae cognitione praehabita, et omnibus praecedentibus solemnitatibus ex iusta causa interpositum de iure praesumitur; quae iuris praesumptio in minorem, tametsi reus esset, probandi necessitatem transferre ex leg. tex. in l. optimam 14. circa fin. C. de contrah.

de distrah. & committen. stipulat. §. item verborum obligão 12. I

et in ultimis hic docet, qui huius principii limitationis utiliter ad praxim prosequitur Hermo. in d. l. 4. tit. 5. part. 5. glo. 6. ex n.º 23. ~

§. 15.

Explicatur l. 9. hoc tit.º nro.

... Qui nimo et si praedium, quod ex iusta causa distrahendum Praetor, aut provinciae Praeses decreuerit, per interpositam personam tutor sibi comparauerit, siquidem in ea orationis authoritatem et fidem sibi commiserit, fraudem et dolum ac minoris, inutilis venditio est, ut docet per suppos. Ulp. in l. quamuis 9. §. tit. dum ait, mea hypothesi Magistratum, qui dolum et fraudem tutorem commisisse deprehenderit, siue ipse sit, qui decretum interposuit, siue eius successor (cui quae iniusta praecessorum decreta corrigere posse datur ex l. iure nro 26. mox. de test. tutel.) aestimare oportere, quanuis tam callidum commentum etiam in exemplum debeat coercere, quasi dicat, non modo pupillum eo nomine posse aut personale actione adversus tutorem experiri aut distractum praedium in rem actione ab ipso tutore, alio ue possessore vindicare ex anterior. num.º dictis, verum et Praetorem, aut Provinciae Praesidem tutoris etiam fraudem in exemplum coercere debere, modica aliqua coercitione, et rum forsitam tanquam suspectum remouendo. ut probari potest ex tex. in l. 3. §. seruus 13. de suspect. tutor. ~

Duae difficultates proponuntur.

. 3. Hic tamen Ulp. sent.ª duab.ᵘˢ premititur difficultate 1.ª ex eo, quod ubi minoris praedium, iusto, et solemni decreto praecedente distrahitur, fraus in venditione commissa inutilem venditionem reddat contractum - sed solum ut aduersus venditionem rescindi minor petit in causa e l. 2. C. de praed. minor.

g. apud Ulp. fraus in praedij distractione quam iustum solemne que decretum praecesserat, a tutore commissa inutilem ipso iure re-
dere venditionis contractum non posuit. 2a. nam supponit Ulp. eveni-
re posse, ut tutor minoris praedium sibi per interpositam personam
comparaverit, nec tamen dolum fraudemve commiserit. Ut ex eo
constat, quod non ideo inutilem distractionem scribit, quod tutor
subiecte alterius emptoris nomine praedium sibi comparaverit, sed
quod fraudem vel commiserit. Hoc autem notissimis iuris nostri
principijs refragari videtur 1a. quia si pupillarem per inter-
positam personam sibi tutor emerit, et mala fide rem gessisse
set censetur, et emptio nullius momenti prout severi et Antoni-
ni rescripto cautum, idem Ulp. testator in l. pupillus §. 1. sed
si per interpositam 3. de auct. tutor. implicat g. quod tutor
in d. l. 7. sibi titulo minoris praedium sibi per interpositam emerit
et quod dolum et fraudem non commiserit, et quod utilis
esse venditionis contractus potuerit.
.8. His difficultatibus quarum neutram praesensit Fab.
dum tex. in d. l. 9. explicavit in Pavin. d. tit. 13. pr. 7. ill. 88.
respondendum arbitror, quod etsi regulariter fraus in praedij
distractione quam iustum solemne que decretum praecesserit com-
missa solum in integrum restitutionis auxilio minoris gra-
tiam perducat, nec ipso iure inutilem venditionis contrac-
tum efficiat. d. l. 2. C. de praed. minor. fraus tamen in emp-
tione per interpositam personam facta a tutore commissa inu-
tilem ideo venditionis contractum reddit, quia tutor ipse
in rem suam auctor esset, seu quod idem est emptoris, et
venditoris officio simul fungi non potest. d. l. 5. §. idem ipse
2. de auct. tutor. et ex auctoritatis defectu quae praeter decre-
tum

Item in quacunque alienatione sequitur Venditionis contractus nullius momenti ē, nisi forsam tutor palam et bona fide, seu per semetipsum, seu per interpositam personam sibi minoris praedium comparaverit; tunc enim ex doli, fraudis vel defectu utilis, et efficax emptio est. L. tutor 46. de admin. tutor. iunct. Fab. d. tit. 13. vr. 7. ill. §§. d. l. 2. §. sane l. cum seq. de author. tutor. l. Cum ipse §. C. de contrah. emp.

. . . §. Caute igitur Ulp. in d. l. 9. §. 1. non ex eo dixisse inutilem Vend. scribit, quod tutor per interpositam personam sibi minoris praedium emerit, sed ex eo potius, quod fraudem, dolum, vel commiserit agnoscens, et recte cum enim fieri posse, ut per interpositam personam emerit, nec tamen dolum, aut fraudem admiserit velut si palam et bona fide emerit, et ut utilis eo casu esse Venditionis contractus potuerit. Ex hac autem Ulp. sententia (ut id in transcursu notem) non obscure colligitur, in minoris praedio ex decreto distrahendo opus publica subhastatione non ēē, ut nº 12. fundavi, alioquin dixēē ut tutor in publica subhastatione pupillare praedium emens, non palam et ex bona fide emisse aut fraudem, dolum vel commisisse dici potest, quod tamen defacto Ulp. distigisse proponit. ✓

. . . Denique quamvis iustum solemneque decretum minoris praedium sequuta distractio utilis, et efficax, potest tamen adhuc, si minor seletum ostenderet, causa cognita per in integr. restitutionem rescindi, cuius beneficium impedire authoritas decreti non potest. expresse tex. in l. 2. de fideius. minor. et in l. siquidem 11. Ver.º Sincero C. de praed. minor. text. . . ut intelligendi in l. Parri 27. §. 1. Ver.º item ex diverso. l. in tra vtile 39. §. 1. l. si iudex 41. l. tutor 47. §. 1. de minor. l. minor N. 16.

39. mpr. decium. et siqui sint alij magg. adversus praedio-
rum distractiones y in integr. restitut. minoribus succurrend.
dicatur cum in eji iustum. solemneque decretum narrio su-
pp. sepius animadverterem. Nec mirum id videatur:
nam minori laeso, et circumscriptum etiam adversus vendi-
oz in publica subastatione etsi iure Magistratus facta
non denegatur in integ. restitutionis auxilium d.l.7. §. quesi-
tum 8. de minoribus Procuius pleniori intelligentia consulen-
dus Arias de Mesa lib. 2. Variar. Cp. 20. n.º 13. cum
3. seqq. quamvis propter fiscalis hastq. que facile convelli
non debet. l. si hypothecas 8. C. de remiss. pig. adversus dis-
tractionem propter fiscalia debita in publica subastatione
facta nulla minoribus operat restitutio. l. quecumque §. C.
de iure, et iure hastq fiscalis lib. 10. dum modo observanda
hastarum solemnitas fuerit, aliquim fisco satisfaciens restitu-
as exiguo pretio distractas poterit revocata vendite re-
cipere l. ulta C. si adversus fiscum. ✓
§. Sed obstat quod adversus solutionem minori ex
iudicis praecepto factam in integ. n. operit restitutio d.l.7. §.
sed et si z. ver.º quod. sm. de minor. l. sancimus 25. C.
de adm. tutor. §. nunc admonendi 2. vers.º ita licere,
l. ag. alien. lic. f. n. o... lib. 16. ment. C. 10. lit. SC. ca
ld. Perur. in l. si curatorem 3. de in integr. restit.e verbo
lenis. n.º 62. cum 2. seqq. Narbona de Aetat. ann. 75. q.
18. sub. n.º 29. igitur nec ex Praetoris aut Praesidis decre-
to facta distractio poterit y in integr. restif. rescindi. ✓
§. Sed omnissis, quae probuns difficultatis solutione tradunt
Cald. Perur. ubi nuper n.º 69. et Vinnius in §. at ex contra-
rio

rio l. qq. aliena. bert. n°. 4. dicendum potius est: id adversus
Solutionem minori ex iudicis praecepto factam competere restit. non
posse. quia prius iudex inquirit, quo, et q.ta pecunia debeatur,
et annitre, ratique solui posit, et post iudicis praeceptum, nec prop-
ter inconsulte aetatis facilitatem, nec propter debitoris callidita-
tem se circumscriptum allegare minor potest. arg. tt. in l. q.d
autem §. apud labeonem quae in fraud. Creditor. ex drio V.o
contra praedy distractos ex praetoris Praesidis ve decreto factam,
in integ. restit. ideo minori competere, quia Praetor. Praeses ve aut
alienationis decernat, non in praetium, sed in caussam duntaxat
permittendae alienationis inquirit, post cuius decretum tutor, et
curator praedium distrahit, in cuius praetio, si minor se lesum
sive circumscriptum ostenderit, sine dubio debet adversus
eam distractionem restitui d. l. 11. C. de praed. minor. quam
differentiae rationem praestat D. Peres. lib. 4. opus Culorum c. 7. n°. 11.

Cap. 9.

Quoniam sint, Severi oratione aut, Constantini Constitutione prohibi-tae alienationis effectus? Et quo-modo inutilis abitritio alienao posit ex post facto Convales-cere.

Quenam eorum, qui subtut.a et cura sunt, res, et ex Severi
oratione, et ex Constantini constitutione et q.do aut inconsulto
Magistratu, aut eius interveniente decreto, utiliter, aut
inutiliter distrahantur, aut pignori subijciantur, in superioribus
late iam vidimus. Nunc prohibitae alienationis effectus

à nullo, quę suam ex interpretibus iuxta methodo saltem com-
prehensos breviter colligam. Quorum primus praecipuusque à quo
tanquam à radice caeteri pullulant, ille est, quod aduersus
prohibitionis tenorem facta distractio ipso iure inutilis est.
l. 22. vers. iam q.° vendito C. de admin. tutor. iunct. vulg.
reg.a tt. in l. n dubium 5. C. de legi. et nec dominium, nec usu-
capiendi conditionem in accipientem transfert. l. 2. C. si adv. cr.
donatg. l. non omni 16. C. de adm. tutor. l. non solum 4.
l. praedia 8. l. siquidem 11. l. si minor 15. l. si praedium 16.
C. de praed. minor.

V. Mysing. Centur. 6. observ. 72.

§. Sed dices: si d.a prohibitionis tenorem facta distractio
inutilis ipso iure esset, rescindi dici n posset ex reg.a tt. in
l. nam et si 5. vers. post defectum de inutil. stip. atqui per-
dictus senatus rescindi expresse dicitur in l. et si 9. C. de praed.
minor. ergo inutilis ipso iure non est. Rursus. si ipso iure nu-
lla huiusmodi distractio esset, tutor eo nomine tanquam sus-
pectus à tut.a removeri n posset, quisquis enim ipso iure nullus.
seu inutilem actum efficit, nullam ideo poenam meruit. l.
filium 5. §. siquis 3. de legat. praestand. sed tutor qui res alie-
nari prohibitas sine decreto distraxerit eo nomine à tut.a tan-
quam suspectus removetur, prout severum S. Antoninum
rescripsisse Ulp. testatur in l. 3. §. 13. de suspect. tutor. ergo ad-
uersus interdictionis tenorem facta distractio inutilis ipso
iure non est.

§. Priori difficultati facile respondetur. d.a prohibitionis
tenorem factam distractionem, si proprie, et rigurose loquen-
dum sit inutilem quidem ipso iure esse: rescindi tamen siue re-
uocari, improprie dici, exemplo libertatis in creditorum fraudem
datę, quę cum ipso iure sit inutilis propter l. Aeliam Sentiam prohi-

bitis

bitiog pr. II. qq. ex caus. manu. n licet aliqdo tamen Revocari seu Rescindi improprie dicitur L. Cum Creditas. §. I. v. Titius. qui, et a quib. L. 4. C. qui manu. non posse Veldici etiam, et melius potest, quod quemadmodum in creditorum fraudem data libertas impendenti est, dum an fraus creditorib. inferatur incertum est. l. l. l. Vers. Ve ipsa destatu liceat. et ideirco cum Utilis aliqdo ee poterit, Ubi fraudatos Creditores apparet, Rescindi, seu Revocari, quamvis improprie, dici potest; sic et Ia pro Sibiog tenorem facta distractio impendenti quodammodo est, dum incertum est, an distracti prædij Vindicatio sit per doli mali exceptionem submovenda: evenire namque potest, ut inferius dicam, ut per eg exceptionem Vindicato submoveatur, et sic quoad effectum distractio Ifirmetur, quæ cum Utilis aliquando esse poterit, Ubi Vindicationem n in Sabitam Istat, per Sentia Rescindi seu Revocari, quamvis improprie non incongrue dicitur, ut L. Ita lic Sentiæ paritate non adiecta docet Fab. in Papin. d. tit. 13. pr. 8. ill. tit.

.—. 2a Vo difficultati a D.D. oib. omissæ respondeo ex L. 3. §. 13. de suspect. tutor. posse probari adversus pro Sibiog factam distractionem ipso iure inutilem ee; nam ulp. refert Severum, et Antoni. tutorem qui res alienari probitas sine decreto distraxerit, nil agere rescripsisse, qui loquendi modus perspicue distractionis nullitatem significat. d. pr. inst. qq. ex caus. manu. n lic. Verum si per fraudem id fuerit actum removeri eum oportere cum rescripti decisibam rationem (omissis quæ circa qllam. Verum subiicit, qui nullum sive n utilis actum effecit, aliquam idio pæna mereatur; late congessit, qui tamen tt. in d. l. 3. §. 13. eius quæstionis proprissimi, non memin

nit. D. Olea de cess. tit. 2. q. 5. per tot. & praecipue ex n.º 36. exceo perdere existimo, q.d suspectus tutor. ex moribus solum estimatur l. suspectum § de suspect. tutor. & vlt.º instit. eodem cuius v.º qui rei alienari prohibitas perfraudem sine decreto distraxit mores im=probi ex ipso quamuis inutilis distractionis facto satis deteguntur=

— Nec implicat iniure, vt qui nullum siue inutilem actum efficit legibus statutas penas incurrat. l. qui 2.ª q. l. siquis 6. C. de incest. & in instit. nupt. §. si aduersus ea 12. inst. de nupt. quin contrarium probet text. in d. l. 5. § 3. de legat. praest. vbi dicitur, qui inutiliter contabulas bonorum posses agnouit, indignitatem non contrahit, seu legati commodo non priuatur, quia per errorem bonor. posses petijt, se ex his liberis esse falso existimans, qq. ea bonor. possio competit, & ex defectu consensus, qui per errorem excluditur, contrahere indignitatem non debuit, vt dicebam in Academi-cis de pupilla subst.e c. 3. n.º 19.

N. 2. — 2.us prohibitae alienationis effectus ille est, q.d distractus aduersus prohibitionem praedium, siue ab ipso emptore siue a tertio quolibet possessore in rem actione petere seu vendicare minor potest. l. si fundus 13. vers. quamquam hoc tit. d. l. 16. C. de adm. tutor. l. 3. l. vlt. lg. praediorum 10. l. 18. d. l. 16. cod. de praed. minor. l. 2. & 3. C. si quis ignorans rem minor. ee sine decreto comparauerit; nam rei vindicatio quae effectus dominij est l. in rem actio 23. de rei vindica. non potest non minori competere, penes quem distracti praedij dominium propter iuris interdictionem remansit, & qui idcirco, cum tutus ipso iure sit, non indiget in integrum restitutionis auxilio d. l. 2. c. si aduersus donationes l. 2. d. l. 11. C. de praed. minor. arg. tit. lege si rei 49 de minor. iunct. vulg. reg. text. in l. in causae 16.

in prin.

in princ. et §. Cum 2. seqq. eod. tit. = Nec tunc obstant tt. in l. sine herede 32. §. interposito q. de admin. tutor. et alii similes inter. n.° adductis in qq. dum adversus prediorum distractionem in integrum restitutos minores invenimus, Praetoris, Praesidis, vel decretum intercessisse necess.° supponere debemus ut saepius inculcavi.

. §. Sed dices: rei vindicatio sicuti ex parte actoris dominium sic ex parte rei convenienti possessionem desiderat. l. sin autem 27. §. 1. de rei vindic. cum similibus sed adversus prohibitionem distracti predii poss.° in emptorem transferri non potest; ergo nec adversus emptorem rei vindicationem exercere minor poterit. Minorem sic probabis. alienatione prohibita possessionis, etiam prohibita translatio censetur, ut constat ex l. 4. §. pedius 2. de alien. iudic. mut. causa et ex l. iubemus. §. sane 5. in fin. C. de sacrosan. eccl. ubi in ecclesiasticarum rerum alienationis prohibitione, possessionis etiam translatio sistitur; ergo adversus prohibitionem distracti predii possessio in emptorem transferri non potest, ut per arg. ab speciali probat tt. in l. 3. §. idem quaeerit. 3. hoc tit.° ubi cum dicitur rustici minoris predii poss. propter rei iudicatae authoritatem in actorem, qui in iudicio minorem superavit, ideo transferri, quia haec possessionis alienatio, seu translatio in voluntaria sed necessaria dicta est, non obscure supponitur ex voluntaria causa rustici minoris predii poss. sine decreto alienari, seu quod idem est in alterum transferri non posse. =

— . Et ex eo praeterea videtur evinci quod pupillus sicuti sine tutoris autoritate alienare nihil potest, sic nec in alterum poss. transferre ig. pupillus tt. de adquir. do

ver. Domi.o (proximus dict.e Ag. 29. de ad q.da pos.e Vid. Sa: nbl. interpret. 2. e D. Reyes ad ll. exqq. prohibita est Vu: ca. n.o 38. Circa fin. q. nec minor earum rerum quas aliena: re sine decreto prohibetur, posse poterit sine decreto transfe: rre, ac proinde nec advers. emptorem, qui non possidet, rei Vindicaon exercere.

Cui difficultati ut satisfaciam, dicere 1.o po: ssem, quod et si alienatione prohibita, possessio quoque prohibita translatio censeretur, adhuc tamen distracto 2.a prohibitionem praedium ab emptore Vindicare sine decreto minor posset. nec enim rei Vindicato ex parte rei conventi strictam possessionem requirit, imo et advers. eos exerceri recte potest, qui naturalem dumtaxat habent in sistentiam, id est, qui cum stricti, et proprie non posside: ant, rei naturaliter incumbunt, velut commodatarium depositarium, conductorem, et alios similes, et ut genera: liter loquamur adversus omnes, qui restituendi obtinent fa: cultatem ut d.a Pegasium contrarium sentientem Ulp. decidit in l. officium 9. de rei Vind. apud quem in lata hac et impropria acceptione erit possessionis nomen exaudi: endum in d. l. 27. § 1. eod. tit. alioquin melior est eius con: ditio, qui late solum et improprie, quam qui stricte et proprie possidet. Profecto 2.o et si alienatio prohibito possessio etiam translationem comprehenderet, adhuc tamen praedio advers. prohibitionem distracto, et per tradition ac: cepto naturaliter actor incumberet, eiusque restituendi facul: tatem haberet, cum naalis [illegible] subjici [illegible] prohibitioni non possit, ac proinde sine dubio posset Vindicationis iudi: cio conveniri. ✓

S. t.o Ver.o

71

.8.° Respondeo, cum qui minoris praedium aduersus prohibitionem sibi traditum accipit strictam etiam possessionem adquirere et extra omnem controuersiam in rem actionem subire compelli; quod ut fundem suppono iniustam possessionem. quae tanquam iure ciuili reprobata ciuilem nullum effectum producit, naturalem quidem non ciuilem esse. l. 2. §. vero pro herede. iunct. l. 1. §. 1. pro donat. l. 1. §. denique 10. iunct. §. ult.° ant. de vi, et vi arm. l. nec ullam 13. §. 1. de per. hered. strictam tamen esse: quisquis enim iniuste possidet, rem possessam non alieno, sed proprio nom. detinet. l. 3. §. ex contrario. ff. de adquir. poss. ut dixi in academ. de adq. poss. c. 1. n.° 12. et 19. Nunc sic. quisquis minoris praedium aduersus prohibitionem sibi traditum accipit, quamuis iniusta illud tamen naturalem dumtaxat possessionem acquirit. ut probat l. 2. C. si quis rem minor. esse, et. ibi: et possessio retrabatur. l. 2. C. si maio. fact. alien. fact. etc.

.9. Rursus: et si prohibita donatio sit inter uirum, et uxorem donatarius coniux rei sibi donatae iniustam quidem, uirus naturalem et strictam ideo possessionem acquirit, quia possessio cum facti sit, infirmari ciuili iure non potest. l. 1. §. 4. l. quod uxor. C. de acquir. poss. d. l. 1. §. 10. de vi, et vi armor. ff. siue ingend. et cum superior. conciliand. in l. 9. 26. de donat. inter. coniug. D. Abel lic. sing. de don. inter. c. 7. n. 2. ex eadem igitur ratione earum etiam rerum, quae alienari sine decreto prohibentur stricta possessio poterit in accipientem sine decreto ~~prohibentur~~ transferri.

.10. Nec ex iuribus 2.° n.° expensis conuincitur alienatione prohibita possessionis quoque translationem itaque prohibitam, neque ff. in d. l. 9. §. 2. de alien. iudic. mut. causa ad quod dictum illud spectat. quo cautum est, ut qui data opera per fraudem alienatione facta aduersarium alium substituerit, ut duriorem actoris conditionem

ditionem

dios officeret, in factum actione eo nom.e actori tanti teneatur, quanti eius interest. Substitutum adversarium alium non fuisse, et quod ideo adversus eum, qui per fraudem in alium possessionis transtulerit, locum habet, quia possessionis in potentiorem adversarium facta translatio, duriorem actoris efficit conditionem; edictum itaque illud nec dominii, nec possessionis prohibet translationem. Sed eius fraudem qui dominium. l. possessionem in diversum mut. Causa in potentiorem transtulerit, in factum actione coercit; praesens autem prohibitio, quae irritam adversus eius tenorem factam alienationem statuit, possessionis quae in facto tota consistit, translationem non comprehendit. = Sed nec text. refragatur in d. l. 14. § 5. infin. de sacros. eccles. ubi possessionis nom.e praedium ipsum significari post antiquiores ad rem advertit Gom. in lg. 45. taur. n.o 25. prout et mlg. in tercij 78. de r. i. s. ≠

. Nisi dicere quis maluerit possessionis verbum accipi de iusta possessione debere, quae transferre, nisi requisitae praecesserint solemnitates, non potest. prout accipiendum omnino idem possessionis verbum existimo in l. uni. C. non licere habitatoribus lib. 11. pro cuius, quoad rem aliam expositione D. Amaya in l. 1. et 3. C. de praed. decur. sine decret. non alien. lib. 10. ex n.o 10. ≠

. 8. Nec difficilior est text. in d. l. 3. § 3. hoc tit. ubi ideo a dubio, ut restitui minoris praedii possessionis propter rei iudicatae authoritatem in actorem facta translatio iure subsistat ad eam rationem recurritur, quod scilicet huius modi possessionis alienatio, seu translatio ex necessaria causa descendit, quae de iusta possessione, et quam per rei iudicatae exceptionem actori retinere licet transferenda tractatur, ut dixi 2. Cp.

n.o 19

no. 19. talis V.o poss.o quam Vindicare cum effectu minor non possit, nisi ex nec.a causa transferri sine decreto n̄ possit, cum eius alien.o quoad effectum dominij, quod propter perpetuam et peremptoriam exceptionem Vindicari cum effectu nunquam potest, translationem im possit, quod so: lum per argumentum ab speciali ex eo tt. desumitur, nec nos negamus, qui solum asserimus injustam posses, quam auocare minor possit. in accipientem sine decreto transferri. ✓

... §. Denique, nec magis obstat tt. in d. l. 11. de adquir. Rer. Dom.o quod enim Pupillus sine tutoris authorit.e in alterius transferre poss. n̄ possit, ex eo prouenit, q.a nullum animi iudicium habet: at in praesenti, f. Curatore authore, quamuis sine decreto factam distractionem, eamque subsequutam tradicos supponim.s ex cuius Caā in accipientem possess. transferri defendimus. ✓

... 3.us prohibitae alienationis effectus ille est, quod minor n̄ mod. distractum aduersus prohibitas praedium. Verum et ex eo perceptos fructus potest persequi extantes quidem Rei Vindicatione consumptos V.o condictione d. l. 16. C. de praedijs minor. ... siue ingenda in d. l. 13. Vers. quamquam, sed tt. d. l. 14. C. de praed. minor. l. 2. C. si quis ignorans rem minor. ee. Oc. quod ita procedit si aduersus eum, qui praedium mala fide possideat, minor experiatur prout in praefatis iuribus supponendum praecise est, aliquin abque fidei possessore nec extantes fructus, iam separati, seu percepti (de pendentibus dubitari n̄ potest, quin tanquam praedij partes et accessiones, una cum ipso praedio Vindicentur. l. fructus 44. de Rei Vindic.) Vindicari, nec consumpti per condictionem peti dici possent, cum expeditum sit Praedij dominum separatos

N. E.

iam ut percepti a bonae fidei possessore fructus, quamvis extantes non vindicare, sed iudicis officio peti in rem 2. I. de offic. iudic. H. elig. sic ingenu. in l. 4. §. Lana 19. de usucap. iunct. Galban. de usufr. c. 28. n.o 10. et de fructib. a bonae fidei possessore consumptis agere, aut vindicatione, aut condictione non posse. l. 4. §. post litem 2. fin. l. secundus. l. quaesitum 40. in fine de adq.do rer. dom.o d. l. 4. §. 19. de usuc. §. si quis a non dno 35. inst. de rer. divisio. d. §. 2. inst. de offic. iudic. Fructus autem a malae fidei possessore percepti non iudicis officio, sed rei vindicatione petuntur, et quidem etiam post fundum vindicatum H. express. in l. 3. C. de condict. ex lege. H. sic in gl. di. in l. domum 4. et in gl. si fundum 17. C. de rei vindic.

. §. Discriminis autem ratio inter bonae, et malae fidei possessorem in eo est, quod bonae fidei possessor fructus per separationem, et perceptionem acquirit l. bonae fidei 48. de acq.do rer. dom.o et fundi domini separatos, quamvis extantes ad sui fructus, quorum dominus ipse non est cum unius eiusque rei dominium in solidum penes duos esse non possit l. si ut certo §. §. ult. commodat. non rei vindicatione, quae soli domino competit sed iudicis officio vindicationi subservienti persequitur; malae fidei autem possessor fructus etiam separatos, aut perceptos suos non facit, qui praedii potius domino acquiruntur, et in rem actione, etiam post praedium vindicatum dominii iure petuntur. Cum igitur in d. l. 16. C. de praed. minor. fructus ex praedio adversus prohibitionem distracto perceptos, extantes rei vindicatione peti minorem dicatur de[illegible], qui praedium mala fide possideat, sine dubio Imperatores loquuntur. ‡

N. 6. . —. Sed obstat quod a malae fidei possessore, non modo extantes, verum, et consumpti fructus in rem actione vindicantur,

et ex eo

textu ostat, quod rei Vindicatio non adversus possiden-
tem dumtaxat operat, sed adversus eum qui dolo malo
desiit possidere d.l. 27. §. sed et § 3. de rei Vind. l.g. qui do-
lo 131. de regul. iur. malae fidei autem possessor, qui con sum-
psit fructus dolo malo possidere desiit; sed in d.l. 16. l. de
praed. minor. sumptos fructus non Vindicandos, sed con-
dicendos Imperatores decidunt; n igitur de fructib. a ma-
lae fidei possessore consumptis loquuntur. &
. §. Huic obiectioni, quam aut n Viderunt, aut dissimu-
larunt D.D. Ut respondeam, procerto statuo consumptos a
malae fidei possessore fructus in rem actione a praedii Dno recte
Vindicare, et sic intendos tt. in l. certum 22. c. de rei Vind.
et in §. 35. de rer. divis. ex superioribus iuris ratione, quam
convincentem et irrefragabilem existimo, nec contrarium pro-
bari ex d.l. 16. ubi non negatur consumptos a malae fidei
possess. fructus, Vindicare minorem posse, sed praeter Vin-
dicationem conditionem etiam minori competere asseritur
quam ultra omnes quos Viderim, furtivam esse condiq
existimo; nam et si malae fidei possessor praedii furtum n
committat, quod in rei immobiles n cadit. l. quam rem
38. de Usuc. quod autem Vers. abolita. I. cod. fructus
tamen, quos male fide, et lucri faciendi caussa separa-
verit, seu perceperit, furtum omnino committit, cum eos frau-
dulenter contrectet. arg. tt. in l. arborib. 12. §. Julianus 4. de
Usufr. quin impedimento est posit, quod eos fructus Dnus nun-
quam possederet, cum in veriori sententia quam late, et docte
fundat D. Rett. lib. 7. Opuscul. c. 2. per tot. ad hoc, Ut furtus
fiat, rem alienam fraudulenter contrectatam sit satis, quamvis
Dominus, nec possessionem, nec quidquam aliud praeter

Dnum habuerit.

. Poterit itaque Dnus praedij consumptos a malae fidei possessore fructus, aut vindicare, aut persequi per furtivam conditionem d. l. 12. §. 5. de Vsuf. cum Dno adversus furem pariter rei vindicationem furtiva etiam condictio detur l. Vlt. in fine Vsufructus quemadmodum Cau. §. Vlt. I. de oblig. quae ex delict. §. Si itaque 14. de acti. Iunct. eleg. explicatione Duard. in parafras ad tit. ff. de condict. furti. Cequa etiam furtiva Condictione mgo tt. in l. 3. C. de condict. ex l. Sine Cauen. quin ideo a rubr. sub qua iacet alienus videri debeat furtivam etenim conditionem ex iniusta Causa conditionem appellari nil prohibet, cum nec iniusta alia magis quae furti caa ee possit. Hoc ipsum sic ostendo.

. §. etiam in d. l. 16. C. de praed. minor. quam in d. l. 3. C. de condict. ex l. extantes fructus a malae fidei possessore percepti vindicari dicuntur, quos tamen petiectiam posse perfurtivam Conditionem negari, salua iuris rae non potest; similiter g. quamvis consumpti petendi per furtivam actionem dicuntur. non ideo vindicari eos posse negatur, quemadmodum nec ex eo, quo adversus furem, qui maturos iam fructus decerpsit, furtiua condictio competere dicitur in d. l. 12. §. 5. de Vsuf. rei vindicatio censeri debet exclusa. quam cum furtiua Condictione concurrere nup diximus.

N. 5. . 2. Vel dici, nec inutiliter posse crediderim, quod, tam consumpti, quam extantes fructus a malae fidei possessore possint, aut per rei vindicatione, aut perfurtivam conditionem avocari, ideo tamen circa extantes rei vindicatione. circa consumptos vo. conditionem competere in d. l. 3. C. de condict. ex l. sin d. l. 16. C. de praed. mi Imperatores scribant, quia extantes

tantis per m̃tem actionem atque ac per furtivam conditionem pec: dij D.ni pot. avocare, consumptis V.o fructibus, securius que per furtivam condi.ne, quam per rei vindicationem avocauit: illud nimirum inter huiusmodi actiones interest, quod rei vindic.ão solum adversus possidentem, aut qui dolo malo possiderit, competit. d. l. 27. § 3. de rei vind. d. l. 131. de R. I. contingere V.o facile potest, ut malæ fidei possessor fructus, quos fraudulenter perceperit, sine dolo malo possidere desijerit, fur. si incendio, furtivo vẽ alio casu consumpti, aut corrupti sint, & tunc in vindicationis iuditium erit absolvendus. l. qui petitorio 36. in pr. & § 1. de rei vind. furtiva V.o conditio adversus furem competit, etiam si nec possideat, nec dolo possidere desijerit. d. l. 8. ult.o de oblig. quæ ex delict. et per eam consumpti etiam sine malæ fidei possessoris dolo, & culpa fructus avocantur. l. in re furtiva 8. l. ult.a de condit. furt. l. 2. C. eodem tit. nam conditio furtiva competit adversus furem tanquam fures, qui perpetuo ex tempore furti moram ingit. quæ etiam in casum fataliter peremptæ rei subreptæ perpetuam obligationem efficit. d. l. 8. § 1. l. ult. de condit. furtiva. iunct. vulg. & gener. reg. ff. in l. si servum 91. § 3. et 4. de V. O.

. § ad differ.m vindicationis quæ & si adversus furem exerceatur n̄ tamen in eum tanquam furem, sed tanquam possessorem exercitur, n̄ furti sed possessionis ratiõe, furti V.o conceptu cessante, nec moræ conceptus superest, quæ in casum rei fataliter peremptæ possit vindicationem protrahere, & quia moræ effectus ille est, ut perpetuam obligationem efficiat, quæ nulla est, quæ perpetuari dici possit ex p.te possessoris

sorij, qui in rem actione duenitur. §. 1. Vers. aut Cum eo. ff. de act. nisi litem contestatam ponamus, nam mora ex litis contestatione contracta possessoris obligationem ex iudicij q.si contractu diimanentem l. 3. §. idem scribit ff. de pecul. perpetuam efficit l. illud 90. de pet. heredit. plenio igitur quam, vindicatio conditio furtiva est, ut docet quamvis non sic fundet Donell. 12. Comm. c. 19. et fautius securius quoque furtivam condictionem, quam per rei vindicationem sumpti fructus poterunt a malae fidei possessore avocari. ✓

~. Sed dices adhuc: fructus etiam dolo malae fidei possessoris extinctos non vindicandos sed per furtivam condictionem persequentem a Justiniano dicantur, in d. §. ff. in §. si tamen alienam 26. in fine ff. de rer. div. q.o vindicatio extantes dumtaxat fructus non etiam sumptos a malae fidei possessore prosequitur.

~. Respondendum tamen existimo illud generale Justin. §. 3. ad tres ma[...] ipse loquitur est restringuendam, alienae nimirum purpurae proprie vestimento intextae, quae quamdiu vestimento cohaeret integra quidem manet, pro extincta tum, q.a vestimento cedit habetur, nec vindicare prius pot. quam praevia ad exibendum act.e fuerit a vestimento separata l. in rem actio 23. §. item quaecunque ff. de rei vind. l. Roma 6. ad exibendum, et si mala fide fuerit intexta, nam rei vindicatio, quae ad versus eum competit, qui dolo possidere desiit, utilis non directa est l. 3. §. ult. de alien. iudic. mutandi causa Ott. lib. 20. Comm. c. 3. lit. a — l. nec competere aliter potest, quam si directa deficiat vindicatio ex vulg. reg. ff. in l. inter socerum 26. duenit. 3. de pact. dotal. et in §. ult. ff. de l. Aquil. et id circo adversum

sum eum, qui mala fide alienam purpuram proprio Vestimento intexuit, non competit, quia contra eum directa potest Vindicatio exercere si prius ad exhibendum actum, et purpura fuerit separata, quæ tamen etiam dum Vestimento cohæret in furtivam venit condictionem, ut potè quæ etiam et si non possideat, competit, l. et ideo 12. in pr. d. l. vesta de condictione furtiva. 71

.§. In his itaque duntaxat terminis actione videlicet purpuræ proprio Vestimento intextæ, cæterarum que rerum, quæ aliis adiunctæ sive addictæ accessionis loco cedunt, in præfato sensu verum est potest, quod in d. §. 26. de rer. divis. extinctas res vindicari non posse Justin. scribit; nam, res alias dolo male fidei possessoris extinctas, seu peremptas utili vindicatione peti posse dubitari non debet quod, et de fructib. malæ fidei possessoris dolo conceptis, dicendum est. N. 8.

... Cæterum, si is, qui adversus prohibitionem prædium emerit bonæ fidei possessoris sit, universos quidem separatos, aut perceptos fructus suos facit. express. lt. in l. 48. Ver. velut si pupilli de adq. rer. Dom. iunct. quæ pro eius explicat. dixi Cp. 2. nº 22. et in d. l. 2. C. si quis ignorans rem minoris. etc. Castill. de alim. C. 63. nº 6. Rei autem vindicatione duentes extantes indictis offisio cogitur restituere; de consumptis vero non tenetur, ut dixi nº 5. N. 9.

.§. Verum dicet aliquis: bona fides per se sola, nisi iusto titº sit subnixa, fructuum acquisitionem non inducit ut expresse Justinian. decidit, quæ sic et verè inst. interpretes accipiunt in d. §. 35. de rer. divi. ibi: fundum emerit. f ex donatione aliave qualibet iusta causa à quo bona fide acceperit; sed,

aduersus prohibitionem facta distractio, cum iure sit reprobata iusta diu caã non potest; q.º bonæ fidei possessor exprædio, quod contra prohibitionem emerit percepta fructus ex iusti tituli defectu suos efficere n̄ pot.

. §. Sed resp.º tunc demum bonæ fidei possessorem, qui prædium aduersus prohibitionem emerit, fructus suos facere cum iusto tit.º munitus est, et qui efficax ad usucapionem esset, nisi alienationis prohibeo usucapionem etiam comprehenderet, veluti si iusto, et probabili facti errore deceptus prædium emerit a minore forsam, quæ propter aspectum ætate maiorem iudicauit, aut furioso, quæ in conspectum forsitam inumbratæ quietis institutum, sanæ mentis et existimauit. ut in l. sed et si 7. §. Marcellus 2. de publica. l. pignori 13. §. 1. de usuc. l. 2. §. si a pupillo 15. cum seq. pro emptore ingg. tit., et similibus aliis inzendum tt. in d. l. 2. C. si quis ignorans rem etc. merito docuit Arias Pinel. in l. 2. C. de rescind. vendit. 2. parte cp. 4. n.º 37. et 38. v.

. . §. Nam et si nulla sit emptio propter interdictionis potestatem nec detur tit.º pro emptore; datur tamen specialis pro suo titulus ex caã iust erroris producti qui quemad modum iustus est ad usucapionem. ut constat ex dictis iuribus iunct. quæ dixi in Academicis de usucap. c. 3. ex n.º 31. dummodo ea res distracta proponatur, quæ comprehensa in alienationis prohibitione n̄ sit, in qua suppositione ea text. exaudiendos admonui c. 2. n.º 23. sic et iustus et efficax ad fructuum acquisitionem est, quamuis prædium alienari prohibitum distractum et factum sit, ille etenim titulus iustus ad fructuum acquisitionem

censetur

Censetur, qui sui nat.ª efficax ad Usucapionem est, quamvis alioquin propter rei Vitium. seu impedimentum Usucapio procedere non possit Ut Videre est in fructib. ex fundo Vi possesso, aut Præsidi d.ª L. Juliam repetundarum donato, percepti, quibus bonæ fidei emptori acquiruntur, quia pro emptore tit. sui nat.ª iustus ad Usucapionem est, quamvis alioquin fundus propter reale Vitium Usucapionem non recipiat, qa fructuum acquisitioni non obest d. l. 48. in pr. Ver.º nec interest, d. acq.do rer. Dom. Ubi Lex ipsum de fructib. ex pupillari fundo a bonæ fidei possessore perceptis Paulus respondet, quorum similiter acquisitio præter bonam fidem iusto etiam speciali pro suo tit.º nititur, quamvis alioquin fundus propter iuris interdictionem Usucapionis effugiat. Sin autem quis iuris errore decept. sine decreto adid opus non esse, nec naturales, nec industriales fructus suos facit in Veriori sent.ª quam tuentur Arias Pinelo in d. l. 2. c. de rescind. Vend. 2. p. cp. 4. ex n.º 34. Gutierr. de tut. 2. p. c. 5. n.º 17. & 18. Meres de Maiorat. 4. p. q. 36. ex n.º 12. Amaya in l. 4. c. de fide & iur. hastæ fiscal. lib. 10. n.º 13. cum 2 seqq. & quæ p.t 1.º ex d. l. 13. Vers. quamquam Lex tit. d. l. 14. d. l. 16. c. de præd. & alijs etc. mag. in dicte minoris prædium adversus prohibitionem distractum cum fructib. restituendum docemur. quod in ecclesiarum prædijs. absque solemnitate distractis procedit l. 14. § 1. c. de sacrosanct. eccles. Cp. siquis Presbiterum 6. de reb. eccles. alien. Vel non. &

§. 2.º ex eo, quod malæ fidei possessor existimatur, quisquis d.a ll. inter dicta mercatur. l. qui a quolibet 27. de contrah. empt.

l. quem ad modum 7. in fin. C. de agricol. et censitis lib. 11. C. qui contra iura &c. de reg. iur. in 6. iunct. l. Sacratissimæ 9. C. de legib. quam recte Pinell. interpretatur in d. l. 2. C. de rescind. vend. 1. p. cap. 2. nº 31. ergo malæ fidei possessoris exemplo universos fructus cogitur restituere. ∓

.3.º ex l. heres 17. debis, quæ ut indign. l. cum contra q. C. si vendito sign. l. 1. C. de fid. et iur. hast. lib. 10. l. 1. C. de prædi decurio. eodem lib. in qua quisquis prædium contra iuris prohibitionem possidet, malæ fidei possessor censetur et universos fructus restituit. ∓

.4.º ex eo quod iuris error nec specialem pro suo titulum producit l. nunquam 31. in pr. de usuc. d. l. 2. §. 13. pro emptor. sed bona fides per se sola nisi speciali saltem tit.º pro suo nitatur fructuum acquisitionem non parit, ut anteriori nº dixi; ergo quiiuris errore deceptus contra prohibitionem prædium comparavit, etsi maxime bonam fidem haberet, ex defectu tituli fructus adquirere non potest. = 5.º Denique ex eo, quod iuris error, ut posse, qui invitus est, et stultitia potius quam error. l. regula 9. §. vlt.º de iur. et fact. ignor.ª l. 4. quod vi, aut clam; quamvis in damnis non noceat, tamen in lucris non prodest. l. 7. et 8. de iur. et fact. ignor. nec igitur debet in lucro fructuum acquisitionis prodesse.

N. 20. —. Nec dicat aliquis iuris errorem, quia in lucris non prodest ad naturales fructus acquirendos quorum acquisitio merum lucrum est, non prodesse ad industriales v.º acquirendos prodesse. ne alioquin ipsa præfatam iuris regulam in expensarum damnis noceret xª. tt. in l. fruct. 45. de usuris quæ sic intelliguntur, et cum l. 48. de adq.do rer. Dom.º conciliant

aliant plures, quos referunt, et sequuntur Arnold. Vinn. in d. §. 34. dister. Ulu. n.º 4. et lib. 1. selectar. c. 25. et Do. Ret. in manuscript. de fructib. tractatu n.º 97.

.§. Haec namque opinio, cui et nos in cauté sine examine aliquando subscripsimus, nec quod ex H. in d. l. 45. quae elig. explicat, et cum d. l. 48. conciliat, Galu. de Usufructu c. 28. n.º 19. et exeo praeterea manifesté convincitur, quod et si is, qui iuris errore deceptus praedium adversus prohibitionem emit, industriales fructus non adquirat non ideo expensarum degenerativo experitur, imo, quas quae vendorum fructuum caã expensas erogaverit, per doli mali exceptionem poterit retinere d. l. 16. in fin. C. de praed. minor. quod nec industriales fructus acquirit, alioquin, si fructuum estimatio (quod frequentius longe est) expensarum pretium separaret in eius pro rata maioris fructuum estimationis, quod superiorem reg. iuris error procederet.

.§. Sed dices adhuc: iuris error, siquidem liquido probat, continuam bonam fidem inducit. l. sed et si 27. §. ... 6. de petit. hered. l. igitur 12. §. et generaliter 3. de liberal. caũsa. bona vel mala fide possidere in facto ñ in iure consistit. d. l. 48. §. 1. verum illud ad factum. de acquir. dom. quod qui iuris errore decept. praedium contra prohibitionem emit, cum bonae fidei possessor sit fructus acquiret, ubi ex hoc fundamento subnixi tenent Couarr. in reg. possessor 2. p. §. 7. n.º 6. 7. et tomo 2. variar. lib. 1. cap. 3. n.º 7. Joan. garz. de expens. c. 23. ex n.º 29. D. Solorzano tom. 2. de Indiar. Gubernatõe. lib. 2. c. 27. n.º 30. et cum aliis D. Josephus de Vela dissertat. 38. n.º 97.

.§. Sed praeterquamquod etiam dato, quod iuris error possibam bonam fidem induceret ñ eo magis, ad fructuum acquisitiones

sitionem sufficeret, qui sine iusto titº nunquam procedit, quem iuris error n̄ parit, responderi adhuc potest liquidè probatum iuris errorem ā dolo quidem excusare § 1. inst. de Vibonor. raptor. quod sibi desumitur ex d. l. 25. § 6. ve pet. hered. & ex d. l. 12. § 3. de liberal. causa ut docet Ant. Fab. in ration. ad d. in d. l. 25. § 6. Arias Pinel. in l. 2. C. de rescind. vind. d. 2. p. c. 4. nº 35. & noster Pich. in d. § 1. inst. de Vi bonor. raptor. nº 38. & 39. nec tamen positiuam bonam fidem inducere que licet in facto ita consistat d. l. 48. § 1. de acqᵈᵉ rer. dom. ex iusto solum, & probabili errore debet quoad fructuum adquisitionem oriri, qualis iuris error non est, qui ideirco inducere fructuum adquisitionem non potest.

.Quartus & ultimᵘˢ prohibitie distractionis effectus ille ē qᵈ à minore, qui predium cōtrᵃ prohibitionem distraxerit, fide iussor acceptus n̄ tenetur nam propter positiuam iuris resistentiam ex huiusmodi distractione, nec naturalis quidem cum effectu nascitur obligatio, cui accedere fideiussor dici possit, ut in n̄ dissimilibus speciebus probant ab argtᵒ. t. in l. similiter 16. § 1. ad Belleia. l. si cui bonis 6. de V. O. pro curis ex pūce ud. Noster Becerra in disp. Salmt. lib. 3. de prodigis c. 5. ex nº 8. 1. fideiussori 24. de don. c. 19. nº 7. & lib. 3. de interdict. & releg. nº 96. & ā contrario sensu probat preterea t. in l. 2. C. de fideiusso. minor.

N. 44.

.§. Huic tamen doctrine opponi videtur t. in l. cum l. 46. de fideiuss. alt. Sabbienᵗ. quod cum lex venditioni resistit fideiussor quoque liberatur, rationem prestat. qᵃ huiusmodi actione ad reum peruenitur, idest. qᵃ alioquin, nec reus ipse effectu liberaretur propter fideiussoris regressum; sentit gᵒ quod, ubi reus principali fideiussoris regressus n̄ deretur. idest, quo-

ties

vel fideiussor, etiam si solverit, mandati iudicio convenire re=
um principalem non potest, veluti si donationis causa intercesserit
l. 3. §. q. quod dictum 32. de pact. cum simil. et si maxime ven=
ditor lex Vellitan. non ideo fideiussor liberatur sed pro minore ac=
cep. fideiussor. Si ideo solverit, mandati adversus eum non habet
actionem. l. si ... 25. de fideius. 9.° et si lex a minore sine
decreto fieri distractioni Vellitan. adhuc pro minore accepto
fideiussor tenetur. Si ideo cum regressum vereri minor non de=
bet.

. 2. Huic difficultati in cuius solutione libenter immorarer
nisi temporis angustiis nunc maxime premerer breviter 1.° res=
pondeo quod etsi fideiussor qui pro minore sine tutoris authorita=
te intercessorit, mandati non habeat actionem qui tamen pro mi=
nore tutore, vel curatore authore. aut pro adulto sine curato=
re egenti intercesserit, mandati iudicio potest adversus
minorem consistere. l. 1. C. de fideius. minor. cum simil.
in praesenti 2.° non ex defectu authoritatis tutoris, aut curatoris sed
solum ex decreti defectu in ... praedictam distractionem suppo=
nimus. qui si fideiussoria subsisteret obligatio. mandati actionis
actionem fideiussori non potest. ✓

. 3. 2.° et melius resp. quod etsi fideiussor pro minore per legem
adversus prohibitionem distrahente. donationis causa interce=
sserit, nec ullum regressus periculum verseretur, non eo ma=
gis obligatur praeter naturalis obligationis effectus ex ratione iuris
Vellitani producunt arg. l. 16. §. 1. ad Velley. et ... 6. de V.
O. Nec tunc obstat tex. in d. l. 46. de fideius. nam ut optime
perpendit. Fab. lib. 8. ... C. 5. ... ille dicendi mo=
dus. eo magis quod per cuius modi actionem ad reum premitur

Iuris indicat, aliam praeterea rationem, eamque praecipuam magis in humanam fideiussoris liberationem inducere, potissimum minorum iuris restitutionem. quae sicut naturalem obligationem excludit, sic et fideiussoriam obligationem et nullus regressus timor veretur in illum ab initio desistit.

.8. Sed sine exemplaribus merito inquiri, quae possit generali gabore decisioni adaptari, quia nec praestitere. qui cuius ex. meminerat Ant. Fab. in suo Cod. Perus. de emptione et vend. C. 32. n.o 12. et 13. Baldus de transact. tit. 2. q.e 8. n.o 35. Nec assequitur est D. Bes. in manu script. de fideiuss. tract. C. 3. n.o 97. qui utitur tt. in d. l. 29. de donatio. qui tamen non de vend.e sed de dona.e tract. Sunt itaque exempla apponenda non solum in terminis fideiussoris pro minore d.a prohibitionem praedium distrahendi accedentis, quae sive regressum sit habitur, sive non, inutiliter accedit, sed et fideiussoris pro venditione dotalis fundi d.a legis Iuliae fundi securitate intercedentis, qui in dicto non obligatur. ex ratione tt. in d. l. 46. docent Ant. Barth. et Paul. Castrens. in eo tt. Ahering. de fideiuss. C. 10. n.o 256. cumque n.o 261. Gomez in l. 90. tauri n.o 60. l. proco, qui provinciae Praesidi Praedium in eadem provincia situm d.a iuris prohibitionem vendiderit accepto. qui sive regressum sit habiturus, sive non propter prohibitionem iuris velitis. cuiqua in l. qui officii 62. de contrah. empt. numquam obligatur, et in aliis denique iure reprobatae venditionis casib. quos in recolligere si vacaret, esset facillimum.

N. 12. —. Ex eadem positione iuris restit. ratione, quae et naturalis obligationis conceptum submovet, nec pignora earum etiam rerum,

quae praesen

quæ praesenti in prohibitione non sunt, ad in Ctalis distractionis securitatis seu evictionis nom.^e sive ab ipso minore, sive ab alio minoris nom.^e data possunt obligari. arg. tt. in l. 2. quæ respig. nor. eff. iunct. d. l. 16. §. 1. ad Velley. e generali reg.^a tt. in l. 5. et l. 9. quæsitum 19. §. 1. de pignorib.^s V.

§. Sed tunc acriter videtur obsistere text. in lg. 9. C. de præd. minor. ubi si curator, qui minoris prædium adversus prohibitionem distraxit ob evictionis periculum rem propriam pignori dederit, et si distractio fuerit per sent.^a in Ctalis declarata pignoris tamen persecutio generat. Nec difficultatem diluunt gifan. in d. l. 9. et plures alii, quos refert Arias de Mesa lib. 2. Variar. C. 31. n.º 2. dum asserunt, quod et si regulariter iure reprobatæ principalis obligationis nomine obligari pign.^s n. possit: hæc tamen regula fallit, quoties speciali habito iure propter aliquius personæ favorem, prout in praesenti contingit, principalissim probatur obligaõ arg. tt. in l. ult. §. ult. de cond. indebit. V.

§. Hæc namque solutio expresse evidenter refellitur, quod operarum liberaõ propter liberti specialis iuris legis provid.^a liberti personæ tribuitur, et tamen pignus non minus quam fide iussoriam obligationem extinguit l. 37. §. ult.^o de oper. libert. iunctis quæ tradunt Arias de Mesa d. lib. 2. Variar. C. 16. per totum, cui et consulendus erit, d. C. 31. n.º 3. pro expositione tt. in d. l. ult. §. ult. de cond. indeb. et illustris Rom. lib. 9. ad ll. Jul. et Papi. reliquoe. 9. n.º 27. q.^a igitur propter minoris prædium d.^a prohibitione dij habendis favorem principalis improbetur obligatio pignoris ob evictionis periculum dari inducere validitatem n. debet: Sed nec melius respondent Merin. de fideius. d. C. 10. n.º 259. cum 2. seqq. et Arias de Mesa d. lib. 2. Variar. C. 31. n.º

se.

14. a Curatore factam sine decreto distractionem inutilem quidem respectu minoris esse, in odium tamen curatoris, quoad ad ipsum attinet, sustineri l. illicite 10. §. ult. et ibi d. in d. l. 9. pignora ex rebus propriis obevictionis periculum a curatore data teneri; nam qui a curatore sine decreto praedium minoris accepit, l. scivit, l. scire debuit, curatori sine decreto minoris praedium distrahendi facultatem non esse nec curatorem potuit sibi de evictione obligare ex reg.ª text. in l. si fundum 27. C. de evictio. deficiente vero principali evictionis obligatione, obevictionis periculum data pignora nequeunt obligari, nec distractionem respectu curatoris subsistere probat H. in d. l. 10. §. ult. ut postea videbimus. =

—. §. Dicendum itaque potius est ex mente Ant. Gom. in l. 50. Tauri n.º 60. plurimum interesse, an tutor, curator vel minoris praedium tanquam minoris an vero tanquam propium sine decreto distraxerit, nec de evict.e principaliter obligatio, ita ut 1.º casu si tanquam minoris praedium distraxerit, nec ipsi obligetur ex reg.ª H. in d. l. 27. C. de evict. neque quae ex reb. etiam propriis eo nomine pignora dederit, teneantur; 2.º vero casu si tanquam proprium praedium distraxerit, ut in d. l. 13. C. de praed. minor. et in l. 1. C. si quis ignorans rem minor. cum utilis vendito sit ex reg.ª H. in l. rem alienam 28. de contrah. empt. et de eviction.e ignoranti emptori principaliter obliget, et quae ex propriis reb. pignora eo nomine dederit teneantur, in qua 2.º videlicet casus veri accipiendus est H. in d. l. 9. de praed. et alii reb. minor.

N. B.

Ad 2.

Ad 23 ig Juny capit. et postremam Cmentary n̄ri p̄tis
dicenim̄ Inutilis ab initio distractio, s. decreto. et Utiliter
potest ex post facto convalescere, decreto vere expressam, aut
tacitam in maiori ætate subsequutam ratihabitione l. cum in:
terdictis 6. C. arbitrium tutorij l. 1. et 2. C. si maior fact. alien.
sin. decret. ratam arg. ff. in l. 5. rem ratam. l. 1. et 2. C. si maior.
fact. Docent Card. in l. si curatoris 3. de in integr. restit. verb.
intra legitimum tempus n.° 18. cum seqq. et n.° 23. et Hermosill.
in l. 9. tit.° 5. part. 5. glos. 12. n.° 47. et 50. cum duobus seqq. con:
sulendi omnino sunt expositione difficile. ff. in l. 3. § sub 2. de mi:
nor. cuius que decisione cum l. si filius 30. cod. tit. l. liberis 7. §.
1. de liberali causa l. 1. § 1. quæ ad libert. proclamare. ~
§. Expressa autem, aut tacita ratihabitio, non efficit,
ut utilis ab initio distractio fuisse retro credatur, sed illud
dumtaxat operatur ut ex ratihabitionis tempore invales:
cat: quod enim vulgo dicitur retro ratihabitionem operari
l. vero 12. §. ult. ff. de solut. l. ult. C. ad Maced. ubi
Donell. n.° 7. ita verum est, si utriusque temporis est æquo
in habilitas, et adque traditur habilitas decr. ut ex l. ven. in pr. rem
ratam, et ex Bartol. tradit, Dom. Larreategui lib. 2. selectar.
c. 5. n.° 13. profecto ubi si tempus sine decreto factis distrac:
tionis attendimus penitibam in habilitatis invenimus, quæ im:
pedit, ut ratihabitionis potestate utilis ab initio distractio fuisse
credatur.
. §. Rursus et si ratihabitio ex quo subsequuta est utilem sine
decreto factam distractionem constituat, non ideo dolum circa
pretium in distractione commissum remittit, nisi circa eius ra:
tionis speciali consensu intercesserit, imo qui maior fact.

in minori ętate factam sine decreto distractionem ratam habuerit, siquidem deceptus in ratio fuerit, poterit à tutore, & Curatore, qui sine decreto distraxit, & ab eius hęredibus residuum prętium consequi d. l. 6. C. arb. tut. & eo nomine adversus emptorem consistere, in eius erit arbitrio, & residuum prętium exsolvere, & prędium cum fructibus retinere, ita tamen ut funebrę pecuniam cum competentibus usuribus accipiat. l. d. l. C. si ma. fact. et.

Quod non solum ubi læsio ultra dimidiam iusti prętij intercesserit … C. de rescind. vind. & ad quos cautra immerito restringenda putarunt, Acc. Cus. et Dion. Gloss. … Cermon. ubi supra n.º 87. Gom. 2. Variar. c. 14. n.º 11.) sed etiam si læsio dimidiam iusti prętij … non attingat, procedere verius censeo; tum quia prefata iura … m d. l. 1. C. si ma. factus et. de dolo & læsione indefinitè loquuntur, nec curant, an læsio sit intra, aut ultra dimidiam iusti prętij; tum & precipuè, nam dolus circa prętium in distractione commissus; & si dimidiam partem non attingat, potest quidem speciali ratione remitti ex vulgar. reg. text. in l. 9. & in l. pen. C. de transact. in generali distractionis rati habitatione ex defectu voluntarij remiss. non intelligitur. l. Pompon. 9. vers. sed superius de negot. gest. Arg. tit. in l. Creditor 60. § vero mandat. l. non solum 8. § pen. cum l. seqq. l. aurelio. 20. § 1. de liber. legat. unde quę tradunt Sandolar. interpret. 1. & Lazzarini dict. lib. 2. select. c. 7. per tot. Si igitur prętor decreti defectum in modica circa prętium debebit. & ab emptore, & à tutore, aut Curatore, qui sine decreto distraxit restitui. &

N. 14.

Per prętium

Per præscriptz etiã Vari'abiõz statuti temporis tran.[+] et Impe:
riali Mte. fulitã exdecreti defectu inutilis abinitio alien.o di:
recto postea Sualescit. l. Ult. C. Si maa. fact. etc. Uoinouiter
Just. induxit, Ut Sine decreto exonerossa Caã in Utilis facta
alien.o Siquidem Maior factus intra Stinuum quinquenij ex quo
ipse ad legitimam 25. ann. ætatem peruenerit numerandum
Siluerit, nec conquestus quidquam fuerit, perinde Substitut ac
Si abinitio legitimo decreto alienata res fuisset, quamuis
alioquin adimpetrandam restitutionem ad rest.e Utilem
Validumque Ctractum in minori ætate celebratum, post legi:
timam impletam ætatem Stinuy dumtaxat quadrienium
exnoua Justin. [illegible] Sanct.e Sit statutum § fg. Ulta. C. de
temporib. in integr. restiões. = Quinquenium autz intra q.d alie:
naõy Sine decreto factz nullitatem alligari debere Justin.
constituit. hijs etiã qui ætatis Venia impetrarent Alum post legiti:
ma ætatem currere incipere constat ex d. l. Ulta. C. Si maior
fact. etc. quamuis adpetendam restitutionem ex die impetratæ
Veniæ statutum temp.s numeretur. l. ea quæ §. C. de temporib. etc.
docet Cald. in d. l. Si curatorz. Verb. intra legitimum temp.s
n.o 22. cui et Subscribit D. Reies lib. 2. opusculorum c. 4. n.o 64.
. §. Si Vero alienão exlucratiua donationis Caã processerit,
quæ nec cum decreto potuisset Utiliter expediri, firmitatem nõ
aliter habet quam Si post legitimam ætatem inter presentes de
cennij inter absentes autem Vicentium, acquiescente donare
elapsum Sit, q.d et in eius, qui Sine decreto distraxit, hæredi
Seruatur, qui intra tempus, q.d defuncto Superfuerit, nullitatem
poterit allegare d. l. Ulta. C. Si mai. fact. etc. Arg. tt. in l. cum
in antiquioribus 19. C. de iur. delibet. et in l. Ult. C. Si pendente

appellaõe non intervenerit. junct. quæ dixi in Acad. de Trans=
missione hæred. c. 3. nº. 18. v.

.9. Nec ad præsumpta huiusmodi ratihabitio ex statuti tempo=
ris transitu dimanans efficit, ut abinitio valida alienatio fuisse
retroeidatur, prout cum aliis falso sentit Castillo de alim.
c. 63. nº. 39. nec enim ameliorem, quam expressa, et tacita
debet efficaciam sortiri: quod de Ver.º in d. l. vlt.ª C. si maior
fact. perinde post statuti temporis transitum alienationis
tenere, ac si abinitio legitimo decreto alienata res fuisset,
Justin. scribit. n̄ ad retrotractionem spectat, sed illud sig-
nificat, perinde ex præsumpta ratihabitione tempore alienatio=
nem subsistere ac abinitio subsisteret, si legitimo decreto ali=
enata res fuisset. seu q.d. idem est, ad alienationis firmitatis
eandem ratihabitionis, ex quo subsequuta est, ac decreti et
potestatem. = .S. Sed dices: imo nil noui Justinianum
ex istis nedulxisse; nam, et Gordiani, et Diocletiani, et
Maximiani, qui multo ante Justinianum imperarunt,
temporib.: si minor, qui sine decreto distraxerat, aut do=
naverit, post legitimam ætatem impletam per statum tpo.
siluisset, nec conquestus quidquam fuisset per præsumpta rati=
habitionis alien.º convalescebat, ut eorum Principum decisiones
ostendunt in l. 1. et 2. ta C. siquis ignor. rem minor. et l. 2.
C. si maior. fact. etc. et ad donationem firmandam decennis
inter præsentes. et inter absentes vicennis transitus exigebatur
d. l. vlt.ª C. siquis ignorans rem minor. = .S. Huic difficultati,
quæ Cu. Dion. Jacob. tacere coegit, nil nobis Justin. in
statu istis induxisse, respondet merito Bartol. in d. l. vlt.ª C. si
maior fact. etc. multum interest, an minor ipse an tutor, et cura=

tor

tor sine minore, et tertius a liq. sine decreto distraxerit, aut dona:
uerit. ita ut h. casu noua Iustin. Ilt. locum habeat; 2°. U°. procedunt
tt. in arg. expensis. — quam Bartol. sententiam sic explico: siquidem is, qui
minoris predium sine decreto comparauit, aut ex donatione accepit, bonam fidem
iustum que titulum habuerit. Veluti si predium non minoris, sed tutoris
aut Curatoris proprium esse, crediderit. ut in d. l. 1. C. si quis ignorans.
Vel ab eo, cui tutor, aut Curator vendiderat, aut donauerat, bona fide
comparauerit. ut in d. l. tertia. et d. l. ult. C. eod. tit. tunc eo casu iure postquam
minor ad legitimam peruenisset etatem, poterat predium siue Itali:
cum, siue prouinciale p statuti temp. usucapere, seu prescribere. nam
post legitimam completam etatem cessat omnis iuris prohibitio, que ante usuca:
pionem impediebat. ut dixi 2° Cp. n° 22. nobis U°. tris, magis expresse pro:
cedunt tt. in d. l. 1. 3. et ult. C. si quis ignor. et accipiendus omnino est tt.
in d. l. 2. C. si maior. fact. noua Iustiniani Ilt. in d. l. ult. C. eod. tit. locum
habere non pot. nec enim quia minor non gessit contractum, ex eo quod maior fact.
per statutum tempus siluerit, debet ratum habere, presumi: Ceterum
si minor ipse sine decreto distraxerit, aut donauerit, siquidem
maior fact. p statutum tempus siluerit hoc ipsum alienationem
ratam habere presumitur, et presumptione ratihabitationis, si ex Iustinia:
ni Ilt. alien. conualescit, et ideo, qui a minore predium accipit ma:
le fidei possessor, quin usucapionis aut prescriptionis. sed presumptione
ratihabitionis ratione Dominium post statutum temporis transcursum
adolescitur. — N. 15.
. — . Aliter ergo non numquam per doli exceptionem, que ex de:
creti defectu ab initio fuit contra illis alien. conualescit, ut eccu aduersus
tutorem, aut Curatorem, qui minoris predium sine decreto distraxerat du:
rante tutela, vel utile negotiorum act. actum, et iudex distractionis
predii estimationem tutorem. aut Curatorem condemnauerit, eoque minori solui

Solutis acceperit, quamvis stricto iure attento praedium adhuc ab
emptore possit vindicare, qui non ideo dominium acquisivit, quod
estimationem tutor, aut curator solverit: ex aequitate tamen, si prae-
dium vindicet, per doli mali exceptionem submovetur, l. illicite
10. ff. de tutel. quod tamen intelligendum est, si tutor, curator, vel evictionis no-
mine fuerit principaliter obligatus. velutei si minoris praedium non tan-
quam minoris, sed tanquam proprium distraxerit, iuxta ea quae dixi n. 16.
l. si eius praedium tanquam minoris distrahere emptori se de evictione
obligaverit, tunc enim post estimationem iustam in illius minori solutam, si ideo
emptori adversus minorem praedium vendicantem, ex aequitate doli
mali exceptio accommodatur, quia si doli mali exceptio cessante emp-
tor praedium restituere cogeretur evictionis nomine regressum adversus
tutorem, aut curatorem haberet, et sic vel si tutor curator estimationem
restitueret, et minor vel ab eodem tutore, et curatore vel ipsa estimatione
frequi videretur, quod aequitatis ratio non patitur l. si quis cum totum ff. l. minoris
de re iudic. l. 3. ff. ... vers. plane si familia furtum fecisse dicatur
cuius in eo exceptionis meminit. per quam in effectum aliena... ...
tanquam ... sine decreto ... arg. ... item quae
... ff. de tutel. iuncta quae dixi l. c. n. 16. = § Sin autem
tutor, curator vel non sit evictionis nomine obligatus velutei si mino-
ris praedium scienti emptori sine decreto vendiderit nec specia-
liter evictionis promiserit, regressus bonorum cessante estimationem prae-
dii ... fraudulentae distractionis poena a tutore et curatore minori
soluta, emptori prodesse non debet, qui doli exceptione non gau-
det, sed praedium adhuc cogitur restituere, ut probant ... bona
arg. ... ff. ... nec ullam 3. § pen. de pet. hered. et in l. sicut
ff. ... 9. de solution. quos ... in d. l. 10. ff. de tutel. Acc. Barth.
... interpretationibus ... in concordiam ... Redigit
Antt. ...

BIBLIOTECA ...